༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས། །
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1PD83960	***ImageGroup:***	I1PD84603
LCCN:	n/a	***ISBN:***	9787540936006

Title:	གསུང་འབུམ། ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག gsunh 'bum/ shes bya kun rig
Author:	ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག shes bya kun rig
Descriptor:	n/a
Original Publication:	gangs ljongs rgyal rong mkhas chen rnams kyi gsung 'bum phyogs bsgrigs;n/a
Place:	khren tu'u
Publisher:	si khron dpe skrun tshogs pa/ si khron mi rigs dpe skrun khang
Date:	2008
Volume:	10
Total Volumes:	10
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 2009

ཇ

རོང་སྟོན་གསུང་འབུམ།

བཀོ། ཀྱ་པ། ཆེ། ད་ཡེལ། ཀྱི་པ། བརྗེ་ག་པ།

ཟི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྲུན་ཚོགས་པ།
ཟི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

མདོ་ཁམས་རྒྱལ་རོང་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། །དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྟོན་པའི་ཚུལ། །
མཚུངས་མེད་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གཞུང་བརྒྱ་པ། །ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །

དཀར་ཆག

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ༡

མཆོད་བརྗོད་དང་གླེང་གཞི། ༡

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ༢

གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ༣

མཆོད་བརྗོད་དང་དམ་བཅའ་སོགས་བསྟན་པ། ༣

རབ་བྱེད་དང་པོ་ཡུལ་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༥

རབ་བྱེད་གཉིས་པ་བློ་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༣༥

རབ་བྱེད་གསུམ་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༦༥

རབ་བྱེད་བཞི་པ་གཞན་སེལ་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༡༢༦

རབ་བྱེད་ལྔ་པ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༡༥༠

རབ་བྱེད་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༡༦༨

རབ་བྱེད་བདུན་པ་འགལ་བ་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༢༠༧

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༢༢༤

རབ་བྱེད་དགུ་པ་མངོན་སུམ་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༢༨༣

རབ་བྱེད་བཅུ་པ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༣༦༨

རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་བཤད་པ། ༥༡༣

གསུམ་པ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ། ༥༥༩

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིག ༥༥༥

༄༅། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་གླེང་གཞི།

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷག་པའི་ལྷ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གངས་རིའི་མདོག་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཐུགས་རྗེའི་བསིལ་ཟེར་ཕྱོགས་བྲལ་རྣམ་པར་གཡོ། །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཟླ་བར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མི་བཟད་མུན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇོམས་པའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་། །དགེ་ལེགས་རི་མཐོར་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་འགྱེད་མཛད་པ། །མུ་སྟེགས་མཚན་མོ་རྒྱུ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཕམ་མཛད་ཅིང་། །བསྟན་པའི་པདྨོ་རྒྱས་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣང་པོ་རྒྱལ། །བདག་སྨྲའི་གཞུང་ལུགས་བལྟ་འཛུག་ཡང་དག་རིགས་པ་ཡིས། །མ་ལུས་ཕམ་མཛད་ཡང་དག་དངོས་མཐོང་སྐྱེས་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡང་དག་ཉིན་བྱེད་སྣང་བའི་འོད། །ཡང་དག་གཞུང་ལུགས་རབ་གསལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་བློ་གྲོས་རྨད་བྱུང་ཁྱེན་ཡངས་སུ། །གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་བྱེ་བའི་ཆུ་གཏེར་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་པ། ཕས་རྒོལ་མུ་སྟེགས་དཔུང་ཚོགས་ཡང་དག་རིགས་པ་ཡིས། །ཀུན་ཏུ་ཕམ་མཛད་ལྷ་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་རིག

གནས་མཁྱེན། །རབ་སྣང་གྲགས་པའི་ཊ་སྦྲ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་བསྐྱོད་ཅིང་། ། རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་རབ་བརྙེས་པ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་པའི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་མཚོད། །ཤེས་རབ་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་པའི་འོད་སྣང་རབ་འཕྲོ་ཞིང་། །ཕས་རྒོལ་མུན་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་ཕམ་བྱེད་ལ། །མཁས་མང་སླིང་བཞིའི་དབུས་ན་རི་དབང་ལྷུན་པོ་བཞིན། །རབ་བརྗིད་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྒྱལ། །རྟོག་གེའི་རིང་ལུགས་སྟོན་མེད་རབ་གསལ་ཚད་མའི་མདོ། །ཚུལ་བཞིན་རྣམ་འབྱེད་སྡེ་བདུན་མཛད་པ་རིགས་པའི་གཞུང་། །དགོངས་དོན་ཡང་དག་རིགས་པས་རྣམ་འབྱེད་རིགས་པའི་གཏེར། །ཚིག་དོན་ཞིབ་མོར་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་གསལ་བར་བྱ། །ཚད་མའི་མདོ་དང་། སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི···དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། པྲ་མ་ཎ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མའོ། །ཡུཀྟི་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ནི་དྷི་ནི་གཏེར་རོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་ནི་འཇལ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའོ། །པྲ་ནི་དོན་ཉི་ཤུ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་དང་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། དང་པོར་འཇལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ། ལུས་ཀྱི་ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད། རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

མཆོད་བརྗོད་དང་དམ་བཅའ་སོགས་བསྟན་པ།

དང་པོ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བླ་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ······བོས་བཏུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་གཟིགས་པའི་སྤྱན་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩེ་བའི་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང···ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྟོབས་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཀླུའི་དབང་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཤེས་པ་བརྗོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཀླུའི་དབང་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤེ་ན། ཀླུའི་དབང་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་བཞིན་དུ། བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀླུའི་རོ་འཛིན་ལྕེའི་དབང་པོས་ཞུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་བཞིན་དུ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀླུའི་

དབང་པོའི་ལྷ་བའི་ཟེར་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་མི་བཟོད་པ་བཞིན་···དུ། མཁྱེན་བརྩེའི་ལྷ་ཟེར་ཕས་རྒོལ་གྱི་སྐྱེ་བོས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀླུའི་དབང་པོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ······གསལ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་འདི་བརྩམས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ། །གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ཅེ་ན། གདུལ་བྱ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལའོ། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་བཞེད་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་པར་མཛད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས་སོ། །གང་གིས་མཐོང་ན། བློ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །གལ་ཏེ་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གིས་བཤད་ཟིན་པས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྔོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་བོད་ཡུལ་འདིར། ཕྱ་པ་སོགས་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུའི་ཕྲེ་བ་བརྒྱུས། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པདྨོ་ལྟ་བུ་འདི་ཁ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་སྙོམ་མོད། གང་ཞིག་བདག་གི་བློ་གྲོས་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུའི་སྣང་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ། ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་པདྨོའི་གེ་སར་ལྟ་བུའི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་མ་ནུས་པས། དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པའི་གཏེར་འདི་བཤད་ཅིང་རྩོམ་མོ། །

རབ་བྱེད་དང་པོ་ཡུལ་བརྟག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་བསྟན་པ་དང་། བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གང་རུང་དུ་ཐལ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡོད་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བ་ཡང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་རྗེས་གང་གི་གཞལ་བྱར་འདོད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་དོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། སོ་

སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིས་རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
རང་རིག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཤུགས་ཡུལ་འདོད་
པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་འོག་ནས་འགོག །འདིར་
བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་
ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཚད་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱི། ཚད་མའི་གཞལ་
བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་རང་རིག་མངོན་
སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཡོད་པ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་རྗེས་
དཔག་གི་གཞལ་བྱའོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་།
འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་
བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་དོན་
མེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས། ཡོད་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དོ། །བོད་དག་དོན་སྤྱི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་།
མེད་པ་གསལ་སྣང་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་འགལ་བར་
ཐལ་གཟུང་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་

ཡོད་ནའང་། ཐག་པ་ཁྲ་བོ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྲ་བོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་ཞེས་སྨྲའམ། སྦྲུལ་འཛིན་འཁྲུལ་བར་ཐལ་ཞེས་སྨྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དེ། སྦྲུལ་འཛིན་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཏེ། ཡུལ་སྦྲུལ་མེད་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྣང་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་གཉིས་པོའི་སྣང་ཡུལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། རྫས་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་སྣང་བའི་ལྷ་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་ཡུལ་ཅུང་བར་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བུམ་སོགས⋯⋯ བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་རང་གིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་སྣང་གཉིས་ཀྱང་། སྣང་བ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་ཅེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ནི། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་རང་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ། དོན་སྤྱི་དང་། མེད་པ་གསལ་སྣང་གཉིས་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་། གལ་ཏེ་སྣང་མཁན་རང་རང་གི་བློ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ⋯⋯

རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན། སྣང་ཡུལ་གཉིས་པོའང་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྦྱིན་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་སྣང་བ་པོའི་བློ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན། །བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྣང་བ་པོ་རང་རང་གི་བློ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རང་རང་གི་བློ་ལ་སྣང་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བརྗོད་པས་ཐུན་མོང་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱི་བློ་སོ་སོ་ལ་སྣང་བའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་སྦྱོར་མི་ནུས་པར་ཐལ། བློ་སོ་སོ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དང་ནི། །མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་འདྲ་བར་ཡོད་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྦྱིན་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མཆོད་སྦྱིན་ལ་རྣམ་པ་ཤར་རམ་མ་ཤར། གལ་ཏེ་ཤར་ན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བློའི་རང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོད་སྦྱིན་རང་གི་བློ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཤར་ན་ནི། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་སྦྱིན་ལ་སྣང་བ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་མི་སྣང་བ་དེས་ན། གང་ཟག་སོ་སོའི་བློའི་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ག་ལ་སྲིད། གལ་ཏེ་བློ་

འབྲུལ་བས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གང་ཟག་སོ་སོའི་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བློའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བློའི་གཟུང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་། །དེ་ཚེ་བློ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་འདིས་ནི། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་མ་འཁྲུལ་བར་བྱས་སོ། །འདིར་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྣང་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་གི །ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཙམ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འགའ་ཞིག །དོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་སྣང་གཉིས། །ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་དེར་འཛིན་གྱི། །ཤེས་པ་གཉིས་པོ་འཁྲུལ་པར་འགལ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། འཛིན་སྟངས་མ་འཁྲུལ་བའི་བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ན། འཛིན་སྟངས་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མཚུངས་སོ། །རིགས་པས་བརྟགས་ན། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྣང་གཉིས་མེད་བཞིན་དུ། ད་དུང་བོད་ཐལ་ཆེར་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་ནི། སོར་མོའི་རྩེ་མོས་རྒྱན་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྣུན་པ་ན། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ བླུན་པོ་འཁྲུལ་ནས་སླབ་དང་མཚུངས་སོ། །དོན་ནི། མཐོང་བྱར་མེད་པ་ལ། མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཞེན་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་རང་གི་བཞེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་རང

མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བླང་དོར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་མཚན་
ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི །སྤྱི་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། སྤྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་
དམྱོད་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མེད་པ་
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་ཁོ་བོའང་འདོད། །ཅེས་པའི་
དོན་ནོ། །རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་བ་ན། བློའི་ངོས་ནས་གཟུང་
ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ན། བློའི་ངོས་
ནས་ཞེན་ཡུལ་དུ་འཛོག་གོ །གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་དུ་བཞག་པའི་རང་
མཚན་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུས་འཇུག་པ་ན་མི་སླུ་བས་འཇུག་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ཅན་
རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཡུལ་ཡང་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་།
རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི།
མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་
དང་། སྤྱིའོ། །ཡང་ན་མཚན་ཉིད་ནི། སེལ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་རིག་
པར་བྱ་བའོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་།
རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་གཟུང་དོན་ནོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུང་བསྡུ་ན་བཞིར་འདུ་སྟེ།
གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། སྣང་ཡུལ་ལོ། །གཟུང་ཡུལ་ནི་རྟོག་
མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །འཇུག་ཡུལ་ནི་ཚད་མ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །སྣང་ཡུལ་ནི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གཟུང་ཡུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དོན་སྤྱི་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟོག་པ་ལ་གཟུང་ཡུལ་མེད་ན། དབང་མངོན་གྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མ་གཟུང་བར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་སྤྱི་ཉིད་རྟོག་པས་གཟུང་བའི་ཆ་ནས་གཟུང་ཡུལ་དང་། ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ཞེན་ཡུལ་དང་། སྣང་བའི་ཆ་ནས་སྣང་ཡུལ་ཞེས། དོན་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྣང་ཡུལ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་འཛོག་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གཞན་གྱིས་འདིའི་ཡུལ་ནི་འདིའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་··· གྱིས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་རྟོག་པས་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡང་དོན་སྤྱིར་མ་ངེས་པར། ཕྱིའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་གཟུང་བ་ལྟར་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་ལྟར་མ་གཟུང་བའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དོན་སྤྱིར་གཟུང་བ་ལྟར་དོན་སྤྱིར་ངེས་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་བ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་

སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་ལ་དོན་སྤྱིར་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཛིན་པ་པོའི་རྟོག་པ་རང་གི་ངོས་ནས་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གཞན་གྱི་ངོས་ནས་ནི། དངོས་སུ་དོན་སྤྱི་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་བཞག་གསུམ་མི་བྱེད་པར་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀུན་གཟུང་བར་ཐལ། སྒྲ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་གྱུར་པས། ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་དངོས་སུ་གཟུང་ཡང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མི་འཛིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཏེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ན་རྟོག་པས་ཆ་ཤས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། ལྡོག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཚེ་གཟུང་མ་གཟུང་གི་ཆ་ཤས་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་ཡུལ་བུམ་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེ་བྲག……ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདྲ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེ……བྲག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་དོན་ཉིད། །ཕྱིར་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་མིན། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་བླངས་པས། སུན་འབྱིན་སྔ་མ་དེ་ཉིད་བརྗོད་དེ། དེ་དངོས་གཅིག་ཕྱིར་སྒྲ་སོགས་ལ། །ཐ་དད་སྣང་བློ་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པར་

འདོད་དོ། །འོ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གནས་ཚུལ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་སུ······སྣང་བར་འཇོག་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་དུས་ན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ནི་སྔར་མཐོང་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། །འདྲ་བ་ཡིན་པར་དེ་ངེས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཨཱ་དེ་བས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་སུ། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྐྱེད་བྱེད་ནི། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་རྣམ་པ་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གཟུང་བར་འདོད་པ་ལྟར། རྣམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དོན་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འཇོག་པ་མཚུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་། ཞེན་པའོ་ཞེས་གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འདོད་དོ། །སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཉིས་པོ་དེར་འདུས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་གཉིས་པོ་དེར་འདུས་པར་སྨྲན། འོ་ན་

བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བུམ་མེད་ཆོས་ཅན། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་བློ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲ་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་ཞེན་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དངོས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་བོ། །འོ་ན་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལའང་ཞེན་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་སུ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ལྟ་བུ་ནི་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་… ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཛིན་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་སྔ་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ནི་གཞལ་བྱ་དང་། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྔོན་པོ་ཙམ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའང་འཇུག་པ་པོའི་ཞེན་ངོ་ནས་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མཐོང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མས་གཞལ་བའི་དོན་དེ་

ཉིད་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཚད་མ་དེ་ཉིད་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། སྔར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་ཡུལ་ཉིད་ཐོབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་གི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བའི་སླན་ག་ཡིན་པས་སྙིང་པོ····· མེད་དོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། འཇུག་ཡུལ་དོན་མི་ཅིག་པར་གྲུབ་བོ། །རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འཇོག་པ་ཡང་རིགས་པས་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པ་དང་། ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་དང་གསུམ་ཡོད་པ་འདི་རིགས་པ་པོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། གསུམ་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་བཞག་སྨྲ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་སྤྱི་པོ་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་ནི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་སྔར་རྟོག་པས་གཟུང་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ··· ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཞེན་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། སུ་ཞིག་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན། དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པར་འདོད་ན། དེ་ཉིད་ཞེན་ཡུལ་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཙང་གི །མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྣམ

བཞག་ལ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་བྱེད་དགོས་སོ། །གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞེད་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་ཚུལ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྟོག་བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་མི་འགལ་ཏེ། རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བ་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱའི་རང་མཚན་ལ་གཞལ་བྱར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། རྟོག་ངོར་འཁྲུལ་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་གསལ་བའང་ཐོབ་བྱའི་གཞལ་བྱར་མཚུངས་ཤེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་ནི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་འདི་ཡུལ་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི་བློ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐྲར་སྣང་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣོམ་པའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ནི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སྐྲར་སྣང་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པའམ་མེད་ཅེས་རྟོག་པས་དཔྱོད་པ་ན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དེ་ནི་སྤྱིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་པར······
གྱུར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དོན་སྤྱི་དང་། མེད་པ་གསལ་བ་
གཉིས་པོ་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མེད་ན། འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་སྨྲོང་བའི་
རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
ཡུལ་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་
འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་
པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གིས་སྨྲོང་བའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྣང་
འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྫས་སུ་མེད་
པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་ལ་རང་
མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
གཞལ་བྱ་དཔྱོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་བ་མེད་དེ།
དོན་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་ཅིང་། དགག་བྱ་དོན་
ལ་ཡོད་པ་འགོག་ན། དངོས་པོར་མེད་ཅེས་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་
གཅད་དུ་གཞལ་བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱིའི་གཟུང་ཡུལ་མཁས་པ་
ཕྱོགས་སྣང་གིས་བཀག་ལ། ཤེས་པ་ལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་ན། རྣམ་པ་
གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་སྐབས་འདིར་མི་སྲིད་པ······
དེས་ན། གནས་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་
ཅེས་ཁ་ཅིག་སྨྲའོ། །ལན་ལ་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་དཔྱད། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞག་པ། དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་སོགས་ནི་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྨྲ། དབང་ཕྱུག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་འདོད། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོས་བྱས་པར་འདོད། གཟེགས་ཟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་གནས····པར་འདོད། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་སེམས་ལས་གཞན་མིན་པར་འདོད་དོ། །དབུ་མ་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཇོག་ཅིང་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་བྲལ···དུ་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་འཇོག་གོ །རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པ་འདོད་པ་དེ་དག་ལས། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་པས། དངོས་པོ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པས་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་གཞན་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས···ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ན། སེམས་ལས་དོན་གཞན་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དམ་པའི་དོན་དུ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། མདོའི་དོན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དོན་སྨྲའི་ལུགས་དྲང་དོན་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དོན་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་དགག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག དབང་པོའི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བྱེད་ཡིན་གྱི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལས། མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་ལྟ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས། དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་གཟུང་བྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན། རང་གི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔ་ལོགས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །འདོད་ན་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སུ་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་ཡུལ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དུས་མཉམ་དང་གཟུང་འཛིན་ཡིན་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དོན་འཛིན་པར་གྲུབ་མོད་དེ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཨཏྭ་དེ་བས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྐྱེད་བྱེད་ནི། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་མིན། །དེ་

ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཡི་རིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དོན་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དོན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། སྙིང་པོ་མེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་པས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རིགས་པས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ནི། ཚད་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པས་གནོད་པས་དོར་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང……འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཉིད། དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྐྱེན་གསུམ་ཀ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ན། ཡུལ་ཁོ་ན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟས་དང་། དུས་དང་། དྲོད་ལ་སོགས་པ་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་ཕ་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན། རྐྱེན་གསུམ་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བུམ་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ཡང་། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། བློ་དེ་ཤེས་པའི་བློ་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདོད་དོ། །དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་དམིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ཡི། རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རིག་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་མ་ཐག་

རྐྱེན་གྱི་མཐུ་སྟེ། རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་རིགས་པར་སྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་པོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། བདག་རྐྱེན་གྱི་མཐུ་སྟེ། འདི་པོ་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མཐོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་ཀའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་ཡང་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། །ཟླ་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོའི་རྗེས་བྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་། །དེ་ཚེ་བློ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །འདིས་ཐ་དད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ན་གཟུང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འཕངས་པས། གཟུང་དོན་ཅན་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། །མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཟླ་བ་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྐྲར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཟླ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟླ

བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། ཁྱད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གཟུང་དོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་དགོས་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རིགས་མཐུན་གྱི་རྟུལ་དུ་མ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་སྟེ། རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་མེད་པས་རྣམ་པ་གཏོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར། སྔོང་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ། དམིགས་རྐྱེན་ནི་གཞན་རིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མེད་དེ་ཐེམ་པོ་དང་། རང་རིག་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཉིད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནོ། །འགའ་ཞིག །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་རིག་པ་སྔ་མས་རིག་པ་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རིག་ཙམ་དུ······ སྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལ་སྔ་ཕྱི་རིགས་མཚུངས་པ་དགོས་ཏེ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་རིག་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པ་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཐ་མ་མི་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན་རིག་པ་སྔ་མ་ཙམ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་ལ་འགའ་ཞིག་རིགས

མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་སེམས་
ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པའི་དེ་མ་ཐག་
ན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེའོ། །ཐག་ཉེ་བ་
ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བ་ལ་དེ་མ····
ཐག་པ་ཞེས་འཛོག་པ་ཇི་ལྟར་རིགས། འོ་ན་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་
གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་
ཤེས་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །
མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཀག་པ་ནི། གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེར་ལྷག་མེད་
ཀྱི་དུས་སུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་བཞེད་ཀྱང་འདིར་མི་འདོད་པས་སོ། །སྐྱེ་
མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས།
དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པས་ན་གཞན་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད། གཞན་
ཡང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། འགོག་པའི་
སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པར་སེམས་མེད་པས་སོ། །
འདོད་ན། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་
རྒྱང་འཕེན་པའི་ལུགས་སུ་གནས་སོ། །གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མར་
སྐྱེ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་གི་ཉེར་ལེན་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། འགའ་ཞིག་
སྔར་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་
ཕྱིར། དབང་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།
ཤེས་པས་བེམ་པོའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་པའི་ཉེར་
ལེན་སྔར་གྱི་དབང་པོས་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་གིས་བྱེད་

ཅེས་བརྟགས་པས་འཇིག་གོ །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་······
དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཛས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉེས་པ···
མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
འགགས་པས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འགགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་སུ་
ཡང་མི་སྨྲའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གི་རྒྱུ་ཉིད་འབྲས་བུ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བའི་
དུས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་ལས་འགགས་
ནས་ཡུན་ཡོན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔ་མས་
ཕྱི་མ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་མི···
ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་
དུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་བཞེད་ཀྱང་། ཤེས་པས་བེམ་པོའི་ཉེར་
ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ནི་རྣམ་རིག་པའི་
གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པས་དོན་ལ་དབང་པོ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། བག་ཆགས་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔའི་དབང་
གིས་དུས་ཕྱིའི་ལུས་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་གསུངས···
པ་དང་། ཡ་མ་རིས། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ན་ཇི་ལྟར་ལུས་སྐྱེ་ཞེ་
ན། གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་ཁའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་བགོས་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་མ་སྦས་པས་ཀྱང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་བ་
ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་འདུས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུར་འགྱུར་རོ······

ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་ཁའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས། དང་པོའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ནི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན''''པར་གསལ་ལོ། །ཆོས་མངོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་འཆད་དེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དེ། །གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལ། ལུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལུང་ཉིད་ཡོངས་བཏང་ནས། །རང་ལྟ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་དེ། བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས། དོན་དུ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལ། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ་དེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་སྣང་ཆོས་ཅན། སྔར་སྣང་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཤེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པས་དོན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས་མི་འགལ་ལོ། །དམིགས་པ་བརྟགས་པ་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི། དོན་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་གོ་བྱ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་འདི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར··· རྐྱེན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷ་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ནི། འདིའི་འདོད་ཚུལ་ལ། འགའ་ཞིག་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས། ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་འཕངས་ཟིན་པས་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ཉིད་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་དུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐལ་པ་དུ་མས་ཀྱང་ཆོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ནུས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ལ་མི་བཟུང་ངོ་། །དེས་ན་དམིགས་རྐྱེན་སྔ་མ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་ལ། འདི་དང་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པས་མི་འདྲ་བའི་

ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་དོན་སྣང་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང༌། དོན་སྣང་ཉིད་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་མཐོང་ངོ༌། །ཐོགས་མེད་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བག་ཆགས་དང་པོ་སད་པ་ལས་ནི་མིག་སོགས་ལྟར་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ཆགས་གཉིས་པ་སད་པ་ལས་ནི། གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ལ། དབང་པོར་སྣང་བ་ནི་བདག་རྐྱེན། གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་དམིགས་རྐྱེན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་བཞེད་དོ། །བདག་རྐྱེན་ནི། དབང་པོའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས། དབང་པོར་སྣང་སྟེ། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས། དོན་དུ་སྣང་བའི་ཉིད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ན། དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། དབང་པོའི་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དབང་པོར་བཤད་ཅིང༌། ནུས་པ་བག་ཆགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ནུས་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་དབང་པོར་སྣང་བ་ལ་དགོངས་པ་འཆད་དགོས་སོ། །འཇུག་པ་ལས་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པ་ན།

རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་འདི་དག་བག་ཆགས་གང་གི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་བགོས་པ་ཡི། །ནུས་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་གང་ལ་གནས་ཤེ་ན། ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་ཤིང་། མི་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཡིད་ཤེས་ལ་གནས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་གནས་པ་རྐྱེན་གྱིས་སད་པ་ན། བག་ཆགས་འཛོམ་བྱེད་དང་མཐུན་པ་དེ་དང་དེར་སྣང་ངོ་། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱོང་རིག་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ནི་ལོག་སྟེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག །རང་ལུགས་བཞག། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པ་མེད་དེ། ཕྱིའི་ཆ་བཅས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆ་དུ་མ་དང་

བཅས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་བཞིན། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་དུ་མར་
བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁང་
བཟང་བཞིན་ནོ། །དོན་མེད་པ་དེས་ན་དེས་བཞག་པའི་རྣམ་པའང་མེད་དོ།
ཡང་རྟོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག སློབ་དཔོན་ཐྭ་བ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར། ཀུན་
རྫོབ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་དང་མཐུན་པར་འཇོག་ལ། འཇིག་རྟེན་ཡང་
གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། བློ་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
འདིར་ནི་བློ་འཇིག་རྟེན་པ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་བློ་དང་
མཐུན་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་མ་དཔྱད་པར་
འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་དང་མཐུན་པར་འཇོག་ན། སྡེ་བདུན་
ནས་བཤད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་དང་འགལ་ཏེ། འདིར་ནི་གཙོ་བོར་
རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་རིག་ཏུ་
སྒྲུབ་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དཔྱོད་པ་ན། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། གསལ་
ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་སུ་གྲུབ་སྟེ།
གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་པ་ཞེས་པ། བྱ་བ་དང་། བྱེད་
པའམ་ལས་གང་ལ་འདོད། བྱེད་པ་ལ་འདོད་ན། རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རིག་
བྱེད་བཀོད་པས། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །བྱ་བ་ལ་འདོད་ན་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་ལ་འདོད་ན། མར་མེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་ཞིང་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་
ལ་མར་མེ་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་མ་རྟོག་པའི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས

ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་སུ་འགྲུབ་པོ། །རྟགས་འགོད་པ་ནི། གང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། རྣམ་གཞན་དུ་མི་སྲིད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་བཞིན། སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོ་འཛིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ནོ། ། ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ནི་མཐའ་གཞན་བཀག་པས་ཁེགས་ཏེ། རྣམ་ཐ་དད་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དུས་མི་མཉམ་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་མེད་ལ། དུས་མཉམ་པ་ལའང་རྣམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། གཅིག་སྔོན་པོར་དམིགས་པ་ན། སེར་པོ་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན་རྣམ་ཐ་མི་དད་པ་འགལ་ཏེ། ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ། །མ་ངེས་པ་སྤོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་དམིགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་རིག་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བ་ནི། ཟླ་བ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ལྟ་བའི་ཚེ། ལྟ་

སྤྲིན་གྱིས་ཟླ་གཅིག་དམིགས་ཀྱང་། མཚོད་སྤྲིན་གྱིས་མིག་ཤེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་ཙམ་མོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ལ། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོ་སེར་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རྟ་དང་གླང་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྣང་གཟུགས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣང་གཟུགས་ཙམ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱི་ལ་དང་འུག་པ་ལ་སོགས་པས་སྣང་བ་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་སྣང་གཟུགས་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མིག་གིས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་སྣང་བ་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་ལ། སྣང་བས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡང་དབང་པོ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་སྔོན་པོ་དམིགས་···པར་ཐལ། སྔོ་སྣང་མིག་ཤེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞན་རིག་ཏུ་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྔོར་སྣང་རྟོགས་པས་སྔོར་སྣང་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་པོར་སྣང་སྟེ་ཤེས་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་

སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་དམིགས་པ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེས་དམིགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཐལ། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་འདོད་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ན། སྒོ་འཛིན་མི་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོར་སྣང་···· མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་སྣང་དང་དོན་སྣང་དམིགས་པའི་བློ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པར་དོན་ལ་གནས་སམ། ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་གནས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་བརྫུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་སྣང་བདེན་མེད་དུ་བསྒོམས་པས་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་སྣང་བག་ཆགས་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་བདེན་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་བྱ་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལ་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བརྫུན་པ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ནི། དབུ་མ་པ་དག་གིས་སྨྲས་པ། སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དེ། རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཡང་མེད། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་མར་བདེན་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་བཞིན་དུ་དུས་ཆ་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་མར་བདེན་པ་མེད་དེ། རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ནི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་། དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྫོམ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟུལ་ཕྲན་ཡང་། དབུས་རྟུལ་ལ་ཕྱོགས་དྲུག་གི་རྟུལ་གྱིས་བསྐོར་བ་ན།

དབུས་རྡུལ་ཕྱོགས་དྲུག་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཅན་ཡིན་ན། ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལ། ཕྱོགས་ཆ་དྲུག་མེད་ན། ཕྱོགས་ཆ་དྲུག་ན་རྡུལ་མེད་པས་རགས་པ་རྩོམ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚུལ་སྨྲ་བས། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་རྡུལ་ཕྲན་མི་མཚུངས་ཏེ། དབུས་རྡུལ་ལ་རྡུལ་དུ་མས་དུས་ཅིག་ཏུ་མ་བསྐོར་ན་རགས་པ་མི་རྩོམ་ལ། བསྐོར་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བས། རྡུལ་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ། །དུས་གསུམ་ཡང་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་ན། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་བརྟག་པ་འཇུག་པ་ལས། དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བས། ད་ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཟད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་བརྟག་པ་མི་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། དུང་དཀར་པོར་སྣང་བ་དང་། སེར་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དུ་སྣང་བ་ཅི་སྙེས་པ་ཐམས་ཅད་བློ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་སྙད་དུ་སླུ་བ་དང་མི་སླུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས། བདེན་པས་ཏེ་ཚད་མ་དང་རྫུན་པས་ཏེ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་བཟློག་པ་ན་བསྙད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་སུ་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ་ཁྱད་

པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་མཁས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་གཏན་དུ་མེད་······ པར་མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་མི་སླུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་སྡེ་བདུན་འདིར་རང་ལུགས་ལ། ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེ་སྲིད་དུ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་··· བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཟེར་ལ། རང་ལུགས་ངེས་པའི་དོན། ཤེས་བྱ་ནང་སེམས་སུ་སྒྲུབ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་དེས་རྣམ་པ་གཏད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད་དོ། ། ཚད་མ་རིག་པའི་གཏེར་ལས། ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་དོ། །

རབ་བྱེད་གཉིས་པ་བློ་བརྟག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ། བློའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱང་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའོ། །བློ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བློའི་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་མ་འཁྲུལ་ལ། རྟོག་པ་རྣམ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟོག་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞིན་པ་དང་། ཞུགས་ཟིན་པ་དང་གསུམ་མོ། ། གནས་ཚུལ་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་པོ་ནར་གནས་པ་དང་འདྲ་བར། ཡུལ་ཅན་

ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཁོ་ནར་འདུའོ། །ཤེས་པའི་
དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགའ་ཞིག་སྣའི་
མཚན་ཉིད། ཡུལ་འཛིན་བྱེད་ཅེས་འཇོག་གོ །དེ་ལ་གཞན་དག །འོ་ན་ཟླ་
བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྣ་ཆོས་ཅན། སྣ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་འཛིན་བྱེད་མིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་འཛིན་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཛིན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཟླ་གཉིས་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཡང་
ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་མེད་
ཀྱང་སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་འཛིན་ནོ་སྙམ་ན། ཟླ་གཉིས་མེད་ཀྱང་ཟླ་གཉིས
ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཟླ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་འཛིན་
ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཟླ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་གཞན་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལའང་ལན་སྔ་མ་
ཉིད་དོ། །ཡང་ན་སྒྲོང་རིག་གི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡུལ་རིག་པ་ཞེས་
འཇོག་ན། དོན་དམ་པའི་རང་རིག་ལ་ཡུལ་བཞག་ཏུ་མེད་པས། སྣ་མིན་
པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའང་ཡོད་པས་ན། ཕྱོགས་གཉིས་
གང་ལེགས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རང་རིག་གི་ངོ་བོ་ནི་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་སྒྲོང་
རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །འདི་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི།

རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱོང་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བརྗོད་དོ། །དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སམ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས། རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེ་རུང་བར་སྣང་བའི་ཞེན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གྱི་ནམ་རྟོག་མི་རྟེན་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་ནི། དོན་མཐོང་བའི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་ངོར་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རྗོད་བྱེད་ནི་སྒྲ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་ལ་མིང་སྤྱི་སྣང་བ་སྟེ། འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ཐ་མི་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། མི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ངོར། ལྷོ་ལྡིར་བ་མཐོང་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་ཕྱིར། བརྡ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་ལ་ནི། སོ་སོར་སྣང་གི་འདྲེས་པར་མི་སྣང་སྟེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བ་ན་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་དོན་རང་མཚན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཉིས་པོ་བརྡ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྣམ་རྟོག་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བ་ཡང་སྒྲའི་དོན་མིན་ཏེ། བརྡ་དང་། བརྡ་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་གཟུང་བར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་ཆོས་དང་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ངེས་ལས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་དགག་པ་ཡང་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་མིང་སྤྱི་ཙམ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་དང་། དོན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་གཉིས་ཕྱིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འདྲེར་རུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཉིས་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་ན་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་མིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྨོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་གཉིས་སྦྱོར་བ་དང་བསྲེ་བ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་སྣ་ཚོགས་འཛིན་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཅེས་སྨོས་པས་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བས། ཕན་ཚན་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྟོག་གཉིས་པོ་ཡང་དོན་ལ་འདྲེས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདྲེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རུང་བ་སྨོས་པས་ནི། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པས་ཚུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ལ། མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ནི། སྒྲས་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་པོའི་ཞེན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅེས་སྨྲན་འགལ་བ་མེད་དོ། །བསྲེ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། སྣང་

བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་དང་། རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་དང་། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་དང་། མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་སོ་སོའི་སྣོ་སོགས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་གཉིད་དེ། སྔར་མཐོང་བའི་མི་དང་། ད་ལྟར་གྱི་མི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡལ་འདབ་ཅན་ལ་ཤིང་དུ་ཞེན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་སྤྱོར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་དང་། གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྐྱུར་འདེབས་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཡོ་འདབ་ཅན་ལ་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞིའི་དོན་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་སྒྲ་སྤྱོར་བས་སྒྲ་སྤྱོར་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་གཞིའི་དོན་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པས་དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགའ་ཞིག རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོ་འདབ་ཅན་གྱི་ལྡོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས། ཤ་པ་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་སྤྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་

གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐ་སྙད་སྦྱབ་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ནི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོན་འཛིན་པས་སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པའོ། །དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ནི། སྒྲ་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གྱིས་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་འཛིན་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་། ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ནི། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བས་སྒྲ་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་རེ་རེ་ལ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ནི། སྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་ཡུལ་དོན་དང་མཐུན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའོ། །དེ་ཡང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཚད་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་རྣམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱ་ཡི། ངེས་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ལ་མི་བྱའོ། །སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་སེལ་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གེགས་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སེལ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་སྟོབས་ཞན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སེལ་ནུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པས་ཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ལྷག་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་འདོགས་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་འགལ་ཟླ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྐུར་འདེབས་མིན་པར་ཐལ། སྐུར་འདེབས་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐེ་ཚོམ་ནི། ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་རིགས་ཀུན་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྲིད་པའི་བློ་ཞེས……བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བློ་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་དུ་ཐལ། རང་གི་རིགས་རྒྱུན་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྟོག་བློའོ།། ཁྲིན་པ་ན་ཆུ་ཡོད་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རིགས་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་རྙེད་པས་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས་པ་མ་ཆོད་པའི་བློའི……དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་དམ་བཅའི་ཚིག་ཙམ་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཐོང་གི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པས། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་ལ་ཆོས་མཆོག་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། བོད་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡུལ་གསལ་བར་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་རང་ཡུལ་གསལ་

བར་དྲན་མི་དྲན་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་མི་གསལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་སོགས་ལ་ཡང་། ཡུལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། །མཐོང་ཕྱིར་འདོད་རྒྱལ་ཉིད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་གསལ་བར་དྲན་མི་དྲན་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་བཀྲ་བར་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ། །དོན་གསལ་སྣང་བ་ཡོད་མི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་གསལ་ཡང་དོན་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་མི་སྣང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་བློའོ། །དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་རྒྱུས་སླད་པའོ།། རྒྱུས་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་ལ། སེམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ། སེམས་བྱུང་ནི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས། སེམས་ནི་དོན་ཙམ་འཛིན་པའོ། །སེམས་བྱུང་ནི་གནས་སྐབས་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འགའ་ཞིག ། གཟུགས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བཟང་ངན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་གཉིས་པོ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ལ། མཐོང་མ་མཐོང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་པས་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པས་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར……

འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པས། དམིགས་པ་མཚུངས་པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་ནར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །གཉིས་ཀས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འཛིན་པར་འདྲ་ཡང་། རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་སྟོབས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱི་དོན་ཡང་། སེམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་དཔྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་སྟེ། སེམས་བྱུང་དང་གྲོགས་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་དེ་ལས་ཟློག་སྟེ་བསྟན་ཏོ། །མི་འཐད་དེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ལ་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཁྱད་པར་རིག་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཙམ་ནི་ཆེ་བྲག་སེལ་བའི་སྒྲ་སྟེ། ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི། ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་འགའ་ཞིག །གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་འདྲ་ཡང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡུལ་ལས་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་མཐུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་འཛིན་པར་མཚུངས་ན། ཡུལ་གཅིག་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་སྐྱེད་པར་འགྱུར། ཡང་འགའ་ཞིག དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ནི་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རྣམས་ལ་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་

ལ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེར་པོ་སོགས་ནི་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་སྔོན་
པོ་སོགས་ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ན།
གཟུགས་སྔོན་པོ་སྣམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་
ལྟོག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཏེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་
སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་མཐུའོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་བརྗོད་
ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་ན། སེམས་བྱུང་བཞིན་དུ་
དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པས་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པར་སོ་ན་གནས་སོ། །
ཡང་ན་སེམས་བྱུང་གིས་ཀྱང་མི་འདྲེན་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་
ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ། དམིགས་པ་ཅིག་ལ་
རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་དང་།
ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རིག་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་སྨྲ་མ་ཉིད་⋯⋯
བརྗོད་དོ། །འདི་ཡང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ལུང་ལས་ཀྱང་།
སེམས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་གཞན་མ་གསུངས་ལ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་སེམས་ལས་ཡུལ་ལ་
འཇུག་ཚུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷག་པོ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ⋯
ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་མཚུངས་ཀྱང་། རིག་
ཚུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་མི་འདྲ་བས་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། སེམས་པས་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་གྱི་འཇུག་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཚོར་བས་

ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་གོ །རེ་རེ་བཞིན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་རིག་ཙམ་ལས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷག་པོ་གཞན་མ··· དམིགས་པས་ན། ཙམ་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་སྒྲ་སྟེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐའ་ཚིག་གོ་ཞེས་པ······ དང་མཐུན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་བྱུང་ལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མིག་ཤེས་གང་ཇི་སྙེད་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། མིག་དབང་པོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཟུགས་པོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་གཙོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི། གཙོ་བོ་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་པོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་པོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རེས་འགའ་སྒྲའི་ཡུལ་ཅན་དུའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་བྱུང་ལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། གཙོ་བོ་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། དེ་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཐལ། སེམས་བྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སེམས་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ནི་མིག་ལ་རང་དབང་བའི་

ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་གི་གཙོ་བོ་དེའི་དབང་གིས་བརྟེན་
པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དང་བྲན་གཉིས་གྲོང་གཅིག་ན་
གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ནི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལ།
བྲན་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། དམིགས་པ་མཚུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐུན་མོང་
བའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སོ་སོ་ལ་སྣང་
བ་སྣང་མཁན་རང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་ལ་སྣང་བ་
ལས་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་
ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་ནི་དམིགས་པ་
ཡིན་ལ། འཛིན་སྣངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ནི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བློའི་འཛིན་
སྣངས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་
ལྟར་རོ། །དམིགས་ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་
པར་ནི་དམིགས་པ་མེད་དེ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་བྲལ་བའི། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྣང་བ་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པས་མི...
འགལ་ལོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྫས་ཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན།
འགའ་ཞིག་རྫས་ཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་
མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། བློ་ལས་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན། རྫེས་དཔག་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་གཙོ་བོ་
རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པས
རྫེས་དཔག་དྲུག་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ

འཇུག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུང་གི་དོན་ནི་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་པ་ཡང་རིགས་ཐུན་ལ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་པ། །རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམ་ཤེས་ཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྫས་རེ་རེ་ཡོན་འབྱུང་གི །རིགས་འདྲ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་དང་གཙོ་འཁོར་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་དུ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚོར་འདུ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་རྫས་དབྱེར་མེད་འདུ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལ་རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་མེད་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ལོགས་སུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་…… བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ལྔ་ཡོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཞག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་མར་ཡང་དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། སེམས་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས

སོ་སོར་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མཚན་མ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་རྣམས། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ཁམས་རེ་རེར་བྱས་ནས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་བཤད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལས་ཁམས་ལོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་བཤད་ནས། ཡིད་ཀྱི་མཆེད་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ལོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་ཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མིན་དང་ཚད་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོག་པ་མིན་པའི་ཤེས་པའོ། །བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་སླུ་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་མི་བརྗོད་དེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་

ཅིག་མ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེའི་དོན་ནི། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་འོག་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཕྱི་
མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་
གསར་དུ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པར་
འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྔ་མ་དེ……
ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །མངོན་སུམ་ནི་རྫས་
ཡོད་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་
ལ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཟིན་
གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ཙམ་ལ་
རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་མཐོང་བས་
དངོས་པོ་མཐོང་བར་ཡང་མཚུངས་སོ། །བུམ་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་དངོས་
པོ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་དུ་མ་བརྗོད་དོ། །གཞན་
ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཞག་སྔ་མར་དར་སྔོན་པོ་མཐོང་ནས་ཞག་ཕྱི……
མར་སྔར་གྱི་དར་སྔོན་པོ་དང་པོར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་
མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་ཁས་བླངས་ལ་སྦྱར་རོ། །འདོད་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཚད་མ་དང་།
འཇུག་ཡུལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། བོད་དག་གིས་བཅད་ཤེས། ཡིད་ཤེས། ཐེ་

ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་ལྔར་འདོད་དོ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་དོན། ཡུལ་སྣང་ལ་རང་གིས་མ་ངེས་པ་ལ་འདོད་དམ། ངེས་པ་མ་དྲངས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མིན་དུ་ཐལ། ཡུལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་པའི་རྒྱུན་འགག་ཁ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན······སུམ་ཆོས་ཅན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་མ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཚད་མིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་མངོན་སུམ་མམ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་བློ······རིགས་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའམ། མ་རྙེད་པར་དཔྱོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མ་དངོས་མིན་ཀྱང་མི་སླུ་བའི་ཚད་མའི་རིགས་སུ་བསྡུའོ། །ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་རིགས་སུ་བསྡུའོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བྱེད་ལས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བསྡུས་སོ། །དེ་མིན་པ་དེའི་རིགས་སུ་བསྡུ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟགས་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རིགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་གཉིས། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། དེ་མིན་པར་ཞེས་ཀྱང་འཇུག་གོ །མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་འགྱུར་ཡང་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན

ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཙོད་པ་བྱུར་བུང་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོད་པ་བྱུར་བུང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་སུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རང་གིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འགལ་བ་འཛིན་པའི་བློ། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞུགས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྙེད་པའི་བློ། གསུམ་ཀ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གལ་ཏེ་མ་རྟོགས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས། དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲང་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དབྱེ་གཞིར་བརྗོད་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བརྗོད་ལ། དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་འདིར་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་གོ །ལོག་ཤེས་ལ་རྟོག་པར་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་སེལ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་འགལ་ཟླ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ནི། རང་བློ་ཕྱོགས་ཕྱུར་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་སེལ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་ཅན། ལོག་ཕྱུར་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་པར་འབྲུལ་བར་མི་རིགས་པས་འབྲུལ་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟོག་པ་ལོག

ཤེས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ནང་ན་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། ཡོད་པ་བར་མ་
ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་འདྲ་བར་བར་མ་ཆད་པར་
འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པ་ཙམ་མོ། །གལ་ཏེ་
འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་། རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་སྨོས་པར་མཛད་ཅེ་ན། ནང་གི་རྟོག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
མེད་ན། ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་གཉིས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། རྟག་འཛིན་གྱི་སེམས་
མི་སྐྱེ་སྟེ། འཕགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡང་དགོས་ཏེ།
བློའི་ནུས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྔ་ཕྱི་རིགས་འདྲ་
གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་ཡི་རིགས་····
འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ་ལ་
རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཁོ་ནས་ཀྱང་
སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། གློག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ལྟ་བུ་ལ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དང་སྒྱུ་མོ་ལ་ཡོད་པ་
བར་མ་ཆད་ཡོད་ཀྱང་། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་མེད་པས་རྟག་འཛིན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསུམ་ཀ་སྨོས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་
ལས་འདིའི་རང་བཞིན་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་བློ་ཞན་པ་ཡོད་པ་དམིགས་····
པས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དགོས་པས། སླུས་པའམ་འདྲ་བ་གཞན་བྱུང་
བས་སླུས་པས་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོག་མེད་
འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་རྒྱུ་གང་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི····

དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང་། གནས་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ནང་གི་དབང་པོ་སླད་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་མགལ་མེ་ཐག་ཞགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་·····བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་དབང་པོ་སླད་པས་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆུ་ལ་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བའི་གྲུ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་དབང་པོ་བསླད་པས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གསུམ་གྱིས་ནི། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བསྟན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ན། གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བོད་སྔ་རབས་པ་དག །ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ་ཡིད་དཔྱོད་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་། བཅད་ཤེས་དང་། ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །དེ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མྱོང་བ་དང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ། དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་དཔྱོད། མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོ་ནི་ཁྲིན་པ་རྙིང་པ་ན་ཆུ་ཡོད་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་བསྲེགས་པའི་གསུང་ལ་འདུས་པའི་སྤྲང་བུའི་ཚོགས་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཀྱང་། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་

ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་བདེན་པ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ།
རྟགས་ལ་ལྟོས་སམ། མི་ལྟོས། གལ་ཏེ་མི་ལྟོས་ན། རྒྱུ་མཚན་མ་གཟུང་བར་
ཆགས་ཡིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡོངས་སུ་འདུས་པའི་་་་
ཕྱིར། དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཚད་མིན་ལོགས་ཤིག་པར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གམ་ལྟར་
སྣང་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཚད་
མིན་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་ལ་ལྟོས་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་འགལ། གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྣང་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ནི། འགལ་མ་ངེས་མ་
གྲུབ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད་པས། གསུམ་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་
དུ་འགྱུར། འགལ་བའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློར་འགྱུར། མ་
གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་གཏན་ཚིགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་་་་
པས་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འགྱུར་བས་ན་གསུམ་པོ་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་དོན་་་་
བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འགལ་བས་ཡིད་དཔྱོད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།
གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་མི་འདུ་བས་ན། གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྣང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་བློ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་་
ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཞི་པ་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་
གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ཅིང་། གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་བརྟེན་པ་ལ་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

ཡིད་དཔྱོད་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བློར་འདུ་བ་མིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཚད་མིན་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཅིང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་ངེས་ཀྱང་། ཚད་མ་མིན་པ་ན། ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའང་ཚད་མ་མིན་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་ན། ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། བརྫུན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། སོམ་ཉིའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ན། རང་གིས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་འཇོག་པ་ཉམས་ལ། ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་ན་ཆུ་ཡོད་དམ་མེད་དམ་སྙམ་པའི་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཡིད་དཔྱོད་འདོད་ན། དེ་

ལས་བློ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བློ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའོ། །ཡང་ན་
རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྐོག་གྱུར་གི་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས······
པའི་ཡིད་དཔྱོད་འདོད་པ་ལྟར། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཅིས་མི········
འཐད་དེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན།
ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །
གལ་ཏེ་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིད་དཔྱོད་མིན་སྙམ་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
ཀྱང་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ནི།
ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེན་
པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་···
ན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་དཔྱོད་དུ་མི་འདུ་བར་འདོད་དགོས་ལ།
ཡང་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆ་ནས་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཡང་མི·····
འདུ་བས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་དྲུག་པར་འགྱུར་བས། རང་གིས་འདོད་པའི་ཚད་
མིན་གྱི་བློའི་གྲངས་ངེས་ཀྱང་འཇིག་གོ །གལ་ཏེ་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལོག་
ཤེས་སུ་འདོད་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
ཀུན་ཀྱང་དོན་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ན། འོ་ན་རང་གི་ཁང་པའི་
འོག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་སྙམ་པའི་བློ་རིག་ཀུན་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱུ་
མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །

རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་མ……
འདུས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་བློར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཅན་གྱི་བློ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་
ལོག་ཤེས་སུ་བསྡུས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་
ཐེ་ཚོམ་དུ་བསྡུས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། ལུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་ཡིད་དཔྱོད་དོ་ཞེ་ན། རང་གི་སྡེ་པའི་ལུང་དང་། གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་
ལུང་གཉིས། རང་གི་ལུང་ལ་ཡང་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས། གཞན་གྱི་
ལུང་ལ་ཡང་འཐད་མི་འཐད་གཉིས། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་ལྡན་
པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ནི་ཚད་མར་འདུ་ལ། ཚད་མས་གནོད་པའི་
ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ནི་ལོག་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གནོད་བྱེད་མ་
མཐོང་བའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཐེ་ཚོམ་དང་། བརྗོད་བྱ་ལ་རིགས་པས་
བརྟགས་ནས་མ་སླེད་པའི་བློ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་སྟེ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་
བློ་ནི་བློ་རིགས་བཞི་པོ་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར། བློ་རིགས་བཞི་པོར་མ་
འདུས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་དོན་གཞན་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ནི། བོད་དག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་
མཚན་ཉིད། སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་ཅིང་། དོན་རང་གི་
མཚན་ཉིད་སྣང་བ། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་བུམ་པའི་སྐད་
ཅིག་སྣང་བ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་
པའི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་
ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མཚན……

ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཚད་མིན་གྱི་བློའི་དབྱེ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཀུན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་ཞིང་ངེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་འགལ་ལོ། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་རྒྱུན་འགག་ཁ་མ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་བློ། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དང་པོར་མཐོང་བའི་རྗེས་ཐོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཅད་ཤེས་རིགས་པས་བློ་རིགས་གང་དུ་རྟོགས་མཐའ་དཔྱད་ན། མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚད་མའི་བློ་རིགས་ཉིད་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་གྱི། གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་རིགས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་དོ། ། ཇི་ལྟར་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་པའི་བློ་རིགས་མི་སྲིད་ཅེ་ན། གསུམ་པོ་ལས་

གཞན་པའི་བློ་རིགས་ནི། ཡིད་དཔྱོད་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་པོ་ངེས་པར་འདོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་བཅད་ཤེས་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚད་མར་མི་འདོད་ཅིང་། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་རིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལྔར་འདོད་པ་ལས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་དང་། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་མི་འཐད་པས་ལྷག་མ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་དང་། ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་ཡུལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། ལོག་རྟོག་ཏུ་འདོད་ན། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་ལོག་རྟོག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པས་ལོག་རྟོག་ཏུ་འདུ་བ་འགལ། དྲན་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ལོག་རྟོག་ཡིན་པ་འགལ། གལ་ཏེ་ཚད་མར་འདོད་ན། ཚད་མིན་དུ་འཇོག་པ་འགལ་ཞིང་། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། མ་རྟོགས་པའི་བློ་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གལ་ཏེ་སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་མ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པར……འདུའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔར་རྟོགས་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྔར་ལས་གཞན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ངེས་ལས། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་མེད་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་

ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་
དོན་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས།
སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ཤེས་བྱར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན།
བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་འགལ་
བར་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་པའི་བློ་རིག་ཏུ་བསྟུ་བའི་
དོན་ནི། གླང་རོར་གྱི་གནས་སྐོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གལ་
ཏེ་སྔར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་འཛིན་པར་བྱེད་ན་ལོག་ཤེས་སུ······
འགྱུར་རོ། །དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་སྦྱོང་བ་དཔོག་པའི་བློ་ནི་ཚད་
མར་འདུའོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་
ཡང་ཡིན་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ག་ལ་སྲིད་དེ་མི་སྲིད་པར···
ཐལ། ངོ་བོ་དང་ཡུལ་འཛིན་དུས་དང་། ཡུལ་དང་། འཛིན་སྟངས་འགལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་ངོ་བོ་རྟོག་བྲལ་དང་། དུས་ད་ལྟར་བ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། འཛིན་སྟངས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བཅད་
ཤེས་ནི་འདས་པའི་ཡུལ་དུས་ལ་འཇུག་ཅིང་ངོ་བོ་དྲན་པ་ཡིན་པ་དང་།
འཛིན་སྟངས་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་
གང་ཡིན་ཚད་མར་གསུངས་ལ། བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མིན་དུ་འདོད་ལ།
བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཡིད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔར་སྦྱོང་བ་འཛིན་ན་དྲན་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས···
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ། ཡིད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་ལའང་ཞུགས་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མིན་དུ་འགྱུར་རོ།
འདོད་ན། ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ལ་སེམས་ཤིག །

སྔོན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་དང་པོར་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི། མུ་སྟེགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱིའམ། གཞན་སེལ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མུ་སྟེགས་པ་འདོད་པའི་རིགས་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཙམ་དུའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་དོན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བཅད་ཤེས་སུ་འགལ། སྔོན་པོའི་རིགས་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་གི་དབང་པོའི་དངོས་ཡུལ་དུ་འགལ་བར་ཐལ། མིག་གི་མཐོང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་དེ་དག་སྔོན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར……ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོས་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཕྱོགས་སྔ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་གོ། རྗོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་དང་སྐད་ཅིག་ཕ་ན་འཛིན་པར་ཟད་པས། སོ་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ཕ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོང་བའི་རྣམ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བསྡུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྔ་དང་། ཆོས་གྲགས་གཉིས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པར་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། ཚད་མིན་བློའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་མ་གྲུབ་པའི་རིག་པ། དབྱེ་བསྡུ་ནི་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག །ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པ་གཅིག་པུར་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་

བཞག་ལ་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བའི་རིགས་པ། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ལྡོག་དྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་ཚོལ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དྲིས་པ་ན་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོལ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་ཀྱང་མ་སྐྱེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི། དཔྱད་ཀྱང་བློ་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་འཛིན་གྱི་བློས་སྐྱུད་པས་མ་རྟོགས་པ་ནི། རྟོག་པས་བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པ་ནི། ཚུར་མཐོང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དེར་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པའི་རིག་པ། དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྟོག་པའོ། །དབྱེ་ན། རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ད་ལྟར་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་འདས་པའི་སྔོན་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཤ་པ་འདི་འང་ཙན་དན་དང་སྤྱི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ། གཉིས་པ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ། དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་

མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཤེས་སྣད་པ་རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་གསུམ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་གྱི་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རིག་པར་ཕྱེ་ན། མདོན་དུ་གྱུར་དང་། བག་ལ་ཉལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཕྱེ་ན་ཆ་མཉམ་པ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། ཕལ་ཆེར་འབྱུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །བག་ལ་ཉལ་ནི་སྒྲོམ་ནང་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་མཐའ་དག་དང་། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཁྲིན་པ་ན་ཆུ་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤླིག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ནི་བདེན་ཡང་རུང་། བརྫུན་ཡང་རུང་བཏགས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དཔྱད་ན། རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། ཡུལ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དཔྱད་ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ནོ། །འོ་ན་མ་རྟོགས་པ་དབྱེ་གཞིར་འགྱུར་བས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲང་བ་ནི། རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི། སྣང་

ངོར་གྱི་གནས་སྐབས་པའི་བྱེད་ལས་མི་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། བློ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

རབ་བྱེད་གསུམ་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན། རྫས་ལྡོག་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དཔྱད་པ་ནི། བུམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གསལ་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྤྱི་ལ་ཞེན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ། རང་མཚན་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག །རྫས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་། སྣང་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་རྣམས་ལ་བློ་ཆོས་དང་དོན་ཆོས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པར་འཆོལ་བར་སྣང་ཞིང་། རིས་འགའ་སྤྱི་སྐྱུབ་པ་དང་། རེས་འགའ་སྤྱི་འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། རྫས་དང་ལྡོག་པ་སོགས་སྡེ་བདུན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལས་གཞན་དུ་འཆད་ལ། ཁོ་བོ་ནི་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་བཞིན་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གསལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། རང་གི་ངོ་

པོ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་དང་། ལོག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་རྣམས་ནི་དོན་ཆོས་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་དང་སྤྱི་དང་། གཞན་སེལ་རྣམས་ནི་བློ་ཆོས་སུ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་དོ། །ལོག་པ་དང་། རྫས་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་ནི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། སེལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པས། དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོག་པ་དང་། རྫས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། ལྡོག་པ་དང་། སྤྱི་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་པར་བསྟན་ཅིང་། སེལ་བ་ཡང་། བློའི་སེལ་བ་དང་། མེད་དགག་གི་སེལ་བ་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་པས། མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་ལ། རང་དང་སྤྱི་མཚོན་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་····པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཞེས་འཇོག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགལ་

བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་འགལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་རང་མཚན་ཡིན་པ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྨྲའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་མ་ཡིན་འགལ་བ་དང་། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་པོ་འགལ་བར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་འགོད་པར་བྱེད་ན། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀ་བ་ཡང་བུམ་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀ་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ཁས་བླངས་སོ། གལ་ཏེ་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། ཅེས་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག །ཅེས་པ་དང་། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་སོམས་ཤིག་དང་། ཚིག་གི་ཟོ་མས་དོན་གྱི་སྐྱོན་མི་སྤོང་ངོ། །འགའ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཞེས་སྨྲར་བ་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞུང་དུ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་མ་གསུངས་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་

ལ་ནུས་མེད་ན། །ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་འགོད་པ་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མ་པས་ཀྱང་བཞེད་པས་སོ། །འདིར་སྤྱི་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སུ་གྲགས་ལ། དེས་ན་སྤྱིའི་སྒྲར་བཤད་ས་
པའི་རང་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་འདོད་དགོས་པས་ན།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱི་མཚོན་བྱར་བཟུང་ནས། དེ་དང་
དེའི་མཚན་ཉིད་འགོད་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། དེ་
ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མཚོན་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་འགོད་པ་
ཡང་། གཞུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་
ཆེས་སྤང་བའི་དོན་དུ། སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག །བློ་ལ་མ་མཐོང་
ཕྱིར་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་
སྤྱི་ཡོད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་མཚན་ནི་མེད་དེ།
དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས། སྤྱི་མཚན་ལ་
དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་
བ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་མཚོན་བྱེད་བཟུང་ངམ། མཚོན་བྱ་བརྗོད་པ་
ཙམ་ཡིན། མཚོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་ལ། མཚོན་བྱའི་ངོ་
བོ་གཟུང་བར་འདོད་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན།
སྤྱི་མཚན་ནི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་སྤྱི་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མཚན་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་སྤྱི་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བར་བྱེད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་སྤྱི་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །བུམ་པའོ་ཞེ་ན། ལོ་ཐོ་ཡང་བུམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་མཚོན་བྱེད་དུ་ཐལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྩོད་ན། གོང་དུ་དགོས་པ་དཔྱད་ཟིན་ལ། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚོན་བྱེད་དུ་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །འདིར་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། མ་དཔྱད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། མ་དཔྱད་པའི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། རང་གིས་དམིགས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བློམ་པའི་ངོར། བུམ་སོགས་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཡང་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། སྣང་རྟགས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། སྤྱི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གསལ་བའི་བླར་བཏགས་པའི་སྤྱི་ནི། རིགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའམ། གནས་ཚུལ་ལ་ནི། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། རིགས་
པའི་གཏེར་འདི་ལས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་ན། །ཞེས་པ་
དང་། ལྷ་དབང་བློས། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་ཅེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་སྤྱི་
དང་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཁྱོད།
བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་ཟངས་བུམ་དང་དངུལ་བུམ་
སོགས་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅིང་
དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཟངས་བུམ་གཅིག་ཏུ་འདོད་
ན། དངུལ་བུམ་སོགས་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་དོན་དམ་པར་དངུལ་བུམ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་གསེར་
བུམ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་གསེར་བུམ་དང་
གཅིག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་དངུལ་བུམ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་བུམ་
གསལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་·······
འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་བུམ་གསལ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འདོད་ན།
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བུམ་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དོན་
དམ་པར་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བུམ་སྤྱི་མེད་···
པར་ཐལ། བུམ་གསལ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། དོན་དམ་
པར་བུམ་གསལ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་བུམ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་
ཏུ་སྒྲགས། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད།།
གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། འགྲེལ་བཤད་གསུམ་ཀས། སྤྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་གསལ་མཐོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་དབང་དུ་མཐོང་བ་གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་སྟེགས་པས། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲ་དང་སྤྱི་བློ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཁས་ལེན་པ་བཀག་ནས། ཤིང་གསལ་ཉིད་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྤྱི་རང་མཚན་པ་ཞིག་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བུམ་པའི་རྫས་དང་། གསེར་བུམ་གྱི་རྫས་གཉིས་གཅིག་གམ། ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གསེར་བུམ་གྱི་རྫས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བུམ་པའི་རྫས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་བུམ་གྱི་རྫས་འགག་པས་བུམ་པའི་རྫས་ཀྱང་འགགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གསེར་བུམ་དང་བུམ་པའི་རྫས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གཉིས་པོ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་པོའི་རྫས་ཐ་དད་ནས་འདུག་ཀྱང་། རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། འོ་ན་གཅིག་པའི་རྫས་གང་ཡིན་ངོས་ཟུང་ཞིག བུམ་པ་གཉིས་པོའི་རྫས་སོ་སོ་ཡིན་ན། གཉིས་པོའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན། བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་

གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་... སྤྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ལྡོག་པའི་སེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བརྗོད་པ་དང་། བློའི་སེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གསལ་བ་ལ...... རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མེད་ལ། གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པ་ལའང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་ཡི་བློ་ཡང་སྣང་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སུན་དབྱུང་པ་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ནའང་། གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྒྲ་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡན་ལག་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ནི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ན་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འདོད་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར། འཇིམ་རིལ་བཙུ་རེ་རེ་ནས་སྲང་ལ་གཞལ་བའི་སྲང་གྲངས་ལས། བཙུ་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྡོམ་ནས་གཞལ་བའི་སྲང་གྲངས་ཆེས་ལྷག་པར་ཚད་མ་དམིགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྗིད་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ

ལྐོག་པ་མི་འདོད་ན། ཡན་ལག་བཅུ་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིམ་རིལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་བུམ་པའི་གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་བུམ་པ་དོན་གཞན་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པའི་གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བུམ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ཚོགས་པ་ལ་འདོད་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན། དེ་ལས་དོན་གཞན་པར་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ཡང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཅན་དན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་མི་འདོད་པར། དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་ཟློག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འགའ་ཞིག སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བློ་མ་ཡིན་པའམ། སྒྲ་དང་བར་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་བརྒྱུད་པས་ཚད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སུ་རེག་པ་གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲ་རང་མཚན་སོང་བ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་རྟོག་གིས་རང་

མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཡོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ནུས་པར་ཐལ། ཡོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པས་གཟུགས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཟུགས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་བློས་གཟུགས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ཡང་གཟུང་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་གྱི་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྤྱུལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་རྟོག་གི་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་རེག་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་དགོས་ལ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་གཟུང་དོན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་རེག་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་གཞན་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་ནི། དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་ལས། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། གཙོ་འཛིན་རྟོག་པ་ལའང་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཡང་སྒྲའི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མེད་པར། གསུངས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རྗེས་སུ

དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲ་རྟོག་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་
པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཁྲུལ་པར་
འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་མིན། །མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་བཞིན། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། དོན་སྤྱི་ཙམ་
གྱི་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་ནི།
དངོས་ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་
གཉིས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་དོན་མཐུན་དང་། དོན་མི་མཐུན་གཉིས།
སླུ་བ་དང་། མི་སླུ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་ཡང་འདོད་ན། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་
ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་ལ། ཡོད་ན་
དངོས་པའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ན་
ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་ནས་ཀྱང་སླར་སྐྱེ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེད་ན། དངོས་པོའི་རྒྱུའི་དུས་ན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་ཡོད་
པར་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དུས་སུ་རང་རིག་ཡོད་དམ་མེད།
ཡོད་ན་རང་རིག་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་དུས་སུ་རང་རིག་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་
མའི་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་
གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་མེད་པར་འདོད་ན། རང་རིག་གི་ཉེར་ལེན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བེམ་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དུས་སུ་བེམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྔར་གྱི་རིགས་པས་བརྗོད་ལ། མེད་ན་བེམ་པོ་ཉེར་ལེན་མེད་པར་ཐལ། བེམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོན་དང་། མེད་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དུས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཚད་མའི་ཉེར་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདི་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་བུམ་པ་དང་། དངོས་པོ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་བུམ་པའི་རྒྱུས་དངོས་པོ་སྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད། སྐྱེད་ན་བུམ་པའི་རྒྱུ་ལྡོག་པ་ཉིད་ན་དངོས་པོ་བལྡོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་སྐྱེད་ན། རྫས་གཅིག་཈ུང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར། བུམ་པའི་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་རྫས་དང་མི་སྐྱེད་པའི་རྫས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྫས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཕན་བཏགས་པའི་རྫས་དང་། ཕན་མི་འདོགས་པའི་རྫས་གཉིས་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །རིགས་པ་འདི་ཡང་བུམ་གཟུགས་སོགས་དང་། བེམ་པོ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྫས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་བསྐྱེད་ལ། ཆ་ཤས་གཅིག་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་

བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །
གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དངོས་པོའི་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་''
རེ་རེ་ཞིང་རྫས་གཅིག་པར་སྨྲ་ན། སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་གསལ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང་། ཛོ་མོ་ནང་པས། ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་
ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་ཕྱོགས······
གཅིག་ཏུ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྤྱི་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་
རྫས་མི་གཅིག་ལ། གསལ་བ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །
ཡང་གསལ་བའི་རྫས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ་སྤྱི་དངོས་པོའི''''
རྫས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་ཡོད་དམ། སྤྱིའི་དངོས་པོར་རྫས་གཅིག་ཏུ་གནས།
དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྫས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྫས་སིལ་བུར་
གནས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྫས་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་གསལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྫས་དུ་མར་ཐལ།
ཡུལ་དུས་འགལ་བའི་གསལ་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་དང་དོན་དམ་པར་རྫས······
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཡང་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣར་མེད་གསར་
སྐྱེས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་རྫས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣར་
མེད་གསར་སྐྱེས་ཀྱི་ཀ་བའི་རྫས་མ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་གྲུབ''
པའི་ཕྱིར་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀ་བའི་དུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་

ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀ་བའི་རྫས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་འགལ་བའི་ཆོས་ལ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། མ་ངེས་ན་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་གྲུབ་དུས་ན། ལྡོག་པ་གཅིག་པ་པོའི་ལྡོག་པ་ཡང་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་གཅིག་པ་པོའི་རྫས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོའི་རྫས་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀ་བའི་རྫས་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གྲུབ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀ་བའི་རྫས་མ་གྲུབ་པའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཉིས་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རྫས་གཅིག་པར་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་རྫས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྫས་དང་འགལ་བའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་འགལ་བའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྫས་གཅིག་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཡུལ་དུས་འགལ་བའི་དངོས་པོའི་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཐ་དད་ཡིན་མིན་གཞན་དང་གཞན། །བཀག་པ་དང་ནི་སྒྲུབ་པ་དག །ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་བུམ་སོགས་དང་དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་སྐྱེ་འགག་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་བུམ་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་འདི་འཐད་པར་ཐལ། གསལ་བ་གང་གི་ཡང་རྫས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གིས་དངོས་པོའི་གསལ་བ་ཐམས

ཅད་སོ་སོ་ནས་རྫས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་དུ་རིགས་གཅིག་ཅེས་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ། གང་དུ་གཅིག་པའི་ཤིང་གི་རིགས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གི་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་གི་རིགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་ཡང་མེད་ལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རང་ཕྱོགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་དཔྱད་པ་དང་། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་། མ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན་མཁས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པ་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ངོར་བྱས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཚད་མ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན། རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དངོས་པོ་དང་། རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་འདོད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་པའི་རིགས་ངོར། དེ་དག་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད

ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དེ་དག་རྗེས་སུ་མི་རྙེད་པས། རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པའི་རྣམ་བཅད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ངོར་དངོས་པོར་ཁས་ལེན······ཅིང་། རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་གླགས་ཀ་མེད་དོ། །དཔྱད་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་དཔྱོད་པ་ན་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའམ། དངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲ་གང་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ན། ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་པོའི་ངོ་བོར་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གཞན་······གྱིས་དཔྱད་ན་དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་སྒྲ་དོན་དང་། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྡ་འཇུག་པའི་ངོར་རྟགས་སུ་སོང་བའི་བྱས་པ་དེ་ཡང་བློ་གཞན་གྱིས་དཔྱད་ན་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པར་མི་འགལ་བའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱང་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། །དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །

དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་གང་ཞིག །རྗེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱི་ཡང་ཡིན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས་ནི་གཞུང་འདི་རྣ་ལམ་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པར་ཟད་དོ། །ཚད་མས་བུམ་སོགས་འཇལ་མི་འཇལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ན་འཇལ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །བུམ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་ཚེ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་མི་འཇལ་ཞེས་བྱའོ། །ཚད་མ་རང་ཉིད་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ན་དོན་དམ་····པར་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །བུམ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་རང་ལྡོག་ལ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཁས་བླངས་ནས་དེས་འཇལ་བར་སྨྲའོ། །ཚད་མའི་ལྡོག་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་འཇལ་བྱེད་མིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་ན་ཡང་། མ་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ངེས་པ་སྲིད་དོ། །འོ་ན་ཕྱི་གང་ཡིན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲས་ཀྱི། ཕྱི་ལྡོག་ནས་སྨྲས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་། ཚད་མ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། བློ་རྩིང་དག་གིས་ཕྱོགས་སྔའི་ཞབ་ཆམ་ཕྱེད་

པར་དགག་པ་མ་བྱེད་ཅིག །དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་བརྗོད་ཟིན། ཚད་མ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་···པོ། །ཚད་མ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར······བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པའི་ངོ་ན་དངོས་པོ་དང་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན། ད་ལྟར་གྱི་མདུན་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ངོ་། ད་ལྟར་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་གོང་མའི་སྒྲི་སེལ་བ་ཡིན་ལ། མདུན་གྱི་ཀ་བ་ཅེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངོས་བཟུང་བས་ནི། ཐད་ཀའི་སྒྲི་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་ཀ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ཀ་བ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ཀ་བ་ཅེས་དབྱེ་བར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤར་ཕྱོགས་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་རྫས་གཅིག་གམ་རྫས་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྫས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཕྱི་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཤིང་།

འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་གནས་པ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཀ་བ་གཅིག་ལ་ཀ་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་བཅུ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་བཅུའི་དབྱེ་བས་ཀ་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་བཅུ་ཕྲག་འདིའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀ་བ་གཅིག་ལས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ། ཀ་བ་བཅུ་འདི་ཡི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་མདུན་གྱི་ཀ་བ་གཅིག་པོ་འདི་ལ་ཀ་བར་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ······ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། འོ་ན་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་དངོས་པོ་རང་ཚན་པ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུང་མཐའ་དང་། དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་རགས་པ་དང་། རྒྱུན་རྫོམ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་སྐབས་འདིར་བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པས་བདེན་པའི་དུ་མ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ངོར། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། ཐད་ཀ་དང་ནི་གོང་མ་ཡི། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ། གོང་མའི་སྤྱི་ནི་དཔེར་ན། ཀ་བ་འདས་མ་འོངས་གསུམ་ཀའི་ཀ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐད་ཀའི་སྤྱི་ནི་ཙན་དན་དང་ཤུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཀ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་

ལྷ་བུའོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཀ་བ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡང་། རིགས་
པས་མ་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །
འགའ་ཞིག་ཀ་བའི་རྫུལ་རེ་ནས་ཀ་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་ནི་སྐལ་
མ་རེ་རེ་ཡང་སྣམ་བུར་ཁས་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པས་དགག་པར་སླའོ། །
ས་ཕྱོགས་འདིའི་ཕྲ་རྫུལ་རེ་རེ་ལའང་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་ཐལ་
ལོ། །རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན། མདུན་གྱི་ད་ལྟར་
བའི་བུམ་གཟུགས་ལྷ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ངོས་བཟུང་བར་
བྱ་ཡི། བུམ་སོགས་ལ་མི་འཛིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བུམ་པའི་གཟུགས་
དང་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱང་བུམ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བུམ་པ་
རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་དྲི་སོགས་རེ་རེ་ཡང་བུམ་
པར་ཁས་ལེན་ན། བུམ་པ་གཅིག་ལ་བུམ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཚད་མས་
དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བུམ་སོགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རིགས་མི་
མཐུན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས། རིགས་པའི་བློས་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་
རྣམ་པར་བསལ་བ་ན་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་མདུན་
གྱི་བུམ་གཟུགས་སོགས་ནི་རྫས་གཅིག་དང་། རྫས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ནའང་། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་ན་རང་དབང་
དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རང་དབང་དུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན། བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་
ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །མང་ཐོས་ཆུ་

འཛིན་སྟུག་པོ་ལས་གྲོན་པའི། །ཡང་དག་རིགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཆར་གྱིས། །
སྤྱི་དངོས་སྨྲ་བའི་མུ་སྟེགས་རྗེས་འབྲངས་བཅས། །མ་ལུས་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་
བརླག་པར་བྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
ཡང་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། རང་མཚན་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་
ན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་མཚན་དང་སྤྱི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགལ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། སེལ་ངོར་སྤྱི་དངོས་པོ་འགལ་བར་མ་ངེས་ཏེ།
ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་
དངོས་རྣམས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཞལ་གྱིས
བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པ་ནི་
སྔར་བསྟན་ཟིན་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁྱབ་པར་
འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་དེ། །གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གང་ཞིག །
ཚད་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤར་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་
གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བློ་གང་ཞིག །
གཟུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སོ་སོར་
འཇལ་བ་ལ་དབང་སོགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་གཟུགས་སྒྲ་
སོགས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་འཇལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དང་སྔང་མུན་སོགས་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་ཕྱི་དོན་གང་ཞིག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཛལ་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དོན་འཛལ་བྱེད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་འཛལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་རིག་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་འཛལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་གཞལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་བརྗོད་ཀྱང་ཟིན་ལ། དེ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གཅིག་པ…… གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། ཚད་མ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་བློ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། ཚུལ་གཉིས་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱུབ་བྱེད་

ཀྱང་འདུག་གོ །ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་དངོས་རྒྱུར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གསུངས་སོ། །བུམ་པའི་ཉེར་ལེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་རོ། ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་ནོར་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་འཇལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐམས་ཅད་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་གྲུབ་པ… ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ…… དང་། དབང་མངོན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡང་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཡང་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཚད་མ… ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་བུམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་། བུམ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དོན་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་བུམ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་འདིས་དགག་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་མཐུན་པ་པོ་དོན་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཁྱབ་པར་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལོ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ཏེ་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྔ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཇོ་མོ་ནང་པས། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བཅུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་མུན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མུན་པ། བླུན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་བླུན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས། སྨྲ་བ་པོ་བ་གླང་ལས་ཀྱང་ཆེས་བླུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རྟོག་པས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲི་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོར་སྣོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ད་ལྟར་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་དང་ཉེར་རྒྱུ་སོགས་ད་གཟོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ། ཞིང་ལས་སོགས་ད་བྱེད་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། སངས

རྒྱུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལོ་ཏོག་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས······ སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྱུང་ལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡང་རང་གི་ཁས་བླངས་ལ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡིན། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་འབྱུང་ལ་མ་བྱུང་བ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོར་རོ། །ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་གོང་རོལ་དུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་དངོས······ པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འགགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་འགགས་ན། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྲིད་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་གོང་རོལ་གྱི་བུམ་པ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ངོས་ཟུང་ཞིག །ཁར་སང་གི་བུམ་པ་དེ་རིང་དུས་སུ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁར་སང་གི་བུམ་པ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འགགས་པ་དེ། འདས་པའི་མཚན་གཞིར་ཁྱེད་ལ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པས་འདས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན། དེ་འདས་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ལན་མེད་དོ། །མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་མི་རྙེད་པར་ཐལ། དེ་རིང་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་ན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པས་ཀྱང་ལན་མེད་དོ། །ཚེ་སྔ་མའི་ཕ་མའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཡང་། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཤི་བར་ཐལ། སྲོག་དབང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དབང་མ་འགགས་པར་ཤི་ཟིན་པར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚེ་འགགས་པ་ནི་ཤི་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱོད་ཚེ་སྔ་མ་མ་ཤི་བར་ད་ལྟ་འདིར་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་སྔ་མའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་མ་འགགས་པར་འདིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ད་ལྟ་མིར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཚེ་སྔ་མའི་ཕུང་པོ་མ་འགགས་པར་མིའི་ཕུང་པོ་བླངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདིར་དབུལ་པོ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ། སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་གྱི་ཟས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་ཟིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟ་མ་ཉམས་པར······ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་སྔར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བརྙགས་ཟིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ད་ལྟར་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟོས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོར་གྱུར་ཟིན་པའི་རྩམ་པ་སོགས་ཀྱང་ད་ལྟར་བའི······དངོས་པོར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། སྔོན་ལམ་ལོག་པར་བཏབ་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག །ལྷ་ཙ་ཧྲུས་ནས་བསླབ་པའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་པས་སྨྲང་བར

བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་ལྔ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་ལྔ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་ཐེག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་མིའི་གང་ཟག་ཀུང་ཆོས་ཅན། ལྷའི་ཕུང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྷའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ལྷའི་ཕུང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མིའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་དེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལོ་ཏོག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བློ་ཡུལ་དུ······བསམས་ནས་སྨྲ་བར་ཟད་ཀྱི། ད་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པས་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གང་དུའང་དོན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །དུ་བ་དང་དུ་བས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ད་ལྟར་དུ་མཚུངས་པས་དུས་མཚུངས་སུ་གྲུབ་པར······ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཞིག་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་མེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགགས་ན་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་

པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དུ་བའི་དུས་ན་འགགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེ་འགགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་མེ་ལས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན། རང་ཉིད་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མ་འགགགས་ན། རང་དུས་སུ་འགགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ཇི་ལྟར་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྣང་ངོ་། །འོ་ན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་མ་འགགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་འགགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུའི་རྗེས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕ་མ་ཤི་ཟིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤི་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་པ་དུ་མའི་གོང་རོལ་དུ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན……
དེའི་ཕ་མའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ཡང་མ་འགགགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་རྒྱ……
ཆེར་སྤྲོར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚེ་སྔ་མའི་ལས་འགགས་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། སྔར་གྱི་རྒྱུ་ཡང་སྔར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་པས་རྒྱུར་འཇོག་པ་ཡིན་·· གྱི། ད་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །སྔར་གྱི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་ཟིན་ལ། ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། དུ་
བ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། །
ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་ཡིན་པའི་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདིས་ནི། དངོས་པོ་དང་།
བེམ་པོ་དང་། རིག་པ་སོགས་ཀྱང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་
ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ད་ལྟར་བའི་དོན་ནི་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ལ་མ་
འགགས་པ། །ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སྔ་ཕྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་
ཅན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདས་མ་
འོངས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་
པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནི་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཀ་མེད་དོ། །མ་
འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་གི་མྱུ་གུ་ཡང་ད་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་།
མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་བློ་ཡུལ་དུ་བསམས་ནས་མྱུ་གུ་ཞེས་བསྙད་དེ།
མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་དང་རང་འབྱུང་ངོ་། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་ལ་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད། ད་
ལྟར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་འཛིན་
དབང་ཤེས་སྔ་མ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ནི་འདས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལ་དྲན་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་
བརྗོད། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་འགགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིད་
ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་
ཡིན་གྱི། འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་

ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣ་ལམ་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་མཁས་པར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས···སོ། །ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། མཛའ་དང་མི་མཛའ་དུ་མ་འདས། །དེ་ཀུན་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཐ་མལ་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ། མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བའི་གང་ཟག་འདས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་ཀྱང་ད་ལྟར་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་གནས་པར······ཐལ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྔར་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་། ཚོགས་ལམ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་སྔར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པར་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ད་ལྟར་མེད་ན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་སོགས་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ལམ་སོགས་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའམ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བརྟགས་པ་ན།

རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ལམ་ལྟ་འདོད་དགོས་པས། འདྲེ་ལྟ་བུ་རྫུས་པས་བསླབ་པའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་གྱི། གཞན་སུ་ཞིག་སླུ་བར་བྱེད། གཞན་ཡང་འདས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་བློ་ལས་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་། རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་འདས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། འདས་པའི་སྔོན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ན། །ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས། སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ''''པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་ལ། རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་ནི་གཉེན་པོས་སྤངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ། །དེ་སྐྱེད་ལས་ལ་ནུས་འགྱུར་གྱི། །ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཞིག །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཡང་ད་ལྟར་མ་འགགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལའང་། འདི་མཚུངས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དངོས་སུ་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན། འཛིན་ན་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པས་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ལ། མི་འཛིན་ན། དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མིན་བཞིན་

གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ལ་དངོས་སུ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་རྟོག་བློ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་དོན་སྤྱི་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རང་མཚན་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི······ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་མཐོང་ཉིད་ན་མཐོང་རྣམས་ལ། །སྦྱོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །དྲན་ལས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། སྦྱོང་བ་ལ་དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ནུས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ལ། །རིག་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་རྣམས་དང་འབྲེལ། །ཞེས་པ་དང་། ཤེས་ལ་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་། །གང་དེའང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་འཕྲུལ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་སུ་རྫོད་ནུས་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པར་གནས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་བརྡ་སྦྱོར་འདོད་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྔར་མཐོང་བའི་རང་མཚན་

འགོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་ཡུལ་མཐོང་ནས། རྗེས་
ཐོགས་སུ་བརྡ་སྦྱར་འདོད་ཀྱི་བློ་མ་སྐྱེས་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
སྨྲ་ངེས་ལས། དེའི་རང་བཞིན་སྔོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བརྗོད་
པར་བཟླ་བ་ན་དེ་འགོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་འདི་
ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་སྒྲ་དག་ནི། །
འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་དོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཡོ། །དབང་པོའི་གཟུང་དོན་
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྟགས་ལས། ཡུལ་ཅན་
དབང་མངོན་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དངོས་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་ཀ་ལས།
དེ་ནི་བརྗོད་མེད་རྟོག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།
ཡང་སྒྲ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྤྱི་ཙཱ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཀུན་ལས་ལོག །དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་བྱེད་པའི། །སྒྲ་ཡོད་མ་ཡིན་
རྟོག་པ་ཡང་། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་
ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཙཱ་ནའི་དོན་ཏེ། བློ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི། །དཀའ་དང་མི་ནུས་འབྲས་མེད་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་ངོ་
བོ་ཙམ་ཟད་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེར་དཔག་
པར་བྱའོ། །ཉི་བར་བསྡུ་བའི་དོན་ནི། རིགས་པས་མ་དཔྱད་པའི་རྣམ་
བཞག་ལ་དངོས་པོ་དང་། ཚད་མ་དང་། བུམ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡིན་

ཞིང་། གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་ལ། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན། སྤྱི་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱི། རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དོ། །རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ནི། དོན་སྤྱི་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར། དམ་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་བྱ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན། མདུན་གྱི་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་ཀྱང་། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་མདུན་གྱི་བུམ་གཟུགས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་བཟུང་ངོ་། །འདི་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ཀྱང་། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། རིགས་པས་བརྟགས་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞིག་གིས་རང་དབང་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར……དང་། དེའི་རྣམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཏོད་བྱེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ནི། སེལ་བས་བྱེ་བྲག་དུ་མ་བཅལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་ན་མེད་དོ། །དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་རྙེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འདི་ལ་བྱེད་བྲག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་འདི་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་གང་དུ་གནས་ཀྱང་འདིའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་། དབུ་མའི་རིགས་པ་དང་འདྲེས་པས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གཞུང་གི་སྐབས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་

མེད་གཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་ལ། མེད་ན་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གང་ཡིན། ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འདི་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་མིན་པར་ཐལ། འདི་ལས་ཕྲ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་འདི་ལས་ཐུང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གྲུབ་པོ། །འདི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ནི་བརྟག་ཏུ་མེད་དེ། ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་དཔྱོད་ཚུལ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པའི་མཚམས་དང་། ཇི་ཙམ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པའི་ཚད་དང་། སྤྱི་ཕྱོག་ནས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཕྱོག་ནས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཞིབ་མོ་ནི་ངག་ལས་རྟོགས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གཞུང་ནས་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གང་ཅུང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་དགོངས་པའོ། །གོང་དུ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས། སྤྱི་ལ་རྒྱས་བཤད་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །རྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་ལས་ནི་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཀྱི། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་སྤྱི་མཚོན་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་མཛོན་ཏེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བརྗོད་སྦྱོར་བ་འདི། སྐབས་འགའ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་གི་ཐ་སྙད་ལ་མ

ཞུགས་པར་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་བཞིན་དུ་གང་དྲན་དྲན་གྱི་ལབ་ལོབ་བྱེད་པ་ལ་བློ་མི་གཏད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྟག་ངོར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་། ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་གཅིག་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཚུལ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱིའི་རྣམ་པས་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་བྱར་བཞག་གོ །རྗེས་དཔག་གིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དུ་བས་མེ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན། མེ་ལྕེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མེ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །རྣམ་ངེས་ལས། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི། །དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །རྟགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། །ཁྱད་པར་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས། །དེས་ན་ལྐོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་

ལྟར་རོ། །དེས་ན་མེའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པར་ནུས་ཀྱི། མེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཞེས་བཤད་པས་གཉིས་པོ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །འདིར་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་རྟོགས་པ་དང་། བློའི་གཞན་སེལ་རྟོགས་པ་དང་། རང་མཚན་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་སྒྲ་རྟག་པ་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དོན་སྤྱི་ལ་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའོ། །རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པ་པོའི་རྟོག་ངོ་ནས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་ནི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དངོས་སྒྲ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིས། །གཞན་ལས་ལྡོག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཤུགས་ལས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་བཞག་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱོངས་པར་ཟད་དོ། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་དེའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པར་མི་ནུས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་ཡུལ་མེད་དོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བར་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་སོ། །

འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་···
ཁྱབ་པར་སྨྲ་ན་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲ་དོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅེས་འདོད་ན། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན།
ཞེས་སོ། །ཡང་སྒྲ་དོན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་
སྒྲ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲ་དོན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་རྣམ་
མཁྱེན་ཀྱང་། དེའི་ངོར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཁྱེན་པས་དེའི་
ངོར་གྲུབ་དགོས་ན། སྤྱ་རྒོལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་
བྱར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་རྗེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་
བ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་
སྣང་ཆ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་ཤེས་ཡིན། ཅེས་སོ། །

དེས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པས། དེ་དེའི་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གང་ཟག་དེའི་ལུགས་ལ་དེ་མིན་པར་འདོད་པས། དེའི་ངོར་དེ་མིན་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་····· ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བདག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན་དེ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐུག་པོ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོར་རོ། །འདིར་སྤྱི་དང་གཞལ་བྱའི་སྤྱི་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། རྟགས་དང་རྟགས་ལྟར་སྣང་དང་། སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ཡང་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དུ་སྣང་ཡང་། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། དོན་དུ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རི་རབ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། རྟགས་ལྟར་སྣང་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་རབ་ཀྱང་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ཆུང་མཐར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐལ་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་སོ། །སྐད་ཅིག་ནི་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབྱུག་པ་ཅན་ལ་དབྱུག་པ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། ། རྟགས་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་། བསགས་རྟགས་སོ། །དང་པོ་

ནི། ཕྱོགས་ཆ་མེད་པར་གནས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཏུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྗོད་དོ། །འདིས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པས། ཕྲད་ནས་རྩོམ་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད་དམ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་གིས་ཕྲད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་རྡུལ་རྣམས་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་གིས་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱི་ཕྲད་ཀྱང་ནང་མ་ཕྲད་ན། མཐའ་དག་གིས་ཕྲད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སྐྱོན་འདི་གཟིགས་ནས་མ་ཕྲད་པར་རྩོམ་པར་འདོད་དེ། གཟུགས་ཅན་རྩོམ་པའི་ཚེ་ན་སྐོར་བ་བར་བཅས་ཀྱིས་རྩོམ་པར་འདོད་དོ། །མ་ཕྲད་པར་རྩོམ་པ་ལ་སྐོར་བ་བར་བཅས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་བུམ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ལ་སོགས་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་ཏེ····· བར་སྟོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་གྱེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རླུང་གིས་བསྡམས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རླུང་གིས་གཏོར་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བར་དུ་རླུང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་གཏོར་བ་བཞིན་ཞེ་ན། རླུང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། འཐོར་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་ཆགས་ཚེའི་རླུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེའི་རླུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དུ་འདོད་པས། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དེ་དང་ཕྲད་དམ་མ་ཕྲད། ཕྲད་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བརྗོད་

པའི་སྐྱོན་གྱིས་རེག་ལ། མ་ཕྲད་ན་སྐོར་བ་བར་བཅས་ཀྱིས་རྟོམས་པས
གྱིས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་ཅིང་། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་།
བསྐམས་བྱའི་རྫུལ་གཉིས་ལ་ཡང་འཛིན་བྱེད་གཞན་འདོད་པར་བྱ་དགོས་
པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་བས་སྐྱོན་དེ་དག་འོང་བར་གཟིགས་
ནས། བར་མེད་རེག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོམ་སྟེ། སོག་བུ་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག
ཏུ་བསྡོམས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་བསགས་རྫུལ་ལའང་
དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། རིགས་མཐུན་གྱི་རྫུལ་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག
ཏུ་གྱུར་ཏེ། རིགས་མཐུན་གྱི་ཟླ་མེད་པས་ནི་དབང་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་
པར་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྫུལ་ཕྲན་མིན་ཞེས་སོ། །
ཕྱིར་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྫུལ་མི་སྲིད་མོད། རིགས་མཐུན་གྱི་ཟླ་མེད་པའི་རྫུལ་ཕྲ
རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་བསགས་རྫུལ་ཡང་
རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ཏེ། རྫུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
དུ་ན་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་མང་
པོ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་
མཚུངས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེར་བརྗོད་པ་ནི། འདུ་རྒྱུའི་
རིན་པོ་ཆེ་རེ་རེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་འཇོག་ནུས་ལ། རྫུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་
ནས་བསགས་རྫུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ཀྱང་
ཇི་ལྟར་སྣམ་བུའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སྲལ་མ་རྣམས་ལ་སྣམ་བུ་ཞེས་མི་.....
བརྗོད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཚད་མ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་
ལྟར་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཉིད་
ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ

འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་སྣར་གྱི་ཚད་མས་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་པས་བརྟགས་ན། སྣར་གྱི་གཞལ་བྱ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། འཇུག་པ་པོའི་ངོར་ནས་འཇོག་ཏེ། འཇུག་པ་པོས་སྣར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འཐོབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཇུག་པ་པོས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། འཆད་ཚེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པར། ཕན་ཚུན་འཚོལ་ནས་ཕྱོགས་ལྷུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཕྲ་མོ་མ་རིག་པར་དགག་པར་བྱེད་པ་ནི་གདོན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྤྱི་དང་ལྡོག་པའི་སེལ་བ་གཉིས་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། གནས་ཚུལ་མ་འབྲེལ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །སྒྲིབ་བྱེད་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཐ་དད་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ནི། མེད་དགག་གི་སེལ་བ་དང་། བློའི་སེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་བཤད་ལ། གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་······བཤད་པ་མེད་དོ། །བོད་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་བུམ་པའི་ལྡོག་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཆོས་དང་། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་

གཅིག་ཡིན་ན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ན། བུམ་མིན་གྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡོག་པར་གྲུབ་ནས་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རིག་པ་སོགས་ཀྱང་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡོག་པར་གྲུབ་ནས་བུམ་མིན་གྱི་ལྡོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། སེལ་ངོར་བུམ་པ་བུམ་མིན་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནི། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྟེང་གི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆ་ཡང་བུམ་པའི་དེ་དང་དེའི་ལྡོག་པ····· ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཁྱོད་ལ་གསེར་བུམ་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཡང་སེལ་ངོར་བུམ་པ་བུམ་མིན་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་དང་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ལྡོག་པ་མ··· ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དང་དེ་དེ་དང་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཡང་བུམ་པའི་ལྡོག་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བུམ་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་གཅིག་པོ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ལྡོག་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་བུམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་

ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣམ་ངེས་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སེལ་ངོར་གསེར་བུམ་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། དངུལ་བུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་སོགས། བུམ་པའི་ལྡོག་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེལ་ངོར་བུམ་པ་བུམ་མིན་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གང་དང་གང་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཐ་དད་པས་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་སེལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་རང་གི་སེལ་བ་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། སྨྲ་རབས་པ་དག །རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྡོག་པ་དུ་མ་འབྲལ་མི་ཤེས་པ། ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད། འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སོ་སོ་བ། དེ་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་རྫས་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ནི་རྫས་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ལ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་སོགས་ནི་ལྡོག་པའོ། །དེའི་ཚེ། བུམ་པས་བུམ་པ་ལ་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཁྱབ་ཆེའོ། །གཞི་གཞན་དུ་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་གཅིག་གིས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་

ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དངོས་པོར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རྫས་ཀྱང་གཅིག་ལ་དེའི་སྟེང་གི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་པས། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ། རྫས་ཀྱང་གཅིག་ལ། དེའི་ལྡོག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྡོག་པ་དུ་མ་འབྲལ་མི་ཤེས་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །ཡང་བོད་རྣམས། རྫས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་འགལ་རྫས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ། ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་འགལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ཞེས······ཟེར་རོ། །ཀ་བའི་ལྡོག་པ་དང་ཀ་བ་མིན་པའི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆོས་སུ་ཐལ། དངོས་འགལ་རྫས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཆོས་སུ་ཐལ། དངོས་འགལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྡོག་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆོས་སུ་ཐལ། དངོས་འགལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆོས་སྣང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱི་ལྡོག་པ་རྫས་ཆོས་ཡིན་པར་འགལ། སྒྲ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆོས་སུ་ཐལ། རང་གི་

དངོས་འགལ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྣང་བའི་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཆོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་མི་འཛིན་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བཞེད་དེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྫས་ཆོས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། འོ་ན་སྒྲ་དང་། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་གམ་རྫས་ཐ་དད། རྫས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲའི་རྫས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་པོ་ཡང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གིས་རྫས་ཆོས་འཛིན་པ་གང་ཞིག །རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་འཛིན་གཅིག་མི་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། རྫས་ལྡོག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། དེ་རྫས་ཆོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གིས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་གིས་ལྡོག་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་རྫས་ཆོས་འཛིན་ན། དངོས་པོ་དངོས་སུ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲའི་ཆོས་གཅིག་འཛིན་པ་ན་སྒྲའི་ཆོས་ཀུན་འཛིན་དགོས་ཏེ། སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་

གྱུར་པས། །ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །རང་ལུགས་ལ། རྫས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་གང་ཞིག། ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནོ། །ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཞིག་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་ཅིང་། རང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། རིགས་མི་མཐུན་དང་རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་སོ། །དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྷ་བུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་ཅིང་། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོའི་ནང་ཚན་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱི། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལ། །ལྡོག་པ་ལ་ནི་རྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྱི་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། གོང་མའི་སྤྱི་དང་། ཐད་ཀའི་སྤྱིའོ། །བྱེ་བྲག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་གོ །དེ་ལ་གོང་མའི་སྤྱི་ནི། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་། བར་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་བྱེ་བྲག་ནི། སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་། བར་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན། སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཡང་སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤིང་ནི་ཕྱོགས་ཐ་དད་ན་གནས་པའི་ཤ་པ་དང་ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་གོ །ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་མ་

ཡིན་པའི་མུ་དང་། བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུའོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག །བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱའི་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་ལས་ལྡོག་པས་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ་བེམ……རིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྤྱིར་བཞག་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་གང་ངོས་བཟུང་ཡང་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་འདིར་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། གལ་ཏེ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ངོས་ཟུང་ཞིག །ཕ་རོལ་པོས་གང་ངོས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་བས། ཕ་རོལ་པོས་ཐལ་འགྱུར་ཇི་ཙམ་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པས་ལན་མེད་པ……ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་ངེས་ལས། ནུས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། མི་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ལ་ནི་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། སྐད་

ཅིག་མ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན་ངོས་ཟུང་ཞིག །
གང་ངོས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཀྱང་ཆེ་བྲག་མེད་པའི་དངོས་པོར···
ངོས་བཟུང་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་དབུ་མ་པས་
དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ངོར། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་
སྣང་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ···
བའི་གཏན་ཚིགས་གང་བཀོད་པ་རྣམས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ངོར་གྲུབ་ཟིན···
སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་
པའི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྲིད་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་
དངོས་པོ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགལ་ལོ། །གཟུགས་དང་དངོས་པོ་སོགས་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་
དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ན། བདག་ཉིད་མི་
གཅིག་པས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགལ་ལོ། །
དེས་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་རྣམས་གཞན་
སེལ་བའི་ངོར་འཇོག་གི །དོན་དམ་པར་མི་སྲིད་དོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཐད་ཀའི་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གཉིས། གོང་མའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཐད་ཀའི་བྱེ་
བྲག་ཙན་དན་དང་ཤ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་
རྒྱུ་ལས་རྫས་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་བྱེ་བྲག །འདས་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པ་
ཡིན་གྱི། ད་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་ཁ་

ཅིག་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་……པས་ཁེགས་སོ། །ཡང་གྲངས་ཅན་པ་དག །རྡུལ་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་། གསལ་བ་བུམ་སོགས་རྣམས་མེ་དང་ཚ་བ་ལྟར་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། བོད་རྣམས་ཤིང་ཙམ་དང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་ཤ་པ་སོགས་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཅེས་པ་དང་། སྔོན་པོ་ཙམ་དང་། བྱེ་བྲག་བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་རྫས་གཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་འདོད་ནའང་། སྔ་མ་ལྟར་སྣང་རུང་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ན། བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྔོན་པོ་ཡང་སྣང་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྔོན་པོ་དང་། བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་རྫས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་སྣང་ཡང་། རས་སྔོན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྔོན་པོ་དེ་མི་སྣང་ན། འོ་ན་སྣང་བའི་རྫས་དང་མི་སྣང་བའི་རྫས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། རྫས་གཉིས་ལ་རྫས་གཅིག་ཅེས་སུ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱེད། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་དགག་ན། ཡུལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེང་ལྡེང་གཉིས་དང་། དུས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག། སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་ཤིང་དང་། ཕྱི་མའི་ཤིང་གཉིས་དང་། རྣམ་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཤ་པ་དང་ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་……

གསལ་ལ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིའི་ཤིང་གཅིག་དང་རྫས་དབྱེར་
མེད་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་ན། ཤིང་དང་ཤིང་གི་གསལ་བ་
ཤ་པ་ཙན་དན་སོགས་དང་། སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཤིང་གསལ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་མིན་པར་སོ་སོར་བྱེད་པ་དང་།
གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཙན་དན་འཇིག་
པའི་ཚེ་ན། ཤིང་མི་འཇིག་པའི་རྫས་ཆ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཙན་དན་
དང་ཤིང་རྫས་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤིང་སྐྱེས་པའི་
ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིང་སྐྱེས་ལ་ཙན་དན་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གཉིས
འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་
བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ།
ཤིང་དང་རྫས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཤིང་ཤ་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཤིང་སྐྱེས་སམ་མ་
སྐྱེས། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་ཡང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་
པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ན་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་པའི་ཡུལ་དུ་ཤིང་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་པའི་ཡུལ་དེར་ཤིང་སྐྱེས་ཀྱང་།
ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་ལ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་
རྫས་སུ་གྲུབ་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྫས་སུ་
མ་གྲུབ་པས། ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་རྫས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།
རྫས་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཤ་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་
སུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཤིང་སྐྱེས་ན། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་ཡང་དེའི་དུས་སུ

སྐྱེས་པར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཤིང་ཡང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཤིང་སྐྱེས་ཀྱང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱང་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་པ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དུས་སུ་ཤིང་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྔ་མ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤ་པ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་ན། ཙན་དན་སོགས་གསལ་བ་རེ་རེ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དུས་སུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པས་ཤིང་…སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དུས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འང་། རྫས་སུ་མེད་པས་གསལ་བ་རྣམས་རྫས་གཅིག་པ་འགལ་ལོ། །རྣམ་ངེས་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས། དེ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའམ། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འགལ་བར་གནས་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའོ། །དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་ན་ནི། འགའ་ཡང་གང་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་…རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་འབྲེར་མེད་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤིང་ཤ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་ཤིང་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། སྐྱེས་ན་ཤིང་ཆོས་ཅན། ཤ་པའི་ཉེར་ལེན་ཁེགས་ན་ཁེགས་པར་ཐལ། ཤིང་ཤ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤ་པ་ཤ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། ཤ་

པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཤིང་གི་ཉེར་ལེན་ཡང་བྱས་པར་ཐལ། ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤ་པའི་ཉེར་ལེན་ཞིགས་པ་ན་ཤིང་ཞིགས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་ཤ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཤིང་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་དུས་ཀྱང་སོ་སོ། ཤ་པ་འཇིག་ཀྱང་ཤིང་མི་འཇིག་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཀྱང་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་དུས་སོ་སོ། ཉེར་ལེན་སོ་སོ། །སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོ་བ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པས་རི་བོང་གི་རྭ་ཡོད···ཅེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་དོན་དམ་པར་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིགས་པ་འདིས་སེང་ལྡིང་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། ཤུག་པ་དང་ཡང་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་པས། མཐར་ཤིང་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར···རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤིང་དང་ཤ་པ་གཉིས་པོ་བདག་ཉིད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འགལ། མདོར་ན་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་པས···སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དོན་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བས། དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རིགས

པ་འདིས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཤིང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཁྱབ་པ་མ་……ངེས་ལ། དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་གཞུང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་དགོངས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །ཚིག་རེ་རེ་ནས་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དགག །ཡང་ཤ་པའི་གཟུགས་དབང་པོ་ལ་སྣང་བ་ན། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་གི་གཟུགས་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། ཤ་པ་དང་། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། རྫས་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དབང་པོའང་རྟོག་བཅས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། སྣང་མུན་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགའ་ཞིག་རིགས་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྔོ་སེར་འགལ་བར་བཤད་ལ། རྩ་བ་ལས། འགལ་བ་ཡིན་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་

གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་མུན་སྤྲུལ་གྱི་བཤད་པའོ། །གལ་ཏེ་བོད་འགའ་ཞིག །གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་རེ་རེ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཡང་གསལ་བ་བཞིན་དུ་དུ་མ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཤིང་གསལ་གྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་སིལ་བུར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཤིང་དགག་པ་ན། ཤ་པ་བཀག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤིང་སྒྲུབ་པ་ན་ཤ་པའང་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇིག་པར་ཐལ་····བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཤིང་སྤྱི་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁེགས་པ་ན་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་ལས། བྱེ་བྲག་བཞིན་དུ་ཤིང་སྤྱི་སིལ་བུར་གནས་ན། ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་ཁེགས་ཀྱང་། ཙན་དན་མི་ཁེགས་པས་སྤྱི་ཁེགས་ན་བྱེ་བྲག་ཁེགས་པའི་རྣམ་བཞག་མི་འགྲུབ་བོ། །ཙན་དན་གྲུབ་ཀྱང་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཤིང་སྤྱི་གྲུབ་པར་མ་ངེས་པས། བྱེ་བྲག་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་སྤྱི་གྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཤིང་གསལ་སོ་སོ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱི་གཅིག་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། །ཤིང་གསལ་དུ་མ་ཤིང་དུ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ཆོས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་བློ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་དང་འདི་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པས་ཆོས་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བར་སྦྱར····

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན། དོན་དམ་པར་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་པར་འགལ་ལོ། །འདྲ་བའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི། སྔོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་པདྨ་རཱ་ག་གསར་དུ་མཐོང་བ་ན། འདི་ནི་པདྨ་རཱ་ག་གཞན་དང་འདྲའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡུལ་གྱི་མཐུ་ལས་རང······དབང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་སྟེང་ན་འདྲ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་རེ་འདྲ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད། །ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འདྲ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་གོ །རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཐོང་དང་མཚུངས་པ་དེ་འཛིན་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཞེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དག་ནི་འདྲར་འཛིན་ན། །དོན་ནི་སྔར་མཐོང་ཡོད་མིན་པས། །ཇི་ལྟར་དེ་ན་མཐོང་བ་དང་། །འདྲ་བ་ཡིན་པར་དེ་ངེས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔར་མཐོང་བའི་དོན་དང་། ཕྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གཉིས་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ན། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མཚུངས་པའི་སྤྱི་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་བཟུང་བ་ཉིད་སྤྱིའོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྟོག་པར་མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཙམ་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེད་པར་རྟོག་པས་གཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱེ་བྲག་དང་རྫས་གཅིག་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་སུ་མི་གཅིག་ཀྱང་། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཙམ་ལས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ་

ཞེ་ན། མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་ལ་བརྗོད་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་པོ་ན་ལ་མཚུངས་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྲིད་དེ། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མིན་པ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྱིའི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །བློ་ལ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་མ་ཤར་ཡང་། མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཙམ་སྤྱི་ཡོན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་གཉིས་བློས་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱིར་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པར་མ་ཤར་བ་ཡིན་······པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བར་འདོད་ན། ཕྱོགས་རེ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་གམ། ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་རེ་འདྲ་བ་སེལ་ངོར་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཀ་བའི་སྤྱིར་ཐལ་བ་དང་། ཀ་བའང་བུམ་པའི་སྤྱིར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དཀར་པོ་ཡང་ནག་པོ་དང་འདྲ་བར་ཐལ། ཕྱོགས་རེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་དགོས་ན། འོ་ན་སྤྱི་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་བཞག་དང་ཡང་འགལ་བར་སྣང་ངོ་། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱི་ཡི་དོན་ཡང་བཏགས་པ་ཡིན། ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དོན་དངོས་སུ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུན་

མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བ་ལང་རྫས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་ན། བ་ལང་གི་གསལ་པ་གང་ཡོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། གཞན་ན་མེད་པའམ། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གསལ་པ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་གཅིག་ལ་བ་ལང་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་ན། དེ་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བ་ལང་དེ། གསལ་བ་དེ་ལ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། གསར་དུ་ཡོད་དམ། དང་པོ་གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད། གསར་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དེ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་མེད་པར⋯⋯ཐལ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་སྐྱེས་པའི་དུས་དེར་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔར་བྱུང་དེ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ན་རང་གི་གསལ་བ⋯གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་ན་མེད་པར་འགལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དེ་དག་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་མེད་དོ⋯ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་བ་ལང་གི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་ན། འོ་ན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་བ་ལང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་སྙམས་ཤིག །བ་ལང་གི་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཡང་རང་གི་ཁས་བླངས་སོ། །གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལ་སྔ་མ་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་དེ། གསལ་བ་ཕྱི་མ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་ལ་གནས་སམ

མི་གནས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔར་མེད་གསལ་བྱུང་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་ན། སྔ་ནས་ཡོད་དམ། གསར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད། སྔ་རོལ་ནས་གནས་སོ་ཞེ་ན། རང་གི་གསལ་བ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྨྲ…… དགོས་སོ། །འོ་ན་རང་གི་གསལ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དེ་དང་རྫས་གཅིག་པར་ཡང་འགལ་ལོ། །གསར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བ་ལང་གི་གསལ་པ་སྔ་མ་ལ་གནས་པའི་བ་ལང་དེ། གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་འམ་མི་འཕོ། མི་འཕོ་ན། འོ་ན་ཕྱི་མ་དེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་དེ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་གང་ཞིག །བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བ་ལང་དེ། གསལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མི་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཕོ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་གཅིག་འཕོའམ། རིལ་གྱི་འཕོ། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་མ་ལ་གནས་པའི་ཆ་ཤས་དེ་ཕྱི་མ་ལ་མེད། ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་ཆ་ཤས་དེ་སྔ་མ་ལ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན…… ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་སྔ་མ་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དོན་དམ་པར་སྔ་མ་དང་གཅིག་ན། འོ་ན་ཕྱི་མ་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་། དོན་དམ་པར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་ན། སྔ་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་དང་ཡང་དོན་དམ་པར་གཅིག

གམ་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་སྤྱ་མའི་རིགས་པས་འགོག་གོ །མདོར་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། གསལ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྤྱི་གང་ཡིན། དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་མཚུངས་པའི་དོན་གྱིས། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་སེལ་ངོར་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་སེལ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དགག་སྒྲུབ་ནི་དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཤིང་ཙམ་བཀག་ན་བྱེ་བྲག་ཤ་པ་འགོག་པ……དང་། བྱེ་བྲག་ཤ་པ་སྒྲུབ་ན་ཤིང་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཁྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་དང་། །ཅིག་ལྟ་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །སྣང་བ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ཡི། །ཡན་ལག་མེད་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མིན། ། ཞེས་སོ། །རྟོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ན། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་། དོན་རང་མཚན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། སྤྱི་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་འགོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གེའི་རྣམ་བཞག……དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅེ་ན། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པ་དོན་རང་མཚན་དང་། སྣང་སེལ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་

ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་ཙམ་པའང་དགག་སྒྲུབ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་བླང་དོར་ལ་ཞུགས་པས་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་ཚད་མས་རྟོགས་ཟིན་པ་ཉིད། འགགས་པས་ཐོབ་པར་བྱར་མེད་ལ། ཕྱིས་ཐོབ་པ་ཉིད་སྔར་མ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་པོས་སྔར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་པོའི་ངོས་ནས་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་གཞན་སེལ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཞུགས་པ་ན། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱས་པས་རང་མཚན་ཐོབ་པ་འཐད་དོ། །

ཁྱུག་ཕྱུག་པས་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ནི། གསལ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་འདོད་ལ། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་ལ། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་གྲངས་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་མེད་པ་གཞན་སེལ་བར་འདོད་པ་ནི། མཁས་པ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འཐད་དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། སྤྱི

དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ།། ||

རབ་བྱེད་བཞི་པ་གཞན་སེལ་བརྟག་པ་བཤད་པ།

སྣང་བ་དང་སེལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། བློའི་འཇུག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད། གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་དང་། སེལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས། སེལ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མ་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དང་། སེལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ། སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆའོ། །སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས། དེ་ཉིད་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་བོ། །རྟོག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི། དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྫས་གཅིག་པ་རྣམས་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་ན། བཻ་ཌཱུརྱ་དང་དེའི་སྔོན་པོ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་ཞོག །ཐ་དད་ཙམ་དུ་འང་སྣང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་དང་། ཨུཏྤལའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྫས་དུ་མ་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་གནས་པའང་མི་སྲིད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་ན་རྫས་གཅིག་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྫས་ཆ

གཉིས་ཀྱང་མེད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །
རང་གི་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མ་བློ་ཡིས་
སྣད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་བློའི་འཛིན་སྟངས་ནི། གཞན་
ཡང་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་
སྣང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
དོན་རྫས་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མེད་དེ། རྟགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །
རྫས་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རྟགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །
རང་ཡུལ་རེས་གསལ་བར་སྣང་། རེས་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་རེས་འཇོག་
ཀྱང་མེད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་སྣང་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བློ་དོན་
མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཐུན་ཚུལ་དངོས། དེ་ཚད་
མས་གྲུབ་པ། མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཁྱད་ལ་རྣམ་པ་སྣང་
བ་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མེད་དེ། ཡུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་
གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་
ལྟར་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཤེ་ན། ཡུལ་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཡུལ་གྱི་
ནུས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡུལ་དང་མཐུན་
པར་དེ་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་གཟུགས་སྣང་བ་
ན། དེའི་བྱས་མི་རྟག་སྣང་བར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། བུམ་གཟུགས་དང་
དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་
སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་དང་ལྷུ་བའི་སྟེང་འོག་ཆོས་ཅན། སྣང་མི་སྣང་ཆ

གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཚད་མས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུང་གི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མཚན་མོ་ལུས་ཤེས་ཀྱི་དུང་གི་དབྱིབས་གཟུང་བ་ན། དེའི་ཁ་དོག་ཀྱང་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་ཤེས་པས་རེག་བྱ་གཟུང་ནས་དབྱིབས་དཔོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཤེས་ཀྱི་དབྱིབས་དངོས་སུ་གཟུང་བ་མིན་ནོ། །དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར། དབྱིབས་དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་ཀྱང་མིན་ལ། ཁ་དོག་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྡུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་དབྱིབས་རྫས་ཡོད་དུ་མི་བཞེད་དོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་དང་དེ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་རྫས་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་གཅིག་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་བློ་རིག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་དང་དེ་མྱོང་གི་རང་རིག་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་དང་ནང་ལྟའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པ་བཀག་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་

ལ་སྣང་བས་འཇུག་པ་དེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ནི་རང་གིས་ཡུལ་ངེས་མི་དགོས་སོ། །བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་རང་ངམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་དོར་བྱ་དགག་པ་དང་། བླང་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་པར། ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡིས། །རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དྲངས་ནས་དེའི་དོན་ལྟར་བཤད་པར་ངེས་སོ། །དེས་ན་བླང་དོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་ལྟོས་ལ། ཚད་མར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚད་མ་དང་། ཚད་མ་ཙམ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །གཞུང་འདིའི་དགོངས་པའང་འདི་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ནི། །ངེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་པོའི་ལྟོག་པ་ངེས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟོག་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིའི་གཟུང་རྣམ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི། ནང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བའི་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་དེ། རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲོ་འདོགས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོས་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དེས་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་····པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པ་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བུམ་གཟུགས་དང་བུམ་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དབང་ཤེས་ལ་རྡུལ་ཕྲན་སྣང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲན་སྣང་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མི་སྣང་བར་བསགས་རྡུལ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཐྙ་མེད་པའི་རྒྱུན་ཡན་གར་བ་དང་གཟུགས་རྫས་མི་ཅིག་ཅིང་དེས་སྣང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་ངེས་པ་ཡང་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་སྟེ་བུམ་པ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་བཀག་པ་ངེས་པ་ན་བདེན་དངོས་བཀག་པ་ངེས་པར····ཐལ། བུམ་པ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཆོས་རིལ་པོ་བཟུང་བར་ཐལ། བུམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བུམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་དང་། བུམ་པའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་བཀག་པ་དང་། རྟག་དངོས་བཀག་པ་སོགས་རིལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་གཅིག་པར་ངེས་པའི····

སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་གཅིག་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་ལ་མིང་ཐ་དད་པ་དུ་མར་བརྟགས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། རིལ་གྱིས་བཟུང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པས་འབྱེད་ན་སེལ་བ་ལ་དངོས་མིང་གིས་བརྟགས་པར་ཟད་པས། ཡུལ་ཅན་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། སྣང་བས་འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ལྡོག་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་དངོས་པོར་སྙམ་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྡོག་པ་ལ་དངོས་པོར་མིང་གདོགས་པ་ནི། རྟོག་གེའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །གཞུང་ལས་ནི་མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་སེལ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། བློའི་འཇུག་ཚུལ། སེལ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། སེལ་འཇུག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ན། ཡུལ་ཅན་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་ལྡོག་ཕྱོགས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་ན་སེལ་འཇུག་གོ །དེར་ཡང་ཀླུ་བོ་རྣམ་གཅོད་པའི། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་ནི་སྒྲ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་སེལ་བའི་ངོར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྒྲ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོངས་གཅོད་དུ་གནས

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེལ་བ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེལ་འཇུག་སྟོན་པ་ན། དེ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཡུལ་ཅན་གྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེལ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། སེལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་དེ། བཏགས་པ་ཙམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་བློས་འཇུག་པ་ན། ཐོབ་བྱའི་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལ་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་མེད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མདོར་ན་དོན་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་གོ །སེལ་བས་འཇུག་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་མུ་བཞི་སྲིད་དེ། དོན་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའོ། །ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་དང་། བཏགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གཅིག་པ་དང་། ཤིང་ཐམས་ཅད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་

པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མེའོ་ཞེས་པ……
དང་། ཤིང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་
འགའ་ཞིག་གིས། །ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་
བཟུང་ནས། གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྣང་
བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁྲུལ་ནས་སྤྱི……
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། དོན་གྱི་འབྲས་ཡིན་མཐོང་གོམས་
པས། །ཡུལ་དེའང་ རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་ཤ་པ་དང་སེང་
ལྡེང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ།
ཆུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ……
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རིགས་ཉེ་མི་
ཉེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཤིང་གི་སྒྲ་བློ་འཇུག་ལ། གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །
དཔེར་ན། རྒྱུན་གསུམ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་
འབྲས་བུ་རྣམས་གཅིག་སྐྱེད་ཅིང་། སྨྲ་ཐེངས་དང་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་སྨན་
ཐ་དད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
ཇི་སྐད་དུ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཉེ་བ་གང་གིས་འགའ་
ཞིག་ལ། །རབ་འཇུག་གཞན་ལ་མིན་དེ་ཉིད། །སྒྲ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཅིག་རྟོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་
དང་། དཔེར་སྨན་ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

དགོངས་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་། ཤིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཤིང་དུ་ཞེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤིང་མིན་དེ······དགག་པ་དང་། ཤིང་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཁྱད་པར་གྱིས། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གཅིག་ལའང་བློས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར······འབྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་ནུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པ་དང་། གང་དང་གང་ལས་ལོག་དེ་ལས། །ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན། །དེ་ནི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བློའི་རྣམ་པ་ནི། སེལ་ངོར་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་པ་འཇུག་ཚུལ་ཐ་དད་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལའང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལས་ལྡོག་པས། །ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བརྟགས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགོས་པའང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མིན་དང་། རྟག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་སྟེ། དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སྤྱི་དོན་དམ་

པར་འགོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེལ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དངོས། དོན་ལ་སེལ་བ་དགག །སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ནི། སྤྲས་ཡོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྟོག་པས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་སྒྲ་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས། མེད་པ་གཞན་སེལ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲའི་གཞན་སེལ་དང་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དེ་ཡང་སྒྲ་དང་བློའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡོད་པ་སྒྲའི་གཞན་སེལ་དང་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། མེད་པ་གཞན་སེལ་དེ་ཡང་སྒྲ་བློའི་དབྱེ་བ་ཡིས་མེད་པ་སྒྲའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཏེ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལས། མེད་པ་སྒྲ་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །དོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བེམ་པོའི་དོན་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཞན་སེལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་སེལ་ནི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་མིན་པར་གསལ་བ་ཙམ་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཞེས་པ་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། གཞན་

གྱིས་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དེ་མིན་ལས་ལོག་པས་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་ན། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་དབང་པོ་ལ་སྣང་བས། སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན་ཡོད་པའི་དབང་པོའི་དྲུང་དུ་གཟུགས་བཞག་པ་ན། གཟུགས་སྣང་བར་ཐལ། གཟུགས་སྣང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡོད་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གི་བྱེད་པ་ཕན་ཚུན་བསྲེ་བ་དང་། འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལྟར་གནས་པས་སེལ་བའི་བརྗོད་མེད་དོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སེལ་འཇུག་གིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི···གཟུང་བྱའི་ཆ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་མཚན་སྣང་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་དང་། རང་མཚན་མི་སྣང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་ལོ་དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བའི···རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེད་པས་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གིས་བྱེ་བའི་བློ་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ལ་ལྟོས་སམ་མ་ལྟོས་ཀྱང་རུང་། རྟོག་པས་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲ་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་གཞན་སེལ་ལོ། །རྫུན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞན་སེལ། མཐའ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཞན་སེལ་ཏེ། རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཇལ་བ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལ་བརྗོད་དོ། ། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་གཟུང་བ་ལ། དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ། །སྒྱུ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་དག སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ལོ། །འོ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཅེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ཁྱོད་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བུམ་པ་དང་གཅིག་ན། སྒྲ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་བཅད་ན། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། །དེ་ཉིད་གཞན་ནི་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དུ་བས་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པ་ན་ཡང་། རྐྱལ་ཕྱིར་རྐྱལ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་པོའི་ཞེན་ངོ་ནས

རྟགས་ཡང་དག་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། འཆད་ཚེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ངོར་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་ཡི་སྟེང་དུ་ལ་ཡི་མེ་སྒྲུབ་པའམ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་གི་མེ་སྒྲུབ་བམ། དེ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་མེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ལའི་མེ་སྒྲུབ་ན། མཐུན་དཔེའི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅིང་། མཐུན་དཔེའི་མེའང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དུ་བའི་སྔ་རོལ་གྱི་འདས་པའི་མེ་སྒྲུབ་བམ། དུ་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མེ་སྒྲུབ་བམ། དུ་བ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་མ་འོངས་པའི་མེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་འདས་པའི་མེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་འགགས་ཟིན་ལ་དེ་བསྒྲུབས་པས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ད་ལྟར་བའི་མེ་སྒྲུབ་ན། དེ་དང་བདག་ཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཡང་མ་འོངས་པའི་མེ་ནི། ལ་ལ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པར་མ་ངེས་སོ། །རྣམ་ངེས་ལས། མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ། འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་འཇིག་པས། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱང་སེལ་འཇུག་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་སེལ་འཇུག་གོ །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སེལ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་བོ། །འཆད་ཚེ་དང་འཇུག་ཚེའི་རྣམ་བཞག་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པར་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པའི་བབ་ཅོལ་འབའ་ཞིག་གོ །དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་མཚན་

ཉིད་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆའོ། །དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་བུམ་མེད་ཀྱི་ཆ་སེལ་བ་དང་། དགག་བྱ་མེད་པ་རི་བོང་རྭ་མེད་ཀྱི་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་སེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དངོས་མེད་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་མི་ནུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། སྤྱི་ཕྱོག་ནས་ཤེས་བྱ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་དངོས་པོ་སེལ་བ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་སྨྲས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་རྟོག་པས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་སེལ་ངོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཡིན་པས་སྨྲས་ཐ་སྙད.........

བཏགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཟད་ཀྱི། སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དང་པོ་དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས། ངོ་བོ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ལའང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པས་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བློས་རྟོགས་པ་དངོས་མེད་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱབ་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་བཀག་ནས་བློ་ངོར་སྒྲུབ་སྟེ། རང་ལ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དགག་བྱ་དངོས་པོ་བཀག་ཙམ་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་སྐྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་དོན་ལ་མེད་ན། ཚད་མ་དང་འགལ་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་མེད་མོད། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་།

རྟོག་པ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་མེད་པ་
གསལ་སྣང་གཉིས་དེར་འཛིན་གཉིས་སྐྱོང་བའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པས་·······
འཁྲུལ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་དོན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། ནམ་
མཁའ་དང་། སོ་སོར་རྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་
འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་། མེད་
པ་གསལ་བ་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ།
འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནི། འདུས་བྱས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་།
སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་
གཉིས་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་
དུ་ཟློས་པའི་ཆ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཚད་མས་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་··
མི་ནུས་པ་དེས་ན་འོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱར་
མེད་ན། འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁའ་སྣང་བར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་
ལས་ནམ་མཁའ་དཔེར་བརྗོད་པ་གཉིས་དང་འགལ་བས་ནམ་མཁའ་རྫས་··
སུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ན། ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་མེད་
ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་པ་དེས་ན་འོ། །ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་
ཡོད་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་དེ། རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མི་འགྲུབ་སྟེ།
རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་··
ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱར་མེད་ན། འོ་ན་ནམ་
མཁའ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། ཁང་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་བུ་ག་ནམ་

མཁའ་སྣང་བ་འདི་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
མཚམས་འདིར་རྩ་ཚིག་རྐང་པ་དྲུག་གི་འགྲེལ་པ་ཚད་འདུག་པས་རང་འགྲེལ་ལས་ཁ་སྐོང་ནི། རྒྱན་
གྱི་ནམ་མཁའ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་འོད་སྔོན་པོར······
སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྔོན་པོའི་རྒྱལ་གྱི་ཁ་དོག་གཟུགས་ཡིན་པའི······
ཕྱིར་ནམ་མཁར་མི་རུང་ངོ་། །ཁང་པ་དང་བུམ་པའི་ནང་གི་བུ་ག་ནམ་
མཁའ་དེའང་གྱང་དང་རྫ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཕྱེ་
བ་ཙམ་ལ་ནམ་མཁར་ཀློམ་པར་ཟད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ····
གང་དུའང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གྲུབ་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའོ། །དེས་ན་
ནམ་མཁའ་གཞན་སེལ་གྱིས་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནམ····
ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དཔྱོད་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་སྒྲ་ནི་དེ་དག་ཉིད། །རྣམ་གཅོད་
རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུང་དང་འགལ་བ་
སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་
འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་
རྟག་དགོས་ལ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་རྟག་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་
མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མུ་སྟེགས་རྟག་སྨྲ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་རྟག་སྨྲ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་གཉིས་པོ་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྗེས་སུ······
འདོད་མོད། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པ་
ཙམ་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །འདིར་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་
འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ།
འདིའི་འགྲེལ་པར། ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་ཞེས་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པས་གསལ་ལོ། །དངོས་པོ་བཀག་པ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡང་གཞུང་ལས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡི་ཅུང་ཟད་འགྱུར་མེད་དེ། །མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས……ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་གི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ཀུང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་ཀྱི། སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིག་ཅན་གྱི་ལྐུགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་སྣང་ཡང་བརྡ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལོང་བ་སྨྲ་མཁན་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་མ་མཐོང་ཡང་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་ནི་ལོང་བ་དང་ལྐུགས་པ་གཉིས་པོ་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཚང……བའི་སྐྱེས་བུ་དང་མཚུངས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བ་དང་། རྟོག་པས་སྤྱི་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དེས་བཞག་པའི་སྤྱི་སྒྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་གི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད……པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་མཐུའི་དབང་གིས་བཞག་པ་

མ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཕར་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས། དོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར། བརྗོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། འོ་ན་དོན་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་སོ་སོ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་ཤིང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་བུམ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་བུམ་པ་གཅིག་ལྡོག་པ་དུ་མའི་རྗེན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་དང་། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་ནི་བུམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ནི་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ནི་བུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ནི་བུམ་པའི་རྟེན་ཛས་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་བར། བུམ་པ་ཞེས་སྤྱི་ལྡོག་གཅིག་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི། བུམ་པའི་རྟེན་ཛས་གཞན་རྣམས་བརྗོད་བྱར་སྤངས་ནས། བུམ་པའི་གཟུགས་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་གཉིས། ཛས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཤིང་གི་དངོས་འགལ་ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་

པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་ན། ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ལྟོས་ཤིང་མ་ཡིན་གོ་བ་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟུང་གཅིག་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་མ་བཟུང་ན་མཐར་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མེད་པས། ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེས་ན་གཞན་སེལ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཟེར་ལོ། །

དངོས་པོའི་རིགས་ཉིད་ལ་བརྡ་འདོགས་པ་ཁྱེད་ཀྱང་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་དངོས་འགལ་ཤིང་མ་ཡིན་མི་གཅོད་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཙན་དན་དང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཅོད་ན་བརྡའི་སྟོན་རོལ་ཏུ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་ན། ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མི་འཛིན་ན། འགལ་ཟླ་ཤིང་མིན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཤིང་མིན་གོ་བ་ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ལའང་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་དངོས་འགལ་བསལ་ནས་དངོས་པོ་མི་སྒྲུབ་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་རྐྱང་པ་འདོད་པས། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གཅིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྡ་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ་ནའང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་དུ······རྟོགས་པས། ཐ་སྙད་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་ལོ་འདབ་ཅན་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བ་ན། འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་

གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་སྦྱོར་རམ། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར། གལ་ཏེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ལོ་འདབ་ཅན་ཁོ་ན་ཤིང་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། བརྗོད་དུས་སུ་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་བཀག་ནས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཤིང་གོ་བར་འགྱུབ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་སྦྱོར་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་བརྗོད་བྱེད་པ་ན། བརྗོད་འི་སྔ་རོལ་དུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས། དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཤིང་གི་བརྗོད་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཅིང་། ལས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་བརྟགས་ལ། འཆད་པ་ན་བརྗོད་རིགས་གཅིག་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། རིགས་ནི་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བརྗོད་དེ་དག་རང་མཚན་ལ་མ་སྦྱར་ཡང་རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་པས་རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོར····· ཞེན་ནས་བརྗོད་སྦྱོར་ལ། ཕྱིས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པས་དོན་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ །འོ་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཁོ་ནར་སྟོན་ན། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་

གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀུན་ཆོས་ཅན། ངེས་བཟུང་མ་སྦྱར་ཡང་། ངེས་བཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བློ་ཡུལ་གཞན་ལས་ལོག་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་འགལ་བར་ཐལ། གཅད་བྱ་དེ་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་ལ་གཅད་བྱའི་དངོས་པོ་གཞན་མེད་ནའང་། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གཅོད་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག །ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཇོག་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་ནི། སྔར་བློས་མ་ཤེས་པའི་དོན་བློས་གསར་དུ་ཤེས་པ་ན། སྔར་མ་ཤེས་སོ་མཉམ་པའི་རྟོགས་བློས་རྟགས་པ་ཉིད་གཅོད་པས་ན་རྣམ་བཅད་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །

བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པའི་ལྡོག་པ་དེ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན། དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དེས་ན་བརྡ་སྦྱོར་བ་ལ་ལྡོག་པ་མི……དགོས་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་པར་རློམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལྡོག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ། བསལ་བ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་གདོན་པར་དཀའོ། །ཇི་ལྟར་དཀའ་ཞེ་

ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དེ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་བསལ་བ་ཤ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཤ་པ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ཙན་དན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཤ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཙན་དན་ཤིང་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་མིན་ལྡོག་ན། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་འགལ། གལ་ཏེ་གཞན་ཙན་དན་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཤིང་མིན་པས་ལྡོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། ཙན་དན་དང་རང་བཞིན་གཞན་མིན་པར་ཙན་དན་དང་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཙན་དན་དང་མི་གཅིག་ལ་ཤ་པ་དང་ཡང་མི་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཙན་དན་དང་གཅིག་ཀྱང་མིན། ཐ་དད་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ད་ལྟ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འགལ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ན། ཙན་དན་དང་གཞི་མཐུན་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྤྱི་རྫས་དང་ཐ་དད་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྟགས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་སྙིང་གནད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་འགོག་པ་ནི། ནགས་ལ་གནས་པའི་སྤྲེའུ་ཡིས་སྔོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཙང་འཐོར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་བསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྟགས་པའི་སྐྱོན་འདི་གཞན་སེལ་སྨྲ་བ་ལ་མེད་དེ། ལྡོག་པ་དངོས་པོར་མ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྟོག་བློའི་འཇུག་ཚུལ་སྦྱིད་པ་ན། རིགས་མི་
འཐད་ལས་ལྡོག་པ་དེ། སེལ་ངོར་བསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྤྱི་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་
མིན། །སྤྱི་ཡིན་བློ་ཡང་སྣང་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སུན་དབྱུང་པ་ཡང་མེད། །
ཅེས་དང་། ལྡོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཐལ་འགྱུར་ཉེས་པ་དེ་དག་
མེད། །ཅེས་སོ། །ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་པ་ན། ངེས་བཟུང་དངོས་
སུ་མ་སྦྱར་ཡང་། ཤིང་མིན་དགག་པ་དང་། ཤིང་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་གཉིས་
ཀ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་
པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དེས་ནའོ། །འོ་ན་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་དང་
དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་སོ་སོར་སྦྱར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ།
ལྡོག་པ་བློ་ཆོས་དང་མཐོང་བ་དོན་ཆོས་གཉིས་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་
ནས་སྒྲས་བརྗོད་པས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་དོན་རང་མཚན་གྲུབ་ཅིང་གོ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ལྡོག་པ་སྒྲས་བརྗོད་པས་
རང་མཚན་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བ་ལ་བཏགས་སྦྱར་བས་དོན་རང་མཚན་ལ་
བཏགས་སྦྱར་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ལ་བཏགས་སྦྱར་བས་ཤིང་མིན་གཅོད་པ་
ཡང་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་འགལ་གྱི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་།
དངོས་འགལ་གྱི་ཆོས་གཅིག་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པ་ན་གཅིག་ཤུགས་ཡོངས་
གཅོད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ཐོབ་བྱ་མིན་ཏེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །
གལ་ཏེ་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཞིག
མེད་ན། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཆོས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་མི་འདུ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་

ཀྱང་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པས་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་པོ་ལས་ཨུཏྤལ་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་། སེལ་ངོར་རྫས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། སྔོན་པོ་དང་ཨུཏྤལ་གཞི་མི་ཏོག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དེ་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཅིག་སྣང་བའི་རྟོག་ངོར་གཞི་མཐུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཞི་མཐུན་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣམ་གྲངས་སྒྲ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཞི་མཐུན་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེ་ན། མཐུན་པ་པོ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ན་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་མེད་ན་ཡང་གཞི་མཐུན་གྱི་དོན་མེད་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནི་མིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པའི་མིག་དང་བློ་གྲོས་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་གེ་པ་དེ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དང་འདྲ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྣང་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས་བསྟན་པས་སེལ་བ་དགག་པ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཡང་ཡིན་སེལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པ་ནི་རྟོག་གེའི་བརྡ་ཆད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་ཟད་དོ། །ཡོད་ལ་རྣམ་རྟོག་འདིར་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲུབ་པ་དངོས་ལ་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་ཀྱང་ལྡོག་པ་དང་སེལ་བ་དགག་པ་ཡིན་པར་འཕངས་པས་རང་མཚན་སེལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་གླང་

ཚོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས་ལས་འདས་སོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་···བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་དོ།། །།

རབ་བྱེད་ལྔ་པ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པ་བཤད་པ།

བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ངོས་བཟུང་། བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་དོན་གོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མི་ནུས་སྙམ་ན། རང་མཚན་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་གཅིག་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་གཞན་གོ་བར་མི་འགྱུར་བའི······ཕྱིར། སོ་སོ་ལ་བརྡ་སྦྱར་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་ནུས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་ཤ་པ་ལ་བརྡ་སྦྱར་ཡང་གཞན་གྱི་ཤ་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྒྲ་ལས་སྣམ་བུ་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་བརྗོད་པས་གཞན་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རིགས་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། རྫས་ལ་བརྡ་སྦྱར་ཡང་གོ་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་དོན་མཐོང་ནས་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། བརྡའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མཐོང་ནས་མིང་སྦྱོར་བར་བཟོ་བ་ན་གང་ལ

བརྡ་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་མི་ནུས་སོ། །བརྡ་འདོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་དོན་མཐོང་ནས་མིང་བློ་ཡུལ་དུ་རྟོམ་པར་བྱེད་ལ། དོན་མཐོང་ནས་མིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་བརྡ་འདོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དང་པོའི་དོན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྡ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཉེས་པ་མེད་སྙམ་ན། འོ་ན་བརྡ་ཡོག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྡ་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མ་སྦྱར་བ་སྦྱར་འདོད་མེད་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་རིགས་གཅིག་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་རིགས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། རྫས་ལ་སྦྱར་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དེ། བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། སྤྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ན་དུམ་པའི་སྒྲ་ལས་སྣམ་བུ་གོ་བ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་བརྗོད་

བྱ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལས་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་བྱ་དངོས་ནི་སྒྲ་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དོན་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། བརྡ་དུས་སུ་འང་དེ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འང་དང་པོའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ལ་འང་འཆད་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་གྱི། སྒྲ་རང་མཚན་མིན་ཏེ། བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་མཚན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་བརྗོད་བྱར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗོད་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གེ་དང་མིང་དང་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ། ཡི་གེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡི་གེ་ནི་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་ཡང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་དུ་སྦྱར་བ་ལས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ནོ། །སློབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ལས། །འདིར་ནི་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་སྟེ། །གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡི་གེ་འདི་དག་སྒྲའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲའི་རྒྱུན་ལ་རྣམ་པར་གདགས་ཤེ་ན། ངོ་བོ་ནི་ཀ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུན་ལ་

རྣམ་པར་འཇོག་གི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཡི་གེ་ལ་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་རིང་ཐུང་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡི་གེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཡི་གེ་རེ་རེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡི་གེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང་། །མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཨ་ཐུང་གི་སྙོག་ཡིག་ཆོས་ཅན། མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཕོན་སྟེ། ཡི་གེ་ཐུང་ངུ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་ཕྲན་ནི། །དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས། །ཞེས་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཡི་གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡི་གེ་མིན་ལ། དུ་མ་འདུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་སློང་ཤེས་པ་ལས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཨ་ཐུང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་དང་པོ་ཐོས་པའི་དུས་སུ་ཡི་གེ་ཐོས་པ་མིན་ལ། བར་པ་དང་ཐ་མ་ཐོས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོས་པས་ཡི་གེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡི་གེར་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མའི་དུས་སུ་ཐོས་ཤེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡི་གེ་མིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་ཡི་གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མི་རུང་ངོ་། །འོ་ན་ཡི་གེ་ཀུན་སློང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་སྒྲ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཐོས་མྱུར་མིན་ཐོས་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་ཀུན་སློང་རིམ་ཅན་ལས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་པ་ལ་ཐོས་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། མིང་ཚིག་གཉིས་ནི་ཡི་གེའི་གནས་སྐབས་ལ་འདོགས་པར་ཟད་ལ། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དངོས་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པ་བ་དག་གིས་ནི། ཡི་གེ་ཨ་ཡོད་པའི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་པ་ན། ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ངོ་ན་ཡོད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་ཡི་གེར་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་གདགས་གཞིའི་སྒྲ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་བཞེད་པས་སྒྲའི་ངོ་བོར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་དུ་ན་གཟུགས་ཕུང་གི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྒྱས་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མིང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱད་པར་དང་མ་སྦྱར་བར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བརྗོད་བྱེད་དོ། །མིང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡི་གེའི་ཆ་མང་བ་དང་ཉུང་བ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་མིང་མང་པོ་སྦྱར་བ་ལས་དོན་

གཅིག་གི་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡི་གེ་ཉུང་ངུར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དབྱེ་ན་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས། མིང་གི་སྒྲ་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས། འདོད་རྒྱལ་མིང་གི་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མིང་ནི་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་ཡིན་ལ། བཏགས་མིང་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། བརྡ་འབྲེལ་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་། ཚེ་འདི་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྨན་བྱ་རོག་ཀང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མིང་གི་སྒྲ་ནི་ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་སྒྲ་སྟེ་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་ལྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་གཞི་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ལས། རིགས་བརྗོད་ནི། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཤིང་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ

ལྟ་བུའོ། །ཚིགས་བཞེད་ནི། རྟུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚིགས་པ་བཞེད་པའི་སྒྲ་
སྟེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་
བཞེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཞེད་པའི་སྒྲ་གཉིས་སོ། །
ལྡོག་པ་གཅིག་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་།
ལྡོག་པ་དུ་མ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཞེད་པའི་སྒྲའོ། །
དེ་ལ་ཆོས་བཞེད་པ་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་སྟེ། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདིས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བ་
ལང་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་བ་ལང་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་ལ་བསྟན་འདོད་
དང་ཤེས་འདོད་གཞུག་པའི་ཚེ། ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ཉིད་ཅེས་པའི་
སྒྲས་ལྡོག་པ་གཞན་རྣམས་བཞེད་པར་མི་བྱེད་དེ། བ་ལང་གི་ལྡོག་པ་
གཅིག་པུ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཆོས་
བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན་བ་ལང་དང་དེའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིར་
ནས་བཞེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྟེང་གི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ལ་བསྟན་·······
འདོད་དང་། ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཞེས་བཞེད་པའི་སྒྲ་ནི་
ཆོས་ཅན་བཞེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་མིན་ཏེ། ལྡོག་པ་དུ་
མ་ཡོད་པ་ལས་བ་ལང་གི་ལྡོག་ཙམ་བཞེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཞན་བཞེད་བྱར·····
སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་བཞེད་པའི་
སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ལྡོག་པ་དུ་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་
བསྟན་འདོད་དང་། ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། ཆོས་བཞེད་པའི་སྒྲ་ནི། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བཞེད་པ་

ལྟ་བུ་སྟེ། བུམ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དྲུག་པའི་སྐབས་ལྡོག་པ་གཞན་རྣམས་བརྗོད་བྱར་བཅད་དེ། མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོས་ཅན་བུམ་པ་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་བསྟན་འདོད་…དང་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བརྗོད་པ་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་གྱི་གཞན་རྣམས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས……བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཆོས་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་འདོད་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བའི་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཡི་བརྗོད་བྱའི……དོན་ཐ་དད་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་འདྲ་ཡང་གཙོ་བོར་བསྟན་འདོད་དང་ཤེས་འདོད་གང་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ……བས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། འཆད་པ་པོའི་བསྟན་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་བུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འདི་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། བུམ་པ་འདི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་བརྗོད་ཀྱང་

བུམ་པ་ལ་བསྟན་འདོད་དང་། ཤེས་འདོད་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྟེང་
གི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ལ་བསྟན་འདོད་དང་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། དོན་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ལ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་
དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་
གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་
གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་ཅན་
གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །ངེས་བཟུང་སྦྱོར་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་
མཇུག་ཐོགས་སུ་ངེས་བཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་
ལྡན་པ་ནི་མི་ལྡན་པ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་བཟུང་ཡིན་ལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་
གཅོད་ཀྱི་ངེས་བཟུང་ནི། ཁྱད་པར་དང་ངེས་བཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་
ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ། །མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་
བཟུང་ནི། སྲིད་མཐའ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། ངེས་བཟུང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་
གཅོད་དང་པོས་ནི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་
ལ། གཉིས་པ་ནི་དངོས་སུ་གཞན་ལ་ལྡན་པ་བཅད་ནས་ཤུགས་ལ་ལྡན་

པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྡན་པ་སྲིད་ཙམ་དུ་སྟོན་ནོ། །གསུམ་ཀ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་ལྡན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཅིག་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཅོད་ལྡན་༌༌༌༌པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀུང་ཆོས་ཅན་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་བྱ་ཡོག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལ་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། དང་པོ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་འགྱུར་བས། དོན་མཐུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་སེལ་བར་འགྱུར། མི་གཅོད་ན། སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་གྱིས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ། གཞན་སེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། བརྡའི་དུས་ན་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བརྡ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་གཞན་སྤངས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་དེ་ལས་གཞན་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཡང་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་རིགས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ལོ་འདབ་ཅན་ལ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི༌༌༌༌ཚུལ་གྱི་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་བརྡ་སྦྱོར་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བརྡ་སྦྱོར་ན་ངེས་བཟུང་གི་

ཚིག་དངོས་སུ་སྦྱོར་དགོས་སོ་སྙམ་ན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ལ་འཇུག་པ་སྤྱངས་ནས་དེ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་དོན་དམ་དུ་དངོས་པོར་མེད་ན། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དང་འཆད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞེན་ངོ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེན་ངོ་དང་མཐུན་པར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དང་འཆད་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྩོམ་པ་པོས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་པས་ཡི་གེ་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ལས…… དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་འབྱུང་ལ། མིང་དུ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་བརྡ་སྦྱར་བའི…… ཚིག་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་བསྟན་བཅོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །རྩོམ་པ་པོས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས…· བྱས་པའི་བསྟན་ཆོས་འཆད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཆད་པ་པོའི་ངག་དང་རྩོམ་པ་པོའི་ངག་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར… འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དགོས་པ་སྔ་མས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པ་པོས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སློག་པ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་སྔ་མས་ཡི་གེའི་སྡེབ་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐམལ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན…

པར་སྒྲོག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲས་དོན་གོ་བའི་ཚུལ་ནི་སྣང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་བརྡ་སྦྱར་བ་ལས། ཞེན་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དོན་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པས་དོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་པོའི་འདོད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་བཅད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རང་མཚན་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་នོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་པོན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག །སྤྱི་འབའ་ཞིག་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག །ཤེས་པའི་རང་མཚན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག །དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སོ་སོའི་གྲངས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་བརྡ་སྦྱར་མི་នུས་པར་ཐལ། གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་སྤྱི་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། དགོས་པ་མེད་དེ། བརྡ་དུས་སུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དོན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དང་པོ་བརྡ་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཉེད་པར་དཀའ་བ

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ད་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན། འོ་ན་རྟོག་པས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཡོང་བ་ལ་ཡང་གཟུགས་རང་མཚན་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པས། དེས་གཟུགས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་གཟུགས་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་མིག་དབང་ལ་སོགས་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་སྲིད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདིའི་རྗོད་བྱེད་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་བུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བས་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དང་པོ་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་རང་མཚན་བསྟན་པར་སྣོམ་ན་ཡང་། བརྡ་ནི་བརྡ་དུས་དང་ཐ་སྙད་དུས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་ཏེ། བརྡ་འདོགས་པ་ནི་བརྡ་དུས་སུ་བརྡ་སྦྱར་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་

འཛིན་ན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྗ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་མིང་རྟོགས་པར······འགྱུར་རོ། །སྒྲ་དང་དོན་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་དབང་པོའི་སློ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྔར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྗོད་བྱེད་སྒྲས་སྒྲ་སྦྱོར་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་བས་རྟོག······མེད་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ངེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་ལ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་རྟོགས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན། བུམ་གཟུགས་རང་མཚན་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་པའི་རང་མཚན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་བརྡ་དངོས་སུ་སྦྱར་མི་ནུས་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱི་ཁོན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་ཁོན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྒྲ་ཡིས་གསལ་བ་སོ་སོ་བ་མི་བརྗོད་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་ཁོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཁོན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ

ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱི་མེད་མོད། ཡོད་ན་ཡང་དེ་འབའ་
ཞིག་ལ་བརྗོད་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་
སྦྱོར་ཡང་འདོད་པའི་དོན་རང་མཚན་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་
རང་མཚན་ཉིད་ལ་བརྗོད་སྦྱོར་བས་རང་མཚན་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དགོས་ནུས་
མེད་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བོར་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་
སྦྱོར་བར་ཅི་ཕྱིར་མི་འདོད། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་
མཚན་ལ་བརྗོད་དངོས་སུ་སྦྱོར་མི་ནུས་ཏེ། མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་
དང་ལྡན་པའི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་
དངོས་སུ་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་ཏེ། མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྒྲ་དོན་འབའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མས་སྒྲ་དོན་
ཁོ་ན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་ལ། ཕྱི་མས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་
རྟོགས་པའི་མིང་རང་མཚན་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་མི་
ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་མིང་ལ་བརྗོད་སྦྱར་བས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མིང་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་སྦྱར་བས་གཟུགས་སོགས་དང་བརྗོད་འབྲེལ་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ལས་བརྗོད་འབྲེལ་བྱས་
པ་མེད་པའི་བ་ལང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་དང་བརྗོད་འབྲེལ་
བྱས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་སོགས་རྣམ་
པ་འདྲ་བ་ལ་འཁྲུལ་ནས། མིང་ལས་དོན་ལ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐ་སྙད་
ལ་འཇུག་པའི་བླང་དོར་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་

དུས་ཀུན་ཏུ་མེད་འབབ་ཞིག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་བར་ངེས་པ་མིན་
པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་དོན་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བ་
ཙམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་
རྟོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འདྲ་བ་ཙམ་ཕོ་ནའི་སྐོ་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་
མིན་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དོན་ལ་ཚུལ་འདྲ་ལས། །འཁྲུལ་འཇུག་
འགྱུར་ན་དུས་ཀུན་དང་། །ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མིན་ཞེས་པའོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་
ནི། འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པའི་དུས་སུ། དོན་དང་སྤྱི་
གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་གང་ལ་སྦྱོ་བར་དཔྱད་པ་ན། རང་མཚན་ཕོ་
ན་ལ་བརྗོད་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འཐད་ལ། སྤྱི་རྐྱང་པ་ལ་བརྗོད་སྦྱར་བ་ཡང་མི་
འཐད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དོན་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་ཚིག་ལས་
གོ་བར་བྱ་བའོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྡ་སྦྱར་བ་ལས་རང་གི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་རང་
མཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པའི་གང་ཟག་དང་། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་
འཁྲུལ་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས། འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
རྗོད་བྱེད་གཉིས། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་
བཞིའོ། །འཆད་པའི་ཚེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྒྲ་དོན་དང་། ཞེན་ནས་བརྗོད་
པར་བྱ་བའི་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དངོས་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི་དང་།
ཞེན་ནས་རྗོད་བྱེད་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། འཇུག་པ་པོའི་ངོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་නོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་ནི་མིན་ནོ། །འཇུག་ཚེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི། རང་མཚན་དང་དོན་སྤྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་སྒྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་འཇུག་པ་ན་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་སྒྲུབ། གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བརྟེན་སྦྱོར་པའི་ཚུལ། བརྟེན་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་དེ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་དོན་བཞི་པོ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་དུ་འཐད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དང་ཤེས་པའི་རང་མཚན་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་སྤྱི་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་བརྟེན་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དེ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ནི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་སྦྱོར་བས་དོན་གོ······བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས་བརྟེན་བྱས་ནས་སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་བརྟེན་སྦྱར་··ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ནའང་བརྟེན་དུས་སུ་བརྟེན་སྦྱར་བ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རང་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བརྡ་སྦྱོར་ཡང་བདེན་པའི་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དངོས་པོའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་དོན་གཞན་ལས་མི་ལྡོག་ན་ལྡོག་པ་བརྗོད་བྱར་འགལ་ལ། ལྡོག་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་བས། སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དེ་དག་ག་ལ་མཚུངས་ཏེ། མི་མཚུངས་པར་ཐལ། །བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དོན་དམ་པར་བུམ་མིན་ལས་མི་ལྡོག་ཀྱང་རྟོག་ངོར་ལྡོག་པར་སྣང་བ་འཁྲུལ་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ནི་འཁྲུལ་པས་བཏགས་པར་མི་འདོད་པས། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་བརྗོད་པར་འདོད་ན། དེ་ནི་ཤེས་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཤེས་རྣམ་རང་མཚན་གྱི་གཞི་ལྡོག་ནི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་ལ། རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་པས་བཏགས་པའི་ཆ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བས་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྡ་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་ལ་བརྡ་སྦྱོར་ན། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་

དོན་སྤྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་འདོད་ན་ཁྱེད་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་སྤྱི་ལ་བརྗོད་སྦྱར་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་སྦྱར་བའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་གིས་བརྟགས་པའི་དངོས་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་ན་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་ན་བློ་འཁྲུལ་པས་བརྟགས་པའི་བརྗོད་ནི་གཡོ་ཅན་ཏེ་རྫུན་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་··· འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར··· རོ། །ཁོད་དག་བརྗོད་ཚད་བྱས་པའི་འབྲེལ་བས་དོན་གོ་བ་ལ་འཁྲུལ་པའི་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་ཟེར་ཡོ། དོན་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་ཚད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ན། མུ་སྟེགས་པས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ལ། དོན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཚད་བྱས་ན་རང་མཚན་མི་གོ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་། རང་སྤྱི་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ལ་བརྗོད་བྱེད་ན་ཁོ་བོ་དང་དོན་གཅིག་གོ །གསུམ་པ། གང་ལ་བརྗོད་ཚད་བྱས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་མེད་ན་བརྗོད་མི་འགྱུར་བས། ཆ་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོགས་ཤིག་པ་འདོད་པ་ནི་མུན་སྤྲུལ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་དོན་འདིའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཚད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཡིན··· ནམ་ཞེ་ན། བྱེད་མོད་སྐབས་འདིར་ནི་བུམ་གཟུགས་རང་མཚན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡ་ཆད་བྱེད། གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ན་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། སྣང་དོར་ལ་འཇུག་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པས་བྱས་ན་ཡང་། བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་ལ་བསླུ་བ་མེད་དོ།། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་……པའོ། །

རབ་བྱེད་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་བཤད་པ།

འགལ་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་འགལ་འབྲེལ་དཔྱད་པའི་རྒྱུ་མཚན། འགལ་འབྲེལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྔོན་དུ་འགལ་འབྲེལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཇི་སྙེད་པ་རྩ་བ་འགལ་འབྲེལ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འགལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཅིག་གི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྡུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་སྒྲའི་གཅིག་སྒྲ་མིན་དང་བྱས་པ་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་མེད་དགག་གིས་སེལ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་བློའི་སེལ་བ་དོན་སྤྱི་གསུམ་རྟོག···བློ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྤྱི་གསུམ་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར···བའི་དོན་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲའི་རྫས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་མཉན་བྱ་དང་སྐད་ཅིག་མ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ངོ་། །བློ་ལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞེ་ན། བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག···པ་གསུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དེ་མིན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྣང་ངོ་། །འདི་ལ་སོང་ཚོད་དོན་སྤྱི་གསུམ་ཡིན་ཡང་དེ་མིན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་དུ་འགོད་པར་རློམ་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གལ་ཏེ་རྟགས་སུ་སོང་བ་སྒྲ་བཏགས་ཡིན་ན་རྟགས་ལ་རྟགས་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པར་རློམ་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལས་སྐྱེ་བས་རློམ་ཚོད་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དཔེར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ལྡོག་པ་གསུམ་ནི་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་གསུམ་ནི་ལྡོག་པའི་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྤྱི་གསུམ་ནི་བློའི་སེལ་བའོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ནི། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲ་ལ་

རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་བདེན་ན། གཅིག་ཏུ་བསྟུད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དུ་སོང་བ་དངོས་པོ་མིན་ཞེ་ན། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་པོ་སྒྲ་དོན་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན······པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སུ་བློའི་སྣང་བ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པར་སྣང་བ་དང་། ཞེན་པས་ཞེན་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ན་འདོད་པའི་དོན·······ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྡན་ཉིད། །མིན་ཡང་མཐོང་བས་སྦྱོར་དེས་ན། །དེ་དག་སྣང་པའང་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནི་དངོས་སུ་སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པར་ཞེན་པར་བསྟན་ཏོ། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་བཀག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་བཀག་པ་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་གཉིས་པོ་སྒྲ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ན། རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པ་བཀག་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་ཡང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་··· ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །དོན་རྫས་གཅིག་ལ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གཅིག་གིས་འཛིན་མི་འཛིན་ཆ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲའི་སྟེང་ན་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྒྲ་རྟོག་དང་། མ་བྱས་པ་འགོག་པའི་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་དང་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་སེལ་བྱེད་སོ་སོར་འཇུག་མི་དགོས་པར་··· ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་དང་། །སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་ཁོ་ནར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ན་བྱས་པ་ཡང་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་གཅིག་ལ་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློས་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་བཞག་ནི་དོན་སྤྱི་གསུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་སྣང་······· བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་ཉིད་ལ་དོན་གསུམ་དུ་མངོན་པར་·· ཞེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས། འཆད་པ་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱི། འཇུག་པ་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རང་གི་དམིགས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་རློམ་པའི་ཞེས་པ་དང་།

བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་མཁས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འཇུག་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་དབྱེར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གང་དག་རྣམ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་མི་ཤེས་པར་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པར་སྨྲ་བས་ནི་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། བུམ་པ་ནི་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་མས་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་དང་པོས་ཀྱང་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། མཐའ་གཞན་ནས་འགོག་པའི་རིག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེའི་ཚ་བ་བཞིན། རྟགས་འདིས་བུམ་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་འགྱུར་བར་གྲུབ་པ་དེ། །གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་འདི་ནི། གཞན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ནི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ནས་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་···
བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་
ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས་གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་སུ་མཚུངས་····
པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་
འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དམ། ཐ་དད་དུ་བྱེད། དང་པོ་
ལྟར་ན། བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན།
འཇིག་རྒྱུ་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མ་བྱས་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དོན་གཞན་བྱས་
པས་བྱས་པ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཇིག་པ་དངོས་
མེད་བྱེད་དམ་དངོས་པོ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་བསྐྱེད་
བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུས་དངོས་མེད་བྱེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མི་
བྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱས་
པ་དང་དོན་གཅིག་པ་དང་དོན་གཞན་དུ་བྱེད་པ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ···
ལ། གཉིས་ཀ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་འཇིག་པར་གྲུབ་
པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།
གཉིས་ཀ་ཡང་བྱས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་ལ་
རྒྱུ་མཚན་ཅན་མི་མཚུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ལྟོག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་
གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟེ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཞི་མཐུན་པ་
ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འགོག་ཚུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས།
རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཞི་མཐུན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ·······

འགོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཕྱུག་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ·······ཞུགས་པར་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རྟག་པར་ཞེན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་འགའ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལ་རྟོག་པས་ནི། འགྱུར་མེད་དུ་རྟོག་ལ། དགག་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རྟོག་པས་འགྱུར་བར་རྟོག་གོ །བློ་གཉིས་པོ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་འཛིན་པས། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ། །ཕྱིར་རྒོལ་འདིའི་ངོ་བོར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟག་པར་དང་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ནུས་པ་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་དེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀག་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པར་གྲུབ་པ་ནི་ལྡོག་པ་ལེགས་པར···གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ན། ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྡོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་། གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ནི་ལྡོས

མེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་གྲུབ་པ་ན་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་གྲུབ་པས། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྐྱོལ་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་གཏན་ནས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་ལ། མཐར་འཇིག་པར་ངེས་ཀྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་མིན། ཞེས་པའི་གནས་མ་བུ་པའི་སྐྱེ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་······ མིན་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་དཔག་བྱ་དཔོག······ བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །རྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རྟགས་སུ་འགོད་བྱ་དོན་ལ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་ནི། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའོ། །ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་དངོས་སུ་ཚོགས་པ་ཚོགས་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་སྟེ།

རྗེས་འགྲོ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་དང་། ལྡོག་པ་ངེས་འབྱེད་གསུམ་མོ། འདིར་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཟུང་གི་དོན་ཡིན་པས། རེ་རེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཐ་སྙད་ནོར་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །

གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། བརྗོད་པ་དག་མི་མེད་པ་ལ་དུ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་རྒྱུ་མེད་ན་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྒྱུ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་མེད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་ན་རེས་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། ནམ་བུམ་པ་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་སླར་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྔར་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད། ཕྱིས་དུ་བའི་དུས་སུ་སྔར་གྱི་དུ་མེད་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དུ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཕྱིས་དུ་བའི་གནས་སྐབས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་རེས་འགའ་བ་དང་། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཀྱང་མི་བྱེད། མེ་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ

འགྲོ་ལྡོག་ཀུང་མི་བྱེད་པས་མེ་ཡང་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ལ། མེ་མེད་ཀྱང་རྒྱུར་མི་
འགྱུར་བས་མཐར་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །རིགས་པའི་གནད་
འདི་མ་ཤེས་ན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལ་རྒྱུར་རྟོག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་
འདོད་པ་དགག བློ་ངོར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་
ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། །སོ་སོར་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རང་གོ་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་
པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལ་གཅིག་
པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་པོ་ནར་གནས་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། གཞན་དབང་པོ་ནས་འབྲེལ་བ་ནི། །
གྲུབ་ན་གནས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་
བ་ཡང་དག་དུ་ན་མེད། །ཅེས་སོ། །བོད་བརྩུས་པ་འགའ་ཞིག གཅིག་དང་
དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དགག་བྱ་མི་སྲིད་པ་རྣམས་ལ། དངོས་མེད་
ཡིན་པས། དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན། འོ་ན་འབྲེལ་བ་གཏན་མེད་པར་
ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་འབྲེལ་མེད་ལ། དགག་བྱ་མེད་པས་
ལྡོག་འབྲེལ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ལའང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་
དོན་ལ་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲུན་པོ་འགའ་ཞིག་སྨྲའོ། །རྟགས་དངོས་མེད་
བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
གཉིས་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། བདག་ཅིག་ཏུ

འབྲེལ་ལས། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲེལ་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གཅིག་པའི་དངོས་འབྲེལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། ངོ་བོ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲེལ་བ་པོ་གཉིས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་དེ་བྱུང་གིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འབྲེལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འདོར་བའི་ཆ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། དངོས་མེད་ལ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། འགའ་ཡང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི།། གཉིས་ལ་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཅིག་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་མེད། །ཆོས་གཉིས་མེད་ལ་འབྲེལ་མི་སྲིད། །དེས་ན་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། །དོན་གྱི་སྟེང་ན་འབྲེལ་བ་མེད། ཞེས་ སྤྱིར་མ་ན་སྣང་བས་འདི་ཚད་པ་འདྲ་ཞེས་པ་དཔེ་གཞན་དེ་ལ་འདུག་མཆན། གཉིས་པ་སོ་སོ་དགག་པ་ལ། དོན་དམ་པར་བདག་ཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི། བོད་བསྟུས་པ་རྣམས་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་བློས་བྱས་པ་ཡིན་ན། བློའི་ཆོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དོན་ལ་བདག་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲའི་

བྱས་མི་རྟག་གཉིས། སྒྲའི་རྫས་སུ་གཅིག་པར་དོན་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་
བྱས་པའི་ལྡོག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གཉིས་དོན་དམ་པར་
ཡོད་ན་བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ནང་ལ་འབྲེལ་
ལམ་མ་འབྲེལ། མ་འབྲེལ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ན་
རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་ནའང་བདག་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་ལྡོག་པ་
གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་བདག་མི་གཅིག་པར་ཐལ། དོན་ལ་དངོས་པོ་
ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་རྫས་ཀྱང་གཅིག་ལྡོག་པའང་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པར་
འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། བྱས་ལྡོག་འབྲས་བུའི་གཏན་
ཚིགས་སུ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་
དམ་པར་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྫས་ལ་
བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། རིགས་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རྒྱུ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་དགག་པ་དང་། སོ་སོ་བ་ལ་དགག་པ་
དང་། སྡོམས་པ་བ་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་ཕྱི་ལ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔ་
ཕྱི་མ་ཡིན་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། སྔ་
ཕྱི་ཡོད་ན་གང་ཟུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚེ་འབྲེལ་ཟླ་དངོས་པོར་····
མེད་པ་དེས་ན། གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འབྲེལ་ཟླ་དངོས་པོར་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་དམ་པར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་
མེད་པར་གྲུབ་བོ། །འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་

ཡང་། །དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པས། །གཉིས་ལ་གནས་པས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། གཉིས་ལ་མི་གནས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ། །ཞེས་སོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ན་རེ། རྒྱུ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བར་དེར། སྦྱོར་འབྲེལ་དངོས་པོ་བ་ཅིག་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་སྦྱོར་འབྲེལ་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག སྦྱོར་འབྲེལ་དེ་རྟག་ན་དངོས་པོར་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོར་མེད་ན་དེ་བྱ་བྱེད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་ཞིང་། སྦྱོར་འབྲེལ་དེ་མི་རྟག་ན། སྦྱོར་འབྲེལ་དེ་རྒྱུ་མེ་འགགས་པ་ན་འགགས་ན་དུ་བ་དང་སྦྲེལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དུ་བའི་དུས་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་འགགས་ལ། དུ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེ་ཡོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བྱེད་དེ་ཆོས་གསུམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གསུམ་པར་ཡོད་ཀྱང་མེ་དུད་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་དུ་གཉིས་སྦྲེལ་བས་ཆོག་གི །འབྲེལ་བས་སྦྲེལ་ཅི་དགོས། གལ་ཏེ་མེ་དུ་དང་སྦྱོར་འབྲེལ་གྱི་བར་དུའང་། འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ཞིག་དགོས་ན། དེ་ལ་སྦྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡོད་དགོས་པས་སྦྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐུག་མེད་དུ······འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པའི་མེ་དུ་སོ་སོ་བ་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་དུ་རྐྱང་པ་རེ་རེ་མཐོང་བས་ཀྱང་མེ་དུ་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་ཐལ། མེ་དུ་རེ་རེ་བ་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབྲེལ་མེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མེ་དུ་རྐྱང་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་བཅས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་ཐལ། མེ་དུ་རྐྱང་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབྲས་རྟགས་དང་། རྒྱུ་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས། མི་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་། དུ་བ་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་འཐད་པ་དཀའ་བར་ཐལ། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ན། ཕན་གདགས་བྱའི་འབྲས་བུ་དངོས་པོར་མ་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོར་མེད་ལ། ཕན་གདགས་བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འགགས་ནས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐུབ་པ་དང་རིང་ཕུར་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། འདི་ནི་གཞན་དུ་འདུག་པ་ན། །ཇི་སྟེ་དེ་གཉིས་གཞན་དུ་ལྟོས། །ལྟོས་ལས་ཕན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཕན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣ་གཡས་གཡོན་དང་། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་ཐལ། རྣ་གཡས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣ་གཡོན་པའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་གཅིག་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན༎ གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །གཡས་གཡོན་རྭ་ལའང་དེ་གཉིས་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྫས་ལ་ཡོད་དམ། ལྡོག་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཁེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁེགས་ཤེ་ན། འོ་ན་མེའི་རྫས་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། མེའི་ལྡོག་པ་མེད་

ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མེའི་རྫས་ལ་གསུམ་ལས། ད་
ལྟར་བའི་དུ་བ་འདས་པའི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། འདས་པའི་
མེ་ཐོབ་བྱ་མིན་ཏེ། འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་མེ་ཐོབ་ཏུ་ཆུག་
ནའང་། རྒྱུ་མིན་པས་མ་བྱུང་བས་མེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་མེ་ལ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་དང་། ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། ད་ལྟར་བའི་མེ་དུ་གཉིས་དུས་
མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྡོག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
བ་དེ་རྟོག་པས་སྦྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་འབྲེལ་བར་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་
རྒྱུ་འབྲས་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་····
ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཏེ་ཅི་རྒྱུ་འབྲས་རང་མཚན་ཉིད་ལ་ཟེར་ན། དུས་རང་
མཚན་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་ལས་འདས་པ་མེད་ལ།
རྒྱུ་འབྲས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡོད་ན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྫས་ཐ་དད་ན་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དང་། རྫས་གཅིག་ན། གྲངས་ཅན་ལ་བརྗོད་
པའི་སྐྱོན་གྱིས་གནོད་པས་སྤྱར་སྤྱི་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་གཞན་བཀག་པར་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ཅིག་དང་དེ་བྱུང་
གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ལྡན་པ་དང་·····
འདུ་བ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྱེད་པ་དང་ཕྲད་པ་ལ·······
སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འཁོར་
གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་བདག་ཅིག་
དང་དེ་བྱུང་མེད་མོད། འཁོར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་རྟེན་པ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་
བ་དང་། སྤྱི་ཤིང་ཙམ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་རྟེན་ལ་བྱེ་བྲག་ཅན་དན་ལ་

སོགས་མི་རྟག་པ་རྟེན་པའི་འཕྲད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའམ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ར་རྨིག་བཞི་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའམ། ཐགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤུན། སྣམ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐ་དད་མ་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་དད་པའི་དབྱུག་པས་གཞན་དབྱུག་པ་ཅན་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུ་འགགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ད་ལྟ་བ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་། བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དང་གཟུགས་འདུས་པ་ནས་ལུས་དང་རེག་བྱ་འདུས་ནས་འཛིན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྲད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁུ་བྱུག་དང་། ཁུག་རྟ་ལ་རྗེ་ཧོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ངུར་པ་བཟའ་ཚོ་ལ་ཁྲོ་ཤུག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། སོགས་སྒྲ་དང་དོན་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་། བོད་བསྟུས་པ་རྫོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲ་ལ། གཙོ་བོ་བྱེ་བྲག་པ་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དངོས་པོར་ཡོད་དམ་མེད། དངོས་པོར་མེད་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་ན། རྫས་གཅིག་གམ། རྫས་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་གནས་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་རག་མ་ལུས་སོ། །ཞེས་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཁེགས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། གཞན་
སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྲེལ་ན་འབྲེལ་བ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ལྡན་པ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་
ན་འབྲེལ་བར་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་
བྱེད་མེད་ན་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོར་འདུས་སོ། །
གལ་ཏེ་དེ་དག་འབྲེལ་བར་འཛོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།
འཁར་གཞོང་གིས་རྒྱ་ཤུག་ལ། ཕན་མི་འདོགས་ན་རྒྱ་ཤུག་མི་གནས་པར
ཐལ་ལ། ཕན་མ་བཏགས་ཀྱང་གནས་ན། རྒྱ་ཤུག་ལྷུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །
འཁར་གཞོང་གིས་ཐར་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་ན། ཐར་མི་གནས་པ་གནས
པར་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ཏེ། རྒྱ་ཤུག་སོགས་ལ་དེ་ཡི་ཡུལ། །
སྐྱེད་པ་འཁར་གཞོང་སོགས་པས་ནུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲའི་བྱས་མི་
རྟག་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་འདུ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གཅིག་
ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ནོག་སློག་ཤལ་སོགས་འདུ་བའི་སྦྲེལ་བའི་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་རྫས་མི་འདོད་ལ། ནོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ཡ་གྱལ་
རྣམས་འདུས་པ་ལས། ཚོགས་པ་གོང་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྟུལ་ཕྲན་དུ་འདུས་པ་
ལས་རི་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཕན་བཏགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།
ཚོགས་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། །དེ་དག་
མེད་ན་དེ་མེད་ཕྱིར། །བ་ལང་ཉིད་ལས་རྭ་ཅན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྒྱུ་སྤྱན་ལས་སྐམ་བུ་འབྱུང་བའང་འཕྲོད་འདུས་མིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རུང་
བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་འཕྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་ཕྱིར།
འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྤྱན་དང་སྐམ་

བུ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྔང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཕྲུན་ལས་འབྲས་བུ་སྨམ་བུ་འབྱུང་བ་ལ་སྔང་དུ་རུང་བའི་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ····བ་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ཕྲུན་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྤར་གྱི་རྒྱུ་ཕྲུན་ལས་སྨམ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྨལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྨམ་བུ། །འདི་ཞེས་སྨལ་མ་འདུས་བྱས་པས། །ཕྱིས་འབྱུང་འབྲས་བུར་བརྗོད་ཡིན་གྱི། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་མིན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བྱས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཅིག་ལས་དོན་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་གསུམ་པའོ་ཞེས་བོད་དག་ཀྱང་སྨྲའོ། །འོ་ན་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ཅིས་དགག གལ་ཏེ་སྔ་མའི་འཁར་གཞོང་གིས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཤུག་ཐུར་དུ་མི་ལྷུང་བར་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔ་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཕྱི་མའི་དབྱུག་པ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡང་། རྒྱུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུའང་རྒྱུ་འགགས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཇེ་ཏོལ་སོགས་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལའང་། ཕན་འདོགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ལ། མི་འདོགས་ན་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་མི་གཅིག་པས། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བོར་བ་ཡི་དང་རྟོག་གིས་བརྟགས་པ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་ བླུན་པོ་ཕལ་ཆེར་ལེན་མོད། མཁས་པས་ལེན་པར་མི་བྱས་ཏེ། སྨྲུག་སྨན་བཏང་ནས་སྨྲུགས་པ་ན། །ཁྲི་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞིག་ཟ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་རོར་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་སྦྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ······གནས་པས། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་རང་མཚན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐ་དད་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་ལྡོག་ཕྱིར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོགས་གིས་བུམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བཏགས····པའི་ཆ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིའི་ཆོས་རང་དགའ་བས་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་དབྱེ་བསྡུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ·····འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་བསྡུ་བྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོར་བདག་གི་འབྲེལ་བ་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མིང་དོན་གང་ལྡན་ཕན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པ་འདིའི་ས་བོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཕོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བྱུང་འབྲེལ་བའང་རྫས་ཐ་དད་དང་། དུས་མཉམ་དང་། སྔ་ཕྱི་བ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལ་མི་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་སྔར་མཐོང་བའི་མེ་དང་། ཕྱིས་མཐོང་བའི་དུ་བ་གཉིས་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས

པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་ཕྱིས་མཐོང་བའི་དུ་བ་འདི་སྔར་མཐོང་བའི་མེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྲེལ་བས་འཇུག་ཡུལ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། བློ་ངོར་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འཐད་མོད། དོན་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཟླ་ཅི་དགོས། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། མངོན་སུམ་མ་དམིགས་པ་དག་ལས། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས། །འབྲེལ་བའི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་དོན། །སྟོན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་སྔར་གྱི་མེ་ལས་བྱུང་བར་བཏགས་པའི་ཚ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཆོས་གང་ཞིག་རང་དང་རྫས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བློས་སྦྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློས་སྦྲེལ་བ་ནི། བློའི་ཆོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བཏགས་པའི་བློ་ཆོས་དེ། མཐོང་བ་དོན་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་སྟེ། རང་མཚན་ལ་བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བཏགས་པའི་བློ་ཆོས་དེ། མཐོང་བ་དོན་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་སྒྲ་རང་མཚན་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། རྟག་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བཏགས་པ་བློ་ཆོས་མཐོང་བ་དོན་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས།

འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པས་སྒྲིལ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཙང་ལ། གཉིས་པས་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པས་འབྲེལ་བ་མིན་པར་འཇོག་སྟེ། ནོར་བུ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལ། ། ནོར་བུ་བློ་ཡི་སྒྲོན་རྒྱུག་པ། །ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་ཡུལ་མའི་སྐྱེང་ན་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། འབྲེལ་ཆོས་དུ་བའི་སྐྱེང་ན། དུ་བ་འདི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དོན་ལ་མེད་ན། དུ་བ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དོན་ལ་ཡོད་ན། དུ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་ལ་རྒྱུ་མེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དུ་བ་སྐྱེ་བ་མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་སྔར་གྱི་མེ་དེ་མེད་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་མི་འབྱུང་ཞེས་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྒྲིལ་བ་ནི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་སེལ་ངོར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་བརྟགས་འབྲེལ་ལ་ཞེས་འདི་མེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ། དེ་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དང་། མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་། ནོག་ཀློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་བ་ལང་ངོ་ཞེས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བརྗ''''ཚད་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི། གཞན་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་བ་ལང་སྒྲོ་བཏགས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་བ་

ཡང་ལྡོག་པ་གཅིག་རྐྱང་གི་ཤིང་དང་། ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཤ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུ་འཆད་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི། གཞན་དོན་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཡིན་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། གང་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་བའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། རྟགས་ཡོད་པ་དངོས་པོ་ནི་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའོ། །འཆད་པའི་དུས་ནི། ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ནི་སྒྲ་རང་མཚན་དང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་མཚན་ཡིན་ལ། སོང་ཚོད་ནི། སྒྲ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ན་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་པ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྟགས་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྟོས་མེད་

དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དངོས་པོ་དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་
འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་བྱུས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་སྐྱེས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞིས་པའི་མིང་གདགས་ཀྱི། བཤིག་
ནས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྟགས་དགོད་
པ་ནི། ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ན་འཇིག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་······
ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་
ནི། །རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
གནོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་
པོར་ཡོད་ཙམ་གྱིས་འཇིག་པར་མི་གྲུབ་ཀྱི་བུམ་པ་འཇིག་པ་ཐོ་བ་དང་།
ཤིང་འཇིག་པ་མེ་སོགས་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་མེད་
ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །འདི་ལ་དཔྱད་དེ་འཇིག་པ་ཞེས་པའི་
སྒྲ་དེ་འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུ་བུམ་སོགས་དངོས་པོ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་
པ་གཉིས་ཀའང་འཇུག་མོད་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུ······
དངོས་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་པ་ཉིད་དངོས་པོ······
ཡིན་པས། དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ་དགོངས་ལ།
ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་འཇིག་པར་འདོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མེད་ནི་རྒྱུ་གཏན···
མེད་ལ་དགོངས་ཏེ། ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་

ལྟ་བུའི་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དེ། དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུས་བུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་ན་བུམ་པ་འཇིག་པ་དེ་ཅི་དངོས····མེད་ཡིན་ན། རྒྱུས་སྐྱེད་པ་འགལ་ལ། རྒྱུས་སྐྱེད་ན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཐལ་ཏེ་སྨྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས། བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པའི་རྒྱུས་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལས་རྫས་གཞན་བྱེད་ན། འཇིག་རྒྱུ་ཐོ་སོགས་དེས་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཐོ་བའམ། ཀྱོ་མོ་འམ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བྱེད། ཐོ་བ་རང་ཐོ་བས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། རང་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཀྱོ་མོ་བྱས་ན་བུམ་པའི་ཉེར་ལེན་དང་ཐོ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་ཀྱོ་མོ་སྐྱེ་བ····ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་མོད། དེས་བུམ་པ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀྱོ་མོར་བཏང་བ་ཉིད་འཇིག་རྒྱུས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀྱོ་མོ་སྐྱེས་པ་ལ་འཇིག་པ་སྐྱེད་པར་མིང་འདོགས་ན། མི་བླུན་པོ་བ་ལང་ལྟར་མིང་ལ་མི་རྩོད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ཐོ་བས་བྱེད་ན། བུམ་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྒྱུ་ཐོ་བས་བྱས་པས་བུམ་པ་དེ་འཇིག་པར་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ངག་དོན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུས་བུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་ན། བུམ་པ་འཇིག་པ་དེ་ཅི་དངོས་མེད་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན། བུམ་པ་དང་རྫས་ཅིག་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་

ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཞིག་འཇིག་པར་བྱེད་ན། འཇིག་རྒྱུ་ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་དེ་འཇིག་པར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལས་རྫས་གཞན་གཅིག་འཇིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འཇིག་པ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས་ནའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱུས་བྱེད་ཅེས་སྨྲ་ན། འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་སྟེ་འཇིག་རྒྱུས་དངོས་མེད་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྒྱུས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེད་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། བལྟ་རྒྱུ་མེད་པ་དོན་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདིའང་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་…… གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱས་པ་ལའང་འཇིག་པ་ཡོད་ཀྱང་དུས་གཞན་ལ་ལྟོས་ཤེ་ན། བྱས་པ་འཇིག་པ་དུས་ལ་ལྟོས་ན། བྱས་པ་འཇིག་པ་དུས་ལ་ལྟོས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

འཇིག་པ་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་པ་དུས་ལ་ལྟོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་འགྱུར་ན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྔར་མི་འཇིག་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་ཀྱང་འཇིག་པ་མེད་པར་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྔ་ཕྱི་འཇིག་མི་འཇིག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དང་པོ་མི་འཇིག་མཐར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་མེད་གཅིག་ཡིན་པས། རྒྱུན་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །འོ་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དང་པོ་དེས་ཆོས་ཅན་མྱུ་གུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཚོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནའང་། སྔ་མ་ལའང་གེགས་སྲིད་པས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་མི་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་ཐལ། གེགས་ཅན་དང་གེགས་མེད་རྫས་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་ངེས་ལོ། །མིན་ཏེ། ནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་འདི་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་ལུའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་གཞན་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་ཅི་ནས་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་ཐོ་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ནས་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རང་རང་གི་ཉེར་ལེན་སྔ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་

པོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་ཡོད་འཇིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན། རང་འཇིག་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ལ། འཇིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་རྒྱུ་གཏན་ནས་མི་དགོས་སོ་དེས་ན་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་… བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དངོས་འགལ་རྫས་ཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་པ་ནི། རིག་བྱེད་པ་དག་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན། དེ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་རྟག་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྫས་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩོལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །རྟག་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དག །ལྷན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞིག་པ་དངོས་མེད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །འོ་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ལ་ནུས་པ་མེད་པས། དེས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དངོས་པོ་རྟག་རྫས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་མི…… འདོད་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་ལ་དངོས་འཇིག་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཡིས། །འཇིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། ཞིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ན། སྔར་ངེད་ལ་བཀོད་པ་ལྟར། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། མ་ཞིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལས

གཞན་ན། ཤིང་ཞིག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཤིང་ཞིག་པ་ཤིང་ལས་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་མི་གནོད་དེ་ཤིང་ཞིག་པ་
དངོས་མེད་ཡིན་པས། ཤིང་དང་རྫས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མི་སྲིད་ན།
དངོས་པོ་མཚུངས་པ་ལ་ཐོགས་བཅས། ཐོགས་མེད་གཉིས་མི་སྲིད་པར་
མཚུངས་པར་ཐལ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་མི་གནོད་དེ།
དངོས་པོ་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྟག་མི་
རྟག་ཐ་དད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ལ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ……
གཉིས། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལས་ཐ་དད་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནོད་པ་
ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་ལ་
སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱ་རོག་ཕལ་ཆེར་ནག་པོར་མཐོང་ཡང་དཀར་པོ་
སྲིད་པ་ལྟར། དངོས་པོའི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་
ཆེར་མི་རྟག་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་སྐྲོའོ། །བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མཐར། འཇིག་པར་མཐོང་བ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྲུབ་ཀྱང་། དབང་ཕྱུག་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་པས་
བྱས་པའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་ལ། རྟག་པ་ཡིན་པས་མཐར་འཇིག་པ་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་མི་འགྲུབ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་། མི་རྟག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་
རྟགས་སུ་འགོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་དག་དགག་པ་ལ། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རྟག་པ་དངོས་མེད་
དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་རིགས་ངེས་གཟུང་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དེས་དོན་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས་དེས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མིང་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་དངོས་མེད་དུ་མཐུན་པས་མིང་ལ་མི་རྩོད། གལ་ཏེ་རྟག་པ་དེས་དོན་བྱེད་ནུས་ན་དབང་ཕྱུག་དེས་དོན་བྱེད་པའི་ཚེ་སྔར་དོན་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། འགྱུར་ན་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ་ལོ། །འགྱུར་བ་མེད་ན་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། སྔར་དོན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དོན་བྱེད་པ་སྟོང་བ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ། དངོས་པོ་འགོག་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་གཟུང་བ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ།། དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་བསྡུས་པ་ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དགག་གཞི་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་ལ་རྟོག་པ་དང་། དགག་བྱ་དོན་བྱེད་པ་དང་འགྱུར་བ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས། འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་རང་རིག་གིས་མྱོང་བའི་ཤུགས་ལ། ཡུལ་གཉིས་འགལ་བར་གྲུབ་པས། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཁེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། དགག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དམིགས་

པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩང་ནག་པ་ན་རེ། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དུ་རྟོག་པའི······རྟོག་པ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་དེའི་ཡུལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ······པས་འགྱུར་བ་ཙམ་ཁེགས་པ་ན། དོན་བྱེད་པའང་ཁེགས་པས། བློ་རང་རིག་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་སྐྱོང་བའི་རང་རིགས་གཅིག་གིས་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དུ····གྲུབ་པས། རྟག་པ་ལས་དོན་བྱེད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་རྟགས་པ་ལ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བ་དེས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ལ། དོན་བྱེད་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་སྟེ། དེའང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ། དོན་བྱེད་པ་མེད་དོ། ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའང་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དབང་ཕྱུག་པ་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་གི་རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་། གནས་སྐབས་འགྱུར་བས། དོན་བྱེད་པ་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་གི་རང་བཞིན་དང་། གནས་སྐབས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །གཅིག་ན་དབང་ཕྱུག་གི་རང་བཞིན་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་ཆོས་ཅན། འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཆོས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པས་དོན་བྱེད་པས། རང་བཞིན་རྟག་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་ན་ཡང་རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད····

དོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རགས་པའི་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་ནས། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བ་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀག་པ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་སྟེ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་རིགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དངོས་པོའམ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་འགོག་ན། དོན་འགོག་པ་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱ་འགོག་ན། ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་མེད་དམ་གནོད་པ་ཅན་གང་རུང་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པས་གཉིས་དོན་མེད་ཅེ་ན། བོད་བསྡུས་པ་ཁ་ཅིག་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྦྱོར་དུ་ལྟོས་མེད་འཆད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ། དགོས་པ་སོ་སོ་ཡོད་པ་དེས་ན། མུ་སྟེགས་བྱེད་འགའ། དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ན་འཇིག་ལ། མ་ཕྲད་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་ལ། དབང་ཕྱུག་པ་དང་། རིགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག །དབང་ཕྱུག་དང་རིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ནི་ཡིན། འཇིག་པའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་། མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་ལ། འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་པ་མི་འཇིག མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་ལ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་འཇུག་པས་ཡུལ་ཡང་ཐ་དད། དགོས་པའང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གཅིག་གི་ལམ་སྦྱོར་དུ་གཅིག་འཆད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་

ནི། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱོགས་ལྡོས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་རྒྱུ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དམིགས། དེ་ནས་རྒྱུ་ཡོག་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་ཡོག་པས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་ལྔའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ངེས་ན་ནི། ཕྱོགས་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གིས་ངེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཇ་སྦྲ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་གཞན་གྱི་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལ་དབྱེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་མ་དམིགས་པ། སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དང་པོ་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བར་མེ་··· དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་ལས། དེ་ལས་མེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བའི་ཚེ། རྟོག་པས་མེའི་གཞན་སེལ་གཟུང་། དེ་ནས་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བའི་ཚེ། རྟོག་པས་དུ་བའི་གཞན་སེལ་བཟུང་ནས། ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་སྔར་གྱི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས། རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློས་ངེས་པར་བྱེད་དོ།།

ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེད་བ་མཐོང་། དེ་ནས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་མེ་མ་མཐོང་

ངོ་། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་མཐོང་བའོ། །འདི་སྟོན་མཐའ་མི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྔ་མ་ནི། ཕྱི་མཐའ་མི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་གོ །འགྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། གང་ཞིག་མཐོང་ན་མ་མཐོང་མཐོང་། །དེ་མ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །སྟོན་པའི་སྐྱེ་བོ་མེད་ཀྱང་ཤེས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞུར་པ་མི་དམིགས་པ་ལས། གང་དག་དམིགས་ན་དམིགས་ལ། དེ་ལས་གཅིག་དམིགས་ན་ཡང་། མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དུ་བ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཤེས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་མི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་នོ། །ད་ནི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་དམིགས་པ་དེ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔར་མ་དམིགས་པས། འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལྟར་མི་ཉུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་། མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་གཞན་མི་ཁེགས་ཏེ། བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པ་ལ་ལས་དང་། ནད་སྐྱེད་པ་ལ་གདོན་དང་། འཚོ་བ་ལ་ལྷ་བཞིན་នོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་འདིར་མི་གནོད་དེ། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་འདིར་མ་བསྐལ་པ་ཡོད་ན། སྣང་རུང་གི་མེ་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན། ཏ་ཙང་ཐལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་སྟོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། མུན་པའམ། འབྲས་བུ་ཡི་སྦྱི་དང་། རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ། དོན་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་འདིར་མི་གནོད་དེ། མུན་པ་ནི་སྒོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་ཀྱི། སྒོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་ལྡོག་པའི་སྣང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་སྤྱི་དང་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དེ། དུ་བའི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྡོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤངས་ཟིན་ཏོ། །གཞན་དུ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་ན། སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་དུ་བ་མེ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། མེ་ལས་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྦི་བ་ལས་ཀྱང་ཨུཏྤལ་དང་།། ལུག་གི་རྭ་ལས་རམ་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བོའི་སྦོ་འཕྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུ་བ་མིན་ཏེ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། མེ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་དུ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོའི་སྦོ་འཕྱུར་བ་དེ། དུ་བ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་དུ་བར་འཁྲུལ་བ་ལ། དུ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །གཞན་དུ་ན། དུ་བ་མེ་ལ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མེད་པར་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་དང་མེ་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲུལ་བས་མཐར་རྒྱུ་མེ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་དང་མེ་མེད་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་མིན་པས་དུ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་སྟེང་

དུ་ཐལ་བ་གསུམ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱི་བོའི་སྟེང་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དགུ་བཀོད་ཀྱང་ཙུང་ངེ་། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་སྐྱེས་པས། དེའི་འབྲས་བུ་མིན་ན། རྫོ་གཉིས་གཙུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དེ་མེ་མིན་པར་ཐལ། བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་མེ་ཡིན་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མེ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། དུ་བ་ཡིན་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རྫོ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་མེའི་ཉེར་ལེན་མིན་གྱི་མེའི་ཉེར་ལེན་མེའི་རྫུལ་ཕྲན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡད་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ཡིན་ལ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དུ་བ་ནི་མེ་དང་བུད་ཤིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ག་ལ་གྲུབ། རྫོ་དང་ཤིང་སོགས་ནི་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་མེ་རྫུལ་ཉིད་མེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ནི་རང་རིགས་ཕོན་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་དུ་བའི་རྫུལ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དུ་བ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྫས་ཡིན་པས། འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྨྲ་མ་ལས་ཡང་ན་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་བཞག་པ་སྨྲ་མ་ལསཡང་ན། དང་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དུ་བ་དང་པོའི་རྒྱུ་མེ་ཡིན་ལ། དུ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་བུད་ཤིང་ལ་ཡོད་པའི་ཚའི་ཁམས་ཞེས་ཧྣ་ན་ཁྲིས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་ཙུང་ཟད་འབྱུང་བར་མཐོང་སྟེ། བ་ལང་གི་

ལྡི་བ་ལས་ཤ་ལུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཁོན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་ན་འདམ་བུ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར། མེའི་ཉེར་ལེན་བུད་ཤིང་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ན། དུ་བ་ཡང་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཉེར་ལེན་ཅན། །འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བོད་བསྡུས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། མཚན་གཞི་ཡང་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྫས་ལ་བརྩི་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲ་དོན་ཁོན་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་དོན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས། རང་མཚན་གོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་དང་སྒྲ་དོན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས། བ་ལང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རྟོག་པས་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་ཡུལ་མི་དུའམ་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གཞན་སེལ····ལམ་ལྡོག་པ་གཅིག་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་གཟུང་བ་ལ་བྱེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་མི་རྟག་པར། མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་རྟག་འཛིན་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྩོལ་ན་མིན་ཏེ། དེར་གཟུང་བ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ། ཤིང་རྟག་པ་བཀག

པས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་དོན་ལ་རང་
མཚན་དུ་ཞེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་
འདིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཟུགས་སྣང་དེ་ལྟ་བུ་ཡོན་ལ་དེར་ལྷག་པར་ཞེན་པས་མགུ་བར་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས
པ་ནི་ངེས་པར་དགོངས་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལྡོག་པ་
གཅིག་ཡིན་ན་རྫས་ཀྱི་སྤྱི་དང་རྟག་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལན་བཏབ་ཟིན་
ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་ངེས་པ་
གཞན་ལུགས་ལ་གཉིས། དང་པོ་དཔྱོད་པས་ངེས་པར་འདོད་པ་ནི། ཁ་
ཆེའི་རྟོག་གེ་བ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ། གནས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འབྲེལ་
བ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་དཔྱོད་པས་ངེས་པར་བྱེད་····
དེ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་དོགས་
པ་སེལ་བའོ། །ཡོང་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བརྟག་ལས། འཇུག་ཡུལ་ངེས་པ་མ་
རྟོགས་པར། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་སླ། །འགལ་འབྲེལ་རྩ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས། །རྣམ་བཞག་དོགས་འགོག་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། བརྡའི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་བརྡ་ཆད་བྱས་ཀྱི། འབྲེལ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་བརྟགས་པའི་མིང་དེ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དོགས་པ····
སེལ་བ་སྒྲ་དོན་གྱི་དཔྱོད་པ་དེ། ཤིང་སྒྲ་ཡལ་ག་མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་
ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་འབྲེལ་ལམ་སྙམ་པའི་

རྟོགས་པ་སེལ་བ་ནི་སེལ་བའི་དཔྱོད་པ་སྟེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་
བས་དུ་བའི་རིགས་ཐམས་ཅད་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་བར་ངེས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བར་ངེས་པ་་་
ཚ་གྲང་ལྟ་བུའོ་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ནི། །ཡུལ་དུས་
སྤྱི་ལ་འཇལ་མི་བྱེད། །གང་ཟག་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་མིན། །དེ་ཡི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་
འགྲུབ། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཚད་མས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་
ནི། ཉི་འོག་གི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག
ངེས་པའི་ཚད་མས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་་་
འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་་་
ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ལོག་ན་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པས་སྤྱི་ཁྱབ་
འགྲུབ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཁེགས་ཀྱང་དཔྱོད་པ་མེད་ན། མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བར་མི་
འགྲུབ་པས། དེས་ན་ཚད་མས་སྐྱེད་པའི་སྟོབས་སམ་ངེས་པ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་མེ་དུ་དང་བྱས་མི་རྟག་གཞན་སེལ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་་་
ཉིད་དུ་འཁྲུལ་ནས་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བར་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དང་
པོ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐིང་པོར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལས་
ཞིབ་མོར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དཔྱོད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་གིས་འབྲེལ་བ་ངེས་
པར་བྱེད་དོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་བརྟགས་ན།
དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའོ། །འོན་ཀྱང་

འབྲེལ་བ་བློ་འཁྲུལ་པས་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུའི་འཁྲུལ་ངོ་བཞིན་དུ་བསླུ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་ཆུས་ངོམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

རབ་བྱེད་བདུན་པ་འགལ་བ་བརྟག་པ་བཤད་པ།

འགལ་བ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། རང་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ། གཅིག་ཤོས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པའོ། །དཔེར་ན། མི་རྟག་པས་རང་ཉིད་གང་དུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རྟག་པ་འགོག་ལ་རྟག་པས…… ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་མི་རྟག་པ་འགོག་པ་སྟེ། རྟག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པས་རྟག་པ་འགོག་པ་དང་། གྲང་རེག་གིས་ཚ་རེག །ཚ་རེག་གིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ན། གནོད་བྱེད་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ནུས་པ་ལས་མི་མཐུན་པར་ངེས་པའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། འདི་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ལྡོག་པ་བསྡུས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་

འགལ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་གནོད་པ་བྱེད་པའི་འགལ་བའོ། །དེ་ལ་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྣང་བ་དང་མུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མུན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་གྱིས་སེལ་ལོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་འགལ་བ་ནི། སྣང་བ་ལ་མུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རང་གི་ནུས་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་སྣང་བའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་དོ། །ཕན་ཚུན་གནོད་པ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ནི། གྲང་བ་དང་ཚ་བའི་རེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཚུངས་པ་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཚ་བའི་རེག་པ་མཐུ་ཆེ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མིན་པར་ཐལ། ནུས་པའི་སྒོ་ནས་གྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚ་རེག་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་མཐུས་གྲང་རེག་དང་རྒྱུད་ནས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ན་གནོད་བྱ་དང་། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གང་། གནོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། ཚད་མ་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་ནི་གནོད་བྱ་ཡིན་ལ། གྲུབ་ཟིན་ད་ལྟ་བ་ནི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་དེ་ལ་གནོད་པ……བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་
གནོད་བྱའི་རིགས་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚ་རེག་གི་གནོད་
བྱ་གྲང་རེག་ཙམ་དང་། སྣང་བའི་གནོད་བྱ་མུན་པ་ཙམ་དང་། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་གནོད་བྱ་བདག་འཛིན་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྣང་བ་ད་ལྟ་བ་གནོད་བྱེད་དང་། མུན་པ་མ་འོངས་པ་
གནོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་མུན་
ཙམ་ལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ལྟར། དུས་ཀྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་
གྲང་རེག་ཙམ་ལ་གནོད་བྱ་དང་། ཚ་རེག་ཙམ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐ་སྙད་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ནི། འགལ་རྐྱེན་མེད་ན་འབྱུང་
ངེས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག །འགལ་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱུའི་ནུས་པ་བཙམ་པའི་སྒོ་ནས
སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་མ་རྙེད་པས་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ཆད་པ་ན། གནོད་བྱ
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ་བཀག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་མ་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས……
གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇོག་ན། མ་འོངས་པ་གནོད་བྱར་ཁས་བླངས
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་བཙམ
ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་གོ་མི་རྙེད་པ་ཙམ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ
བཀག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། གནོད་བྱ་དངོས
གཟུང་བ་མིན་ནོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱ་ནི་གྲང་རེག་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ནུས་པ་བཙམ་པའི
སྒོ་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་འཕྲོ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་ན་གྲང་
རེག་མི་དམིགས་པས། ཚ་རེག་ནི་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས

བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་གཉེན་ལ་ཡང་གནོད་བྱ་ངོས་བཟུང་ཚུལ་འདི་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་གིས་ནི། གནོད་བྱ་དང་གནོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པར་མུ་ཅོར་སྨྲ་བར་ཟད་དོ། །འདི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་གངས་ཅན་དུ་གཞན་མ་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །གནོད་བྱེད་ཀྱང་ཚ་རེག་ཅམ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གནོད་ཚུལ་ནི། ཚ་རེག་ད་ལྟ་བས་གྲང་རེག་མ་འོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་ཟློག་པར······བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ཡང་ད་ལྟ་བ་ཕོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ནི་མིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཚ་གྲང་གི་རྡུལ་ཕྲད་པ་ན། གྲང་རེག་གི་ཉེར་ལེན་ཚ་རེག་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་མ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲང་རེག་ནུས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ཆོས་མཆོག་གིས། ཚ་རེག་སྔ་མ་དང་། གྲང་རེག་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། དེ་བས་ན། ཚ་རེག་མེད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཚ་རེག་དང་པོའི་སྟོབས་ལས། གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་མ་རྙེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འགའ་ཞིག་སྔ་མ་ལ་མི་རིགས་པ་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱི། དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཡང་གནོད་བྱ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞེས

སྒྲུབ་བ་ནི་འགལ་བར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཚ་གྲང་གཉིས་ཕྲད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ། སྐྱུར་ན་གསུམ་པ་ལ་གྲང་རེག་ལྡོག་ཅེས། གྲང་རེག་ཙམ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་། ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཕྲད། གྲང་རེག་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལྡོག་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་ཅེས་པ་ཡང་། བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། གྲང་རེག་གི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་མིན་ཏེ། གཉིས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཚ་རེག་གིས་གྲང་རེག་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཡི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གྲང་རེག་རྒྱུ་ལས་ནུས་ལྡན་ནམ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚ་རེག་གི་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཚ་རེག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཙམ་ཉེར་ལེན་སྔ་མས་སྐྱེད་ཀྱང་། ནུས་པ་འགྲིབ་པའི་ཆ་ནི་ཚ་རེག་གིས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲང་རེག་གི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་འགྲིབ་པའི་ཆ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོས་འགལ་ཟླའི་རྫས་གཅོད་དམ། རྒྱུན་གཅོད་ཅེ་ན། སྐད་ཅིག་ཙམ་ནི་

གཉེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །དེས་ན་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེ་ན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་མ་རྙེད་ནས་ལྡོག་པ་ལ་···འདོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ལྟར་རིགས་སོ། །འོ་ན་ཚོན་སེར་པོ་ཡང་རས་དཀར་པོའི་གཉེན་པོར་ཐལ། རིགས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཀར་པོའི་རིགས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ལྡོག་པ་ལས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་···པ་ཕོ་ནའོ། །ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་གྲང་རེག་ཙམ་ནི་གནོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། གྲང་རེག་རྒྱུན་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ན་ནི། གཉེན་པོའི་ཉེ་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འགལ་ཟླ་འགྲིབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ལ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འགག་པ། སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདོད་དོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གི་ཉེར་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཅིག་ཤོས་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་གནོད་བྱ་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེ་བའི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེ་ནས་སྤང་བྱའི་སྐད···ཅིག་དང་། ངོས་སྐལ་དུ་གཉེན་པོར་སྦྱོར་བ་ནི་མིན་ནོ། །རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་

ཚད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ལྡན་དམིགས་ལ། དེ་ནས་ཚ་རེག་གསར་དུ་དམིགས། དེའི་རྗེས་ལ་གྲང་རེག་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་པོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། སྣང་དང་མི་སྣང་མ་རྟོགས་པའི། །འགལ་བ་ངེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གང་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་གཞིར་འགལ་ཟླ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས། ལྡོག་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཅིག་དམིགས་པས་གཞན་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་ཅན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་དོན་ནི། ཤཱཀྱ་བློས། རྟག་པ་སྤངས་ཏེ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱ། མི་རྟག་པ་སྤངས་ཏེ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་བཞག་ལ་སྔོ་སེར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། འགལ་བའི་དོན་མཚན་ཉིད་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ནི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་ན། དུ་བ་ཡང་མེ་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་ཡིན་ན་དུ་བ་ཡིན་པར་འགལ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་བས། གཅིག་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཤོས

ཡིན་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་ཡིན་འགལ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་འཛིན་རྒྱུ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ཕན་ཚུན་དག །ཐ་དད་ན་ཡང་གནོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་དབང་བློས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡོད་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་འགལ་བར་ཐལ། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་འཛིན་རྒྱུ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པས་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པས་གྲུབ་བོ། །འགལ་བ་ཐམས་ཅད་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་བཞག་པར་མངོན་ནོ། །སྔོ་སེར་ལྟ་བུ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བ་ལ་འདོད་ན་ནི། གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། གནོད་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་གྲུབ་ལ། གཞན་དུ་ན་འགལ་བར་འཇོག་བྱེད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དང་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་ཤུགས་ཀྱིས་འགལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། གལ་ཏེ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་རྟགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟོས་པ་དང་ངེས་

པའི་དགོངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་དབང་བློས་ཀྱང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་འགལ་ཟླ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་…ཤུགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དུ་བ་དང་གྲང་རེག་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བ་གྲང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚ་རེག་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། མི་ལྟར་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་པ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་བ་སྟོབས་ལྡན་དུ་དམིགས་པའི་གཞིར། གྲང་རེག་ཡོད་ན་ཚ་རེག་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས…འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཚད་མས་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བའོ།། གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟོས་བཅས་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟོས་བཅས་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་གསུངས་ཀྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཚད་མས…ཡོངས་སུ་བཅད་ན། གཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ།། འཇིག་རྟེན་དང་ལྟོས་བཅས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་བུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་སུ…དཔྱད་ཀྱང་ལྟོས་བཅས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་། བུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན

ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་ཐལ་བས·······
གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་འགྱུར་དང་ལྟོས་བཅས····
འགལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་གནོད་འགལ་དུ་བཤད་དེ། ཚད་
མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། །ངེས་འགྱུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན།
ཞེས་གསུངས་སོ། །འགལ་བ་འདི་དག་ཀུང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་
འཇོག་གི །ཡང་དག་པར་ན་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་བྱ་བྱེད་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པོས་སྤྱང་བྱ་སྤོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་བའི་ཐ་སྙད་
ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་བདག་
དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ལྟར་གདགས་གཞི་མེད་པར་ཁས་ལེན····
ན་དེ་སྐད་སྨྲ་བར་རིགས་ཀུང་། གདགས་གཞི་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་ངོ་
བོ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ན།
འགལ་བ་ཅི་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་དོན་ལ་ཡོད་
ཀུང་འགལ་བའི་ཆ་ནི་བློས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་འགལ་ཟླ་མ་མཐོང་བར་ཡང་ངོ་བོ་དམིགས་ཙམ་གྱིས་འགལ····
བའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། འབྲེལ་བ་
བཞིན་དུ་འགལ་བ་ཡང་། །དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འགལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དངོས་
འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
འགལ་ཟླ་འགོག་བྱེད་གནས་པས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའོ། །དབྱེ་ན་ལྷན་
ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་

ཉུས་པ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤོབས་ལྡན་དུ་དམིགས་པ་གང་གིས་འགལ་ཟླ··· དངོས་སུ་འགོག་པར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ན། གཅིག་ཤོས་དམིགས་པའི་བློ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་འགལ་ལ་ངོ་བོ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་འགལ་ཟླ་དང་ཤུགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པར··· ངེས་པའོ། །དབྱེ་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག །འགལ་ཟླ་གང་ལ། གནོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །གནོད་པའི་དོན་ནི་སེལ་བའམ་འགོག་པ་སྟེ། ཆོས་གང་གི་འགལ་ཟླ་གང་ཞིག་འགོག་པའོ། །འགའ་ཞིག ཆོས་གང་ཞིག་གང་གིས་དབེན་པ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མེ་དང་དུ་བ་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དུ་བ་དེ་མེ་འགོག་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། འདོད་ན་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་དབང་བློས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ··· མིན་པར་བསྟན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཡང་འདི་ལྟར་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བས་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་འགོག་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་ཀྱང་···

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་ཟླ་དངོས་པོར་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དངོས་པོར་ཡོད་ངེས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །རིགས་ཐིགས་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བས་ཏེ། གྲང་བ་དང་དྲོ་བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅོ་ན་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གིས། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་…ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དཔྱད་ན་འཐད་པ་མིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡ་གྱལ་བཀོད་ན་གང་རུང་ལ་མ་ཁྱབ་པས་སོ།། གནོད་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། འཇིག་པ་ལ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་

པ་རང་ལུགས་ནི། ཆོས་གང་ཞིག གནོད་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ན་ནུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི…… གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་རྒྱུ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནུས་མེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་གནོད་… བྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་རྫས་ཐ་དད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས་མ་ཁྱབ་པ་སྤོང་བ་ནི། སྣང་མུན་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ངེས་ལ། མ་ཕྲད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། མུན་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཚེ། སྣང་བའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་མུན་པ་དང་ཉེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་མུན་པ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །ཕྱིས་མུན་པ་ནུས་མེད་འགགས་པ་ཉིད། སྣང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་སྟེ། སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་ཚ་རེག་དང་ཕྲད་པའི་གྲང་རེག་སྔ་མ་གྲང་རེག་ཕྱི་མའི་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། གྲང་རེག་ཕྱི་མ་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གྲང་རེག་སྔ་མ་ལས། གྲང་རེག་ཕྱི་མ་ཙམ་སྐྱེ་ཡང་། ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནི་ཚ་རེག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་གཉིས་ལས། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཇི་སྙེད་པ་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་གཉིས་སྟོབས་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཡུལ་ལ་བརྟགས་ནས་མི་མཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྫས་ལ་བརྟགས་ནས་མི་
འཐད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ནི་མི་འགལ་ཞིང་རྒྱུན་
རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། སོ་
སྐྱེས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་འགལ་བ་ནི། རགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་གནས་ཏེ།
ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློས་རགས་པ་དང་རྒྱུན་འགལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་དང་
སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འགལ་བ་དེར་མི་ངེས་སོ། །འདིར་སྐབས་དོན་ནི། གནོད་
བྱའི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གནས···
སྐབས་བར་མ་ཆད་པ་ཙམ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། སྔ་མའི་ནུས་པ་
ལ་གནོད་པ་བྱས་པས། ཕྱི་མ་སྐྱེ་འཕྲོ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལྡོག་པར་
བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ཉེས···
པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྫས་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚ་
གྲང་གི་རྡུལ་ཕྲན་འགལ་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ན་ལྷན་ཅིག་མི········
གནས་པར་འགལ་ལ། མི་གནས་ན་ཕྲད་དུས་དེར་གང་རུང་གཅིག་བཅོམ་
ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་
ལན་དགག་ན། གྲངས་ཅན་གྲང་རྡུལ་ཚ་རྡུལ་གྱི་ཤོངས་ན་ཉེན་མོའི་སྐར་
མ་ལྟར་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་གྲང་རྡུལ་དེ་ཚ་རྡུལ་
དང་ཕྲད་ནས་ཚ་རྡུལ་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་
སྐྱོར་བ་བར་དང་བཅས་པས་ཕྲད་པ་མེད་ཀྱང་གྲང་རྡུལ་གཞན་འོང་བའི···
གོ་ཚ་རྡུལ་གྱིས་བཀག་པས་དེར་རགས་པ་བརྩམ་མ་ནུས་པར་འདོད་དོ། །
རྡུལ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་འཁྲུལ་ཏེ། འོ་ན་ཚ་གྲང་གི་རྡུལ་རགས་པ་

གཉིས་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་གི་རྟུལ་
རགས་པའི་ཕོངས་ན་གྲང་རེག་གི་རྟུལ་ཉེ་བར་ཞ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ཅིག···
གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲང་རེག་གི་རྟུལ་དེ་རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་
གིས་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚ་གྲང་གི་རྟུལ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པར་གྲུབ་
ན། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གཉིས་ཀྱང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པ་ལ།
འགལ་བ་མེད་དེ། འགལ་ཟླའི་རྟུལ་ཕྲན་ཕྲད་ནས་གཉིས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་
ཞིག་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ན། གང་རྟུལ་མང་བ་རྣམས་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ལ། གང་
རྟུལ་ཉུང་བ་རྣམས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག···
གི་རྟུལ་རགས་པ་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པར་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་ཐ་སྙད···
ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ཚ་གྲང་གི་རྟུལ་ཕྲ་མོ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་དེ། གོང་བུ་
གཅིག་ལ་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་བསྡུས་པ་ལ་
ལ་ན་རེ། སྣང་གཉེན་གཉིས་བྱ་རྗོགས་ཀྱི་སྐད་མ་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྡོག་ཟེར།
ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར······
བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་འགྲོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྐལ་
པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་བློ་གྲོས་ནམ···
མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་སུས་ཀོ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ·····
ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པ་
དོན་གྱི་ཆོས་དུས་གཅིག་ལ་འདུར་ཉུང་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ·········
འཕྲད། གཉིས་པ་ལ་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད། གསུམ་པ་ལ་འགལ་བ་གནོད་བྱ་
འགག་པ་དང་། གནོད་བྱེད་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ། འདི་ནི་དོན་འགལ་གྱི་

ཕྱོག་དུས་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །བློའི་འགལ་བ་ཕྱོག་པའི་དུས་ནི་ངེས་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ······ཙམ་མོ། །དེ་ཡང་ངེས་པའི་ས་བོན་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་ན། ངེས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི······སྟོབས་ཀྱིས། ས་བོན་ལས་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་ཙམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་འགལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། བློའི་འགལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚ་གྲང་བྲད་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་ན། རགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་རྫོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆ་ཤས་གསུམ་ཡོད་ན་དེའི་དང་པོ་ལའང་གསུམ་འབྱུང་བས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལ་ཕྱོག་པ་དཀའོ་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་ནི། དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དབྱེར་མེད་ལ་རྫས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་དང་། སྐད་ཅིག་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་གཉིས་ཆ་བཅས་སུ་མི་མཚུངས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱུན་ཡང་རིགས་འདྲ་བ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཙམ་བར་མ་ཆད་ལ་ཟེར་ཞིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་ཕྱོག་པ་ངོས་མི་ཟིན་ཡང་། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་ཕྱོག་པ་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། གཟུགས་མཐའ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཆ་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་ཅིང་། ཚ་གྲང་བྲད་པའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས······པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟགས་ན། མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚ་རེག་དང་བྲད་པའི་གྲང་རེག་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེས་གྲང་

རིག་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་དམ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
དུས་གཉིས་པར་ཚ་རེག་གིས་ཀྱང་རེག་ལྡོག་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །ནུས་
མེད་སྐྱེད་ན་ཀྱང་རེག་ལྡོག་པ་ལ་ཚ་རེག་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
རང་ཉིད་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་འགག་པ་ནི་གཉེན་པོ་ལ་
མི་ལྟོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
རྒྱུན་ལྡོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་ལྟོས་དགོས་སོ། །གྲང་རེག་ནུས་པ་ཐོགས་
མེད་དེ་རང་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད……
རྐྱེན་ཚ་རེག་སྟོབས་ལྡན་དང་ཕྲད་ན། གྲང་རེག་ནུས་མེད་འབྱིན་ལ། གྲང་
བའི་ཕྱོགས་སྟོབས་ཆེ་ན་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་བློའི་འགལ་བ་ལ་
རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ངེས་པ་དེས་སྤང་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤོང་
ངམ་ས་བོན་སྤོང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཙམ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་ལྡོག་པས་ཚད་མ་མི…
དགོས། ས་བོན་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་ངེས་ཤེས་ལ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྤང་བྱའི་
ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་འང་ཡོད་མོད། །འདིར་ཚད་མ་ལས་བྱུང་བའི་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ས་བོན་གཉིས་ཀ་སྤོང་བ་མིན་མོད།
འོན་ཀྱང་ངེས་ཤེས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། ཆོས་གཉིས་འགལ་བ་ཆོས་
ཅན། དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པས་ཆོས་གཉིས་མི་མཐུན་
པར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བློས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བློ་ངོར་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་

ངེས་བྱེད་བཞིན་དུ་དང་པོ་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དང་། གནོད་བྱེད་སྟོབས་
ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེས་ན་གནོད་བྱེད་ནུས་ལྡན་དམིགས། དེའི་
རྗེས་སུ་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །
མདོར་ན་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་ལ། དེ་ནས་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་
དུ་དམིགས་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་ཟད་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་བུར་དུ་རྒྱུན་ཆད་པས་དེས་……
གནོད་པ་བྱས་ངེས་སྐམ་དུ་བློ་ངོར་འགལ་བར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས………
གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ས་ཕྱོགས་སུ་
གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་མེ་ཙམ་བཀོད་ན། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། མེ་སྟོབས་
ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དེའི་ཚེ་གྲང་རེག་སྣང་དུ་རུང་བ་ན། སྣང་རུང་
མི་དམིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། སྣང་དུ་མི་རུང་ན། དེ་བས་སྟོབས་ཆེ་བའི་
ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་བོ། །བོད་ཁ་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་འགོད་ལ། དགག་བྱ་
གྲང་རེག་མེ་བས་སྟོབས་ཆེ་བའམ་མཉམ་པ་ནི་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པས……
ཁེགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་མེ་བས་སྟོབས་ཆུང་བའི་གྲང་རེག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་
དུ་མི་རུང་བས། དེ་འགོག་པ་ལ་རྟགས་སྦྱོར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་སྣང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་དེའི་འགལ་ཟླའི་གྲང་རེག་མེད་པར་གྲུབ་པས་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མེ……
ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་གནས་ལུགས་
དགག་པ་ནི། བོད་བསྟུས་པ་ཁ་ཅིག ཆོས་གང་ཆོས་ལ་གཞན་གྱིས་དབེན་
པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད……
དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུན་མི་ལྡོག་ཀྱང་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་གྱིས་
དབེན་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དབྱེ་བ་ལའང་དངོས་འགལ་རྒྱུད་འགལ་གཉིས།

དངོས་འགལ་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཕྱོག་ཙམ་དུ་གནས་པ། རྒྱུད་འགལ་ལའང་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རྒྱུད་འགལ་གཉིས། དེའང་རྫས་དང་ཕྱོག་པ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྫས་དངོས་འགལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དང་། རྫས་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྔོན་པོ་མིན་པ་དང་། ཨུཏྤལ་ལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྫས་དངོས་འགལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་སྔོ་སེར་དང་། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གསུམ་དང་། ཕྱོག་པ་དངོས་འགལ་མེད་དགག་ཡིན་མིན་དང་། ཕྱོག་པ་དངོས་འགལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་དགག་དང་ཤེས་བྱའི་ཕྱོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བྱས་ཕྱོག་དང་། མི་རྟག་པའི་ཕྱོག་པ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཙམ་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་ན་མེ་དུ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད། སྒྲ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་མཐའ་དག་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྦྱར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགལ་ན། རིགས་ཐིགས་ལས། འགལ་བ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་ལ། མི་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། ཡང་མེ་དུ་རྫས་ཐ་དད་ཡོད་པར་འབྲེལ་ཡང་གཅིག་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་འགལ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་ཕྱོག་པའང་

ཡོད་པར་འབྲེལ་ཞིང་། ལྡོག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་ན། འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། སྔོན་པོ་སེར་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཙམ་ལ་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། བརྟགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དང་འབྲེལ་བའི་བ་ལང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའམ་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ··ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་དངོས་པོ····སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ནུས་མེད་དུ་ཐལ། འགལ་བ་དམིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐ་དད་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་ལ། གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ན་ཐ་དད་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་ལ་འགལ་འབྲེལ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྫས་ཐ་དད་རྣམས་ཕན་འདོགས་ན་འབྲེལ་བ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་ན་འགལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཐ་དད་ཙམ་མོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་འགལ། བརྒྱུད་འགལ། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་དངོས་འགལ་ནི། རང་གི་ལྡོག་པ་ལོག་པའི་རང་མིན་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་སུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རྟག་མི་རྟག་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སྔོ་མིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྔོན་པོའི་འགལ་ཟླ་སྔོ་མིན་གྱི་སེར་པོའང་ཡིན་པས། འགལ་ཟླ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ལས་ལྡོག་པ་སྔོ་མིན་གྱི་རང་ལྡོག་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡིན་གྱི། སྔོ་མིན་གྱི་

མཚན་གཞི་སེར་པོ་སོགས་ནི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་རྒྱུད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །རང་མིན་ཏེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་
འགལ་ཟླའི་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་རང་མིན་གྱི་ཁྱབ་བྱ་འགལ་ཟླར་
གནས་པའོ། །དོན་ནི་འགལ་བ་གང་ཞིག །རང་གི་རང་ལྡོག་དངོས་སུ་ཡོག་
པའི་ཁྱབ་བྱ་འགལ་ཟླར་གནས་པའོ། །ཡང་ན་རང་མིན་དང་དངོས་སུ་
འགལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཁྱབ་བྱ་དང་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་དེའི་འགལ་བར་གྲུབ་
པའོ། །དཔེར་ན་ལྡོས་བཅས་དང་ངེས་དངོས་བཞིན་ནོ། །ལྷ་དབང་བློས།
ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་པས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རེས་འགའ་བ་དང་ལྡོས་མེད་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་
སྤང་བ་ནི། སྔོ་སེར་སོགས་ལྷ་བུ་ལ། སེར་པོར་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་
ཤོས་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་པ་ཐལ། སྔོ་སེར་གཉིས་ཀ་འགལ་བ་གཉིས་
ཀ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སེར་པོ་མིན་ཏེ། སྔོན་པོ་
ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པས། འདོད་པ་ཁོ་
ནའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མིན་ནོ། །ཕན་
ཚུན་སྤང་འགལ་ནི། འགལ་ཟླ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས། དེ་
མིན་གྱིས་དེ་ཡིན་པ་འགོག་གོ །ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་
གཅིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། གཅིག་ཏུ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་སྣང་བ་མེད་པས་
ཁེགས་སོ། །དཔེར་ན་སེར་པོ་ཆོས་ཅན་སྔོན་པོ་མིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་
སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེར་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ནི། །འགལ་བའི་རྣམ་བཞག་མི་སྲིད་
ཀྱང་། སྣང་བ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཡི། །རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་བཞག །

བསྡུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་མཚན་ཉིད་བརྟག་པ་བཤད་པ།

མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་རྣམས་ཀྱིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། ཆོས་གསུམ་ནི། སྤྱིར་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ། མཚོན་བྱ་གཞན་གྱི་མིན་པ། རང་གི་མཚན་གཞི་ལས་གྲུབ་པའོ། །མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། ཆོས་གསུམ་ནི། སྤྱིར་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ། མཚན་ཉིད་གཞན་གྱི་མིན་པ། རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་འགྲུབ་པའོ། །མཚན་ཉིད་མིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྫས་ཡོད་གསུམ་མ་ཚང་བ། མཚོན་བྱ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའོ། །དངོས་པོས་བསྡུས་པའི་མཚན་མཚོན་རྫས་ཅིག་པ་ཡིན། ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལའང་མཚན་ཉིད་དགོས་ཏེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་རྒྱུ་མཚན་བཙལ་དགོས་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཙམ་གྱིས་མཚོན་བྱར་མི་འགྲུབ་པས། མཚོན་བྱར་འཇོག་བྱེད་བཙལ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཙལ་དགོས་པར་རྒྱུ་མཚན་

མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཞིས་འགོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་བྱེད་གཞན་དགོས་པས། ཐུག་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལའང་མཚན་ཉིད་དགོས་པས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མི་ཟློག་གོ །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་ཉིད་མི་དགོས་སྙམ་ན། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ལའང་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ན། སྔོ་སྤྱིར་བ་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་སོ། །རྟགས་སྦྱོར་ལས་ཟློག་ས་སུ་མཚོན་སྦྱོར་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་འང་མི་དགོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་མཚོན་བྱར་མཚོན་པའི་མཚོན་སྦྱོར་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགོད་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ཀྱི། མཚོན་སྦྱོར་འགོད་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ཡང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མཚོན་སྦྱོར་ནི་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་བརྟགས་སྦྱོར་ཁོན་འཁོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

མཚོན་བྱ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན། མཚོན་བྱ་མིན་པ་ལ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱའི་མིང་གང་ཞིག །མཚོན་བྱ་མིན་པ་མཚོན་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མཚོན་བྱ་ལ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ་……ལའང་མཚན་ཉིད་གཞན་བཙལ་དགོས་པས་དེ་ལའང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ལོ་འདབ་ཅན་གྱི་ལྗོན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ལ་འདོད་དམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གང་གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ཞེས་པའང་། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་དམ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ལྗོན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་འདོད་པ་དོན་མེད་དོ། །མཚན་མཚོན་རྫས་ཅིག་པའང་མིན་ཏེ་ལོ་འདབ་ཅན། ཤིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ།

ཞིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལོ་འདབ་ཅན་ཞིང་མིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་བསལ་བར་འགྱུར་གྱི། གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞིང་ཞེས་བརྗ་མ་བཏགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡང་། དེ་ལ་ཞིང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗ་མཐོང་བའི་ངོར་ཞིང་དུ་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོང་བ་ལ་ཞིང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་ཤེས་པ་ལ། སོ་སོར་སྣང་བ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། ཞིང་ཞེས་བརྗ་བཏགས་པའི་འོག་རོལ་དུ་གྲགས་པ་འགྱུར་གྱི་མ་བཏགས་པ་ལ་ཞིང་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མིན་····པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱད་ཞིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲེལ་བ་དང་མིང་དོན་གྱི་བདག་ཅིག་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལོག་པ་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མིང་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་སྣང་གི་ལོ་འདབ་ཅན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་ལ···མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་མཐོང་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། རྒྱུ་མཚན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པར····བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། མིང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམ་པ་འཆར་རུང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལོ་འདབ་ཅན་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་གཞན་བཙལ་ནས་དེས་མཚོན་པར་

བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེར་བཀོད་པའི་ཡོ་འདབ་ཅན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་བཙལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མིན་ན་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཡོ་འདབ་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི། འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཙལ་དུ་མེད་ལ། བརྡའི་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པས། གྲགས་པས་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ཡང་རུང་ངོ་། །མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་རྣོག་པ་ལ་ལྐོ་ལྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ…… སྣང་བས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོན་བྱ་ནི་མིང་སྟེ། དེ་ལ་ལྐས་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་རྫས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་དང་། བུམ་པ་ཞེས་སོགས་རིགས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་གཉིས་ལས། རིགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཏེ། ལྐོ་ལྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་དངོས་མིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྫས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་ནི་མིན་ཏེ། འདི་དོན་ངེས་མེད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཤེ་ན། མཚན་ཉིད་ནི་ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་དོན་ཡིན་པས། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་ན་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཤར་ན་རང་བཞིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེས་དོན་གཉིས་པ་ཚོལ་བའི་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོན་བྱ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྟེ་ཡིན་པས། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན། འདིའི་དོན་ཅི་ཞེས་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། མིང་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་…

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚོན་བྱར་འདོད་པ་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་
དེའི་དོན་རང་དབང་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །མཚོན་པའི་དོན་ནི། དོན་ཉན་པས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིད་
དུ་ཆུད་ནས། མིང་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པས་སོ། །འདི་གཉིས་བརྡ་མི་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེས་ཚོལ་བར་བྱེད་པས་མིང་དོན་སོ་སོར་
སྣང་བས་དེའི་ངོར་ལོ་འདབ་ཅན་དང་། ཤིང་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་
བ་མིན་ལ། བརྡ་སྦྱར་གྱི་འོག་རོལ་དུ་ནི་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་
འཛིན་པས་ཐ་མི་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་ཡིན་པར་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བརྡ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་
དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་མིན་ནོ། །
མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །ལྟོས་པ་མེད་པར་
མ་ཁྱབ་དང་། །ལྟོག་པ་དག་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། བསལ་བ་གནོད་དང་ལྷག་མ་ལ། །མཚན་ཉིད་
འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོན་གསུམ་
དང་བྲལ་བ་དགོས་ཤེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་ནི། མིང་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིད་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ལ། མིང་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
ཡང་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་
བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་
ཙམ་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་ལོག་རྟོག་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་
སྐྱོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན། གསུམ་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་

ནོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞུགས་པས་ཀྱང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པས། མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་པར་སྟོན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚ་བ་བསྒོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བུམ་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རྟག་པ་བསྒོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཀྱི། ཕྱི་མ་ལ་ནི་ཁྱབ་ཆེས་པས་སྐྱོན་མིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་ལ་རྫས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། མིང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམ་པ་འཆར་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫས་ཡོད་དོ། །མཚོན་བྱ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བརྡ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི······ཕྱིར་རོ། །མཚོན་བྱ་དང་མཚོན་བྱེད་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ཙམ་ནི་འགལ་བ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་བྱེད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བས་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་མཚོན་པར་བྱ···བས་ན། མཚན་ཉིད་ཅེས་རྣམ་པར་འཇོག་ལ། བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མཚོན་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་

རང་བཞིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་ན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་དང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེར་འཇོག་པའི་འཐད་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་སྟེ། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱ་ནི་འདི་གོ་བར་བྱ་བ་རྣམ་བཞག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལྟ་བུ་བློའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི། འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་རྟེན་ཏེ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པོ་འདི་ལའང་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འགྱུར་གྱི། གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། །ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར་བས། དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་དང་ལྐོག་ཤལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྟག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།

འོ་ན་དེ་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་དང་། མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པ། དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ། དེའི་གསལ་བྱ་སྨྲོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ། དོན་ལྡོག་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱི་པ་ན་རེ། སྔོན་པོ་ལ་མངོན་འགྱུར་གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། མཚན་ཉིད་ལ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས····ཀྱང་དོན་དེ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ····ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་སོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི····རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་གསུང་ངོ་། །རྩང་ནག་ལ་སོགས་གཞན་དག་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལའང་མཚན་ཉིད་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་མཚན་ཉིད་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་ཤྐག་ཤལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འདྲ་བར·····མཚོན་བྱ་ལའང་མཚོན་བྱ་གཞན་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཚན་མཚོན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ། རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མཚན་མཚོན་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དགག་པ་དང་། མཚོན་བྱ་ཐུག་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར་ངེས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་མཚོན་བྱ་ངེས་ན། མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན།

 རྫོངས་པས་མཚོན་བྱ་གོ་བ་ལ་ཁྱད་དགོས་པས། ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
མ་ངེས་ཀྱང་རྫོངས་པས་མཚོན་བྱ་གོ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྩ་བའི་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཐུག་མེད་ལ། མཚན་མཚོན་སྐྱོན་མེད་འཛིག་གོ །སྐྱོན་མེད་དེ་དེའི་མཚན་
ཉིད་མ་ངེས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་མཚན་གཞིས། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པར་མཚན་གཞི་ངེས་པ་གཅིག་སྲིད་
དམ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་སྲིད་པར་ཐལ།
རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མཚན་གཞི་ཙམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཨྃག་ཤལ་མ་ངེས་པར་བ་ལང་རྟོགས་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲ་བྱས་
པ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཚན་
གཞི་མཚན་གཞིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རྟགས་རང་
ཉིད་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་རྟགས་ཅན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་····
མིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཙམ་
མེད་ན། བརྗོད་བྱ་ལས་འདས་ཞིང་། བློས་ཞེན་རུང་ཙམ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་
ལས་འདས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡོད་ན་སྒྲ་བློས་ཞེན་རུང་གི་ཐ་སྙད་དེ་བ་ལང་གི་
ཐ་སྙད་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གཅིག་མཚོན་བྱ་འང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བ་ལང་
གི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད། སྒྲ་བློས་ཞེན་རུང་གི་ཐ་སྙད་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཐ་སྙད་ཕྱི་མའི་ཞེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཕྱི་མ་དེ་ སྔ་མའི་ཞེན་ཆོས
ཡིན་པས་སྔ་མའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྩང་ནག་པ་ལ་སོགས་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་བསྒྲེའི་ལན་དང་དེའི་ལན་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡལ་ག་ལ་ཡལ་ག་གཞན་གཉིས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཡལ་ག་ཆོས་ཅན། ཤིང་མིན་པར་ཐལ་ལོ།། ཡོད་ན་དེའང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་དགོས་པས་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད། ཡལ་ག་ལའང་ཆོས་ཅན། ཡལ་ག་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་དགོས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཡལ་ག་ལ་ནི། ཡལ་ག་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་ཤིང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡལ་ག་དེས་མཚན་གཞི་ཙན་དན་དེ་མཚོན་བྱ་ཤིང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཙན་དན་ཤིང་དུ་གྲུབ་པ་ན་ཡལ་ག་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་དུ་གྲུབ་པས་ཐུག་མེད་འདོད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལ། ཐ་སྙད་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་མེད་ནའང་དེ་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་རང་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་དང་། བརྗོད་བྱར་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ག་ལ་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཙན་དན་སྦྲ་མ་ལ་ཕྱི་མ་མེད་ན་སྦྲ་མ་དྲི་དང་བྲལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མེའི་མཚན་ཉིད་ཚ་བ་ལ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཚ་བ་མེ་མིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། མེ་ལ་མེ་གཉིས་པ་མེད་ན་སྦྲ་མ་མེ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ལས་ས་བོན་གྱི་ཕྱི་མོ་ཚོལ་བ་ལྟར། དོན་མེད་པར་དགོངས་ནས་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་མཁས་པས་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་བརྡ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། དོན་ནོག་སློག་ཤལ་གྲུབ་པ་ན། དེའི་བརྡ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ལ། བླུན་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པོ། །མདོར་ན་བརྡ་དང་

དོན་དེའི་འབྲེལ་བ་ནམ་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ཐ་སྙད་འགྲུབ་བོ། །འོ་ན་བློན་པོ་ལ་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙམ་ན། དུ་བ་རྟགས་ཙམ་དུ་སྦྱར་ན་གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་རྟགས་ཡིན་བྱས་པ་བཞིན་དུ་དུ་བ་ལའང་ཚུལ་... གསུམ་ཚང་ངོ་ཞེས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་རྟགས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བརྡ་བྱས་ཏེ་བྱས་ཡོད་བཞིན་ནོ། །དུ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ངོ་ཞེས་བརྡ་དྲན་པར་བྱས་པས་འགྲུབ་བོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྦྱབ་པའང་དེས་ཤེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ལའང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཙན་དན་ལྷ་བུའི་སྙིང་གི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གཞི་གཅིག་ལ། ཐོག་མར་ཤིང་ཞེས་བརྡ་འདོགས་སོ། །དེ་ནི་བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་དང་། ཐོག་མའི་མིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ཐོག་མའི་བརྡ་འདོད་རྒྱལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་བཅལ་དུ་མེད་དོ། །ཤ་པ་ལྷ་བུའི་སྙིང་གི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་སྡོན་པ་ལ་དང་པོའི་བརྡ་མི་དྲན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཕྱིས་ཐ... སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ལྡན་པའི་སྡོན་པ་ཡིན་ན་ཤིང་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་། ཤ་པ་འདི་ཡང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་ནས། དང་པོ་ཙན་དན་གྱི་སྙིང་གི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་བརྡ་བཏགས་པ་དཔེར་བྱའོ། །ཐོག་མར་ཤིང་ཞེས་བརྡ་བཏགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་ནི། རྒྱུ་མཚན་བཅལ་དུ་མེད་དེ། ཐོག་མའི་མིང་དང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་བརྡ་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་གང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་ཀྱང་སླའོ། །འདི་ནི་སྦྱོར་བ་དང་པོའོ། །ཡང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་སྡོན་པ་ལྷ

བུ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཐོག་མར་བརྗོད་སྦྱོར་བ་
ནི། ཐོག་མའི་མིང་དང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐབྲའོ། །ཡང་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་
སུ་བརྗོད་ལ་ལྟོངས་པའི་གང་ཟག་གིས་མཚན་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ། དང་
པོའི་བརྗོད་འབྲེལ་དྲན་པའི་དོན་དུ་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་དངོས་
འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན།
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ལྗོན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྗོད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།
ནོག་ཧྲིག་ཤལ་འདི་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ནོ་ཞེས······
བརྗོད་དྲན་གྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པའོ། །ཡང་
ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཅན་དན་གྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག······
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་མཚོན་བྱ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་
བ་གསུམ་པ་ཡིན་པས། སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྦྱོར་
བ་གསུམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་བ་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་པ་ཕན་ཆད་མི་དགོས་ཤིང་། སྔར་ལས་
རྟོགས་པ་ལྷག་པོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་ན་གསུམ་པར་ཐུག་ཅེས······
གསུངས་སོ། །བོད་གཞན་དག་གིས་ནི་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་ཅལ་ཅོལ་འབབ་ཞིག་སྨྲ་བར······
ཟད་དོ། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་རྐུས་བར་འོངས་པས་སྲིམ་མོ། །
ཐུག་མེད་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པར་སྤང་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
གཉིས་པ་མེད་ན། དེ་རྟགས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ལ་གསུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མིན་ཏེ་ལ་མི་ལྡན་སྒྲུབ་ཀྱི་

དུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་མེད་ཀྱང་
རྟགས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་ཚང་བ་ཡོ་ནའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དུ་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གཞན་
ཞིག་རྟེ་བ་མིན་ནོ། །རིགས་པ་འདིས་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་
བསལ་ཏེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཉིད་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་གྱི།
དེ་ལས་ཆོས་གཞན་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་
བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་བས། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ་ཞེས·········
གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་
བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་པ་སོགས་འགའ་
ཞིག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བར་འདོད་དོ། །
ཆོས་གསུམ་ནི་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། མཚོན་བྱ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་
མིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཙང་ནག་པས། མཚོན་བྱའི་དོན་
ལྡོག་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་
ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཅན་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྡོག་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་·····
དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ངེས་པ་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཅི་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་སྙམ་
ན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་
ལ་དངོས་འགལ་ནི་མཚོན་བྱ་མིན་པའོ། །དེ་གཅོད་པ་ནི་མཚོན་བྱའོ། །

དེའི་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་བཟུང་ངོ་། །བསལ་བྱ་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ན་རེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། རང་ལྡོག་ཟླས་མ་གྲུབ། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚོན་བྱ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མཚོན་བྱ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་ལ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱོན་དེ་དག་སྦྱོར་བར་བཀོད་པ་ལ་བརྩི་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ······མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །རང་གི་ཐ་སྙད་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དོན་ནི་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལ་མཚོན་··བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འོན་ཏེ་སྦྱོར་བ་མ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྩི་ན། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་སྐྱོན་དུ་བརྩི་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བ་གང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཞག་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་

ངེས་ལས། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་····· ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་སྐྱོན་དུ་འཐད་ན་ནི་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞེད། གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ་སྟེ། རིགས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་ལ་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་མི་སྲིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒྲ་གསུམ་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་པ···· མིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས་སུ། བདག་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངེ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་གཅེས་པ་རྣམས། །ལོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཁྱབ་ཆེས་པ་གཅོད་ལ། འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པས་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གནོད་དང་ལྷག་མ་ལ། །མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་མི་སྲིད་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །མཚོན་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཞུགས་པས་ཏེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ནོག་ཤྐག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱབ་ཆེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །མཚོན་འདོད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཚོན་འདོད་མེད་པར་ཡང་ཞུགས་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་སྲིད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །མཚོན་འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགོད་བྱ་ལྟར་

མ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟོ་ལྡིར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བསྟེ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་འདི་མ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཀར་ཟལ་ལ་བཀོད་ན་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་ཡིན་ཅིང་། ནག་སྨྲུར་ལ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བཀོད་པ་ལ་བསྟེ་ན། མཚན་གཞི་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་དེ། སྲོག་ཆགས་ཙམ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་བཀོད་པའང་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་རྩོད་པས་མི་གནོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བསྟེས་ཏེ། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དཀར་ཟལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཁྲ་བོ་མཚན་ཉིད་དུ་······བཀོད་པའི་ཚེ་ན། མཚན་གཞི་ལ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཀྱང་མཚོན་བྱ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་ལ་བསྟེ་ན། འོ་ན་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞིར། མཚོན་བྱ་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན། མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་ན་ནོག་ལྐོག་ཤལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་པས་འདིར་མི་གནོད་དེ། ནོག་ལྐོག་ཤལ་ལ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་མ་ཤེས་ཤིང་བ་ལང་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །བ་ལང་ཤེས་ན་ནོག་ལྐོག་ཤལ་ཡང་ཤེས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་པས་མི་གནོད་དོ། །མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་དོན་ལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་གཞི་ལ་གྲུབ་ཅེས། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་པའོ། །རྩང་ནག་པས་དོན་ལྡོག་ལ། སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ཏུང་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །དང་པོ་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་བུམ་པར་མཐོང་བར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་བུམ་པ་རྫས་གཅིག་པ་གང་ཞིག །དོན་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མཚན་ཉིད་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ། དོན་དམ་པར་མཚོན་བྱ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ཏུང་ཙམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་ཐལ། བརྫ་མ་བརྟགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ནའང་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཟློག་ཁྱབ་ནི་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིའམ། ཐ་སྙད་ཡིན་པ་ལ་བརྫ་བརྟགས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ། །ཡང་སྒྲ་བློས་ཞེན་ཏུང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ནི་བརྫ་བརྟགས་ཟིན་པའི་བརྫ་དེ་ལས་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། གྲགས་པ་བརྫ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་བ། །དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འགྲོ་ཅན། །ཐ་སྙད་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ། །སྤེལ་སྦྱོར་མེད་དང་སྒྲ་ཆ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་

པ་ལ། མཚན་ཉིད་དངོས། ཐ་སྙད་ངོས་བཟུང་། མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལྡོག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་གྲུབ་པའོ། །དེའི་མཚན་གཞི་ནི། རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སྦྱར་བའི་བརྡའོ། །ཇི་སྐད་དུ། བློ་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ། །ཅེས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི། ཐོག་མར་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བརྡ་འདོགས་པའི་ཚེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ནི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་པའོ། །དེ་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ། འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། ངེས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་ངག་གི་ཐ་སྙད་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྡ་མཚམས་བཅད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་ལྡོག་གོ །གཞན་དག་གིས་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་ཚིག་ཏུ་འདོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དོན་ནི་གཏན་མ་རྟོགས་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བརྡ་འབྲེལ་རྟོགས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཐ……སྙད་ནི་འདིར་ཐ་སྙད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །འདི་སྒྲ་རང་མཚན་དང་མིང་ཙམ་དང་། མིང་གདགས་ཏུང་ཙམ་མཚོན་བྱ་མིན་ལ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མིང་ལ་གཉིས་ཏེ། མིང་གི་སྒྲ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲའོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་མིང་གི་སྒྲ་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་མིང་གི་སྒྲ་ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་བྱ་མིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་དེས་བཞག་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡང་མཚོན་བྱ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྡ་དུས་ཀྱི་སྒྲས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་མཚམས་བཅད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་དོན

ཏུ་བརྟགས་པའི་ཆ་ལ་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་མིན་ན། མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་···· སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་མིན་ཡང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འགལ་ཏེ། མཚོན་བྱ་སྒྲ་སྤྱི་དང་། མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱི་གཉིས། རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ལ། བདག་གཅིག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱར་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བླང་དོར་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་གསུམ་སོ་སོར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་མཚོན་ཟུང་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་ནི། དཀར་ཟལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན། དཀར་ཟལ་ལྟ་བུའོ། །བཏགས་པ་བ་ནི། བ་ལང་གི་མཚན་གཞིར་རྟ་གཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དངོས་བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་སྨྲང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་མི་ཕྱེད་པའི་བོད་བསྟུས་པ་འགའ་ཞིག་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་ལྡོག་ནི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། འོ་ན་མཚོན་བྱའི་རང་ལྡོག་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་འགལ། གཞན་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། རང་གི་རྣམ་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆོས་གསུམ་སེལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །རང་གི་

འདོད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྣང་བའི་གཞི་ལྡོག་རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེས་ནའོ། །གཞན་སེལ་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་ལྡོག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་དང་། མེད་དགག་གཉིས་ཡོད་དོ། །མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། མཚན་མཚོན་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། མིང་དོན་བསྲེས་འཛིན་གྱི་ངོར་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཕལ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྲེལ་དུ་བཤད་དེ། །སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས། གཞན་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་བ། རེས་འགའ་སྦྱོར་བ་གཞན་གྱི་མཚན་གཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ནི། མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱི་དང་། མཚོན་བྱ་སྒྲ་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྡ་ཆད་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་སྐྱོང་བའི་རང་རིགས་གིས་འགྲུབ་པོ། །དང་པོར་བསྟན་པའི་བརྡ་འབྲེལ་ཡང་མཁས་པས་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲན་ལ། རྨོངས་པ་ལ་ནི་བརྡ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ཡོད་ནའང་རྨོངས་པས་འདིར། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་ལ། །གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་ཐབས། །བརྡ་དྲན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་སོ། །ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་ལ། ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ། སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་

དང་ཅེ་བྲག་འདིར་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གོ །ལྡོག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འང་། སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་དང་། ཅེ་བྲག་སྦྱོར་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི། བ་ལང་དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བ་ལང་དཀར་ཟལ་ཆོས་ཅན། མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། མཚན་མཚོན་སྦྲེལ་མེད་ཟུང་གཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་མོ། །ཡང་སྦྱོར་འདིར་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། འདིར་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་སྦྲེལ་མེད་ཟུང་ཅིག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། འདིར་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནོག་སོགས་འདུས་བ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། འདིར་རྟོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཅེ་བྲག་སྦྱོར་གསུམ་མོ། །མ་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཡང་། སྤྱི་སྦྱོར་གསུམ་ནི། བ་ལང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་མིན་ཏེ། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བྲག་སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་གཉིས་ཀྱང་། ཐ་མ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་

སྦྱོར་དང་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་གཉིས་ནི་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནའོ། །སྦྱོར་བ་འདིར་རྟོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་དེ། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་དང་། མཚོན་བྱ་བ་ལང་གཉིས་ལ་ཁེགས་ན། མཚན་ཉིད་ལྐོག་ཤལ་ལའང་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ཁེགས་ན་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པ་མིན་པ། མཚོན་བྱ་ལའང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་གཞི་བ་ལང་གི་དོན་ལྡོག་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པས། མཚོན་ཉིད་ལྐོག་ཤལ་ལ་ཡོད་པས། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལ། མཚོན་བྱ་བ་ལང་ལ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཞུགས་པའི་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་ལྡོག་ལ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་ལ་མཚོན་བྱ་ལ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་བཀག་ནས། མ་ཚང་བས་མཚོན་པ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མིན་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགལ་ལོ། །ཕ་རོལ་པོས་མཚོན་བྱ་མིན་པ་གང་ཞེས་འདྲི་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ལྗོན་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། མཚོན་བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨོན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱོར་རོ། །མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་རྩོད་པས་འདིར་མི་གནོད་དོ། །ཡང་ཕྱ་པ་དང་རྩང་ནག་པ་ན་རེ། ནོག་

སོགས་འདུས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་ཁེགས་སམ་མ་ཁེགས་སྒྲ་བློ་ཁེགས་ན། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་མཚོན་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་བློ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁེགས་ན། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ལའང་། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་དོན་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཡོ། །འདིར་ནོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་གྲུབ་པ་ཡོད་པས། མཚོན་བྱ་མ་ཁེགས་ལ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པས་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་པས་གནོད་པ་མེད་དོ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་འཐད་ན། དངོས་པོར་འགལ་བ་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་མཚན་གཞིར་རུང་ངོ་ཞེས་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་ལྟར་དུ། དངོས་མེད་ལའང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་གྱིས་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་འདི་ནི་བོད་སྔ་རབས་པ་དག་ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་ལན་ནོ། །རང་ལུགས་སྟར་བཤད་ཟིན། འགལ་མཚུངས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། གནས་སྐབས་ལ་ལར་མཚུངས་པར་མངོན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་གི་མཚན་གཞི་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་དགག་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། ཆོས་དང་གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་མེད་པར་མངོན་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་བར་མངོན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་བཞག་ནི། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་དུ་མ་དང་། མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྲིད་པས། གྲངས་མཉམ་མོ་མིང་དོན་བསྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་ངོར་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། དོན་ལ་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད། མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། གལ་ཏེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཉིས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མིན་ནོ། །འདིར་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། རིགས་མི་འདྲ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མཚོན་བྱའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོག་ཏུ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་བཤད་པའང་། རྫས་ཡོད་ཀྱི་སེལ་བ་ལ་རྟོག་པས་རྫས་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་འཁྲུལ་པ་ཉིད་བཟུང་ངོ་། །གཞན་སྤྱིའི་དོན་དུ་བཟུང་ངོ་། །བོད་རྣམས་མཚན་མཚོན་དོན་ལ་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་པ་བཀག་ཟིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་བུམ་པ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་གནས། རྒས་འཇིག་བཞི་བུམ་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་འཁྲུལ་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་ན། མཚོན་བྱ་

དང་མཚན་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག སོ་བོན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པས་མཚན་མཚོན་གྲངས་མི་མཉམ་ཞེས་ཟེར་བ་འཁྲུལ་ཏེ། རྒྱུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེད་པ་སྲིད་ལ། མཚན་ཉིད་གཅིག་གི་ནི་མཚོན་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་མཚོན་མི་ནུས་''' པས་སོ། །དོན་གཅིག་ལ་མིང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་នོ། །ཡང་རྐྱལ་བས་མི་བསླུ་བས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་མཚོན་པ་ན། ཕྱིར་རྐྱལ་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་མི་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་པས་མི་གནོད་དེ། དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་ཚད་མའི་བརྡ་བྱེད་ན། དེ་ངེད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལ་མི་འདོད། མི་སླུ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་སྐྱེད་པ་བཀོད་པ་ལ། མིང་དོན་ཕན་ཚུན་ལྡོག་ནས་རྒྱུ་སྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མི་གནོད་དེ། བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་འགལ་ལ། རྒྱུ་སྐྱེད་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས། མཚོན་བྱར་འགལ་ལོ། །མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །ཕྱི་ཐག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ་བོད་དག །གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་གསར་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མིན་ནམ། རང་ཡུལ་གསར་དུ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། ངེས་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་གང་ངེས་པ་ནི་རང་ཡུལ་གསར་དུ་ངེས་པ་ཡོན་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོན་ཡིན་པས། གསར་དུ་ངེས་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཀྱང་རྟགས་ཟིན་དེ་ཉིད་བློ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གསར་དུ་ཞེས་པས། རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གཅོད་མི་ནུས་ཏེ། གསར་དུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་གསར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་...རོ། །གཞན་ཡང་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་གསར་དུ་ངེས་པའི་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསར་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། བླང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་པས་འཇུག་ཡུལ་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་......བྱས་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། མྱོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དྲན་ལས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་གསར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འཛིན་བྱེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཅད་ཤེས་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ཡང་། དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྗེས་

ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་འོག་ཏུ། །སྤྱི་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་དག་འཇུག་པར་ངེས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། སྤྱི་སྣང་མ་རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་པར་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླང་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སྤྱི་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པས། ཉེས་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་རྩོད་སྤོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་ཡུལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པར་འཇོག་ནའང་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་འཇལ་བར་བྱེད་པ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། ཇི་སྐད་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་མི་སླུ་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། དངོས་པོར་བཟུང་སྟེ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སླུ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ནི་མི་སྲིད་དེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ལས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དོན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སྣང་མ་ཤེས་གསར་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཙམ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ…… མིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར། འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་དང་། ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི། བག་ཆགས་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་དོན་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །སྒྲ་བཏགས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་བློ་དག །འགའ་ཞིག་དེ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི། །དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བཞག་སྟེ། ཕྱིའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་བྱེད་དུ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་ལ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཕྱིའི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ནི་མ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིའི་འཇུག་ཡུལ་མེད་མོད་འཇུག་ཡུལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཤེ་ན། འཇུག་ཡུལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་འཐད་དེ། རྟོགས་པ་པོའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་···

ར། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་གཉིས་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ། གཉིས་ཀས་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་དབང་བློས་རྣམ་གྲངས་པར་བཞེད་ལ། རྒྱན་གྱིས་མཚོན་བྱ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་། སྔ་མས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མི་སླུ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་ནི། སྔར་གྱི་དེར་མ་ཟད་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མི་སླུ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ནི་ བླང་དོར་ལ་འཇུག་པ་དག་གིས་བློ་འདིའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྨོས་སོ། །ཚད་མས་གཞལ་བ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་མཐུན་དགོས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ཐོབ་ལ། ཐོབ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་སྐྱིག་སྐྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཡང་ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་འདོད་པ་དོན་མ་བསྟན་པར་རྟོགས་འདོད་མེད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་ན་འཇུག་ལ། མེད་ན་མི་འཇུག་པས་སོ། །དཔེར་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ན་འཇུག་ལ། མ་ངེས་ན་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་སླུ་བའི་དོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ལས་བཞག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཁས་བླངས

པའི་དོན་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས
ཀྱང་རང་གི་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པར་བྱེད་པས་མི་སླུ་བ་ཞེས་བརྗོད
དོ། །གལ་ཏེ་མི་སླུ་བ་དེ་ཡང་རང་ལས་ངེས་པའམ། གཞན་ལས་ངེས། དང
པོ་ལྟར་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ལྡོངས་པ་མེད
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱས་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་དེ་ཡང་
གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ལས་ངེས་པའམ། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་བ་ནི་མིན་གྱི། ཁ་ཅིག་ནི་རང་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ནི་
གཞན་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མ་ངེས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་
གཞན་གདོན་མི་ཟ་བར་བཙལ་དགོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐུག་མེད་དུ་ཡང་
མི་འགྱུར་ལ། འགའ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་
ཚད་མ་མིན་པ་ལ་ཚད་མར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་
ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ངེས་པ་འདྲེན་
ཚུལ་གྱིས་རང་ལས་ངེས་དང་། གཞན་ལས་ངེས་གཉིས་སོ། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་
བ་ལས་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི་
སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ལ་རང་ལ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་མི་སླུ་བར་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལས་ཡོང་དུ་ཚུད
པར་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོན་པོའི་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་མི་སླུ་བར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་
ཡོང་དུ་ཚུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ལས་

ངེས་ཡིན་ཏེ། ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོར་རང་
གིས་ཡུལ་ངེས་ལ། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ནི་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ལྟར་
དོན་དང་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཡིན་නོ། །མི་སླུ་བར་ངེས་ཚུལ་ཡང་འདིས་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལ་ནི་རང་ལས་ངེས་དང་། གཞན་ལས་ངེས་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་ལ་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་སྔོན་པོ་ངེས་
པ་མིན་ཡང་དེ་ངེས་པའི་འགལ་རྐྱེན་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་
ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་
སྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཐག་རིང་པོའི་དམར་
འབར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། རྗེས་ཐོགས་སུ་དུ་བ་མཐོང་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པས་སྔར་གྱི་དམར་འབར་བར་མེར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ། གཞན་ལས་ངེས་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བོད་
དག་གིས་གཞན་ལས་ངེས་ནི་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ཚད་མའི་བྱ་བ་སྒྲོ་འདོགས་
དངོས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་གཅོད་མི་
ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་གིས་ངེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་ལས་འཇུག་ཡུལ་
ཐོབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་བ། །ཐེ་
ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་
བྱེད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ལོགས་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀུང་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་པ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། འདིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་ནས་ངེས་པར་སྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ཐལ། བརྒྱུད་ནས་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མི་སྐྱེད་ན། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཐོགས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལས། ཁྱོད་ཚད་མར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀུང་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་གེགས་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར···ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །དངོས་སུ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་ནས་ངེས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་གཞན་སྟོབས་ལས་མི་ངེས་པས་གཞན་ལས་ངེས་པ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐག་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་ལ་རང་ལས་དང་། མེའི་ཆ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ། གང་དབང་བཙན་པར་བྱ། སྔ་མ་ལྟར་ན། རང་ལས་ངེས་སུ་ཐལ། དམར་འབར་བ་རང་ལ་རང་ལས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ངེས་སུ་ཐལ། མེའི་ཆ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་པོའི་བསམ་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དམར་འབར་བ་ཙམ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ན། དམར་འབར་བ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་ཉིད་དབང་བཙན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མེའི་ཆ་ལ་ཤེས་འདོད

ཞུགས་ན་དམར་འབར་བ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་པས་མེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་དག་གིས། མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཅན་གྱི་ཉན་ཤེས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་པ་མ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན་གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྨྲོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མ་རྟོགས་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚ། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཚ། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། སྔར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གསར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེས་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ཏེ། གྲུབ་པ་ལ་ནི་ངེས་པ་དྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྒྲ་ལ་ཚད་མ་མིན་ན། དེ་ལ་ཚད་མིན་གྱི་བློར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་བློ་གང་ཞིག་ཚད་མ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མཐའ་བརྟགས་པ་ན་སྣང་ལ་མ་ངེས་སུ་ཁས་
ལེན་དགོས་པས། ཡུལ་རང་ཉིད་ཀུང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའམ། ངེས་པ་
དྲངས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་ཚད་མ་མིན་
པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་རྒྱུན་འགགས་ཁ་མ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
དེས་ན་ཚད་མ་ཙམ་དང་བླང་དོར་སྟོན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། ངེས་
པ་འདྲེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ངེས་པ་
དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཡུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་བླང་དོར་ལ་·······
འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
མངོན་སུམ་ནི། །ངེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད། །ཅེས་སོ། །མངོན་སུམ་
ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཡང་བཤད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་
ལས། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་····
ཚད་མར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔར་མྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། །
ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྩོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་གང་ཞིག་ཡོད། དེས་
ན་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འཆད་
པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ལོ། །བློ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་
ཞེས་པའང་རྫས་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྟོགས་དགོས་པ་ནི་ལྟོག་པ་
ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་རྟགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་

མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག །དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བུམ་མེད་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ལོ། །བུམ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་དམིགས་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཡིན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་མིན་པར་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མེའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཆོས་ཅན། མེའི་རེག་བྱ་ཚ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེའི་ཁ་དོག་ལ་ཚད་མར་སོང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པ་རོལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན་མེའི་རེག་བྱ་ཚ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཚད་མ་མདོར། ཁ་དོག་འཛིན་པ་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཀག་གོ །དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས། །ཁ་དོག་འཛིན་པ་རེག་བྱ་ལ། །ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཟེར། །རྒྱུ་ཆོས་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྲུལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོ་གཅིག་གིས། སྐྱེ་མཆེད་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།

གཉིས་བཟུང་འགྱུར་མེད་རྟུལ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཉིན་པར་བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་། མཚན་མོ་བུམ་པའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པའི་ཚེ། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། མིན། ཤེས་ལ་ཁ་དོག་སྣང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་འཇུག །རྗེས་དཔག་མངོན་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་འགྲུབ་པ་ཡང་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་····ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་མངོན་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པས་སྐྱོན་ཡོད་ཅེ་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མིན་ལ། མངོན་གྱུར་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཟུང་ཡང་མངོན་གྱུར་གྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་ག་ལ་ཡོད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཞལ་བྱ་ཕུང་པོ···

གསུམ་པ་ཞུགས་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འགྲུབ་བོ།།
ཡང་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །
རྟགས་ལས་ཚོགས་དོན་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་
པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་ཆོས······
ཅན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་འཇལ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་
མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡང་འཇལ་ལོ་སྙམ་
ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་
གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཅིག་པུས་
རང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འཇལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་
ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་
དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོས་ནི་སྤྱི་ཡིན་ན་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་ཡི། ཙུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་
སྤྱི་དང་དངོས་པོ་འགལ་བར་མི་བཞེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
རང་མཚན་པ་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་།
གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བར་ཡང་འགལ་བར····
སྣང་ངོ་། །ཁོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་ལ། མ་
དཔྱད་པ་དང་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོ་སོར་ཕྱེ་བས་མི···
འགལ་ལོ། །དང་པོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་བྲལ་མ་
འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་སྨོས་པ་ནི། རྟོག་

པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སོ་སོར་བསལ་བའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པས་རྟོག་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རྟོག་བྲལ་མིན་ཏེ། ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ནི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། རབ་རིབ་དང་མྱུར་དུ་སྐོར་བ་དང་། གྲུར་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུགས་པས་འཁྲུལ་པར་མ་སྐྱེད་ཅེས་སོ། །འདི་མདོ་སྡེ་པ་པོ་ནའམ། སེམས་ཙམ་པ་པོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཤེ་ན། འགའ་ཞིག་ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པར་བསམས་ནས། མདོ་སྡེ་པ་པོ་ནའི་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་མིན་ཏེ། འདི་མངོན་སུམ་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་རྟོགས་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྣང་གི་བློ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན······གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་རུང་ལ། དོན་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མིན་ཏེ་འདིར་རྟོག་བྲལ་ནི། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་རབ་

རིབ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སྣད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་ལ། དེ་དག
ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་དོན་སྣང་གི་བློ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
ཡང་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་རྣམ་གསུམ་རྣམ་རིག……
གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མངོན་མེད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་
བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་གཉིས་ཁོ་ནར་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མངོན་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ།
དོན་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ཐ་
དད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་
མངོན་བཞེད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །བདེན་དང་
བརྫུན་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ།
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་། དེས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ་ནི།
སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དང་། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ
ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རྒྱན་མཁན་པོས་གཉིས་པོ་ཕྱི་སྟེ་སྨྲས་ནས། མི་སླུ་བ
ཐ་སྙད་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་དོན་དམ་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ
སྨྲའོ། །ཆོས་མཆོག་གིས། རྣམ་ངེས་ལས། འདི་དག་གི་དོན་ཡོངས་སུ
བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན། དོན་བྱ་བ་ལ་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་
ཚིག་གསུམ་གྱིས། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དང་། ཡུལ

གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་གཅོད་ལ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་སྲིད་པ་གཅོད། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱབ་ཆེས་པ་གཅོད་ཅེས་འདོད། །བྲམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མི་སླུ་བ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སྟོན་ནམ་དོན་གཅིག་ལ་མིང་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱ་ཚད་མ་དེ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཉིས་པོ་ལ་རྣམ་བཅད་སོ་སོ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་རང་གིས་རྣམ་བཅད་སོ་སོ་ཡོད་པར་འདོད་པས་བསལ་ལོ། །ཡང་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པའི་ལན་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཞག་པ་དྲི་བའི་ལན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སོ་སོ་བ་གཉིས་མཚོན་པར་འདོད་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་མཆོག་གིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་བྱེད། གཞན་ནས་ཁ་སྐང་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་

འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལའང་སྐྱོན་ཡོད་དེ། མི་དགོས་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ན་རྗེས་དཔག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལའང་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་འཇུག་གོ །ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་མི་སླུ་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་སླུ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་མི་སླུ་བ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་སོ། །ལས་གང་ལ་མི་སླུ་བ་ནི་དོན་རང་མཚན་ལས་སོ། །བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མི་སླུ་བ་ནི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གཞལ་བའོ། །ཚད་མས་སྔོན་པོར་གཞལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྔོ་མིན་དུ་གཞལ་ན། ཚད་མ་སྔ་མས་སླུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པས་མི་སླུ་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་

རྫོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། མི་སླུ་བ་སྨོས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་དོན་མ་ཚང་བས་སོ་ཞེ་ན། རང་གི་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་རང་མཚན་བློ་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཀྱང་དགག་གཞི་དངོས་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཚད་མ་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ན། ཉེ་བར་སྣང་པ་དང་དུང་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། སྔོན་ཤིང་འཁྲོར་སྣང་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ། གཉིས་པོའང་དུང་གི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་མི་སླུ་བ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་སྣང་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་སླུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གིས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཞུགས་པས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་སྣང་པ་སླུ་བའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟར་སེལ་ཚུལ་ནི། ཀུན་དུ་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་སྟོབས་སམ། ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཏེ། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ངེས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ངེས་པའི་འགལ་ཟླ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་བློ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སོ། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ནི་ངེས་པའི་བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ

འདོགས་སེལ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གློ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་ལས་མི་མཐོང་བའི་ཚེ། སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་གློ་བུར་དུ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལའི་སྟེང་གི་མེའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རིལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་སྣང་བས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་གང་ཞེ་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་མེ་མེད་གཞན་དང་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ཚུལ་ཡང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཚད་མས་སུན་ཕྱུང་ནས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ། སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི།། དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དེའི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་ན་དེས་དེ་སྤོང་བར་མི་རིགས་པར་བཤད་དོ། །རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ངེས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དང་དུས་གསུམ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་གནོད་དེ། ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ངེས་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་མི་གཅིག་པར་ཐ་དད་ན། བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིའི་སྣང་བ་དང་། ནང་གི་མུན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ན་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཡང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དང་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྩོད་ན། འདིར་རྩོད་པ་དེས་མི་གནོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་

ཀྱི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་འཐད་དེ། ཞེན་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཞེན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ངེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །གལ་ཏེ་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། རལ་གྲིའི་སོས་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་នོ། །གལ་ཏེ་མི་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདིས་འདིར་མི་གནོད་དེ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་དང་། བསལ་བྱའི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཤེས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་ཐ་དད་……དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དུས་ཐ་དད་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྩོད་ན་རྩོད་པ་འདིས་འདིར་མི་གནོད་དེ། །གཉིས་པོ་དུས་ཐ་དད་པས་ཕྲད་པ་མེད་ཀྱང་། བློའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དང་པོ་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེས་ནས། ཕྱིས་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པས། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པས་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་དོན། གྲངས་ངེས། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བོད་རྣམས་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཙམ་ཚད་མའི་དབྱེ་གཞི་མིན་ཏེ། བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་མིན་ཡང་། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཡང་དག

ཤེས་པ་ཡིན་པ་རིགས་པས་བཀག་སྟེ། ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་སྣང་གི་ཚད་མ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དོན་བྱེད་…… ནུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དབྱེ་གཞིར་བྱེད་པ་འཐྲུལ་ཏེ། སྤྱི་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བར་བྱེ་བྲག་དབྱེ་གཞིར་འཛིན་དགོས་ན། དབྱེ་བ་གཞན་ལའང་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་འཐད་དོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་གཉིས་པོ་བྱས་མི་རྟག་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ནམ། བུམ་སྣམ་ལྟར་ཐ་དད་དམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའམ། ཟླ་བ་དང་བསིལ་ཟེར་བྱེད་ལྟར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བློའི་ཆ་དངོས་པོའི་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དྲི་མའི་ཆ་ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པས། དེར་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པས་གཅིག་པ་བཀག་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་རྗེས་དང་དཔག་ཆོས་ཅན། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ལྡོག་གཅིག་མིན་ཏེ། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ཆ་མིན་ཞིང་། གང་ལ

རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་
རྫས་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་
ནི། དེས་ན་རྗེས་དཔག་བློའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། མངོན་སུམ་ཙམ་
དང་རྫས་གཅིག་ལ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པོ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་དོ། །
རྗེས་དཔག་དེ་རང་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རིག་མིན་ཡང་ཤེས་པ་ངོ་བོ་ལ་
ལྟོས་ནས་རང་རིག་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རྗེས་
དཔག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རིག་ལས་
རང་ལྡོག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན་
ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རིག་ལས་རང་ལྡོག་ཐ་དད་ཀྱང་། ཤེས་པ་མིན་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྡོག་ཐ་
དད་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །ཕྱི་བྲག་རང་རིག་དང་རྫས་གཅིག་
པས་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་རྫས་གཅིག་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་
རྫས་ཐ་དད་པས་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ཞེ་ན། ཕྱི་བྲག་
དང་རྫས་ཐ་དད་པས་ཙམ་པོ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་ན། ཙན་དན་ཤ་པ་
དང་རྫས་ཐ་དད་པས། ཤིང་ཙམ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་བྲག་
དང་རྫས་གཅིག་པས་ཙམ་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ན། ཤ་པའི་སྡོང་དུམ་ཤ་པ་
དང་རྫས་གཅིག་པས་ཤིང་ཙམ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་
པའོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་དཔྱོད་པ་ན་ཆོས་
ཅན། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚད་མ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གང་གི་ནང་དུ་

འདུ་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་དགོད་པའི་རིགས་ངོར་ཚད་མ་
ཚད་མར་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །འདིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་
པ་དེ་ལས་གྲངས་གཞན་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་ངེས་པ་ཡང་བཀག་ལ།
ཚད་མ་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་་་་་་་་
མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མར་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
སྣང་བ་དང་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་་
གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་མིང་ལ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས་ཐོབ་པ་བཤད་པའི་་
མིང་དང་། ཤིང་ཞེས་པ་སོགས་འཇུག་པའི་མིང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་
བཤད་འཇུག་འགལ་བའི་སྒྲ་བྱེའུ་ཏིལ་འཐུང་ངམ། བྱ་ལུག་རྫི་མོ་ཞེས་པའི་
སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །མི་འགལ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །
འགལ་ཞིང་མི་འགལ་བ་ནི། མུ་གསུམ་པ་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་སྟེ།
འཇུག་པ་པདྨ་ལ་འཇུག །བཤད་ན་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མཚོ་སྐྱེས་སོ། །
དེ་ལ་མུ་གསུམ་སྟེ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་
ཡོད་ལ། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མཚོ་
ལས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱིར་དེ་
ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་
རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་མོད། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་ལ་མི་འཇུག་པས་མུ་བཞིར་མི་
བགྲང་ངོ་། །བཤད་པ་དང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་དེ་དག་ལ་ལྷ་
སྦྱིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་མིང་གི་སྒྲ་དང་། ཤིང་ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པ་རིགས་ལ་སྤྱོས་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ བྱེའོ། །འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི། པྲ་ཏྱི་ནི་སོ་སོ། ཨཀྵ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ པས། དེའང་སྒྲའི་མདོ་ལས། ཨི་ནི་ཨ་དང་ཡའོ་ཞེས་ཟེར་བས། པྲ་ཏྱིའི་ཨི་ ཨ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་ལ། ཨ་བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ གྱིས་མི་མངོན་པར་བྱས་ལ། ཡ་ཏ་ལ་སྦྱར་བས། ཨཀྵའི་ཨ་ཏའི་སྟེང་དུ་ ཅིན་པས། པྲ་ཏྱཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དབང་རྟེན་ཞེས་བྱ་བར་ འགྱུར་བས། བཤད་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འཇུག་པ་ནི་དོན་ རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ནི་མཚོ་སྐྱེས་ ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་མུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་ མངོན་སུམ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ། དབང་ཤེས་ འཁྲུལ་པ་ལ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གི་སྒྲ་ནི་ ཨ་ནུ་ནི་ཕྱི་ནས་སམ། རྗེས་སུ། མ་ན་ནི་འཇལ་བའམ་དཔག་པས་ཏེ། རྟགས་མཐོང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་དཔོག་པས་ན་རྗེས་ དཔག་གོ །ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཛད་པས། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔོ་ཤུགས་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ནོར་ བུ་ཙམ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དོ། །དུལ་བ་ལྷ། དུས་ལ་འཁྲུལ་པ་ ནམ་གྱུང་ལ་ཉིན་ཕྱེད་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ། ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་ ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དོ། །རྟོག་པོ་ཟླ་བ་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་དུང་

སེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་······ མ་དང་། སྔོན་ཤིང་འགྲོར་སྣང་གི་ཤེས་པ། རྟེན་པ་སྔོད་པའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་། རྟེན་ཁ་དོག་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ནོར་བུ་ཙམ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། ནོར་བུ་རང་མཚན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །གཞན་ཡང་དུང་གི་ཁ་དོག་སེར་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུང་གི་ཁ་དོག་སྣང་བར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དུང་གི་དབྱིབས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་ཤིང་འགྲོར་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོན་ཤིང་སྔོད་པ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྔོན་ཤིང་གི་ཁ་དོག་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནོར་བུའི་འོད་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ། །རྒྱན་མཁན་པོ་དང་། ཛོག་ལོ་ཙྪ་བ། དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ནི། དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འཁྲུལ་བར་ཟད་པས་སོ། ཡང་དུང་གི་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ལ་ལུས་དབང་དོན་མེད་པར་ཐལ། དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་སྣང་ནས········ འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དུང་གི་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ལས་རེག་བྱ་དཔོག་པ་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོག་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

རོས་རྟོགས་པ། །རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། །དུ་བས་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུང་རིན་ཆེན་གྲགས། རྟོག་པ་ཡུལ་སྔོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ཁང་ཞུགས་ཀྱི་བུམ་པར་འཁྲུལ་བའི་ཚེ་མིག་ཤེས་བུམ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དུས་ཕྱི་དྲོའི་སྲོག་ཆགས་ལ་སྔ་དྲོའི་སྲོག་ཆགས་སུ་འཁྲུལ་བ་དང་། རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་པོར་འཁྲུལ་བའི་ཚེ་མིག་ཤེས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་དམར་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། དུང་སེར་པོར་སྣང་བ་དབྱིབས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་བས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཡང་། བུམ་གཟུགས་དང་། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དམར་པོ་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་སྟེ། ཁྱོད་དོན་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་སྔོན་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྲུང་རིན་ཆེན་གྲགས་ན་རེ། རྟོག་པ་སྣམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་པོར་འཁྲུལ་བའི་ཚེ། མིག་ཤེས་དམར་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དུང་སེར་པོར་འཁྲུལ་བའང་དབྱིབས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ན་དེའང་མིན་པར་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་རྟོགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ། ནོར་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་ཅན་མེད། ནོར་བུའི་འོད་མི་འགྲུབ།

འོད་ཙམ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན་སླ་ལུའི་སྨྱུ་གུའམ་རྟགས་ལས་ས་ལུའི་ས་བོན་……
དཔོག་པ་སོགས། འབྲས་རྟགས་ཕལ་ཆེར་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སླ་ལུས་བཀོད་
ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། སླ་ལུའི་སྨྱུ་གུ་མ་གྲུབ། སྨྱུ་གུ་ཙམ་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་ལུའི་སྨྱུ་གུ་འགོད་ལ། དེའི་ཚེ་ས་ལུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྨྲ་རིས་ཟིན་པས་མི་…
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ནོར་བུ་འགོད་ལ་དེའི་ཚེ་ནོར་བུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་སྨྲ་རིས་ཟིན་པས་གལ་……
འགལ། དན་འབབ་པ། དུ་བས་ལ་ལ་རྟག་པའི་མེ་དཔོག་པ་ན་རྟགས་དང་
བསྒྲུབ་བྱ་འཁྲུལ་ཡང་དོན་མེ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། རྩང་ནག་
པ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དུ་བ་ཅན། རྟག་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དུ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པའི་ཚང་མང་བཞིན། ཞེས་
བཀོད་པ་ན་ཀློམ་ཆོད་ཀྱིས་རྟགས་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་འཁྲུལ་ན་ཡང་། གྲུབ་
ཆོད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་
མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟའི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫས་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་དུ་བ་དང་། རྟག་པའི་མེ་དང་། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། བཀོད་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་གྲུབ་ཆོད་ལ་མི་རྟག་པའི་མེ་ཙམ་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དུ་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་སོང་ངོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེ་ལ་
ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྟག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མས་དོན་རྟོགས་པའི་
ཚེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནམ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་
འདྲེན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་

འགྱུར་ལ། གཞན་ལས་ངེས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གངས་པ་ཤེའུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ། རང་ཡོན་ལས་ངེས་པར་འདོད་དེ། །ཤང་ཀར་ནནྡ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་ཡོན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པར་སྨྲ་བ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་……པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་དང་། ཁྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤྱངས་པ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་ལའང་། །ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །རྒྱུ་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལན་ནི། དོན་བྱེད་པར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་དེ་དོན་རིག་གཉིས་དང་། རང་རིག་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་ཀྱི་མངོན་སུམ། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་དུས་ཀྱི་ཉ་ཕྱིས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་རྣམས……གཞན་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞེ་ན། མེའི་རྣམ་པ་སྣང་ནས་བདེན་བརྫུན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། བཙོ་བསྲེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་མེར་ངེས་པའམ། ཡང་ན་དོན་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ཡང་། བར་དུ་སྐྱེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུ་རིས་ཟིན་ནས་ངེས་པའམ། རྗེས་དཔག་གི་ངེས་པ་ལ་གཉིས། དམར་འབར་བར་སྣང་ཡང་བརྫུན་པར་དོགས་པ་ལ། དུ་བ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས་མེར་

ངེས་པའམ། མེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱིས་རྟགས་ལས་མེར་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱུང་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་ལ་བརྟགས་ན་གཞན་ངེས་མི་སྲིད་དེ། ངེས་བྱའི་ཚད་མ་དང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །གཅིག་ན་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་ཡུལ་གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་གཞན་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གདངས་ཤེ་ན་རེ། ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་གཞན་ངེས་མི་སྲིད་དེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་ན་ཚད་མ་མ་་་ཡིན་པས། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་ཡང་མི་འཐད་ལ། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་རང་ལས་ངེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རྒོལ་བ་དེ་དག་གིས་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འགྲོ་ལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་་་ན། རང་ལས་ངེས་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་པར་ཚད་མ་ཕྱི་མས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་པས། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་མ་ཤེས་པར་སྨྲ་སྐྱེགས་བྱེད་ལྟར། མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཉིད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་སྟོད་པར་ཟད་པས་འཁྲུལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ངེས་པ་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་དེ། སྣང་བ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་།

རྗེས་དཔག་སྟེ། གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པས་སེལ་བ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་ལ། སེལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་……སོ། །འདིར་ཙུང་ཟད་དཔྱད་ན། དགག་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་གཞིའི་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས……ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དགག་པ་མིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། བུམ་པའི་དགག་གཞི་དང་། དགག་བྱ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་བུམ་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གོ །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་དངོས་མིང་གིས་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའོ། །འདི་ལ་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། དོན་གྱིས་འཕེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚིག་གིས་འཕེན་པ་དང་། སྐབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་བྲམ་ཟེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་བཀག་ནས་གཞན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། བྲམ་ཟེ་བཀག་ནས་བྲམ་ཟེ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས……

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆད་པ་པོའི་བསྟན་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་མཐུན་པ་ལ། མེད་པ་དགག་པ་བརྗོད་ཀྱང་། མ་ཡིན་པ་དགག་པའི་བློ་སྐྱེ་བས་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་པོས་སྣང་བ་བདེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ནས་དྲིས་པའི་ཚེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལས། བདེན་བྲལ་གྱི་སྣང་བ་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན། བདེན་བྲལ་གྱི་སྣང་བ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པའི་ཚེ་ན། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མེད་དགག་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མི་འཕེན་པས་ཏེ། བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ་སྒྲ་དོན་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས་དགག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྡོག་པ་བསྡུས་པ་ལས། གང་ཕྱིར་གང་ཡང་ལྡོག་བྱེད་པས། །དགག་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དགག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དུས་ནི་གཉིས་ཏེ་མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་འདོད་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡོག་པ་བསྡུས་པ་ལས། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དག །སེལ་འདོད་དུས་ན་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །མ་ཡིན་པ་དགག་པའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པའི་དུས་ན་འབྱུང་སྟེ། ལྡོག་པ་བསྡུས་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་འདོད་ན། །མ་ཡིན་དགག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དགག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མེད་དགག་གི་སྒྲ་ནི། གཙོ་བོར་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་སོགས་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲ་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་བསྡུས་པ་ལས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་སེལ་བ་ནི། །མེད་པ་དགག་པའི་དགོས་པ་སྟེ། །རང་དོན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་། ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་མིན་ཏེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་མེད་དགག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་དང་། ཤུགས་དང་། སྟོན་པ་པོའི་བསྟན་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དགག་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས། དབྱེ་ན་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ནི། རང་མཚན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་ཏེ། སེལ་ངོར་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེལ་ངོ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ན། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དགག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མེད་དེ། ཐོག་མར་དགག་གཞིའམ་དགག་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དོན་ནི། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། བློས་ཡོངས་

གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་གཟུགས་རང་མཚན་ལྟ་བུའོ། །
དགག་པའི་མཚན་ཉིད། བློས་རྣམ་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན།
བུམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
མངོན་སུམ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་
འབྲུལ་བ་ནི་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་
དབྱེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་
ཡོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན་སྒྲུབ་པ་སྤྱོང་བ་དང་། མི་
སྤྱོང་བའི་སྒོ་ནས་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས། མེད་དགག་ནི།
དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། མ་ཡིན་དགག་ནི། དགག་
བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ། མེད་དགག་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་པ་བཞི་
པོ་དེ་ཉིད་བཟློག་པ། དོན་མིན་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་མིན་པ་
དང་། མེད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་
ཕྱོགས་ལྟ་བུའོ། །དགག་སྒྲུབ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་
ཤེས་དང་། མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་འགྲུབ་ལ།
མེད་དགག་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས
ཀྱིས་དགག་པ་འགྲུབ་པ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་དགག་སྒྲུབ་པའི་མི་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་དགག་རྟོགས་ལ། མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་འགོག་པའི་
ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་ལྡན་པ་འགོག་པ་གཉིས། བདེ་བ་
སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་རང་གི་བྱེད་པས་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་
ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཞི་བལྟ་རུང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་གཞི་དག་པ་བར་····

སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ལས། །གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བོད་བསྡུས་པ་ཁ་ཅིག དངོས་རྟོགས་དང་ཞུགས་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་འགོག་ཅེས་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའམ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ། ཞུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ། དེས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མི་ལྟོས་དུ་གཞལ་བ་ན། རང་ཉིད་ལ་མི་འཛལ་དུ་ཞུགས་ལ་རྟོགས་པའམ། རང་རིག་གིས་བློ་དེ་འཛིན་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་དེར་སྣང་ཞུགས་ལ་གྲུབ་སྟེ། བློ་ཟླ་བ་གཉིས་དང་སྔོ་འཛིན་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཟླ་བ་གཉིས་དང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཞུགས་ལ་གྲུབ་པའམ། གཞན་རིག་གིས་ཡུལ་དེར་སྣང་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་བློ་དེ་འཛིན་དུ་ཞུགས་ལ་འགྲུབ་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་སྔོན་པོར་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་བློ་རང་ཉིད་སྔོ་འཛིན་དུ་ཞུགས་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའམ། དོན་རིག་གིས་དུ་བ་ལ་མེ་དང་། ཤ་པ་ལ་ཤིང་གིས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་མེ་མེད་ལ་དུ་མེད་དང་། ཤིང་མེད་ལ་ཤ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཞུགས་ལ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། དངོས་པོ་ལ་བདེན་དངོས་ཙམ་གྱི་སྤྱི་དངོས་སུ་ཁེགས་པས། རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་གི་བདེན་དངོས་ཞུགས་ལ་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ལ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་ལ་ཁེགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཙམ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་བྱས་པ་ལ་མི་ཁེགས་པ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གཞན་རིག་པའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་ཚད་མ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པར་རྩང་ནག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གསུང་ཡང་དཔྲལ་བའི་གཉེར་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི། མེད་དགག་གམ། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དངོས་ཡུལ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ། དངོས་ཡུལ་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ནི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ལ། འདི་མི་བརྟེན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྨྲ་ན། མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཤུགས་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་གང་ཞིག །འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མེ་ལྐོག་ཏུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རང་ཉིད་མེ་འཛལ་དུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ལ་མེ་ལྐོག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ལ་མེ་འཛལ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ལྡོག་པ་སེལ་ངོར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མེ་འཛལ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ཐལ། ལ་མེ་འཛལ་གྱི་བློ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡང་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་རྟོག་བྲལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བློ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་རང་གི་ངོ་བོའི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བློ་རང་གི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་

ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་གང་ཡང་རྟོག་པར་འགྲོ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནར་བཤད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །དེས་ན་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འདོད་ན་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྨྲོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་དེ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །རང་རིག་གིས་སྡོ་འཛིན་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་སྡོ་འཛིན་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པས་དེ་ནི་དངོས་སུ་རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་སྟོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྡོ་འཛིན་ཉམས་སྨྲོང་གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དོན་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ན། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཉིད། །ཅེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གདུལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཏེ། དོན་གཉིས་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའོ། །དེས་ན་སྡོ་འཛིན་མཚན་གཞི། དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཁྱེད་ལྟར་ན། དོན་དང་འདྲ་བས་ཕྱར་མ་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ། ངེད་ལྟར་ན་དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་བཀོད་ན། རྟགས་མ་ངེས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་འདི་གཅིག་པུས་བོད་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སློབ་དཔོན་ངན་པའི་རྗེས་བློས་བྱས་པ་འབུམ་ཕྲག་ཏུ་མ་བཅོམ་པར་བྱས་སོ། །ཡང་གཙོ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྨྲོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་འཇལ······

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། རྟོག་མྱོང་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟོག་མྱོང་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་མྱོང་རང་རིག་རང་གི་ངོ་བོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་རང་མིན་ན། དེ་ལ་རིག་པ་རང་རིག་ཏུ་མི་བཞག་ལ། ཡུལ་གཞན་མིན་ན་དེ་ལ་རིག་པ་གཞན་རིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཀུན་ལ་གྲུབ་པོ། །བློ་རིག་རིགས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་དངོས་ཡུལ་ལ་རྩི་ཡི། ཤུགས་ཡུལ་ལ་མི་རྩི་བར་འདོད་པའང་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་ལ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ནའང་། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲ་དོན་སྣང་བར་ཐལ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་བརྟགས་ལ་དགག་གོ །རིགས་པ་འདིས་རང་གི་བློ་དང་འཚམ་པར་བྱས་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏེ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཡང་གཞན་རིག་གི་ཡུལ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས། རང་ཉིད་སྔོ་འཛིན་དུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། བློ་སྔོ་འཛིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གཞན་རིག་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །སྔ་མ་ལྟར་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བློ་རིགས་གང་ཡིན་བརྟགས་ལ་དགག་གོ །ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན། །བློ་ནི་རྟགས་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་རང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་སྲིད་ལ། དེ་

འཇལ་བའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྣང་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དང་གཙོ་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཅིག་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཐལ། དངོས་པོར་འབྲེལ་ཡུལ་ལམ་འབྲེལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་གཅིག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ན། བུམ་སྣམ་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་སྔོག་ཕྱུར་ལ་འཇུག །རྗེས་དཔག་མངོན་ཕྱུར་ལ་འཇུག་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་རང་ངེས་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་གཉིས་འཇུག་ལ། གཞལ་བྱ་མངོན་ཕྱུར་སྔོག་ཕྱུར་གཉིས་ལ་ཚད་མ་གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྟགས་མེད་པར་སྔོག་ཕྱུར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟད་པར་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་སོ། །ཡང་མ་དཔྱད་པའི་མཁས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ལྟར་འཆོས་པ་དག་ན་རེ། ཚད་མས་བུམ་སོགས་བཅད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་མིན་བཅད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བའང་འཇིག་རྟེན་སྨྲ་བའི་ཐབས་ཏེ། ཅི་བུམ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་དགག་པ་བུམ་པའམ། བུམ་མིན་ཡིན། བུམ་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བུམ་མིན་ཡིན་ན། བུམ་མིན་མ་རྟོགས་པས་བུམ་པའང་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་

བ་ནི། སྔར་མ་མཁྱེན་གྱིས་གདམས་པར་ཐོས་ཤིག །ཡང་བུམ་པ་དང་བུམ་མིན་བཅད་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐེས་གཅིག་ན་བུམ་པ་སྣང་བ་ན་བུམ་མིན་བཀག་པའང་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཉམས་སོ། །དེ་བྱུང་མེད་པ་དགག་པ་དེ་དངོས་མེད་དུ་ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པས་སོ། །གང་ཡང་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་མངོན་སུམ་རྟོགས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པ་བཀག་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་འཛིན་པར་རང་སྐྱོང་རང་གིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟོག་པ་བཀག་པའི་དགག་པ་ཉིད་ལ་ཟེར་ན། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་མིན་བཀག་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས། སྒྲུབ་པ་མེད་ལས་བྱུང་ན་ནི། །གཞན་གཅོད་སེལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །རིགས་པ་སྔ་མ་ཡང་འདོན་པ་ཁ་སྐྱུར་ལ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དག །སྔོའི་དངོས་ཤུགས་ནི་ཚད་མ་དང་རྗེས་ཤེས་ལ་བཞེད་ལ། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་དང་སྔོན་པོར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་གམ་དེའི་རྗེས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའམ། དངོས་པོ་འདི་ཡུལ་འདི་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་གཞན་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུའམ། སྒྲའི་དངོས་ཤུགས་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གྱི་དངོས་ཤུགས་གཞི་འདི་ན་སྣང་བ་ཡོད་པས་མུན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་

ན་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་རྫས་མི་གཅིག་སྟེ་རིམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
རིགས་ཀྱང་མི་གཅིག་སྟེ་དངོས་རྟོགས་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཤུགས་
རྟོགས་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ངོ་། །གཞུང་གི་དོན་ནི། བོད་བསྟུས་པ་ཁ་ཅིག་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་
རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། འགོག་པ་གཉིས། དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ།
ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ······
འདོགས་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེར་
བརྗོད་ན། རྗེས་དཔག་གིས་ལ་ལ་མི་ལྡན་པ་དངོས་སུ་གཞལ་བ་ན། བདག་
ཉིད་མི་འཛལ་དུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་
ན། སྤྱི་མེ་ཙམ་ལ་བསིལ་བ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས། ཙན་དན་གྱི་མེ་ལ་
བསིལ་བ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་
ཆོས་ཅན། ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་
སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་རྟགས་ལ་ལྟོས་ལ་
འདི་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་རྗེས······
དཔག་མིན་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་ཅི། འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲོ་
འདོགས་གཅོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་ན་རྗེས་
དཔག་ལས་མི་འདའོ། །གལ་ཏེ་ཤུགས་རྟོགས་མི་འཐད་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་
གཞུང་གི་ཆ་འགར་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པའམ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཞེས་གསུངས་··
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་ཆ་འགར་
ཤུགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའམ།

ཚུལ་གསུམ་གོམས་པ་ལས་ལྡོག་བྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་གི་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འཁྲུལ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་···· པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཚད་མ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ···· པར་བཤད་པའོ།། ༎

རབ་བྱེད་དགུ་པ་མངོན་སུམ་བརྟག་པ་བཤད་པ།

མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་གི་རང་བཞིན། ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བོད་འགའ་ཞིག །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཞེས་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་འཁྲུལ་ཏེ། གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ནི་ངེས་ཤེས་ཁོ་ནས་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ལས། མངོན་སུམ་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བྲལ་བྱ་རྟོག·····

པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །འདིའི་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་སྔར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་རྫས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ན། རྟོག་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་ལ། རྟོག་པའི་ལྡོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ན། རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ། རྟོག་པའི་ལྡོག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་ལྡོག་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་བརྟེན་པ་ལ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་བཞིར་བཞག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་ངེས་པས། ཆོས་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། ཆོས་ཅན་འཇལ་བ་ལ་གཞན་གསུམ་མོ། །ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དང་བེམ་པོ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཤེས་པ་འཇལ་བ་རང་རིག་མངོན་···སུམ་དང་། དོན་འཇལ་བ་ལ་དོན་རིག་གཉིས་སོ། །དོན་རིག་གཉིས་ལ་ཡང་། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འོ་ན་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་ཞེས་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་

པའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་དུ་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་ནི། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཛིན་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་རིག་ཡིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་ཤེས་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །འདི་ནི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལ་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཞེས་པའི་ལོགས་པ་ནི་འདིར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རིག་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཐུ་སྟེ། དབང་པོ་དང་དམིགས་རྐྱེན་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་རིག་པར་སྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཕོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཐུ་སྟེ། འདི་ཕོ་ན་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མཐོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་གའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་ཡང་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་ནི་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྗེས

བྱེད་པ། །ཚུལ་འདི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་། །དེ་ཚེ་བློ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །འདིས་ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་སུ་བཟུང་ན་གཟུང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འཐདས་པས་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་བློ་མ······འཁྲུལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཟླ་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མིན་ཏེ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྲར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྐྱེན་མེད་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །ཟླ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟླ་བའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ཁྱད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཙམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ལ། གཟུང་དོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་དགོས་པས་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྟུལ་དུ་མ་འཕྲུགས་གཅིག་ཏུ·······འདུས་པ་སྟེ། རིགས་མཐུན་གྱི་ཟླ་མེད་པས་རྣམ་པ་གཏོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མྱོང་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ། དམིགས་རྐྱེན་ནི་གཞན་རིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དེ། ཞེས་པོ་དང་རང་རིག་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་རྐྱེན་ལས

སྐྱེ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཉིད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནོ། །འགའ་ཞིག་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་རིག་པ་སྔ་མས་རིག་པ་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལ་སྔ་ཕྱི་རིགས་མཚུངས་པ་དགོས་ཏེ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་སེམས་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་རིག་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པ་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཐ་མ་མི་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན་རིག་པ་སྔ་མ་ཙམ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་ལ་འགའ་ཞིག་རིགས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པའི་དེ་མ་ཐག་ན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཐག་ཉེ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་འཇོག་པར་ཇི་ལྟར་རིགས། འོ་ན་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཀག་པ་ནི་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེར་ལྷག་མེད་ཀྱི་དུས་

སུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་བཞེད་ཀྱང་འདིར་མི་འདོད་པས་སོ། །སྐྱ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་ན། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པས། གཞན་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པར་སེམས་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་རྒྱང་འཕེན་……པའི་ལུགས་སུ་གནས་སོ། །གཟུགས་མེད་པ་ནས་ཁམས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་གི་ཉེར་ལེན་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། འགའ་ཞིག་སྔར་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པས་བེམ་པོའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་སྔར་གྱི་དབང་པོས་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་གིས་བྱེད་ཅེས་བརྟགས་པས་འཇིག་གོ །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེ་ཉིད། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས། སྔར་གྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འགགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་རྟོགས་ལྡན་སུ་ཡང་མི་སྨྲའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གི་རྒྱུ་ཉིད་འབྲས་བུ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བའི་དུས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་མས་ཕྱི་མ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་

རིམ་པ་མ་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དེས་དོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་བཞེད་ཀྱང་། ཤེས་པས་ལེམ་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ནི་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པས་དོན་ལ་དབང་པོ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི……ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བག་ཆགས་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔའི་དབང་གིས་དུས་ཕྱིས་ལུས་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་དང་། ཡ་མ་རིས། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཇི་ལྟར་ལུས་སྐྱེ་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཉི་མ་སྦས་པས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་འདུས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུར……འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས། དང་པོའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ནི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །ཆོས་མངོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་བཤད་དེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དེ། །གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལ་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། ལུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་ཆོས་གྲགས་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པར

བཤད་དེ། བསྲེག་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དེ། མདོན་གྱི་ལུང་སྙིང་ཡོངས་བཏང་ནས། །རང་ལྟ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས། དོན་དུ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལ་རྫེས་ཀྱི་ཤེས་པས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ་དེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་དེའི་…… རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་སྣང་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཤེས་པས་དོན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བདག་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དམིགས་ཡུལ་དུ་འཛོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་མི་འགལ་ལོ། །དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་འདི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྐྱེན……ཡིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་འདོད་ཚུལ་ལ་འགའ་ཞིག་བག

ཆགས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་འཕངས་ཟིན་པས། བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་ཉིད་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་…… ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དམིགས་རྐྱེན་མིན་པར་ཐལ། དངོས་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་དུ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐལ་པ་དུ་མས་ཀྱང་ཆོད་སྲིད་…… པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་འདོད་ཀྱི། བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་ལ་མི་གཟུང་ངོ་། །དེས་ན་དམིགས་རྐྱེན་སྔ་མ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་ལ། འདི་དང་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་སྣང་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། དོན་སྣང་ཉིད་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་མཐོང་ངོ་། །ཐོགས་མེད་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བག་ཆགས་དང་པོ་སད་པ་ལས་ནི་མིག་སོགས་ལྟར་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ཆགས་གཉིས་པ་སད་པ་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ལ། དབང་པོར་སྣང་བ་ནི་བདག་རྐྱེན། གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་དམིགས་རྐྱེན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ

སྣང་བའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་བཞེད་དོ། །བདག་རྐྱེན་ནི་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་དབང་པོར་སྣང་བ་སྟེ། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ན། དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། དབང་པོའི་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དབང་པོར་བཤད་ཅིང་། ནུས་པ་བག་ཆགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ནུས་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་དབང་པོར་སྣང་བ་ལ་དགོངས་པ་འཆད་དགོས་སོ། །འཇུག་པ་ལས། རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པ་ན། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ། །དབང་པོའི་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་འདི་དག་བག་ཆགས་གང་གི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་བགོས་པ་ཡི། །ནུས་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་གང་ལ་གནས་ཤེ་ན། ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་ཤིང་། མི་འདོད་པ་ལྟར་

ན་ཡིད་ཤེས་ལ་གནས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་རྐྱེན་གྱིས་སད་པ་ན། བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དང་མཐུན་པ་དེ་དང་དེར་སྣང་ངོ་། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་རིག་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཆ་ནི་ལྡོག་སྟེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྒྲ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བོད་འགའ་ཞིག །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཇོག་པ་འཁྲུལ་ཏེ། དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རང་ལུགས་ནི། དབང་ཤེས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་དངོས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་རིག་པའོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབང་པོའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །དབང་པོ་ནི། རང་འབྲས་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་སྐྱེད་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ལྐོག་གྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལས་གྲུབ་ཅེ་ན། རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ཚང་ཡང་དབང་པོ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ལ། རྐྱེན་གསུམ་ཚང་ན། སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་བོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་མེད་དེ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་ཅིང་། དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་འདྲ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་

ཞེས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ཤེ་ན། དབང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ རྔ་སྒྲ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག །རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །འདི་ལ་བདག་རྐྱེན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བདག་རྐྱེན་ནི་ཡིད་དབང་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་བ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རྐྱེན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། རང་མ་འགགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་མ་ཕྱེ་ལ། རང་འགགས་པ་ན་གོ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རྐྱེན་དུ་བརྗོད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་གོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་ལས། དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འགགས་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་དོ་ཞེས་སོ། །དྲུག་པོ་ཅེས་པའི་སྒྲས་ནི་དྲུག་ཀའི་སྟེང་ན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བས། འཇུག་ཐོགས་སུ་རེས་འགའ་རིགས་མཐུན་དང་། རེས་འགའ་རིགས་མི་མཐུན་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་སྤར་གྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིགས་མཐུན་ཁོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་མིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་སྐྱེ་བ་ན་རང་འགགས་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཕྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཡིད་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ཉིད་ཡིད་དབང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པའི་རྗེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་དབང་ད་ལྟར་བས་མིག་ཤེས་མ་འོངས་པའི་རྗེན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་དབང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་ལྡོག་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་དང་། ཕྱི་མའི་རྗེན་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བདག་རྐྱེན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བདག་རྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ན། འདི་ཁོན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདས་པས་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱི་མ་འདིར་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་སྤྱིལ་མ་དང་། རྒྱུན་མཐའ་དང་། འགྲོས་གསུམ་པའི་ལུགས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཐོག་མར་དབང་མངོན་གཅིག་སྐྱེས་ནས་འཇུག་ཐོགས་སུ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་རེ་སྤྱིལ་ནས…… འཇུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་སྐྱུད་ཅེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ལ་ཕྱོགས་པ་ན། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི… རྒྱུན་རྫོགས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་འབྱུང་བར་བཞེད་དོ།། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་དབང་སྔོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི

མ་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས་དབང་སྟོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་
མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
འཁྲུལ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིས་ལྟས་དོན་རིག་གི་འཁྲུལ་གཉིས་དང་།
ནང་ལྟས་རང་རིག་གི་འཁྲུལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནང་ལྟས་
ལ་ཡང་། མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གཉིས་ཡོད་
པའི་དབྱེ་བས་འཁྲུལ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྫས་དང་སྐད་ཅིག་གི་སྒོ་
ནས་ཕྱེ་བ་མིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ཡིན་པས་ནང་ལྟས་ལ་རྫས་དང་སྐད་
ཅིག་མ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་ཏུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་གི་
ལྡོག་པ་ལས་ནི་རིགས་ཐ་དད་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་
སུམ་གཞན་གསུམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་རེ་ཡོད་ཀྱང་ལོགས་སུ་མི་བགྲང་
བར་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རིགས་པས། ཁ་ནང་ལྟས་ལ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྡུད་དོ། །འཁྲུལ་བཞིའི་ཐ་
སྙད་འདོགས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་གནད་འདི་མ་རྟོགས་སོ། །དེ་ལ་
འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མིག་གཟུགས་ལ་ཕྱོགས་ནས་
གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་བཞིན་པའི་དུས་སུ་བར་སྐབས་
སུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་སྐད་
ཅིག་མ་དང་པོ་རྐྱེན་གསུམ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེའི་རྐྱེན་
གསུམ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་
དང་པོའི་རྗེས་སུ་དབང་མངོན་སྐྱེ་ལ། གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ཁོ་
ན་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མེད་ཅིང་། མཐུན་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པར་ཁྱད་པར་

མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡིད་མངོན་ཕོ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། ཕོ་ཐོས་དབང་མངོན་ཕོ་ན་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ན་གང་གིས་འགོག་པར་བྱེད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡིད་མངོན་ཕོ་ནའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ཡང་། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མེད་པར་ཐལ། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་རྐྱེན་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འགག་ཁ་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བཞིན་དུ་ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདྲི་བར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་འགེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་སྐད་ཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་རང་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་གོ་འགེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བླང་དོར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་སོགས་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ངེས་ཤེས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །མཐོང་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་གཞི་མེད་པར་

ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་རྟོག་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་མེད་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །རྟོག་བཅས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ལ་རྟོག་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ནང་དུ་རྟོག་མེད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྡུས་ནས། ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དུས་ཀྱི་དབང་མངོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་དང་། དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་སྤྱོལ་མར་འདོད་པའང་དགག་པ་བཤད་དེ། གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཕྲོས་གསུམ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ཤེས་ལྔ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྔ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རེ་རེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རེ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡོད་པས་རྒྱུད་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་སྤྱོད་མ་དང་རྒྱུན་མཐར་ཐུབ་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྔ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། མཇུག་ཐོགས་སུ་སྤྱོད་མ་ལྔ་དང་། རྒྱུན་མཐའ་ལྔ་སྐྱེ་དགོས་པས་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་རུང་གཅིག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་ཡི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། སོ་སོ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྨྲན་གང་གིས་འགོག །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ངེས་སུ་མི་འདོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། སོ་སོ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲོའོ། །གཞན་ཡང་། གཞན་དག་གིས་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས། སྐྱེ་ངེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་ངེས་སུ་མི་འདོད་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་རྙེད་པར་འགྱུར། རིགས་པས་ཐོངས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོས་གསུམ་དང་ལྔ་དང་བདུན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ལའང་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཅན་······ དུ་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལྔའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་ངེས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་སྐྱེའམ། གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྔ་པོ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བརྟགས་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་གང་གིས་སྤོང་། གལ་ཏེ་རྟོག་གེའི་སྐད་ལས་དུས་མཐུང་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་དཀའ་ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཡིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་རང་དབང་མེད་····· པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་མི་ནུས་

པས་དུས་ཐུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུན་མེད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ལ་ཡང་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་དུ་མ་སྐྱེ་བས་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འོ་ན་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ། དབང་ཤེས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། སྐྱོན་གང་གིས་སྤོང་། གལ་ཏེ་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚ་ནས་དབང་མངོན་དང་། ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚ་ནས་ཡིད་མངོན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་སུ་ཐལ། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དབང་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མིག་དབང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ལུང་དྲངས་ནས། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག །སྔོ་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་བློའི། །དབང་པོའང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི། །གཞུང་དེ་དང་ནི་དེ་དག་འགལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལྡོག་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཡང་ཆོས···ཅན། སེམས་ཚོར་དུ་ཐལ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཕྱིས་རྐྱེན་གང་ཆེ་བ་རེའི་མཐུག་

ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་མངོན་དབང་མངོན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་འཚོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མཐའ་མར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་ལས་ལྷག་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དབང་མངོན་དང་། དབང་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཁོ་བོས་ཡང་འདོད་པར་ནུས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས། སྐྱེ་བར་མཚུངས་ཀྱང་བདག་རྐྱེན་མི་འདྲ་ཞིང་ཡིད་མངོན་ནི་དབང་མངོན་མ་གཏོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་སྔ་མའི་ཉེར་ལེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེར་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱན་ལས། ཀུན་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདི་འོ་ཞེས་སོགས་བློ་འབྱུང་བ། །མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ན། ཀུན་པའི་དབང་གིས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མངོན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་འགའ་ཞིག །གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པས་ཚད་མའི་དབྱེ་བར་བཀོད་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ལས་བཙལ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བོད་ཀུན་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། བདག་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་རྣམས་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱད་གཞི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པར་དཔྱད་དུ

མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའ་པོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཡང་གྲུབ་པར་
ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ།
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པ་བདག་རྐྱེན་ཡིད་
དབང་གིས་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ།
མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ། དབང་ཤེས་སྔ་མས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་
ཤིང་། དབང་ཤེས་སྔ་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་
དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་དང་། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་
པའོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལྷ་འགགས་པའི་རྗེས་
སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་ན། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འབྲས་
བུའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྔ་ཕྱི་དུ་མར་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ནང་ལྟའི་རང་རིག་གི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་
བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་
མར་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་
ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་
མར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་

མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་ལ་རྒྱུན་ཡོད་དེ། བདག་རྐྱེན་རྒྱུན་བཅས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདག་རྐྱེན་རྒྱུན་བཅས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའོ། །ཡིད་དབང་སྔ་མ་ལས་ཡིད་དབང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་མེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ལ་ཡང་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས་ཀྱང་དུས་ཐུང་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངེས་དཀའ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྒྱན་མཛད་པས། དབང་མངོན་དང་། ཡིད་མངོན་སྤེལ་མར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་བྱེད་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ལ། དབང་ཤེས་དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐྱེ་ལ། ཡིད་མངོན་ཇི་སྲིད་ཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་རིག་ཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ངོ་བོའི་ཆ་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་བར་འདིར་ཤེས་པ་གཞན་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་ལ་གཞན་རིག་ཏུ་བརྗོད་དེ། དོན་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་བྱེད་ནི་

རང་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ······
འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
གཞན་ཤར་རམ་མ་ཤར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་
ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དུ་སྣང་
བ་དེས་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི···
འགྲོས་གཉིས། ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་སྟེ་འགྲོས་གསུམ་
པའོ། །ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྡུད་དེ།
མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་ལའང་རང་རིག་མངོན་སུམ་རེ་ཡོད་ཀྱང་རང······
རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ་བཞིན། སུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཐུག་པས།
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དབང་ཤེས་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་འཛིན་ན་ཚད་མ····
མིན་ལ། མ་བཟུང་བ་འཛིན་ན་ལོང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་སྔ་མའི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་
གཞན་འཛིན་པ་ན། རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མིན་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་
སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་
བས་ན། སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་མཚན་
ཉིད་ནི། རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་
མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛལ་བས···
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཤེས་པར་རང་གི་ངོ་

བོ་འཛལ་བའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་འཛལ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་འཛལ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མིན་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གཞན་རིག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་དེ་འཛལ་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རིག་ནི་ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་དང་གཞན་རིག་མི་འགལ་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་རིག་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་མིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། བློ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་མིག་ཤེས་ཉིད་རང་རིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བློས། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་ཕྱོགས། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གསལ་དེའང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་གསལ་ལས། །གཞན་དངོས་འོན་ཏེ་བདག་འགྱུར་ཡིན། །གཞན་དངོས་ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི། །གསལ་མིན་ཇི་ལྟར་དཀར་གསལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་འོ་ན་སྟེ། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བསྟན་ཏོ། །འགའ་ཞིག་མིག་ཤེས་ཉིད་མིག་ཤེས་རང་ལ་རང་རིག་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཚད་མ་ཡང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་རང་རིག་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གི་སྤྱོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གིས་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདོད་ན་ཤེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདིར་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་སྐྱེ་ལ། གཟུང་རྣམ་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་རྣམ་ནི་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་སྔོན་པོའི་····· རྣམ་པ་ལ་ལྟོག་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ལྟོག་ཆའོ། །དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིག་པའི་ལྟོག་པ་ནས། དོན་རིག་གི་ཐ་སྙད་བརྗོད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལས་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་ཚུལ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་སོང་བས་དེ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འཇོག་སྟེ། རང་བཞིན་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི། །དོན་རིག་

དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་ཆ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེའི་··· ཚེ་དེ་ལ་རང་རིག་པར་བརྗོད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། རང་རིག་ཐལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། །རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྣང་བ།། དེ་ཚེ་མྱོང་བར་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་རང་རིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཚེ་ན་སྔོན་པོ་ལ་རིག་བྱེད་ཡོད་པ་ལྟར། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་མེད་ཡོད་དགོས་ལ། རང་རིག་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་རིག་བྱེད་གཞན་བཅལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་རིག་པ་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱེད་མེད་ན། རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་རང་གི་རིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་ནི་སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མ་མྱོང་བ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ཤེས་པ་ནི། །དྲན་ཡིན་དེ་ཡང་མྱོང་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡང་དོན་རྣམ་སྟོང་ན་དེ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ལྡན་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྦྲུལ་བྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་དུག་གིས་ཟིན་པ་མྱོང་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག་ནས། དཔྱད་ན་རང་རིག་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་པས་སྐབས་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་འཛིན་

པས་རིག་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་རིག་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་གིས་རང་མ་རིག་པས། དེ་ལའང་རིག་བྱེད་གཞན་བཙལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་མཐའ་མི་ཟིན་པས་སྔ་བའི་རིག་པ་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་རྟོགས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཉིད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ཉིད་རང་གིས་རང་རྟོགས་པས། རིག་བྱེད་གཞན་བཙལ་མི་དགོས་སྙམ་ན། འོ་ན་སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྔ་མ་རང་མི་རིག་ལ་ཕྱི་མས་རང་རིག་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་གིས་རང་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་རང་མ་རིག་པར་རིག་བྱེད་གཞན་འདོད་ན་ཡང་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། །ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ།། གཞན་ཡང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཏུ་རིགས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། རང་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་ཤེས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་གཟུང་རྣམ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་གྲུབ་ལ། སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་རིག་གོ་སྙམ་ན། གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་

པའི་བར་འདིར་ཤེས་པ་གཞན་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་ལ་གཞན་རིག་ཏུ་བརྗོད་དེ། དོན་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་བྱེད་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་ཤར་རམ་མ་ཤར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པའམ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཤར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པས་ཡུལ་རྟོགས་པར་མི་འགྲུབ་བར་རྣམ་པ་གཞན་ཤར་བ་ལ······སྙོས་དགོས་ན། འོ་ན་རང་རིག་ལའང་རང་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གཞན་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་པས། དོན་རྟགས་སུ་འཇོག་ལ་རྣམ་པ་དེ་རིག་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཡུལ་ནི་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་རྣམ་པར

འབྱུང་ལ། ངོ་བོ་དབང་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཡུལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ལྟར་མགོ་མཉམ་དུ་འཇུག་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལྟར་དེ་ཡང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སྡུག་ནི། རང་ཉིད་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེའོ། ། རང་རིག་ཅེས་པའང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་རང་རིག་མ་ཡིན་གྱི། བེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་ལས་ལོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་པའོ། །འོ་ན་གཞན་རིག་གི་ལྡོག་པའང་རང་རིག་ཏུ་ཐལ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་རྟོགས་པ་བརྟགས་ན་གཞན་རིག་གི་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དོ།། རང་རིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཞི་མཚོ་ལྟར་ན་རིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཤིང་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རང་གིས་རང་རིག་ན་རང་གིས་རང་སྐྱེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྐྱེ་ཞེས་པ་སྔོན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། རང་གྲུབ་ན་སྐྱེ་མི་དགོས། མ་གྲུབ་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་མེད་པས་མི་འཐད་ལ། རང་རིག་ནི་བེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཙམ་ཡིན་པས་རང་རིག་རང་སྐྱེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་རྐྱེན་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །འདིར་ཇི་ལྟ་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཙམ་མོ། །ཚད་མ་མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྣམ་བཞག་ལ། རྒྱུ་དང་། ངོ་བོ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྩོད་
སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་
བཅད་དེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་
མཚུངས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར། མདོར་ན་བདག་
མེད་པའི་དོན་ཐོས་པས་བཟུང་ཞིང་། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པས་སྒྲོ་
འདོགས་བཅད་པའི་དོན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །
ཐོག་མར་ཐོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བཟུང་བར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་པར་བསྒོམ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ལ་དོན་
མ་རྟོགས་པར་ཡང་སྒོམ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ནི་བདེན་བཞི་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་།
བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་བཞག་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ནི།
རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྲིད་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་མི་
འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་ཡང་ཅུང་ཟད་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལན་འགའ་
ལས་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་བཞག་གོ །འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
ནི་ཐར་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་མ་ཞི་བ་ཡང་ཐར་པར་ལྟ་བ་
དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉོམས་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡང་ཡང་
རྣམ་པར་འགྱུར་བས་བརྟན་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་
ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་བསྟན་ཏོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ལམ་མེད་པར་ལྟ་

བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ངན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་
པས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱུབ་མི་ནུས་པ་དང་། ལམ་འདིས་གཏན་
དུ་འཁོར་བ་ནས་ངེས་པར་བགྲང་མི་ནུས་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་བསྟན……
ཏོ། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་འགག་པའི་ཐར་པ་མི་འཐད་དེ། འདིས་ཉོན་
མོངས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟག་པས་སྤོང་མི་ནུས་སམ། མི་
རྟག་ཀྱང་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པའམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་
བགྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཁོང་ཁྲོ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པ་
འགལ་བས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་རྟག་པ་ཡིན་
པས་ནམ་ཡང་མི་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཡང་འདོད་ཆགས་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཚེ་ཞེ་སྡང་མངོན་
གྱུར་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་གནས་ལ། ཞེ་སྡང་གི་གནས་སྐབས་ལའང་
འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན……
མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་
ལྟར་ན་གནས་སྐབས་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་འཇིག་པར……
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་དུ་མི་
རིགས་ཏེ། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་རྟག་པ་
ལས། གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེ་ན།
རྒྱུ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གཞན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །སྤོང་བའི་ཐབས་
མེད་པས་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཉོན་

མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་···· པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤོང་ནུས་ཏེ། བདག་འཛིན་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ལ། གཅིག་ཤོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོའི་གནས་ཚུལ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ནི་ཕུང་པོའི་གནས་ཚུལ་མིན་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་གནས་པ་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་ཕུང་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འཆིང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་སྤངས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་བཏགས་ནས་ངར་འཛིན་པར་བྱེད་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་ལས་ནི། ནང་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་གིས་འབྱུང་ལ། བདག་དང་བདག

གིར་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ལ་དེ་ལས་ཕྲག་དོག་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལ་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལྟར། །འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ནི་སྡུག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། ཞེ་སྡང་ནི་མི་སྡུག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་སྡུག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་སྡུག་པར་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ལ་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དམིགས་ཡུལ་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་མི་སྐྱེ་ལ། འདི་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་ལ་སྡུག་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་གང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སྡུག་པར་སྣང་བ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ། གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམས་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང་། གནོད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི། ཡུལ་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་མི་རུང་སྟེ་དབང་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་མི་སྡུག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མིན་ཏེ། བློག་

ཕྱོགས་གོམས་པར་བྱས་པས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་སྤོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར…… དང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་བསླུག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་བློས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྡུག་མི་སྡུག་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡིད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྡུག་མི་སྡུག་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདིས་ནི། སྣང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད…… དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སླར་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པ་མེད་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པར…… མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སླར་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སླར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བ་བཅད་པའི་ཡལ་ག་བཞིན་ནོ། ། རིགས་པ་འདིས་འབྲས་བུ་ཐར་པ་གྲུབ་པས་ན། རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ལམ་བདེན་མེད་པར་འབྲས་བུ་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སོ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ་འདི་རང་ཉིད་ལ…… མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། འདི་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མེད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་

གི་བདེན་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལས་
བྱུང་ཚུལ་ན། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། བདག་ཏུ་
རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་གོ །བདག་ཏུ་
རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་སྣང་བ་ཤད་པ་ལྟར། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་།
བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཐོག་མར་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་། དེ་
ནས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་། དེ་བས་ཁྱད་པར་སྡུག་མི་
སྡུག་ལ་སྤྱོད་པ་འཚོལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་རིམ་པ་
བཞིན་འབྱུང་སྟེ། དང་པོས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་
པས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྤྱོད་པས་ཁྱད་པར་སྡུག
མི་སྡུག་གང་རུང་དུ་ངེས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་འོག་རོལ་དུ་སྡུག་པའི་མཚན་
མར་བཟུང་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་དེའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་ལ།
ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །དང་པོས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་པས་ངན་སོང་། གསུམ་པས་ཁམས་
གོང་མའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་

ལས་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ལ། གཞན་གཉིས་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རིམ་པའོ། །ལམ་བདེན་ལས་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ལས་མི་སོགས་ཏེ། རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཟད་ན་ཕུང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་འགགས་པ་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ཡང་། རྒྱུ་ལས་ཉོན་སྤངས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འགོག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བྱུང་ཟིན་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། བརྗོད་པ་རྣམ་དག་གི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་རྣམ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངག་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བརྗོད་པ་རྣམ་དག་གི་ངག་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ངག་བཞིན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད། ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་རང་ཚིག

ནང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །ཡང་ན། བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ངག་བཞིན། གཉིས་པ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་སྒོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཡུལ་གསལ་ལ་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་བློ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་ལ་གོམས་པ་རང་གི་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡུལ་གསར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་བློ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ལ་མཁས་པར་སྦྱོང་བའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་གསལ་ལ་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བློ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་ལ་ལུས་ངག་གི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་པ་ངང་གིས། ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་བློ་བཞིན། ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་བསྒོམས་ན་འབྱུང་ངེས་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ནི། ཤེས་ནས་བསྒོམ་པ། བརྩོན་པར་བསྒོམ་པ། ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་པ། བར་མེད་པར་བསྒོམ་པ། སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་ཙམ་མོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། ཉེར་ལེན་རིག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། ལུས་ངག་གི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པ། གོམས་པ་རང་གི་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཅིའི་

ཕྱིར་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དགོས་ཤེ་ན། རྟེན་བརྟེན་པ་མེད་ན་འཕེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ན་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་ནི། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ནི། འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་མདུན་ན་འདུག་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་སྟེ། རང་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྨག་རྒྱུར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར······ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་ཁྱབ་ནི་བེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་ལ། རྟེན་བརྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འགའ་ཞིག །རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པ་ན། རིག་པ་ཙམ་ལ་རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་འགྲུབ་སྟེ། ཚང་མང་གི་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས། དུ་བ་ཙམ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་བཞིན། འདིས་རྣམ་གཅོད་དུ་རིག་པ་ཙམ། རིག་པ་སྔ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པས་རིག་པའི་ཕྱི་བྲག་མཐའ་དག་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཁེགས་ཏེ། དུ་བ་ཙམ་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཁེགས་པས། ཕྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་འདིས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པ་ན། རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་མེས་འོད་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པ་ན། སྒྲོན་མེ་ཙམ་གྱིས་འོད་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པ་བཞིན། འདིས་རྣམ་གཅོད་དུ་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་ན། གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁེགས་ཏེ། སྒྲོན་མེ་ཙམ་ལ་འོད་མི་སྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་ན། ཕྱི་བྲག་མཐའ་དག་ལ་འོད་མི་སྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས། དུ་བའི་རིགས་འདྲ་སྔད་ཅིག་དང་པོ་ཡང་། དུ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པ་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ཡང་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་འདི་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་ཁེགས་པས། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ཡང་སྔ་མ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་ཁེགས་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ལུས་ལས་སྐྱེས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་སྲིད་པར……འགྱུར་རོ། །འཆི་ཁ་མའི་རིག་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་དོགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འོད་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བཞིན། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་འདི་བཞིན། ཕྱོགས་ཆོས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་

སུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ། །ཁྱབ་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ཚད་མས་འགྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་
མ་ཐག་གི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་
མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན། བེམ་རིག་གཉིས་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་
འཐད་དེ། བེམ་པོས་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ནུས་ན། བེམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་རིག་
པར་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་ལས། བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །
མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པས་ཕོ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་
གནས་སོ། །གཉིས་པ་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། འཆི་ཁ་མའི་
སེམས་ཆོས་ཅན་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་ནུས་ཏེ། རིག་པ་ཕྱི་མ་རིག་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་
ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་འདི་བཞིན།
རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྟེན་བརྟེན་པ་མི་འཐད་དེ། ཆུའི་ཚ་བ་བཞིན་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་རིག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་
འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་པ་རང་གི་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་'''
བས་སྒྲོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། རང་བཞིན་
ངོས་བཟུང་། ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་
ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་ཚད་མ་
སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ནི་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཡུལ་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྡོག་
གི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བདག་
རྐྱེན་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་སྟོབས་ལས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་
མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །འཁྲུལ་པ་ཅན་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སོགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གསུམ་པོ་
ལའང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་
གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སློབ་པ་མེད་
པས། མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ལྔའོ། །ཅིའི་ཕྱིར། སློབ་པ་
མེད་ཅེ་ན། རང་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སློབ་པ་དང་།
མི་སློབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དྲུག་
ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བས་ན། དབྱེ་སྒོའི་དོན་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་དག་ལའང་། རྗེས་ཐོབ་སྣང་
བཅས་དང་། མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས
རྣམ་པ་བཅུའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སྦྱི་སྦྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ
མཁས་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས
ཀྱིས། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་ལ།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས། ཐབས་ཀྱིས་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་བོ། །དེ་དག་

དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ནི་མྱུར་ན། ཚེ་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། བདག་མེད་བསྒོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་ལ། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། བདག་མེད་བསྒོམས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་བསྒོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། མྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གྲོལ། །བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། །གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་དེ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་སྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་མ······ཡིན་ཏེ་ཐབས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མ་སྦྱངས་པས། ཤེས་བྱ་ལ་ཐུགས་མི་གསལ་ཞིང་། སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། སྙིང་རྗེ་དམན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ། ཐབས་ལ་གོམས་པས་སྣང་དོར་གྱི་གནས་ཀུན་ལ་ཐུགས་གསལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཟོའི་གནས་གོམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མཐར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །

ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །
དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པས། །དེ་ཉིད་རྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
ནམ་ཡིན་ཞེ་ན། བཅད་ཤེས་དང་ངེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་
མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཀུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མས་
ངེས་འཇུག་ལྡོག་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ནི། མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་དྲན་པས། སོ་སོར་ངེས་པ་ལས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ལ།
འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ
ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདྲ་ལ། སྔོན་ནས་ཤེས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ
རྣམས་ནི། སྔོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་
ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་
པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་འོངས
པ་མི་མཁྱེན་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་རུང་ལ། མཁྱེན་པའང་སྣང
ནས་མཁྱེན་ན་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་སྣང་ན
མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱན་ལྔན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དེའི་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སོགས་དཔག་མི
ཐུབ་སྟེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དང་། བརྗོད་པའི

ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། ངོ་བོ་སྒྲུབ། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ། གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྔར་བྱུང་ཟིན་པ་བསྒྲུབ་ན། རྒྱན་མཛད་པས། གང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ། དོན་དང་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པ་དེས། གཞལ་བྱ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཡུལ་བཤད་པ་བཞིན་གཞུང་འབུམ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་པོ་དེས་ཀྱང་དོན་དང་མཐུན་··· ཞིང་། འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུབ་པར་ནུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའང་། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ངེས་ཤིང་སྤུ་རིས་ཟིན་ན། སྔོན་བྱུང་བའང་དཔག་པར་ནུས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། གང་རྟེན་བརྟན་ཞིང་གོམས་པ་དང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་བསྒོམ་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས··· ནས་བསྒོམ་བྱ་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་སྟེ། འདོད་འཇིགས་གོམས་པ་བཞིན། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའང་རྟེན་བརྟེན་ཞིང་གོམས་པ་དང་གིས་ཁྱད་པར་དུ······ འགྱུར་བ་བསྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་ངེས་པས་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། གོམས་པ་དང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་། མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཕྱྭ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རྟེན་བརྟེན་པ་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་། མ་མཐའ་ཐུག་པ་གཉིས་རང་རིག་གིས་ཁེགས། དབུས་ཀྱི་རིག་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས། རིག་པའི་རྒྱུན་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་

མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པོ། །ཡ་མཐའ་མ་མཐའ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་གིས་རིག་པ་ཙམ་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པས། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པ་ཙམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ཙམ་མེ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་མེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བ་ཙམ་སྔོན་དུ་ཁེགས་པ་ན། མེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པ་ཙམ་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པས། རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཙམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་ཙམ་འོད་འབྱིན་པར་གྲུབ་པས། འོད་མི་འབྱིན་པའི་སྒྲོན་མ་ཙམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། འོད་མི་འབྱིན་པའི་སྒྲོན་མའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་མི་གྲུབ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་བ་དང་པོའི་སེམས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཕ་མའི་ལུས་ལས་སྐྱེ····བར་འདོད་པས་རྒྱུ་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པར། མར་མེ་མནལ་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རིག་གིས་ད་ལྟར་རིག་ཙམ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཤུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་སྔ་ཕྱི་ངེས་ན། ཆད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་སེམས་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། དུ་བ་དང་པོ་

རིགས་མི་མཐུན་གྱི་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོན་མའང་སེམས་ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་སྐྱེད་པའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྒྲོན་མ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ་འདས་པ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ། མ་འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་སེམས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ཉེར་ལེན་སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་མཐའ་"ཐུག་མེད་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་སྔོང་བས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ཉེར་ལེན་སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རིགས''''པས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ། བདག་འཛིན་མེད་པའི་སེམས་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་ཐ་མའི་མྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་ནི། བདག་འཛིན་ཡིན་ཅིང་། གེགས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། མུ་སྟེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ལས་དང་། ལུས་གཉིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། ཡ་གྱལ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བས་ལས་ལུས་གང་རུང་ལ་གནོད་

པ་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྡོག་སྟེ། ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་ཆུ་ལུད་སོགས་མེད་ན་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་ལུས་གཉིས་པོ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཟད་ན་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཟེར་ན། ལས་ལུས་རྐྱང་པ་འཇོམས་པའི་ཐབས་མི་ལྡ་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་ཐར་ལམ་མ···ཡིན་པར་ཐལ། ཡོག་སྲིད་ཡོད་ན་ལས་ལུས་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ལུས་མཐའ་ཡས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཤེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོག་སྲིད་ཡོད་ན་སྔར་གྱི་ལས་ལུས་སྤངས་ཀྱང་། ཕྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོག་སྲིད་སྤངས་ནས་ལས་ལུས་མ་སྤངས་ཀྱང་། བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པས་ལས་ལུས་རྐྱང་པ་སྤང་མི་དགོས·····པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ཡང་སྲིད་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དེ་ཡོད་ན་བདག·····གིར་འཛིན་པ་གཞན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སྡང་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས་ནས་ལས་དགེ་བ་ལས་འཁོར་བ་མཐོ་རིས་གསུམ། མི་དགེ་བ་ལས་ངན་སོང་གསུམ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ལས་ཁམས་གོང་མར་འཕེན་ནོ། ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། ། དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆགས་བྲལ་མིན་དང་སྲིད་ལྡན་དང་། །རྟོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གྲོལ་མ་

ཡིན། །དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ཏེ་ལས་ལས་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། འཆི་ཁའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། འཆི་ཁའི་དབང་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ། འཆི་ཁའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས། འཆི་ཁའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་དབང་པོ་གཞན་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པོ་དེའི་བཟང་ངན་དུ་སྐྱེ་བའི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། ། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་དཔྱད་པ་ལ། ཕྱོགས་རེ་མགོ་གནོན་པའི་གཉེན་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ། རྣམ་འཚེའི་གཉེན་པོར་སྙིང་རྗེ། ཕྲག་དོག་གི་གཉེན་པོར་དགའ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཏང་སྙོམས་སྒོམ་པར་གསུངས་པའང་ཕྱོགས་རེ་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ནུས་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་སོགས་རྨོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་དག་དཔྱིས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། རང་གི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀུན་དང་། །འགལ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་ལྟ་ལྷན་

སྐྱེས་སྤྱངས་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ན། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་བསྟན་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མེས་བསྲེགས་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་ལ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་ན། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འབྱིན་པར་ངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་སྤྱི་བཙན་དགོས་བཙན་ལ། ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། འཁོར་བ་དགོས་བཙན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གྲུབ་ལ། ལོག་སྲིད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་མེད་ན་ཡང་སྲིད་འབྱིན་པ་ངེས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་རྟེན་བརྟེན་པས་ཆོག་མོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་རྟེན་བརྟེན་ན་འཁོར་བ་དགོས་བཙན་པའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ལམ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་གསལ་བ་རྟེན་བརྟེན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་སེམས་གསལ་བ་ཙམ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་ན་དེ་སྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ། གེགས་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ས་བོན་བཞིན། འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་སེམས་གསལ་བ་ཙམ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚང་ཞིང་གེགས···མེད་པ་ཡིན་នོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །གོམས་པ་དང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་སྒོམ་པ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེ་འདོད་འཇིགས་སོགས་གོམས་པའི་སྟེང་དུ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། སྣང་བཅས་དང་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་འཁྲུལ་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྣང་བྱ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ལ་མི་འཐད་

པ་སྤྱང་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག །དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སྤྱང་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ནས་ལན་གཅིག་སྤྱངས་ཀྱང་མེད་པར་ལྡོག་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་སྤྱངས་པའི་གྲོལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་རྩ་བ་ནས་སྤྱངས་པས། ཉོན་མོངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ལ་པའི་མཆོངས་པ་ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མི་མཆོངས་པ་ལྟར། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཆུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོས་ཀྱང་མེར་མི་འབར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་གོམས་པས……ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་དེའི་ངང་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་དོ། །གསེར་གྱི་བཞུ་བ་མེ་དང་བྲལ་ནས་སླར་སྲ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་གོམས་པ་ཅུང…ཟད་འཕེལ་ཡང་འབད་པ་དང་བྲལ་ན་སླར་ལྡོག་གོ །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པའི་མཆོངས་པ་གོམས་པ་དེ། བརྩེ་སོགས་གོམས་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐ་མལ་པའི་མཆོངས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩེ་སོགས་གོམས་པ་ནི་ལུས་སྟོབས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་སོ། །ཡང་ཆུ་བསྐྱོས་པ་

དེ་དེའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྟེན་མི་བརྟན་པར་སྐམ་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩེ་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་བཞུ་བ་དེའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། གསེར་བཞུ་བ་དེ་མེ་དང་བྲལ་ན་སླར་སྲ་བར་འགྱུར་རུང་དུ་རང་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩེ་སོགས་གོམས་པ་ནི། སླར་ལྡོག་མི་རུང་དུ་རང་རྒྱུས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་གོམས་པ་ལས་དེའི་ངང་དུ་འགྱུར་སྲིད་མོད། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པར་དཀའ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞི་ལ་མི་སླུ་བ་སྟེ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགོས་པའི་མི་ཀུན་འཚོགས་པ་ལ་མི་ཀུན་འཚོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པར་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཉན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་བ་ལང་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ལ། དེའི་ཐབས་ཤེས་པས་ཆོག་མོད། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་ཡང་ཅི་དགོས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱ་རུ། །གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་བཅད་བྱའི། །འདི་ཡི་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། །ངེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་

མཁྱེན་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་ཞིག་དཀའ་བ་མཐོང་བ་དེས་རགས་ཤིང་སླ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏད་ན་བུམ་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་ཞིང་དཀའ་བ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་གཞན་མི་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་མི་གཏོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གང་ཟུང་གཅིག་མ་མཁྱེན་ན་ཡང་། དེ་དང་འཚམས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་ནུས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་མི་གཏོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རྒྱུ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གོང་དུ་མི་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་ནི། རང་དོན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །

བསྐལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་རྒྱུའི་ལས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་། ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པ……རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཁྱེན……ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །བསླབ་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ……ལྟར་སྣང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ། དབྱེ་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ

ལྟར་སྣང་གཉིས། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལའང་ཟླ་གཉིས་གསལ་
སྣང་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་ལ་
སོགས་པ་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་བརྡ་ལ་རྟེན་པ་ཅན་དང་།
དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
གསུམ་ནི། མདོ་ལས། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་
རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དྲུག་
ཏུ་བཤད་པ་ལས། སྐྱིག་སྒྲུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་།
བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས།
ཕྱི་རོལ་སྣང་བས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཀྲོག་པའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གསུངས་ལ། རྗེས་དཔག་རྟགས་
འཛིན་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་
གཉིས་རྟགས་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པའི་
རྟོག་པ་གཉིས། མངོན་སུམ་དང་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞི་ནི་སྟོམ་གཉིས་མངོན་སུམ་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བསྟན་····
པའི་ཕྱིར་དུ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གསུངས་ལ། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་
སོགས་ནི། རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་། སླུ་བས་ཚད་མའང་མིན་ནོ། །ཞེས་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཀྲོག་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་རྟོག་པ་
དང་། རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྐྱེ་སྟེ་གསུངས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་
སྐྱེས་མིན་པར་སྒྲུབ་དོན་དུ། །གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་
དཔག་སོགས་གྲུབ་བརྗོད་པ་ནི། །སྟོམ་གཉིས་ཉིད་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །སླུ་

བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཚད་འབྲས་དཔྱད་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་དཔྱད་
པ་དང་། ཕྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་
ནི་འགའ་ཞིག་བྱ་བྱེད་དང་ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་གཅིག་
ཤོས་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་རང་སྡེ་བྱེ་
བྲག་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་དོན་རྣམ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་རིག་མེད་པར་
སྨྲ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་དང་ཚད་
འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་འདྲ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་མ་ནི་ཡུལ་འཇལ་བར་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་ཆ་ཡིན་ལ།
འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཤིང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་བྱ····
བའི་ཆའོ། །གཞལ་བྱ་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དོན་ནི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གཞལ་བ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཤིང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་ཚད་མས་
རིག་པ་ཡང་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མིན་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བར་
སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དོན་རྟོགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོ་ལས། བྱ་
དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །
འདིར་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་འཇལ་

བར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དོན་རིག་པ་དང་། རང་རིག་པའོ། །གཞལ་བྱ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པའོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་མོ། །དེ་ལ་གཟུང་རྣམ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའོ། །འཛིན་རྣམ་ནི་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པའི་ཆ་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའོ། །འདི་དག་ལས་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཕ་རོལ་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ལ་རྟེན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཐུན་མོང་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་བླང་དོར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་། འཇོག་བྱེད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ནི་འཇལ་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་ངེས་བཟུང་སྟེ། མདོ་ལས། འཇལ་བྱེད་ལ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱེད་པ་དང་། ཚད་མ་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་འདྲ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་

ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དོན་རིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི། དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འཇལ་བྱེད་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དོན་རིག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་འཇལ་བའི་དགོས་པ་ནི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདྲ་བ་ནི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཡང་དོན་འདྲ་བ་ཁོ་ནས་འབྱེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་འཇལ་བའི་བློས་དོན་མ་རྟོགས་ན་དོན་འཇལ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་བར······འགྱུར་ལ། རྟོགས་ན་དོན་འཇལ་བྱེད་དེ་ཉིད་དོན་རྟོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དོན་རིག་ལས་གཞན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་ལ་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། གསུམ་པོས་ཚད་མས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་བླང་དོར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས···རྫོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་འཇལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞལ་བྱའི་བླང་དོར་ལ་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་བློ་ཙམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་སྦྱོར་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བློ་ཙམ་ནི་ཚད་མ་མིན་ལ། འདི་ནི་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་དོན་རྟོགས་ཚད་མ་འབྲས་བུ་དང་། བྱ་བའི་ཆར་བསྟན་ནས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཟླར་བགྲང་བའི་ཚད་མ་ཡང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན···ཉིད་དང་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དོན་རྟོགས་ཚད་མ་འབྲས་བུའི་བྱ་བའི་ཆར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་བྱེད་པའམ་མཚན་ཉིད་དམ། སྒྲུབ་བྱེད་ཁོ་ནར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཕྱིར། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་··པའི་ཆ་ནས་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བུམ་མེད་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་

མཚུངས་ཏེ། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་མེད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མར་སོང་སྟོབས་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཚད་མར་སོང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་... གཅོད་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པའི་རྒྱུད་པ་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དང་། རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་ལ་སོགས་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དངོས་སུ་འཛིན་པར་མཚུངས་སོ།། གལ་ཏེ་འཛིན་པར་འདོད་ན། དེ་དངོས་གཅིག་ཕྱིར་སྒྲ་སོགས་ལས། །ཐ་དད་སྣང་བློ་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་པར་བྱའོ། ། རིག་པ་འདིས་ནི་བོད་དག་གིས་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ... དང་། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རྟོགས་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་གྱི། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེས་རྟོགས་པ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟེང་གི་བུམ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། མངོན་

སུམ་ལ་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བུམ་མེད་ཆོས་ཅན། དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་བློ་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱང་འཕན་པས་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི…ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མིན་ཏེ། མེད་པ་དེའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཡང་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་མེད་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་གཞལ་བྱ་མིན་ན་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དེ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བས་ཁྱབ་བོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་སྣང་བ་མིན་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་བཤད་དགོས་སོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བླར…བགྲངས་པའི་ཚད་མ་ནི་དོན་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་གཟུང་བ་མིན་གྱི། འཇལ་བྱེད་ལ་ཚད་མ་བྱས་པ་ཙོན་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྐོག་དོན་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ལྐོག་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྱེད་པའོ། །དོན་ནི་ལྐོག་དོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྐོག་དོན་རྟོགས་པ་ཞེས་བཞག་སྟེ་ལྐོག་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར…

ཞེས་པའོ། །དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ། དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུད་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་འཇལ་བའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་སོགས་ནི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ལྟར་ན། དོན་རིག་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་སྒྲུབ་བར་བྱེད་རྒྱུད་སོགས་ལ་ཚད་མར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེས་ནི་གང་ལ་ཚད་མར་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་རྟོགས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་"དོ། །དོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉུབ་ནས་ཤེས་པ་སྒྲུབ་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྒྲོ་འདོགས་""ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་བཞག་ནི། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དོན་སྣང་ཙམ་ཐ་སྙད་དུ་གཞལ་བྱ། དེ་རིག་པ་འབྲས་བུ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་བྱེད་པའོ། །བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དོན་སྣང་གི་མངོན་སུམ་ནི་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་

སྲིད་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་སླུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མའོ······
ཞེས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་
བརྟན་ལས། །བདེན་དང་རྫུན་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །འདིར་ཙུང་ཟད་དཔྱད་ན། རྣམ་བདེན་པའི་ཚུལ་ལ། དོན་ལ་
རང་རིག་ཡིན་ཡང་འདིར་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ······
བཞག་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། སྣང་ཚུལ་ལ་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་རིག་
པ་འབྲས་བུ་ཞེས་འཇོག་པར་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྣང་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས···
བུ་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་དོ། །གཞུང་ལས་ཀྱང་། གཟུང་དང་འཛིན་པ་རིག་པ་
དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་
འདི། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུང་རྣམ་
གཞལ་བྱར་འཛིན་པའི་ཚེ་ན་མ་དཔྱད་པ་དང་། ཙུང་ཟད་དཔྱད་པའི་
དབྱེ་བས་དོན་སྣང་རིག་པ་འབྲས་བུ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་
པའི་ཚུལ་གཉིས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་དགོས་སོ། །བོད་དག་གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་
ཕྲ་མོ་རིགས་པ་མི་སྣང་ངོ་། །ཡང་བོད་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་དང་། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འོ་ན་རང་
གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་གི་བདག་ཉིད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་ཡུལ་སྔར་མ་རྟོགས་གསར····
དུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི། རང་གི་

བདག་ཉིད་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ནང་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དང་། རང་མྱོང་བར་བྱེད་ཙུང་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་མངོན་པས་འཛིན་རྣམ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། རང་མྱོང་བར་བྱེད་ཙུང་དང་། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དགོས་སོ། །འདིར་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དོན་སྣང་ཙམ་གཞལ་བྱར་འཇོག་པར་བྱེད་ཀྱི། གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་ནི་མི་འདོད་དེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས། དྲུག་གི་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་དོན་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིག་པ་སྤྱི། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་མ་འདྲེས་པ་སིལ་བུར་གནས་པ……ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ནི་རགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་།

གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན། འདི་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་དུས་མཉམ་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དུས་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་དང་། རེ་རེ་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ནི་རྣམ་བདེན་པས་དོན་དུ་སྣང་བ་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ། རྣམ་རྫུན་པས་རྣམ་པ་རྫུན་པར་འདོད་པས་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་འགོག་གི རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པའོ། །རྩུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་མི་དད་པ་འགལ་ཏེ། ཐ་དད་པ་ཁོན་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མི་འགོག་གོ །མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་རྫས་ཐ······དད་མིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཐ་མལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་དམིགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་རིག་ཐ་དད་ཀྱིས་མྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། ཟླ་བ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ལྟ་བའི་ཚེ་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ཟླ་གཅིག་དམིགས་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་མ་དམིགས

པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་པས་བཏགས་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་པའི་ ···· ཕྱིར་ཏེ། རང་རང་གི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་ཙམ་མོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཐེས་འགྲོ་རང་རག་གིས་འགྲུབ་ལ། ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྔོ་སེར་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་ཏེ། ཐ་ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྣང་གཟུགས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྣང་གཟུགས་ཙམ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་ཏེ། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱི་ལ་དང་། འུག་པ་ལ་སོགས་པས་སྣང་བ་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་སྣང་གཟུགས་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མིག་གིས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་སྣང་བ་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་ལ། སྣང་བས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡང་དབང་པོ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གི་སྔོན་པོ་དམིགས་པར་ཐལ། སྔོ་སྣང་མིག་ཤེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞན་རིག་ཏུ་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྔོར་སྣང་རྟོགས་པས་སྔོར་སྣང་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མྱོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་བདེན་པ་

ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་དམིགས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེས་དམིགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་རྟོགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་འདོད་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་སྣང་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་སྣང་དང་དོན་སྣང་དམིགས་པའི་བློ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པར་དོན་ལ་གནས་སམ། ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་གནས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་རྫུན་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དོན་སྣང་བདེན་མེད་དུ་བསྒོམས་པས་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྡོག་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་སྣང་བག་ཆགས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི།

འོན་ཀྱང་རྣམ་བདེན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་བྱ་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རྫུན་པ་ལ་མ་ངེས་སོ། །
གཉིས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། སྔོན་
པོར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་
བའི་ཕྱིར། མར་མེ་ལ་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་
གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན།
ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དེ། གསལ་
བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། ལ་
ལ་མེའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བྱ། རྗེས་དཔག་ནི་འཇལ་བར་བྱེད་པ་པོ། དེ་
འཇལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ།
འཇལ་བའི་དགོས་པ་ནི་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་དོན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བ་སྟེ། དོན་འདྲ་བ་ལས་
དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་སེམས་ཙམ་པ་
ལྟར་ན། དང་པོ་དུ་བར་སྣང་བ་དམིགས་ནས་རྗེས་ཐོགས་སུ་མེར་སྣང་
རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་དུ་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་ནས་རྗེས་
ཐོགས་སུ་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་དགོས་པས་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་ལ་མེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་མེར་
སྣང་གི་བློ་ནི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་
དང་དུ་སྣང་གཉིས་སྔར་གྱི་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་ཆོས་
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་སོ། །རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་

ཐོབ་བྱའི་མེ་སྔར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྔར་གྱི་མེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དུར་སྣང······
གི་བློ་ཡོད་དུས་སུ་ཐོབ་བྱའི་མེ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། སྔར་གྱི་མེའི་བག་ཆགས་ལ་
ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་
འབྲས་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྔར་གྱི་
རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་ནི་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་
མེར་སྣང་ལ་དུར་སྣང་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དུ་བའི······
རྟགས་ལས་ལ་རྒྱབ་ཏུ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་མེར་
སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་ནས་དེ་ལས་དུ་བར་སྣང་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་
འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་བར་སྣང་བ་ལས་ལ་ལ་མེ་
སྒྲུབ་པ་མིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། དུ་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་ལ་སད་ཅིང་
ལའི་སྟེང་གི་མེའི་བག་ཆགས་ཕྱིས་སད་པས་མེ་ལས་དུ་བ་སྔ་བ་ཉིད་དུ······
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལ་ལ་མེའི་བག་ཆགས་ཙམ་སད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་
ནི་སྔ་རོལ་དུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་པ་རྟོགས་པའི་བློ་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལའི་སྟེང་དུ་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་ལ་སད་ན་ལྐོག
ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དུ་བར་སྣང་བ་ལས་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་
པ་ཡིན་ནོ། །སད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ན་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅི་ཞིག
དགོས། སྔོན་ཆད་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་གཞན་མ་བྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རང་ལ་
སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་ཉིད་རང་ལ་སྣང་
ན་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྣང་ན་རྟགས་མ་བཟུང་བས་

རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་མི་རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་ན་ཡང་
རྟོགས་པ་པོའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བར་མཚོད་པར་བློ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་
བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་ན་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་པོའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་
མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དཔོག་
པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལས་ཀུན་སློང་གི་བྱེ་བྲག་རྟོན་དུ་
འགྲོ་བའི་ཁྱབ་འབྲེལ་རང་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་རང་འདྲ་བ་མཐོང་
ནས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཞན་
གྲུབ་པ་ལས། རང་ལུས་བློ་རྟོན་འགྲོ་བ་ཡིས། །བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་
དེ། །འཛིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བློ་ཤེས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་རྒྱུད་ལ་
ནི་ཁྱབ་འབྲེལ་གཏན་ལ་དབབ་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ཕ་རོལ་
པོའི་སེམས་རྒྱུད་ད་དུང་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་
ཡང་དཔེ་གཞན་འགོད་དགོས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ད་དུང་ཁྱབ་འབྲེལ་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་
ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག །བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཐུག་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །གཞན་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་དེ། རང་
གི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་པོའི་
སེམས་རྒྱུད་དཔོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྔོར་སྣང་ཡང་སྔོར་སྣང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་

འགྲུབ་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རང་ལ་སྣང་བའི་ཆ་རང་གི་ཤེས་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་ཙམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ
མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཉིད་རྟགས་སོ། །ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་
སྙད་ཙམ་ཡང་མེད་ན་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་
ཆོས་རྗོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་
མ་དཔྱད་པའི་ངོ་ན་ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་རྟགས་ཡིན་ལ།
ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན་རང་ལ་སྣང་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ
ཡོད་པའི་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་རྟགས་སོ། །རིག་པས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་ན་
ངག་ཏུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
རྟགས་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར
བས། སྒྲོ་བཏགས་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ལས་ནི། ཕ་
རོལ་པོའི་ངག་ཏུ་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་།
གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས
རྒྱུད་རྟོགས་པ་ཡང་འཐད་དེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་རང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་
ཡི་དམ་གྱི་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་མཐུས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་རྨི་ལམ
བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་བཤད་དོ། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་ནོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི།

ཡིན་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུ། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཏུ་
སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རིག་བྱ་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི······
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་
དུ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་ལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི··
དགོས་པའོ། །རིགས་པས་དཔྱད་ན་གཟུང་རྣམ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་མེད་ཅིང་། གཟུང་རྣམ་ཡང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་
པས་རང་རིག་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འབྲས་བུའི་རྣམ····
པར་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གསུངས་པ། འདིར་ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད། འབྲས་
བུ་ནི་མཚོན་བྱའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དུ་
སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་
ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དོན་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་རིག་བྱར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་ལས་ཐ་དད་པའི་
དོན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་
ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། སྣང་བ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། དོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་
མདོ་ལས། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་

བྱེད་ལ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི། དོན་རིག་གི་འཇོག་བྱེད་དོ། །དོན་ནི། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འཇལ་བྱེད་ལ་གང་གི་སྒོ་ནས་དོན་རིག་པར་འཇོག་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་དོན་རིག་གོ །འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དབང་བློ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། བློ་ལ་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་རྐྱེན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱོན་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་ལའང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དོན་དངོས་ཡིན་ན། དོན་གཅིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་བློ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དབང་བློ་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བློ་ལའང་ཡོད་དེ། འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་ཚེ་སྔར་དབང་བློ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དབང་བློ་ལ་བདེ་

བ་དང་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལན་ཚྭ་གཅིག་གིས་ཛ་མོང་
དང་སྤྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ·······
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་
ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་སྣང་བ་
དེ་ཉིད་འདིའི་ཚད་མ། དེའི་འཇལ་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས།
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོག་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྣ་ན་ཤྲིས་
འདིས་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པས་དོན་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཤཱཀྱ་བློས། ཤེས་བྱ་ནང་གི་
ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རིག་
འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཙམ་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད····
དེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་། རང་རིག་ཚད་འབྲས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་
ཀུན་ལའང་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རིག་འབྲས་བུ་
ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཞན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་
རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཚད་མར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས
བརྗོད་ན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་
ཤེས་པ་ཡང་རང་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན····
ཏེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་རིག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་
རིག་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་པོ་ན་ཚད་མར་གསུངས་ཀྱི།

བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་མ་གསུངས་སོ། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཇོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་འདོད་དེ། འཛིན་རྣམ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུར་འཐད་དོ། །འདི་ནི་ཕྱི་བྲག་སྨྲ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་གླེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་ནི་དབང་དོན་ཕྲད་པ་སོགས་ཚད་མར་འདོད་པའི། ཕྱི་རོལ་པའི་དགག་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བརྩད་པ་ན། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས་དེ་ལ་རང་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་གཞན་དག་གིས་ནི་གཞུང་འདོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་མི་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་གཟུང་བར་སྣང་བ་གཞལ་བྱ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ། འཛིན་པར་སྣང་བ་འཇོག་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་དུ་ཡུལ་

ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ······
སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་མ་རིག་
པས་སླད་པའི་བློ་འཁྲུལ་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་ལ······
བརྟེན་ནས་གསུངས་ཀྱི། ཡང་དག་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ནི། གང་གིས་དངོས་པོ་
རྣམ་དཔྱད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་ཤེལ་སྒོང་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྲུབ་བོ། །བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་
རབ་དབྱེ་ལས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་བྲལ་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དོན་དམ་འདོད། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །གྲུབ་མཐའི་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་རྣམས་སྤྲོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཟུང་དང་འཛིན་པར་རིག་
པ་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར། རང་རིག་འབྲས་བུ་མ་སྨོས་པ་ནི་
སྣང་ཚུལ་ལ་བ་རྟེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ལ། སྣང་ཚུལ་ལ་གཟུང་བར་
སྣང་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་
འབྲས་བུར་མི་བཞག་གོ །འདི་ནི་བློ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་
སློབ་མའི་ཁ་བསག་རེ་ཙམ་དགུག་པས་ནི་སླ་ཉེན་ཡོད་དོ། །འདིར་རང་
རིག་ཚད་འབྲས་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་དང་མི་ལྡན་
པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །
འདི་ནི་ཀུན་ལའང་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་རིག་གི་
ཚད་འབྲས་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་
རྣམས་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་

ལ་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་འབྲས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་བཅད་དུ་ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྨྲ་བ་ཁེགས་ཤིང་། ཡོངས་གཅོད་དུ་ཚད་མས་དོན་དང་ཤེས་པ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ཚད་མ་གང་གི་གཞལ་བྱར་ཆོས་གང་འགྱུར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དགག །རང་གི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་། དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཚད་མ། དེ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་དོན་དང་མི་འདྲ་ན། དོན་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་དབང་དོན་ཕྲད་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྟོགས་པར་ཐལ། དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དང་ཕྲད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མཚུངས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་པས་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ལས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ཚད་མ་ཁྱད་པར་ཅན་རྫས་རྟོགས་པ་ཚད་འབྲས་སུ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མའང་འཇུག་ན་གཉིས་དོན་མེད་ལ། མི་འཇུག་ན། རྫས་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ལ་དབང་པོ་ཚད་མ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བེམ་པོས་ཡུལ་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་འབྲས་ཞེས་པའང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་

གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཚད་འབྲས་རྫས་གཞན་དང་།
རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ
འབྲས་སྲིད་ལ་ཚད་འབྲས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །
ཞེས་དང་། གང་ལས་འབྲས། གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྦྱར་ན། དེ་ལ་རང་རིག་
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་པ་ནང་པའི་གྲུབ
མཐའ་སྨྲ་བ་མདོ་སེམས་གཉིས་མཐུན་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཞལ་བྱ།
རང་རིག་པ་འབྲས་སུ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་བྱས་པའི་རྣམ་བཞག་
ནི། རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔེར་
ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །
གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །དེ་
ལ་ཉམས་སྐྱོང་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་སྐྱོང་བར་རུང་། །དེ་
ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག །གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དོན་རིག་སྨྲ་བས་རང་རང་གི་གྲུབ་
མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འཇོག་གོ །འགའ་ཞིག་གྲུབ་
མཐའ་བཞིའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དོན་ལོག་པ་ཞིག་འདོད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་མཁས་པའི
བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་

པའི་ལུགས་དང་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་རྗེས་དཔག་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། གཞན་སེལ་གྱི་མེ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣོམ་པའི་ལ་མེའི་ཚོགས་དོན་གྱི་རང་མཚན་གཞལ་བྱ་རྟགས་དུ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། གཞན་སེལ་བས་འཇུག་པའི་བློ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཚད་མ། ལ་མེ་ལྡན་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྙད་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་·······རྣམས་བཞེད་དོ། །རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ལྐོག་གྱུར་གཞལ་བྱ་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་··པ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྣང་བཞིན་འདི་དྲུག་རྣམས། །ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན། །རང་དང་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་རིག་པ་ལ་འབྲས་རྟགས་མི་སྲིད་ལ། ལ་མཐོང་བ་ན་ལ་རྒྱབ་ན་མེ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། ཐེམ་པོར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རྟགས་ལ་ལས་རྟོགས་པ་ཡོག་ཤེས་སུ་ཐལ། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་མེ་མེད་ཀྱང་། དུ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱིས་མེར་སྣང་སྐྱེ་ན། དུར་སྣང་རྒྱུ་དང་མེར་སྣང་འབྲས་བུར་སོང་བས་རྒྱུ་འབྲས་གོ་ལོག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དུར་སྣང་གི་སྔ་ལོགས་ན་ཡོད་པའི་མེར་སྣང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ། མེར་སྣང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སད་པ་ལས་དུ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་གསལ་བར···སད་པ་ལས་དུར་སྣང་སྐྱེ་བ་ཉིད་རྟགས་སུ་འཛོག་གོ །དེ་ལས་ལ་དང་མེའི་ཚོགས་དོན་དུ་སྣང་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ····སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དེས་ཀྱང་དོན་སྣང་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུའི་བློ་དེའི་འཁྲུལ་ངོར་མི་སླུ་བར་འགྲུབ་པོ། །

དེ་སྐད་དུའང་། སེམས་རྒྱུད་དེར་ཟུང་བག་ཆགས་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། །སྣང་བའི་བློ་དག་གསལ་བྱེད་པ། །དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །ལུགས་འདི་ནི་རྟོག་གེ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །ཚད་མ་རིག་པའི་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎

རབ་བྱེད་བཅུ་པ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་བཤད་པ།

རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པའི་ངག་གོ །དང་པོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཏན་ཚིགས། རྟོགས་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ངོས་བཟུང་། དེ་ལས་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ། གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་

ཚིགས་དོན་ལ་བརྗོད་པ་གསུམ་ལས་ཚིགས་དོན་ལ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་
ཡིན་ལ། ཡ་གྱལ་ཚིས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་ལ་བཏགས་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ།
ཚིགས་དོན་དེའི་ཕྱོགས་རེ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
རས་ཡུག་ཏུ་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་འཇུག་པ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ། ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ།
ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག །ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཇུག །རྟགས་ཀྱི་ནུས་
ཡུལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཚིགས་དོན་ལ་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་
འཇུག་པ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་མེད་དང་བཏགས་མེད་དོ།།
དངོས་མེད་ནི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བརྗོད་པར་...
འདོད་པས་འདོད་རྒྱལ་དུ་སྦྱོར་སྦྱར་བ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
དོན་གོ་བ་ནའང་། སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློ་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་ནོག་སློག་ཤལ་ཅན་ལ་བ་ལང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །
བཏགས་མེད་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་མིང་དེ་དགོས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་......
འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་བཏགས་མེད་དུ་འདོད་དོ། །
ཕྱོགས་སམ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚིགས་དོན་ལ་དངོས་མེད་དུ་
འཇུག་སྟེ། དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚིགས་དོན་དེ་
ལ་ཐོག་མར་སྦྱར་བའི་བརྡ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚིགས་དོན་ལ་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་མ་ནས་དེ་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཡ་གྱལ་
གཉིས་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་མེད་ཡིན་ཏེ།
ཕྱིས་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་

དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་
བྱས་པ་གཉིས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དགག་བྱེད་ཆོས་
ལ་ཁྱབ་པའི་འགལ་བའང་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་པར···
རྟོག་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་
ངོ་བོར་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་སུ་
བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་ལ་མི་གོ་བར་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ནམ།
མི་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི···
འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ།
ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ལ་མི་གོ་སྟེ། མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའམ་དེའི་ཆོས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ···
མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་
ཉིད་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མཐའ་དེ་ལྟར་བཀག་ན་
རྗོད་པ་བརྒྱུད་པས་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་
ལྟར་མི་བརྗོད་པར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་རང་མིང་ནས་སྨོས་
ན་གོ་བདེའོ། །ཁར་ཟན་འཛུག་པ་ལ་ལྟག་པ་བསྐོར་ཅི་དགོས་སྙམ་ན།
ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་དངོས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་འགྲུབ་མོད།
འོན་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས། རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་
བརྗོད་པ་ཡི་གེ་མི་མཉམ་པས་བརྗོད་མི་བདེ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་མི་འགྲིགས་པས་མཁས་པ···

རྣམས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང་བརྗོད་
དཀའ་བ་དེ་དག་དོར་ནས་ལོག་རྟོག་མེད་ཅིང་བརྗོད་བདེ་བས་བདེ་བླག་⋯
ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། པཎྜི་ཏ་སུམྦྷ་འཐེང་པོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་བརྗོད་བདེ་
མོད་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་
མི་ཁེགས་པར་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན་དང་།
ཚོགས་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཚོགས་དོན་ལ་
རྟགས་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང་དེ⋯⋯
སྐྱེས་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལའང་། རྟགས་ཆོས་
རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་
ཚང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྔ་མ་བཞིན་དུ⋯⋯
སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་
མེད་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གསུམ་
ཀ་ལ་གྲགས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་ཀྱི།
གཞན་གཉིས་ལ་མ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ། བྱེ་བྲག་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ན་རྩོད་
གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ལག་པ་
ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ། བྱེ་བྲག་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ན་བྱེ་བྲག་གླང་པོ་ཉིད་ལ་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཆོས་དང་འབྲེལ་
ཡང་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་ངེས་མི་ནུས་པར་མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་

དཔེས་གཉིས་ཀ་ལ་འང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་ཞེས་པའི་སྒྲི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་ཡང་། སླང་པོ་ཆེ་ལྷ་བུ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པར་མགོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མགོ་ལྡན་ཞེས་པ་འཇུག་སྟེ། མགོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མགོ་ལྡན་དུ་གྲགས་པས་བྱེ་བྲག་གཅིག་པོ་ན་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་གྲགས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗོད་པ་ལག་པ་དང་ལྡན་བའི་མིའང་ལག······ལྡན་དུ་ཐལ་ཞེས་རྗོད་པ་དང་མཚུངས་པས། ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་དཔྱོད་ཁོ་བོས་མ་བཀོད་དོ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནི་གཞུང་འདི་མ་རྟོགས་པ་གཞན་དག་ནི་རིག་པ་ངལ་ཡང་དོན་མ་རྙེད་པར་ཟད་དོ།། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་པ་དང་། དཔག་བྱར་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་འདོད་ཀྱི་སྒྲ། ལས་བྱེད་པོ། བྱ་བ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་གི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ལ། འགལ་བའི་རྗོད་གཞི་ལ་མ་ཁྱབ་པས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་འདོད་བཞིན་པའི་བློ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་གམ། ལོག་རྟོག་དང་། བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་གཞི་ལ་མ་ཁྱབ་པས་སོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་གཟུང་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གཞི་

བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་སྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག །རང་ལུགས་བཞག །
རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ནི། བོད་རྣམས
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མི་
སྟོང་དུ་འདོད་པའང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱོགས་གཉིས་དངོས
འགལ་དུ་བསམས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་……
པར་སྨྲ་ཞིང་། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་བྱུང་བར་དོགས
ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་ཅི་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་བོད་བསྟུས་པ………
འགའ་ཞིག །རྫས་ལྡོག་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྫས་ལ
བརྟེན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ན། རྫས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་དོ། །ལྡོག་
པ་ལ་ཕུང་གསུམ་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྡོག་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ།
ལྡོག་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད། རྫས་ལ་ཕུང་གསུམ་བྱུང་
ཡང་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲའོ། །
སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་། རྫས་ཆོས་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ
སྒྲུབ་པ་དང་། དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ལྡན་པ་དང་། ལྡོག་ཆོས་ལ
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་བྱས་པའི་རང་ལྡོག་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང……
བརྟེན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་སྦྱོར་བའི་དོན
གསུམ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་ལ།
ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས། ཡང་དག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས། འགལ་བ་ལ་མི་

མཐུན་ཕྱོགས། མ་ངེས་པ་ལ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ། རྗེས་ལྡོག་ཕྱི་སྟེ་སྨྲ་བ། རང་ལྡོག་ལ་རྟེན་པའི་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་པ་ནི། རྗེས་ལྡོག་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་གཉིས་སུ་ངེས་ཞིང་ཁ་ཚོན་ཆོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་རྗེས་ལྡོག་ཀུང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྗེས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྗེས་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ན། ལ་མི་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་རྗེས་ཆོས་ཅན། མི་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་ཞིང་། མི་ཡོད་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ་རྗེས་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་རྗེས་མི་གཅིག་པར་ཐལ། མི་མེད་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཁ་བའི་དུས་སུ་དེ་སྒྲ་རྗེས་དང་རྗེས་མི་གཅིག་པར་ཐལ། སྒྲ་རྗེས་མེ་ཡོད་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་རྗེས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ་གཉིས་ཀ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀོད་པ་ན། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་གློག་ཀུང་རྩོལ་བྱུང་དུ་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཙ་སྒྲ་ཡང་རྩོལ་མ་བྱུང་དུ་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡིན་ན་རྗེས་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། རྩོལ་བྱུང་དང་རྩོལ་མ་བྱུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་དང་། ལ་མི་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གར་འདུ། ཕྱུགས་པས་ཀུང་ཕྱུགས་ཉིད་དུ་ཟད་དོ། །སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འགོད་པར་བྱ་བ

ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ན་ཕྱོགས་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་པ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱས་སྟོང་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་གི་རྟགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་བུད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྙམ་སེམས་ཤེག །ཡང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་བཀོད་པ་ན། སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་ཐལ། འདོད་ན་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་པའི་རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ལ་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཐལ་ལོ། ། འདི་ལྟར་བཀོད་པ་ན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གསུམ་བདག་ལ་ཐུགས་······ དགེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནོག་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་བཀོད་པ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ལ་རྟེན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་རྣམས་སྦྱོར་བསྐོར་རེ་ཙམ་ལ་ཚིག་ཟིན་བྱས་ཤིང་། བསྡུས་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ནག་ལ་བློ་རྩེ་རྨས་པས། རང་གིས་དཔྱོད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྲེའུ་ལྟར་

གཞན་གྱི་ལྡད་མོ་ཁོ་ནས་མི་ཆེ་འབྱེད་པའི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་པ་ལས་ལ་བྲི་མོའི་གཏམ་དུ་མ་འཁྱེར་ཤིག །བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི། དོན་རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་ན་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་ཅི་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ན། རྟགས་ཡང་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བློ་ངོར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་དུ་ငེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དུ་ངེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ནའི་ལྟོས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གང་རུང་གི་ལྟོས་གཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དཀའ་བས་ཏེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞིའི་ཕྱོགས་སུ་གདགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་གདགས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ན། ལྟོས་གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ། ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་འགྲོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་རྗོད་དཀའ་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དག་གི་རྩོད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། འགལ་བའི་རྩོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐུན་

དཔེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་འགྲོ་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལྡོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚུལ་གསུམ་འདུག་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་སྐྱེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་གོ །གཞན་ཡང་རྟགས་ཤེས་འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགོད་བྱ་ལྟར་གྲུབ་པས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས། འགལ་བའི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་འཆད་ན་ནི་རྟགས་ཀུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ལྷུང་ཞིང་རྒྱ་ཆད་པས། མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་ཡང་། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱང་ནག་པ་ཚོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཡི་ཡང་དག་དེ་ལྟན་ཉིད། །ཅེས་པས་ཚོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེའི་ཡང་དག་ཆོས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དབྱུག་པ་གྲུབ་པས་དབྱུག་པ་ཅན་ཡང་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་
ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་
གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་དང་། གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་།
ཆོས་ཅན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་མ་ངེས་པ་ཡོད⋯⋯
བཞིན་དུ། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་འདོད་པ་འགལ་བས་སྐྱོན་
པའི་འཇུག་པའོ། །འོན་ཏེ་ལྟོས་གཞིའང་གཉིས་སུ་འདོད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་
པའི་རྟགས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
སྒྲུར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སློབ་
དཔོན་མི་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །
རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ལྟོས་གཞིའི⋯
ཕྱོགས་གཉིས་ལས། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་བཟུང་གི་རྟགས་ཆོས་ཅན་
ལ་ཡོད་པ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་
སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་སྟོན་པ་ཤེས་འདོད་དང་། ཆོས་ཅན་སྦྲུས་བསྟུ་
བ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་ལས། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་པར་
བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་
དགག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ངེས་པར་
བཟུང་བས་ནི་གཞན་རྣམས་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ར་ལ་བུ་གཉིས་
སྐྱེས་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་ར་དང་ནི་སྲིད་མེད་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྫས

ལྡོག་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། རྫས་ལྡོག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་
ན་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ།
དོན་རང་མཚན་ནི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་
མི་ནུས་ཤིང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་ཞེན་ན་རྟོག་པས་འཇུག་
ལྡོག་མི་ནུས་ལ། ཞེན་ན་དེ་ཉིད་རྫས་ལྡོག་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་
ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ནི། རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་བདག་གཅིག་ན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་འདུ་ལ།
ཐ་དད་དུ་བརྟེན་ན་དེ་བྱུང་དུ་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་
པའི་ཚུལ་འདི་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་
ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་མིན་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁེགས་
པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་འཐེན་མི་ནུས་ཤིང་། དགག་བྱ་
ཁེགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
འཇིག་གོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས
དགག་བྱ་ཁེགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་
སྟོབས་ངེས་པས་དུ་བའམ་བྱས་པ་མེའམ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ངེས་
པས་དུ་བའམ་བྱས་པ་མེ་མེད་དང་རྟག་པ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་འགལ་
བར་ངེས་པར་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ངེས་ན་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ། རྟོད་གཞི་
ཕྱོགས་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་ངེས་པར་ཐལ།
བློ་དེས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཆོས་ཅན་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བློས་མཁན་དག་སོམས་ཤིག་ཨང་།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་སྟོས་པའི་རྗེས་སུ

འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ནི། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྟགས་ཡོད་ན་ཆོས་ཡོད་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་
ལྡོག་པ་ནི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ནི།
རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱར་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས····
པ། ལྡོག་ཁྱབ་ནི། མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཁྱབ་
བྱར་ངེས་པའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ནི། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མཚུངས་པར་ངེས་པ་ནི། མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་ངེས་པ····
ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག
པར་སྒྲུབ་པ་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་གཞན་པ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་རྟག་པ་ནི་འགལ་བ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། རི་
བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པས་ནི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །མཐུན་
ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཕྱོགས་བཏགས་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞན་
སེལ་སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེའི་སྒྲ་དོན་རྐྱང་པ་དང་།
ཚོགས་དོན་གཉིས་མིན་ནོ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་འདི་ལ་གཞན་གྱི་ཀླན་
ཀ་གསུམ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཁྱབ་པ་གྲུབ་དུས་ན་བསྒྲུབ་བྱ
གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་ངེས་
པ་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ལ། ཤེས་འདོད་བསྒྲུབ་བའི་ཆོས་ཡོད་དུ་
མཐུན་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཆོས····

ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་དུ་མཐུན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལའང་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚང་མང་དུ། དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་ནས། ལ་ལའང་དུ་བས་མེ་གྲུབ་པ་ན། མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་གོ །ངེས་ན་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚང་མང་འདི་དང་ལ་གཉིས་མེ་དང་ལྡན་པར······མཐུན་ནོ། །ཞེས་རྒོལ་བས་བསྒྲུབས་ནས། ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྟོན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ༎

ཡང་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བློས་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་གཟུང་ཙམ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་བློས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་འཇོག་གོ །ཡང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། འགལ་བར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དོན་ལ་སྒྲ་རྟག་པའི་རང་མཚན་ཆོད་ཀྱང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། གཞན་སེལ་བའི་སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་པས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། མི་མཐུན་པ་བུམ་པ་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཞལ་བྱས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མཐུན་ཡུལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོའི····ཚུལ་བཞག་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཡང་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མེད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་དག་གི་

རྩོད་གཞི་མཐུན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ག་ལ་འགྱུར།
སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གཞན་དགག་པའི་དོན་གྱི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་བསྟུད་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བ་ནི།
གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ར་ལ་བུ་གཉིས་སྐྱེས་འགྱུར་ཏེ།
ན་ར་དང་ནི་སྲིད་མེད་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་མཐུན་ཕྱོགས་
ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་གི །
ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པའང་
འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་མི་སྲིད་ལ། དོན་རང་མཚན་ལ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ནི།
དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། གཞན་སེལ་ལས་གཞན་པའི་ལྡོག་པ་མེད་
ཅིང་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས།
ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེས་ན་འཇུག་པའི་ཚེ། རྗེས་
ལྡོག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པས་སྣང་བཏགས་སོ་སོར་
མ་ཕྱེ་བ་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་
གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཡོད་པའི་ཆོས་དངོས་པོའི་ཞེར་ལེན་ཅན་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མེད་པའི་ཆོས་དངོས་པོའི་ཞེར་ལེན་ཅན་མིན་
པ་སྐྱེ་མེད་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་པོ་དེའང་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་ཡུལ་དུ་འཛོག་ལ་དེ་ལྟ····
བུའི་ཡུལ་སྒྲ་དོན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་སྒྲུབ····
ལ། དེ་ལའང་དོན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དང་།

མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེའང་རྟགས་གསུམ་པོའི་དོན་ལ
དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་དོན་སྒྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ཐ་སྙད
སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་གཉིས་སུ
དཔྱད་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁྱེད་རྫས་ལྡོག་མ་ཕྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ན།
དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྐྱོ་བོའི་རྫས་ཙམ་ཕྱོགས་གཉིས·····
གར་འདུ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་བྱས་པ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ·····
ཙམ་ཕྱོགས་གཉིས་གར་འདུ་དཔྱད་ན། སྔར་ལྟར་སྐྱོན་འབྱུང་བས་ཚད་
མའི་རྣམ་བཞག་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་ངེར་ཕུང་པོ་
གསུམ་པ་འཐད་དེ། དུ་བས་མེ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མེ་ཡོད་དུ་ངེས་པའི་སྐྱོ་བོའི་
ལོག་པ་མཐུན་ཕྱོགས། མེ་མེད་དུ་ངེས་པའི་སྐྱོ་བོའི་ལོག་པ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་མེ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་སྐྱོ་བོའི་ལོག་པ་གཉིས་མིན་གྱི···
ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ངེས་པས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ···
པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱའི་ལོག་པ་
མཐུན་ཕྱོགས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ངེས་པའི་ཤེས
བྱའི་ལོག་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་
གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱའི་ལོག་པ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡིན·····
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བས། སྐྱོ་ངོར་ཕུང་
གསུམ་སྲིད་ཅིང་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་འཐད་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་པར་ཐལ།

ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྡོག་ཕུང་པོ་གསུམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དོན་ལ་ཕུང་
གསུམ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཕུང་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ལ་འགལ་བ·····
མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དང་དགག་བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་
སྤྱང་བ་ནི། རྩོད་གཞི་ལ་གཞན་ལན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ལས་ལྡོག་གམ། དགག་བྱའི་
ཆོས་ལས་ལྡོག །དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ།
དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་བཀོད་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ། ཆོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ།
དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེད་དགག་གི་
ཐ་སྙད་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། དགག་བྱ་བཀག་
ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་བཀོད་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་གི་ཐ་
སྙད་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ། རང་གི་ཆོས་ཅན་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། ཙང་ནག་པ་
ན་རེ། རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ལས་ལྡོག་པས། ཐལ་བ་དང་པོ་འདོད་
ལ། དེ་ལྟ་ནའང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་ནི་རྟགས་ཤེས་
འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགོད་བྱ་ལྟར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །
ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་འབྲུལ་ཏེ། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་ཞུགས་ན་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ལྡན་པར་ཞུགས་ན།
རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྡན་འགོག་ན་སྔར་གྱི་རང་བཞིན་

རྟགས་དེས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་ཐལ།
འདོད་ན་ཆོས་འགོག་པའི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་ན་
སྔར་གྱི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེས་རང་གི་ཆོས་ཅན་མེད་དགག་
གི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་ཐལ། དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་
པ་ལ་རྩང་ནག་པ་སྔ་མ་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་འཁྲུལ་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་
རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་རྨོངས་ནས་རྩོད་པར་
ཟད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དགག་སྒྲུབ་
ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་འདི། མེད་པ་གཞན་
སེལ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་མེད་དགག་གི་བརྗོད་བཏགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་
སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ནས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །
མ་ཞུགས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། རྩང་ནག་པ་ན་
རེ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་མི་འཇུག་མོད་ཀྱི། རྗེས་
འགྲོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ལན་འཁྲུལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །རྩོད་པ་བཞི་པ། བྱས་
པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
ངེས་པ་བཀོད་པ་ན། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་
དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལ་མཚོན་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་པ་ལ།

རྩང་ནག་པ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་འབྱུལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་ལྡོག་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལན་ནི། རྟགས་དགག་བྱ་ལས་ལྡོག་གམ་འགོག་ཀྱང་རུང་། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པའམ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་དགག་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་རྗེན་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་ལྡོག་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཕྱོགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དངོས་སུ་མཚང་ཡང་ལྟོས་གཞི་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐྱེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བརྩི་བ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །མདོར་ན་དགག་སྒྲུབ་སེལ་ངོར་བྱེད་པར་སྨྲ་བ་སློབ་དཔོན་གཉིས་པོ་འདི····

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་ལྡོག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སམ། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་
ཆོད་པར་སྨྲ་བའི་རྩོད་པས་མི་གནོད་དེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྣང་སེལ་ལ་ཤིན་
ཏུ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །
གཉིས་པ་ལྟོས་ཆོས་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་
དག་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསམ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་སྟེ།
ཚུལ་གསུམ་པོ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ནུས་པའི……
ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པའི་སྒྲས་ངེས་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་ན་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཚིག་ལའང་ངེས་པ་དངོས་སུ་སྨོས་དགོས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལའང་
ཚིག་ཏུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མཚོན་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར། །
ཤེས་པའང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོའོ། །དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་
གིས་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་སེལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་དགོས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས། ལྡོན་ཤིང་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་
ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་
པ་དོན་གྱིས་ཐོབ་དགོས་པ་བསྟན་པས་བློ་སྐྱོན་ཅན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་སྒྲས་མི་སྟོན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས། བྱམ་པའི་ཆོས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་སོ། ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་བཏགས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་······མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྨོས་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཉུང་ངུས་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མང་པོའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་མཁས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའམ། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྨོས་ཀྱང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ལ་ཐལ་བར་མི······འགྱུར་ཏེ། མཐུན་དཔེའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཟུར་དུ་སྨོས་པས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཚོགས་དོན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་ཕྱི་ནང······གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཡོད་པ་སྨོས་པས་འགལ་བ་སེལ་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་དགོངས་པར་བསྟན་པས་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འགལ་བའི་ལྷག་ལྡན་རྣམས་བསལ་ལོ། །ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །མེད་པ་སྨོས་པས་འགལ་བ་བསལ་ཏེ། དེ་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིད་སྨོས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། ། འདིས་ནི་མི་རྟག་པས་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་ལྡོག་ཚུལ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གོ །ཚུལ་གཉིས་པོ་ནི་འགལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། མེ་མེད་ལ་དུ་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དུ་བ་ལ་མེས་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཡོད་མེད་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་ཚུལ་

ཡང་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ཕོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ཕོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བྱས་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཚང་བར···· ཐལ། ལྡོག་ཚུལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྡོག་ཚུལ་མི་མཐུན་དཔེ་ཕོ་ན་ལ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །འདོད་ན་ནམ་མཁའ་བྱས་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དཔེ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་པོ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པ་དང་ཚུལ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་སྨྲ་ངག་གིས་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ། བྱས་པ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ།། འོ་ན་བྱས་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་ཡིན་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱའོ། །མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཇོད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་པོ་གཉིས་ལ་བཞག་དགོས་ཤེ་ན། ཁྱབ་པ་ཡང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་གཉིས་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། མི་རྟག་པ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྔ་མ་ལ་མཚུངས་སོ། །བྱས་པ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། ཆོད་ཅེ་ན་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ལ་བྱས

པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པ་ལ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མི་ཆོད་པར་འདོད་ན། ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅེས་བྱའོ། །བྱས་པ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཀར་འདོད་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཉིད་འཇུག་གོ །ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་འདི་ལྟར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱར་ཐལ། ལྡོག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་ཐལ། རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ལེགས་པར་……བཅོམ་པར་བྱས་སོ། །ཚུལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འདོད་པ་དག་ལའང་འཇུག་གོ། ཚུལ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱོན་ནི། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་ཚུལ་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡོག་ཚུལ་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དང་། ཚུལ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ལྡོག་ཚུལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ……འགྲོ་བའི་ཚ་ནས་བསྟན་དགོས་ལ། རྗེས་ཁྱབ་ནི་མཐུན་དཔེ་ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་མི་ཅིག་གོ །ལྡོག་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཚུལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་

པར་ངེས་ཀྱང་། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་གཉིས་སྒྲིག་གཅིག་པས་ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲིག་གཅིག་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་ནུས་པར་བསྟན་གྱི། གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོན་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ཀ་ཡང་། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོན་ནས་བཟློག །ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལོག་པས། །རྗེ་ལྟར་གཞན་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ནི་སྒྲིག་ཅན་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་སྒྲིག་ཡིན་པས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བོད་གཞན་དག་གིས་སྒྲིག་དང་སྒྲིག་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་ཤེས་སོ། །རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱི་དོན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཆ། ལྡོག་ཚུལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཆ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆའོ། །གསུམ་པོ་བྱས་པ་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱས་པ་ནི་ལྡན་པའི་གཞིའོ། ཚུལ་གསུམ་ནི་ལྡོག་པ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟགས་གཅིག་ལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ཀྱང་ལྡོག

པ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་དུ་བ་བོ་ནའི་ཆོས། །དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་མིན། །ཞེས་པ་ཚད་མདོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་ངག་གིས་ཚུལ་གསུམ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་ངག་གིས་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པས་བྱས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་བོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒོ་ནས་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་པས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་នོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་སྟོན་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤེ་ན། ལྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསལ་བྱ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་དཔེ་ནི་རྗེས་འགྲོའི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ནི་ལྡོག་ཚུལ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་དཔེ་ལ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་འགལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་ཤེས་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིར་མཐུན་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་ལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་དང་མཐུན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་འདིར་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ནི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བཟུང་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པ་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། འདི་ལས་ངེས་སོ། །འོ་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པར་མཚུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མཐུན་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ལ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་བཀོད་པའི་ཚེ་དེའི་……མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པར་མཚུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པས་དོན་མི་གཅིག་གོ །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་རྟོག་ངོར་ནི……སྒྲ་དང་རྟག་པར་མཐུན་པ་ཡོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་།

ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལ་གཟུང་ངོ་། །མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ནི། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་ངོར་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཚེ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོས་གཞིའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གནས་པ། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་····ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། འདིས་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེ་ན། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྟོས་གཞིར་གྱུར་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཕྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་དུ་མཐུན་པར་ངེས་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདོད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐུན་དཔེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མ་ངེས་ན། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཉིད་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ངེས་པའི་ཚེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ངེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སོ།

གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་མལ་པས་དུ་བ་ལས་མེ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན། དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། དུ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་སུ་འགོད་བྱ་ཉིད་ངོ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་མི······ དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐུན་དཔེར་སོང་བའི་བུམ་པ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། མཐུན་དཔེར་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་པ་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཐུན་དཔེར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བུམ་པ་ངེས་ཀྱང་དེའི་བརྡ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་នོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཀྱང་། དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་នོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་នོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་ནི་མཐུན་དཔེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཡིན་នོ། །བོད་གཞན་དག་གིས་ནི་མཐུན་དཔེར་རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱང་མ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ······· སྟོབས་ཞུགས་དང་། གྲགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་གསུམ་མོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་མོ། །ཇི་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་སོགས་གསུམ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྟོབས་ནི་དེའི་མཐུའོ། །ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བའི་འགྲེལ་པར་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་

ཏ་ར་ཧྣ་ཡ་ཨ་ནན་ཏས་བཤད་དོ། །ཡུལ་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་ནས་ཡུལ་འཛལ་བྱེད་ཞུགས་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མར་བཤད་ལ། དེས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་སོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ། གང་ཟག་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངས་བསྟན་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་འདིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཡིད་ཆེས་སུ་གཟུང་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གི་བཞག་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སོ། །གྲགས་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་གྲགས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲ་ལ་རག་ལས་པས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་གསུངས་སོ། །དོན་དང་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་ནི་གྲགས་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར་གྲགས་རྟགས་སོ། །འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་རྟགས། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་དགག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དགག་རྟགས་ཞེས་བཤད་དོ། །བོད་གཞན་དག་གིས་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མ་ཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ། དང་པོ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་

རྟགས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་ངེས་ཤེ་ན། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྩོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་མིག་ཤེས་ལ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་····ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཁ་ནང་གོང་བུ་ད་ལྟར་བ་ལ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རོ་ད་ལྟར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་ཤཱཀྱ་བློས། རོ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ལ་རྒྱུའི་ཆོས་སུ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔག་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་དཔོག་པ་ལ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་··པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྒྱུའི་ཆོས་མིན་པ་ལྟར་ན། དེ་དཔོག་པ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུའི་ཆོས་ནི་རོ་སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཆོས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ། གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་བདག་ཅིག་དེ་བྱུང་གང་དུའང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་··· རོ་ཞེ་ན། རོ་སྔ་མ་ལ་འབྲས་རྟགས་སུ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ད་ལྟར་བར་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེར་ཡང་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པའང་ཡོངས་སུ་མ་ཆུད་དོ། །འོ་ན་རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་རྟགས་མེད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ། འབྲས་རྟགས་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་དོན་གཞན་གོ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིར། དེ་ཡི་ཆ་མཐུན་ཡོངས་སུ་བསྡུ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། འབྲས་རྟགས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འདུས་མ་འདུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩོད་སྤོང་མཛད་དོ། །རོ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ལ་འབྲས་རྟགས་སུ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ད་ལྟ་བ··· གོ་བར་བྱས་ཞེས་བཤད་ཀྱི། གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེའི་རེག་བྱ་ཚ་བ་རྟོགས་པར་བྱས་ཀྱང་རེག་བྱ་ལ་ཚད་མ་མ····· ཡིན་པ་བཞིན། འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། རེག་བྱ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མདོའི་དགོངས་པའོ། །འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་

བ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །ལྡོག་པ་གནོད་པ་ཅན་
གྱི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། བརྗོད་པ་དག མེ་མེད་པར་
ཡང་། དུ་བ་འབྱུང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་བ་
གང་ཞིག་མེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་
རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཡང་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
མེད་པར་ཡང་མེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་མེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
རྒྱུ་མིན་པས། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་
གནད་འདི་མ་ཤེས་ན་དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་མེད་······
དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལ་རྒྱུར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་ངེས་བཟུང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་།
འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། གཅིག་
ཏུ་སྡུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྡུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་
སྒྲའི་རྫས་གཅིག་སྒྲ་མིན་དང་། རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག
པའི་མེད་དགག་གི་སེལ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་བློའི་སེལ་བ་དོན་སྤྱི······
གསུམ་རྟོག་བློ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྤྱི་གསུམ་སོ་སོར་
བཟུང་ནས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས······

རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲའི་རྫས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་མཉན་བྱ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ངོ་། །བློ་ལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞེ་ན། བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དེ་མིན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྣང་ངོ་། །འདི་ལ་སོང་ཚོད་དོན་སྤྱི་གསུམ་ཡིན་ཡང་དེ་མིན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་དུ་འགོད་པར་ནུས་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། གལ་ཏེ་རྟགས་སུ་སོང་བ་སྒྲ་བཏགས་ཡིན་ན། རྟགས་ལ་རྟགས་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལས་སྐྱེ་བས་ནུས་ཚོད་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དཔེར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ལྡོག་པ་གསུམ་ནི་དོན་གྱི་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་གསུམ་ནི་ལྡོག་པའི་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྤྱི་གསུམ་ནི་བློ་ཡི་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ནི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་བདེན་ན། གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དུ་སོང་བ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་

འགྲོ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་
དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་མི་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་པོས་སྒྲ་དོན་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་
དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སུ་བློའི་སྣང་
བ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་
པར་སྣང་བ་དང་ཞེན་པས་ཞེན་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ····
ན་འདོད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།
ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་
པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་
དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྡན་
ཉིད། །མིན་ཡང་མཐོང་བས་སྦྱོར་དེས་ན། །དེ་དག་སྣད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན།།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དངོས་སུ་
སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་དགག་
སྒྲུབ་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པར་
ཞེན་པར་བསྟན་ཏོ། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་
བཀག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་བཀག་པ་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ།
གྲུབ་ན་གཉིས་པོ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་སྒྲ་རྟོག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ན་རང······
མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པ་བཀག་པ་དངོས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་ཡང་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དུ····
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་

གང་ཞིག །དོན་རྫས་གཅིག་ལ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གཅིག་གིས་འཛིན་
མི་འཛིན་ཆ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲའི་སྟེང་ན་སྒྲ་རྟག་
པ་འགོག་པའི་སྒྲ་རྟོག་དང་། མ་བྱས་པ་འགོག་པའི་སྒྲ་རྟོག་གཉིས། སྒྲ་
རྟག་འཛིན་དང་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་སེལ་བྱེད་སོ་སོར་འཇུག་མི་དགོས་···
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་སྒྲོ་
འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་དང་། །སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་ཁོ་ན་
ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ན་བྱས་པ་
ཡང་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གིས་རང་མཚན་དངོས་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟག་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྫས་གཅིག་ལ་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློས་རྫས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་གཅིག་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་བཞག་ནི། དོན་སྤྱི་གསུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་ཞེན་ནས་སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་ཉིད་ལ་དོན······
གསུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས།
འཆད་པ་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་པོ་རྣམས་ནི་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དམིགས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །
ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོག་པར་
རློམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། འཆད་ཚེ་རྣམ་
པར་ཕྱེ་བས་མཁས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བས་ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་།
འཆད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འཇུག་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་དབྱེར་མེད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གང་དག་རྣམ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་མ་ཤེས་པར།

རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པར་སྨྲ་བས་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད······
སྟོན་པར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་
པར་སླ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ནི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། མཐུན་དཔེར་
བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་
པའི་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་ནི་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་པར་ངེས་པར་ངེས་པ་
ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་མས་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེད་པས······
འབྲས་བུ་སྐྱེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་དང་པོས
ཀྱང་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མྱུ་གུ་
སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་དང་། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ནི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། རང་རྒྱུ་
ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེའི་ཚ་བ་བཞིན།
རྟགས་འདིས་བུམ་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པས་བྱས་པའི་རིགས་ཅན་ཐམས······
ཅད་འཇིག་པར་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་འགྱུར་
བ་གྲུབ་པ་དེ། །གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་
ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་འདི་ནི་གཞན་ལའང་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་
པ་སྒྲུབ་ནས་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ···

དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་དང་རྗོད་གཞི་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་སུ་མཚུངས་པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དམ། ཐ་དད་དུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འཇིག་རྒྱུའི་བྱས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་མ་བྱས་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དོན་གཞན་བྱས་པས་བྱས་པ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཇིག་པ་དངོས་མེད་བྱེད་དམ། དངོས་པོ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་སྐྱེད་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུས་དངོས་མེད་བྱེད་པ་དང་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི······ ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་དང་དོན་གཞན་དུ་བྱེད་པ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། གཉིས་ཀ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་འཇིག་པར་བསྒྲུབས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་བྱས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མི་མཚུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟེ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཞི་མཐུན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ······ ཞེས་བརྗོད་དོ། །འགོག་ཚུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གཞི་མཐུན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཕྱུག་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྒྲ་མི······

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་སྐྱ་བའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རྟག་པར་ཞེན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་འགའ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལ་རྟོག་པས་ནི་འགྱུར་མེད་དུ་རྟོག་ལ། དགག་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རྟོག་པས་འགྱུར་བར་རྟོག་གོ །དེ་གཉིས་པོ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་འཛིན་པ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལོ། །ཕྱི་རྒོལ་འདིའི་ངོ་བོར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་དང་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཀག་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པར་གྲུབ་པ་ནི་ལྡོག་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ན། ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྡོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ནི་ལྡོས་མེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་ཅན་ལམ་སྦྱོར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་རིགས

ཏེ། ལྡོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་གྲུབ་པ་ན། རྟག་པ་
ལས་ལྡོག་པ་ཡང་གྲུབ་པས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ……
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རྐྱོལ་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་གཏན་
ནས་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི……
ཚད་མ་སྟོན་ལ། མཐར་འཇིག་པར་ངེས་ཀྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་པའི་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྡོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་འགོད……
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་
བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ལྡོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་
རོལ་དུ་ཞེན་ནས་དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་
ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འོ་ན། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་
སྙམ་ན། དེ་ནི་རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་དོན་ལ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་
མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ན།
ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་འཛིན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེད་
པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་རང་མཚན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ།
རྟགས་ལས་སྐྱེ་བར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་སྣོམ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་ཀས་
རྟགས་འཛིན་པར་མཚུངས་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པོའི་

རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུང་བར་འབྲེལ་བ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟགས་འཛིན་གྱིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་འཛིན་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟགས་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། རྟགས་ཅན་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཆེས་བཞེད་དོ། །རྒྱན་གྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་བློས་རྟགས་བཟུང་ཡང་། རྟགས་འཛིན་གྱི་བློ་གཞན་གྱིས་བྱ་དགོས་ན། རྟགས་འཛིན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སུན་ཕྱུང་ནས། རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ལ་རྟགས་འཛིན་དུ་བཞེད་ལ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་ནི་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ…… འདོད་དོ། །དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སྔར་བཟུང་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་རྟགས་ཅན་གྱི་བློར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་བཟུང་བའི་འོག་རོལ་དུ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ལ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་རྒྱུར་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར…… དང་། རྟགས་འཛིན་གྱི་མངོན་སུམ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་གཉིས་ཀས་རྟོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་

དང་། ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །གང་རུང་རེ་རེ་ཙམ་འཛིན་པ་ནི།
རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟགས་འཛིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་རེ་
བཟུང་བས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་རེ་རེ་གྲུབ་པ་
ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་
ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་
ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ལྡན་པར······
འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ནི་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་ཙམ་ནི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་མིན་ཏེ། རྟགས་
འཛིན་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། རེ་རེས་རྗེས་
དཔག་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཁྱབ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་
རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ནི་སྒྲ་རང་མཚན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས······
པའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་ལ།
དེ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། དཔེའི་སྟེང་
དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱབ་འབྲེལ་འཛིན་
པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་གཉིས་པོའི་
བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་རྗེས་
དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟགས་ལ། ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་

སུམ་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས······ངེས་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱེ། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་རོ། །འདིར་བར་དུ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་ནི། རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཚུལ་དྲན་པའི་བློ་དེ། སྒྲུབ་ངག་གིས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་པའི་དྲན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོའི་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་བློ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་བློ་ནི་བར་དུ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཁྱབ་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་ལ་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད། ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོག་མར་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དྲན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་རྟགས་འཛིན་ལ། དྲན་པས་ནི་གཞི་སོ་སོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཚུལ་གསུམ་བློ་ཡུལ་དུ་ལྟོས་གཞི་ནས་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྔར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱང་། མ་དྲན་པ་སྒྲུབ་ངག

གིས་དྲན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཐོག་
མར་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་ངག་གིས་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ངོར་
རྟགས་ཀྱི་ཚད་མ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྩོད་····
པའི་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ནས། ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་སྐྱེད་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྟགས་འཛིན་གྱི་བློ། དེ་ནས་སྔར་གྱི་
སྒྲུབ་ངག་གིས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
དགག་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་དགག་གཞི་རྒྱ···
མཚོ་དངོས་སུ་གཟུང་བའི་ཚད་མས་རྒྱ་མཚོ་ནི་དམིགས་ལ། མེ་ནི་མ་
དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་དྲངས་ནས་དགག་གཞི་རྒྱ་མཚོ་མེ་མེད་
དུ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལ་ནི། ཕྱོགས་
ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་མེ་མེད་པར་
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སོ། །མེ་
མེད་ཀྱི་ཚ་རླུང་འཛིན་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་གཉིས་དྲངས་ནས་དགག···
རྟོག་གིས་དཔེའི་སྟེང་དུ་མེ་མེད་ངེས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་
དུ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རྟོགས་པ་གཉིས་པོའི་བྱེད་པས་མེ་མེད་
ན་དུ་བ་མེད་པར་ངེས་སྙམ་པའི་བློ་ནི་ཁྱབ་འབྲེལ་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །
རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲན་པ་བསྐྱེད་ནས་རྗེས་དཔག·······
འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་དགག་གཞི་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལས་སྐྱེས་
པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་
གྱི་ཆོས་ཅན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་དང་དེ་ལ་
རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས···

ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེས་དྲངས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ངེས་
པའི་བློ་ནི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སོ། །ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་ཚུལ་ནི་དེ་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་ལས། ཐོག་
མར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཐུན་དཔེ་ནི། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་
བྱས་ནས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་ལ།
རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དཔེ་ལ་ནི། སྔར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཐུན་དཔེའི་
སྟེང་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་
འབྲེལ་བ་རྟོགས་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སོ། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
དཔེ་ནི་དང་པོར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་པདྨ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་དཔེར་
བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དཔེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངེས་པར་དངོས་པོར་གྲུབ་
པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །དཔེ་དང་པོ་ནི་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་
ངེས་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཕྱེད་པའི་སྟོབས་ལས་
ངེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་གོ་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་ཙམ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་གདགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁར་ཐལ། གཟུགས་
ཅན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་
དང་། སྔར་ཡོད་མི་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་བ་དང་། ལྟོས་པ་བ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ངེས་པར་བྱེད་ཆོས། གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་གིས་བྱེད་ཆོས་འཕངས་མ་འཕངས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དངོས་མེད་གིས་ལྟོས་པ་ཟིན་པར་འཕངས་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་གཉིས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དབྱེ་བ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་ལྟར་མི་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཡང་ན་ལྟར་མི་རུང་གི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དཔེར་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་ལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཀག་པ་ལ་རྟགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ལ་ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་བློ་སྔོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་འདུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་དུ་རུང་

བ་ཙམ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །འགའ་ཞིག་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྟར་རུང་མི་རུང་ལ་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་ན་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དོན་ནི་བསྐལ་པའི་དོན་ནི་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བས། དབང་པོ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མི་སྣང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དགག་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་ཡུལ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པའི་རྟགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྣང་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །འདི་ལ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་པ་དང་། དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །དཔེར་ན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བ་ལས། མ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ན་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་སྒྲུབ་རྟོག་དང་། བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་དགག་རྟོག་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱའམ། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་ཅན་གྱིས། །བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དགག་རྟོག་གིས་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །བློ་ལ་ཡང་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་རིག་གིས་མྱོང་བ་ལས། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་དམིགས་པ་དང་། བུམ་འཛིན་མ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེ་ལ། དགག་རྟོག་གིས་བུམ་འཛིན་མ་དམིགས་པ་ངེས་པ་ན་མ་དམིགས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ། ཡུལ་གྱི་བུམ་མེད་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་བུམ་འཛིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ། ཕྱི་མ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་ལ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་བརྡའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་བརྡ་དུས་སུ་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཤ་པ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་། ཕྱིས་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ལོ་འདབ་

དང་ལྡན་པ་མཐོང་ཡང་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་ལ། ཙན་དན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྔར་མཐོང་བའི་ཤ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་དཔེའི་སྟེང་དུ་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པས་ཐ་སྙད་······སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དོན་མི་སྒྲུབ་ཅེ་ན། བུམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་ནི་བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་སྒྲུབ་རྟོག་དང་དགག་རྟོག་གིས་བུམ་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར······དང་། རང་རིག་གིས་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་རྟོག་པ་གཉིས་དྲངས་ནས་དགག་རྟོག་གིས་བུམ་འཛིན་མ་དམིགས་པར་གྲུབ······ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གཞན་རིག་གི་བྱེད་པས་ཡུལ་གྱི་བུམ་མེད་དང་། རང་རིག་གི་བྱེད་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བུམ་འཛིན་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་དུས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ནི་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡོད་དུ་ཆུད་པའི་ཚེ་ངེས་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མི་ལྟོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་ངེས་པའི་བློའི་ཐ་སྙད་དང་། བརྗོད་པ་ངག་དང་། འཇུག་ལྡོག་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་ཡིན་ལ། གསུམ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ངེས་པ་བློའི་ཐ་སྙད་སྐྱེས་ན་བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར······བར་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལུས་ཀྱི་བླང་དོར་ལ་འཇུག

པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ནི་ཐོག་མར་བརྡ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་བློའི་ཐ་སྙད་སྐྱེས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་དོན་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ངེས་པ་དང་། མེད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ངེས་པ་གཉིས་ལས། བུམ་པ་མེད་པའི་མིང་དེས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མདོར་ན་མིང་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས་ལས། ཐ་མ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པས་མིང་བསྒྲུབ་པས་དང་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། མིང་ཙམ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ལ་དོན་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་མིང་དུ་བྱས་པའི་མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མིང་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། དོན་སྒྲུབ་ནི་སྤྱིར་མིང་དོན་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་མིང་གི་ཟླས་དབྱེ་བའི་དོན་ལ····ལྟོས་པ་གཅོད་པའི་རྟགས་ལ་དོན་སྒྲུབ་ཅེས་བསྟན་པས་ན་དོན་སྒྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དོན་ལ་ལྟོས་པ་སེལ་བའི་ཚུལ་གསུམ····ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འགོད། མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པ་དོན་སྒྲུབ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱང་མིང་ཙམ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དོན་ལ་ལྟོས་ན་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་ལྟོས་པས་ཁྱབ་པས་དོན་བསྒྲུབ····དགོས་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཁྱབ་ཀྱི། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའོ། ། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འབྲེལ་པོ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་

བའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་གི་རྒྱུ་བཀག་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་བཀག་ནས་ཁྱབ་བྱ་འགོག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དགག་ཆོས་སྣང་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་བཀག་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། དངོས་འབྲས་བཀག་ནས་རྒྱུ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །གཉིས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས། རྒྱུ་འགལ་དམིགས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ། གྲང་རེག་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྱབ་བྱ་འགོག་པ་ལ་མི་བཀོད་པ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་ལ་····ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་པ་དང་། རྒྱུ་ཡི་འགལ་བ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དང་པོ་ནི་གྲང་རེག་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྒྱུ་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་འབྲས་བུ་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ

རང་གི་རྒྱུའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཀག་པ་དང་། རྒྱུ་བཀག་པ་དང་། ཁྱབ་བྱ་བཀག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དཔེར་ན་གྲང་རེག་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་རྣམས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དཔེར་ན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་རྣམས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཙན་དན་གྱི་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་ཆོས་དང་། དོན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནོད་བྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དབྱེ་ན་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པ་དང་། ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚོན་བྱའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་ངེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བཅས་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དཔེར་ན་བྱས་པ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་

འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དགག་བྱའི་ཆོས་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས། དེའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད། དེའི་ཁྱབ་བྱ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དགག་ཆོས་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས། ཁྱབ་བྱེད་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་མིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དགག་ཆོས་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས། དེའི་ཁྱབ་བྱ་ལྟོས་བཅས་ཙམ་དེ་དང་འགལ་བ་ལྟོས་མེད། དེའི་ཁྱབ་བྱ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ངེས་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །དཔེར་ན་གོས་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་སེར་པོར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། སེར་པོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཚོས་མཁན་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ། འགའ་ཞིག་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཆོག་པས། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་དགག་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་རང་

བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་དགག་ཆོས་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་ཡིན་ལ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ནི་དགག་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རྡིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ལ་འདི་དག་གིས་དོན་སྒྲུབ་བམ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཅེ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་དོན་སྒྲུབ་པོ། །ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ལས་གྲུབ་པས…… གྲགས་པས་གྲུབ་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ལྡོག་འབྲེལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་དངོས་འབྲེལ་ནི་མེད་དེ། མེད་དགག་མ་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཁོ་ནར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤུགས་འབྲེལ་ནི་དགོས་ཏེ། ལྡོག་འབྲེལ་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་འདི་དག་གི་དགག་བྱ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་འགོག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་བཞིས་དངོས་སུ་འགོག་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་འགོག་སྟེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འགོག་ནུས་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་སུ་འགལ་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྟོད་ཀྱི་རྗེ། གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འཐྲུལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་

ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན། ཐུན་མོང་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན། མིག་གི་གཟུང་<བྱ>ཡང་། ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཚོགས་དོན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། གོ་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་ཚུལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྟོན་སོགས་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོའམ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པར་འདོད་པ……འཁྲུལ་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྡོག་པ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ། ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པ་སྔ་མ་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྷག་མ་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྤྱི་ལ་མཐོང་བ། མངོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞིར་འདོད་པ་འཁྲུལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་འགལ་ན། ཚུལ་བཞིར་འདོད་པ་འཁྲུལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་འགལ་ན། ཚུལ་གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་དང་། གྲངས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། ཚུལ་བཞི་པར་འདོད་པ་འཁྲུལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ངེས་པ་སྟེ། ཚུལ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་འཁྲུལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་གནོད་པ་དང་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པ་དེ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དུ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་རྣམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ།

ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་དང་། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་གཏན་ཚིགས་མི་དམིགས་དང་། །བདག་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྟོན་ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་མེད་ན་འབྲེལ་བ་མི་གྲུབ…… འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པས་སོ། །རྗེས་འགྲོས་ལྡོག་པ་འཕེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་འགྲོ་ཙམ་འགྲུབ་ཞིང་། རྗེས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྡོག་པ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ལ་མི་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བོད་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་ངེས་རྐྱང་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་ངེས་རྐྱང་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་རྐྱང་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། རང་ཉིད་དམ། དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ན་མེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རླངས་པ་ལ་སོགས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གོ་བྱེད་འགྲོ་བ་ལ་མ་ངེས་

པ་མི་སྲིད་དེ། ངེས་པ་མེད་ན་འབྲེལ་བ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཐ་མར་སྨྲོས་པའི་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་འདི་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཀས་གནོད་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ལོ། །ཁྱུང་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངེས་པ་རྣམ་བཅད་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲིམ་ནང་གི་ས་བོན་ཡང་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་བཅད་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་ནང་གི་ས་བོན་ཡང་རྐྱེན་དང་མ་ཕྲད་ན་བྱེད་རྒྱུ་མིན་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་ན་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ། ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ན། རྟགས་དུ་བ་སོགས་དོན་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་ལྟོས་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དུས་ནའང་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བློ་ལ་ལྟོས་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་དོན་ཆོས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པའི་ཚེ་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རྒྱ་སྟོན་སོགས་ཁ་ཅིག་ལའི་དུ་བ་སོགས་རྫོད་གཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དེ། རྫོད་གཞིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡུ་བུ་རྫོད་པ་མེད་དེ། མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན། རྟགས་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྫོད་གཞི་ལས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་དེ་དང་འདྲ་བར་རྩོད་གཞི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ལྡན་གཅོད་ཕྱིར་གཞན་གང་ནི། །རྗེས་འགྲོ་མིན་པའི་སྐྱོན་རྟེན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སེལ་སྤྱི་ལྡོག་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཞན་མུ་སྟེགས་པ་དང་། བོད་བསྡུས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཀླན་ཀས་གནོད་པ་མེད་དེ། སྤྱི་དེ་ཉིད་རྩོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་དེ་རྩོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་རབ་དབྱེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་དབྱེ་སྒོ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་སུ་འགོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་། མིན་དགག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གཉིས། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྒྲུབ་དང་། ཐ་

སྣད་སྒྲུབ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གྲགས་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གཉིས་སོ། །སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ། པོད་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། དགག་རྟགས་ཡང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པས་བཞིར་འགྱུར་ལ། དགག་རྟགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ན་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པས་ཡང་ན་བཞི། ཡང་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། དགག་རྟགས་མཐའ་དག་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་རུང་བས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས…… རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ། དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་ངོ་བོ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པས་འབྲེལ་ཆོས་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ནི། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་རང་ཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་བལྟར་རུང་བུམ་པས་དག་པའི་ཕྱོགས་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བལྟར་རུང་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྔོ་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་
མཚོ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་འདི་
ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཤ་པ་མེད་དེ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་
གཉིས་ལ། རྣམ་ངེས་ལས། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི།
གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཆོས་
མཆོག་གིས། གཉིས་ཀའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིའོ། །
འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་མི་རུང་བ་ནི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་……
དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་
བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་རུང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ་བློས། འདི་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གང་ན་
མེ་དང་། དུ་བ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་གྱུར་པ་དག་མི་དམིགས་པ་
དེ་ན་མེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དུ་བ་མེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཁོ་……
ནས་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་ཐྭངས་པ་འཁྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་བ་
དང་འདྲ་བས་བསླུས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལས་དུ་བ་མེད་པ་ངེས་……
པར་བཟུང་མི་ནུས་ལ། མེ་མེད་པར་ནི་ངེས་པར་ཟིན་པ་དེ་ཁོ་ན་རྒྱུ་མི་
དམིགས་པ་མེད་པ་སྐབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་མ་
དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་དུ་བས་དབེན་པའི་ར་བ་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་ལྷ་
ཁབ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཏོད་བྱེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་ལ་པ། དབྱེ་ན་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་འབྲས་དུ་བ་མེའི་ཁྱབ་བྱ་ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟེ། ཚ་རེག་བསྐོར་བཞིས་གྲང་རེག །གྲང་རེག་གི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད། གྲང་བའི་ཁྱབ་བྱ་བ་མོའི་རེག་པ་སྟེ། གྲང་རེག་སྐོར་བཞི་བཀག་པས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་སོགས་བཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་སྟེ། སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གྲང་རེག་སོགས་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེ་སྐྱེད་པའི་བུད་ཤིང་ཡིན་ན། མེ་མིན་ཞིང་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇོག་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལ་བྱེད་ན། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གྲང་རེག་སོགས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་སོགས་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མེ་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཞག་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་གྲང་རེག······ སོགས་འགོག་ནུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་དམིགས་པ་ལ་དངོས་འགལ་དང་། རྒྱུད་འགལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་

བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་དངོས་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླ་འགོག་པ་ལ། འགལ་ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་ནས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དངོས་འགལ་བཀག་པ་དང་། དམིགས་པ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་འགལ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་འགལ་གྱི་འགལ་ཟླ་གཅིག་རྟགས་སུ་སྦྱར་ནས་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་བྱས་པ་དེ་དང་། དངོས་འགལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །དེས་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་སྟེ། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་རྟེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དང་དངོས་འགལ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མགོ་སྒྲེ་བར་བྱའོ། །གཅིག་གི་ཡུལ་གྱིས་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པས་ན། ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་འགལ་ཁྱབ………དམིགས་པར་འདུས་ཏེ། དཔེར་ན། གོས་དཀར་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོར་མ་ངེས་ཏེ། སྔོན་པོར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པ་སྟེ། ངེས་པའི་དངོས་འགལ་མ་ངེས་པའི་ཁྱབ་བྱ་ལྟོས་བཅས་བཀོད་ནས། ངེས་པ་འགོག་པའོ། །ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པ་ནི། བྱས་ཡོད་ཆོས་ཅན། འཇིག་པའི་ངོ་བོར་ངེས་ཏེ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་རྣམས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་བཀག་ཟིན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་དེ་བྱུང་……འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དགག་བྱ་གྲང་རེག་སྐར་བཞི་པོ་རྟག་མི་སྟོབས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མེད་པའི་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ……འཁྲུལ་ཏེ། གྲང་རེག་སྐར་བཞི་པོ་མི་སྐྱེ་ཞིང་མེའི་སྐར་བཞིས་ཀུང་དབེན་པའི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པའི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་སྐར་བཞིའི་རྒྱུར་ཐལ། མེའི་སྐར་བཞི་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་བསལ་ཆོས་ཅན་འཛིན་པས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པར་རང་ལུགས་ནི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཆོས་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་དེས་དགག་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་འབྲེལ་བློ་ངོར་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པས་འབྲེལ་ཆོས་ཁེགས་པས་སོ། །འགལ་དམིགས་ནི། འགལ་ཟླ་ཐུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ལ་གནོད་པས་ཁེགས་ཀྱི། འབྲེལ་ཟླ་འགོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཟློག་འབྲེལ་དཔྱད་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ། དབྱེ་ན་དངོས་དང་། ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

དབྱེ་ན། རང་བཞིན་དག་པ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རང་ངེས་པ་རང་གི་ཁྱད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རང་ངེས་པ་རང་གི་ཁྱད་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ། དབྱེ་ན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཤིང་ན་ཡོད་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་གིས་བྱས་ན་རྒྱུས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །ལྟོས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་བ་གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་ལྟོས་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་མཚོན་ནས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་བཀོད་དེ་ཅིག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན་དོན་སྒྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེའི་ཆ་མཐུན་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པ་དང་། དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དུ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། མུ་སྟེགས་བྱེད་དོན་གཞན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དགོས་ན། དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་རྫས་མི་གཅིག་ཀྱང་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཛོག་པ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པས། བཀོད་པ་དེ་

ལྟར་བཀོད་ཀྱང་རྟགས་སུ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སོང་བས། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་དུ་བ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དབྱེ་ན་དངོས་དང་། ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཚུ་སྐྱར་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལས་ཚུ་དང་རྒྱ་ཤུག་གནས་པ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པ་དཔོག་པ་སོགས་སུ་སྦྱོགས་བྱེད། རྟགས་ལ་སོགས་འདོད་པ་ཡང་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་རྟགས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དགོས་ན་དུ་བས་མེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་སྒྲུབ་ན་བདེན་ཡང་དུ་བས་མེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་སྒྲུབ་པ་འདི་རྟགས་ཆོས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བས་མེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དཔོག་པ་འདི་རྫས་ཐ་དད་པ་སྔར་གྱི་མེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་སྔོན་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ། དབྱེ་ན་རང་བཞིན་དང་། རྟགས་གཉིས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པས་དེར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། ཙང་

ནག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱིར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། འབྲེལ་ཆོས་ལ་འབྲེལ་ཆོས་དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་གསུམ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་ལའང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་དང་། དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འབྲེལ་ཆོས་དངོས། འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ། འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས། འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ། འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས། འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ་སྟེ། སུ་དགུ་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཆོས་ནི་འབྲེལ་ཆོས་དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བས་གོ་བྱེད་ལ་ཕན་གྱི། ཁྱད་པར་བྱས་ཆོས་འབྲེལ་བས་མི་ཕན་སྟེ། བྱས་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པས་བྱེད་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཡུལ་ནི། དངོས་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བས་ཕན་གྱི། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བས་མི་ཕན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་ན་བྱས་ཆོས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གཉིས···· འབྲེལ་བ་སྟེ། གོ་བྱེད་ལ་ཕན་པའི་འབྲེལ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་ལྔས་མི་ཕན་ནོ། །དེ་དགག་པ་ནི། སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་མེ་དང་དུ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གོ་ཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདིར་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བས་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་རྣམ····· བཞག་ནང་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲ་

མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་ཆོས་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་
འདོགས་ན། རྒྱུ་ཆོས་དཔོག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་
འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ལས།
དེའི་རང་བཞིན་མིན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིརརོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
མདོར་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་···
སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་མིན་ཏེ། ཇོ་བོ་བདག་ཅིག་པའམ་དོན་གཞན་
དེ་བྱུང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཟད་པས་སོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །རིགས་ཐིགས་ལས།
རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དང་མ་
འབྲེལ་ན་དེར་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས···
སོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ནི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས། འདིར་དེ་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྐྱོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྣང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
དེ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། རི་བོང་རྭས་ཞུག་པ་དེ་མི་རྟག་བསྒྲུལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་
ཅན་དུ་ཐལ། དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྟགས་དེ་
ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྦྱིན་ཆོས་
ཅན། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བདག་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད། ཕྱོགས་ཆོས་མ་
གྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རི་བོང་རྣམ་ཞུགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཀོད་བྱའི་རི་བོང་རྣམ་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་རྟགས་སུ་བཀོད་བྱ་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འགལ་སྙམ་ན།
འོ་ན་རྟགས་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱོན་ཡོད་པར་མི་འགལ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱོན་ཅན་
མེད་ན་སྐྱོན་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་དགོད་བྱ་མེད་ན་དེ་རྟགས་
སུ་བཀོད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་
དང་། འགལ་བའི་ཆ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ལྟོག་པའི་དབྱེ་བས་
གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་
ཡོན་ཏན་ཅན་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱོན་དང་སྐྱོན་
ཅན་ཐ་མི་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་ཡོན་
ཏན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་ངེས་པའི་ཆ་སྐྱོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲ་རྟག་
པར་སྒྲུབ་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
སྐྱོན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་རེ་རེ་གྲུབ་པ་
ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྟགས་འགོད་
པའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་གང་ཡིན་པ་
ཞིག །ཚུལ་རེ་རེ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་མི་

འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་
དུ་འཛོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་
པར་འཛོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་གྲུབ་
ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཏན་
ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས······
བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱོན་
ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཅན་
དང་སྐྱོན་ཅན་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་བབ་ཅོལ་འབབ་ཞིག་གོ །གཉིས་པ་
ནི་འགའ་ཞིག་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་ཅན་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན···
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འདོད་དམ་མི་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མིག་
གི་གཟུང་བྱའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོན་ཡིན། དང་པོ་མི་
འཐད་དེ། རང་ཉིད་རང་གི་སྐྱོན་ཡིན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་
གི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གི་གཟུང་
བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱད་གཞི་དང་
ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པ་གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་
སྐྱོན་ཅན་གཅིག་ཡིན་པ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡན་གཞི་དང་ལྡན་
ཆོས་གཅིག་ཡིན་པ་སྲིད་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་

རྟགས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་དོན་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱོན། མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྡན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འདོད་ན། རྟགས་སྐྱོན་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དོན་གཅིག་པར་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་ཡིན་གྱི་ལྟར་སྣང་གི་མིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནི་དེའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱིས་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་བྱས་པས་དྲི་རྟག་པ་བའི་ཡོན་ཏན་དགག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་ལྡན་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་ཡོན་ཏན་

ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་གྱི་སྐྱོན་མི་སྲིད་ལ། རྟགས་ཡང་དག་
ལ་སྐྱོན་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་
དུ་འཛོག་བྱེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་ཚ་རྣམས་
དེའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རང་སྐྱོན་རང་ལ་ལྡན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡོད་ལ་དེ་དེ་ལ་མི་ལྡན་པར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ།
གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་ནམ། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདིའི་
སྐྱོན་མི་སྲིད་པར་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མ་
ཞུགས་པར་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚ་
དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚ་ནས་བསྒྲུབ་
བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་
རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཚོལ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་རང་
ལུགས་གཞག་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་
ལ་ལྡན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་
གསུམ་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་
བསྒྲུབ་ནུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་ནི་ཡོན་

ཏན་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ལྟར་སྣང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་བསལ་བྱ་ནི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་གི་བསལ་བྱ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་នུས་སོ། །གཞི་གང་དུ་སེལ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟེང་དུ་སེལ་ལོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་སེལ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ངེས་པས་འགལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་ངེས་པས་མ་ངེས་པ་སེལ་ལ། ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་བསལ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་ལྡོག་དོན་དང་། །འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སོ་སོའི་བསལ་བྱ་གསུམ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཟུང་དུ་མེད་པས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་སྟེང་ནས་ངོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞར་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དཔེ་སྐྱོན་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སོགས་ནི་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་དོ། །སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ནི་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་དོ། །འདི་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པས་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ལ། དེར་གྲུབ་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པས་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྲུབ་

པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན་བུམ་པ་ནི་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཆ་ནི་སྐྱོན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་ནི་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་སྟོན་མི་ནུས་པ་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱོན་ངོས་གཟུང་བ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཤིང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་བཀོད་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབ་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འགོག་པ་གཉིས་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ……བཞིའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་

ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྐྱེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་མིག་
སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་
བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། ཆོས་
ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་ན། ཕྱོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པས་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། མི་འགོག་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་
ངོ་བོ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ལ་ཆོས་
ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ། ཞེ་འདོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་
འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བས་འགལ་རྟགས་ཞེས་གསུངས་པས་ན་
འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེ་འདོད་ལ་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་ཚུལ་ནི། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
སྐད་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། རྩོལ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་དེ་སྐད་དུ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་དོ། །མིག་སོགས་གཞན་དོན་
བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ།
འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་
སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་གི །དངོས་སུ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་
ལྟོས་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི་
བདག་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྨྲས་པས་ཞེ་འདོད་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འགལ་བའི་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་ལ་འདི་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་

ཞིང་བསགས་པས་བདག་དོན་ལས་བཟློག་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་བདག་ཅེས་པ་ནི་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་པ་ལ་འདོད་ལ། འདུས་ཞིང་བསགས་པས། འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་གཞན་དང་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་འཐད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་རྟག་པ་གཅིག་པུ་སྐྱེད་པ་ལས་བཟློག་ནས་རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་དུ་མའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཟློག་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མིག་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་དང་མ་ཕྲད་པའི་མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་མི་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་ཐལ། འདུས་ཞིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་འདོད་ལ། མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕ་རོལ་པོས་བདག་ཅེས་པ་གང་ལ་འདོད། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ཅེ་ན། འོ་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སོང་བས་བཟློག་པ་ན། དབང་ཤེས་མི་རྟག་པ་དུ་མའི་དོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་དགོས་པས་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་འདོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཚུལ་ནི་ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་དབང་པོའི་སྒོ་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་ཆོས་ཅན།

རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་ངེས་པར་ཐལ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་པར་འདོད་ན་ནི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བས་བཟློག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དོ། །རྣམ་ཤེས་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལས་ལྡོག་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་དུ་མའི་དོན་བྱེད་པར་ངེས་པ་ལ་འདོད་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དོན་བྱེད་དེ། བདག་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པའི་རྒྱུ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པར་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་བཟློག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལས་བཟློག་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་དེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། རྐྱེན་གསུམ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གཞུང་ལུགས་ལས། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གང་དག་བདག་གི་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་འདོད་པས་གཏིང་མ་རྟོགས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དཔེར་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། མིག་ལ་

སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་། སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཞེས་འབྱུང་བས་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འདོགས་པར་མངོན་ནོ། །ཕན་འདོགས་ཞེས་པ་ཡང་སྐྱིད་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱིད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ''''' འདོད་པར་མངོན་པས་སོ། །གངས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་འདིར་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་གཞན་མི་སྣང་ངོ་། །བདག་དོན་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དགོས་སོ། ། འོན་ཀྱང་འདིར་གཞན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་འབྲས་བུ'' སྐད་ཅིག་ཏུ་མ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེད་པ་ལ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། གཞན་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ལ་འདོད་ན། རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་རྩོད་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པས་བཟློག་པ་ལ་ཁྱབ་པར་རྣལ་མར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་པས། འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ལ་ཕན་པ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དགོས་སོ། ། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བ་བཞིན། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།

འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་འགལ་རྟགས་སུ་མི·····
འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་འདོད་ལ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆོས་གྲུབ་པོ་སྙམ་ན་
ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཞི་འདོད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་
གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། སྔ་མ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་
ཐལ། ཞི་འདོད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགྱུར་ན། དེ་སྒྲུབ་ལ་
འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་འདོད་ལ་འགལ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་
ལྟར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་པོའི་ཞི་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་ཕ་རོལ་པོ་རང་གི་བསྒྲུབ·····
བྱར་འདོད་པ་ཉིད་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པར་སོང་བས··
ཞི་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་འདོད་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱིར་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད··
དོ། །འདི་དག་ཀུང་སྤྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ།
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཞི་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ·······
འགོག་པར་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀུང་
དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཐ་
དད་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཏེ། ལ་ལར་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་
ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དག་གིས་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ·····
དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། འགའ་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། །

དབྱེ་བས་འགལ་བ་བཞི་ཞེས་ཟེར། །འགལ་བ་བརྗོད་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་
ཚུལ་བཞི་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་བ་ནི་ཐ་
དད་དུ་སྒྲི་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རེས་འགའ་
ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སམ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
འགལ་རྟགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འགལ་བས་
འགལ་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ་ལས
མཚན་ཉིད་ནི། རྟགས་གང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །དབྱེ་
བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བས་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད། རྣམ་བཞག་གོ །
དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་
ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི།
མཁས་པ་དུ་མས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ཡང་རྣལ་མར་ངེས་པའི……
ཕྱིར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གོ །ཁྱབ་པ་ངེས་ཚུལ་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་འཆད་
ཅིང་། འགའ་ཞིག་མཉན་བྱ་དང་རྟག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མ་

ངེས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན·····པས་མཉན་བྱའི་རྟགས་དོན་མེད་ལ། མ་ངེས་ན་ནི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྟག་པ་དང་མི་འགལ་ཞེས་སྨྲས་པ། ཡང་དོན་ལ་མི་འགལ་བའམ། བློས་མ་ངེས་པ་ཙམ་ལ་འདོད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་རྟོགས་པར་སླ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བློ་ངོར་དེ་ལྟར་དུ་ཙང་ཡང་མ་ངེས་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང·····མཚུངས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་དུས་སུ། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཇི་སྲིད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་སྲིད་དུ། མཉན་བྱ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མཉན་བྱ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རང་གི་ལྡོག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ·····ལྡོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །འདི་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲ་ལས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་གཏན་ལ་དབབ་མི་ནུས་པས། རྟགས་ཡང་དག་ལྟར་ཐོག་མར་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་རྟོགས་ནས་འོག་རོལ་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྣམ་བཞག་མི་ཙང་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ནོ། །མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་ཏེ།

སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲའི་རང་ལྡོག་དང་ཁྱད་པར་……མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་གང་རུང་ལ་མཐོང་དགོས་ཤེ་ན། གང་རུང་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གང་རུང་གིས་བྱས་པར་ངེས་ཀྱང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་བྱས་པར་ཡང་མ་ངེས། མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བྱས་པར་ཡང་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། འདི་རྟགས་མིན་པའི་གནད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མས་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་འདི་གངས་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྙམ་མོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་མཚོན་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ……

དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པར་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཆ་གཉིས་པར་བཤད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་རྟག་པ་ལུས་ཅན་ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ཅིང་། གཅིག་ཤོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ། དབྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་ལྷན་ལྡན་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ། དཔེར་ན་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ།

དཔེར་ན། ངག་སྒྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྒྲའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྡོག་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའོ། །དབྱེ་ན་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྤྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔར་ཡོད་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཙམ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་། དེ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། ཤིང་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྐམ་པ་ཙམ་འཆི་བའི་སྒྲའི་དོན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚེ་འགག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆི་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་རྒོལ་ལ་ནི་གྲུབ་སྟེ། སྐམ་པ་ཙམ་ལ་འཆི་བའི་སྒྲ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་ནི་ཤིང་ལའང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་

ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སུལ་དབུས་མ་ན་ཆོས་ཅན། རྨ་བྱ་ཡོད་དེ། རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ནླངས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ། ལ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དམ་བཅའི་དོན་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་སྲིད་དུ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ན། གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམ་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པར་བཟུང་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དམ་བཅས་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅས་ཙམ་གྱིས་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ལ་སྒྲ་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། སྒྲ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་དོ། །མདོར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་

གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་སྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཇི་སྲིད་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་སྲིད་དུ། གཞི་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱོགས་ཆོས་ཚོལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། མི་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐླ་བ་གཉིས་འཛིན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་

ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞིག་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤྲྀངས་པའམ་དྭ་བ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ། སྐྱ་རྫས་དང་ལྡན་པའི་ ལ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དྭ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨ་བྱའི་སྒྲ་གང་ན་གྲག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ། རི་སུལ་དབུས་ མ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། རྨ་བྱ་ཡོད་དེ། རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །གསུམ་པ་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟེ་རྩོལ་ལ་མ་ གྲུབ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་བློ་དང་བདེ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ ཕྱིར་རྩོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཅེར་བུ་པས་ཤིང་ཆོས་ཅན་སེམས་ཡོད་དེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་ གྲུབ་པའམ། རྩོལ་བ་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་ བ་དང་། མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ སོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐུན་མོང་ བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞན་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཐུན་མོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་ཐུན་མོང་་་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལས་ལྡོག་གཞན་ཇ་སྒྲ་ལ་ཡང་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་དང་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་མཐོང་བ་ལ། ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ལྡོག་གཞན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རིགས་ཅན་པོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་མེད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་་་་་བརྗོད་དོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བྱེད་ཀྱི་་་་་རྟགས་སོ། །དཔེར་ན་བཞི་སྟེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མི་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་རིག་བྱེད་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། གང་བྱས་པ་མི་རྟག་སྟེ། རིག་བྱེད་བཞིན། ནམ་མཁའ་ནི་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡང་མཐོང་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དཔེར་ན་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །དཔེར་ན་བཞི་སྟེ། ཕྱོགས་

གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་སྒྲ་ཆོས་
ཅན། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་མ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་ནས་
གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་མཐོང་བ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཕ་རོལ་པོ་རྟུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད་
པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་བཤད་ཀྱི། གནས་ཚུལ་ལ་ནི་རྟག་པ་ལ་ལུས་ཅན་
ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་མེད་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མིན······
ནོ། །ཡང་དག་ལྟག་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མཐོང་གཅིག་ཤོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ཁྱབ་པ་ལ····
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་སོ། །དབྱེ་ན་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་
མཐོང་བ། ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་
འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཆུང་ངུ་ཆོས་ཅན། སྔོ་བསངས་ཡིན་ཏེ།
ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲོལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་ངེས་ནས·······
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་འགལ
བར་མ་ངེས་པ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།
འགལ་བའི་ལྟག་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི···
རྟགས་སོ། །དབྱེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་སོགས་གསུམ་སྟེ།

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལྡོག་ནས་རྟགས་སུ་མ་བཞིན་ནོ། །འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། ལྡོག་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ། སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དཔེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུ་ཞིང་། དེ་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བསྡུས་པས་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་རྟགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་བཀླག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་བལྟ་རུང་མི་དམིགས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་ལྟོས་ལ། བལྟ་རུང་མི་དམིགས་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་པས་རྒྱུད་ནས་རྩ་བ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དགག་རྟགས་མི་སྲིད་པས་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་འང་ཡོད་ཀྱང་བལྟ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཐིགས་ལས་ཀྱང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། དམིགས་པའི་རིགས་བྱར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ལས་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག

ལས་ནི་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་སྒྲ་རྟག་པ་ཡོད་དེ། སྒྲའི་རྐྱེན་རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཉན་ཤེས་རྩོལ་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་དོན་དུ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་བཟློག་པ་གཉིས། །རྩོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། །ལྡོག་མ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་སྒྲ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་ནི། དུང་སྒྲ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དུང་སྒྲའི་མཐུན་རྐྱེན་རྩོལ་བ་རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་རྟགས་སོ། །སྒྲ་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་འགོག་པ་ནི། དུང་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་ རྐྱེན་རྩོལ་བ་མ་བྱས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ཀྱང་ཐོས་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་མ་སྐྱེད་པར་དང་པོ་ནས་སྒྲར་གྲུབ་ཅིང་། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྔར་མ་ཐོས་པ་ལས་རྐྱེན་རྩོལ་བའི་རྒྱུས་གསར་དུ་ཐོས་པ་འགལ་ལོ། །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྩིག་པས་བསྒྲིབས་པས་མི་མཐོང་ལ་བར་གྱི་རྩིག་པ་མེད་ན་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔར་རྩིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་དུས་སུ་བུམ་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་མ་སྒྲིབ་པ་ན་

གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཁྱད་ཀྱི་རྩོད་པ་མི་མཚུངས་སོ། ། གལ་ཏེ། སྒྲ་རྟག་ཀྱང་སྔར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མ་ཐོས་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པ་ན་ཐོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ངེད་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོས་མ་ཐོས་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། ། གཉིས་པ་སྤྱོར་བའི་དབང་གིས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ན་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ན་འགལ་བ··· ཡང་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཟློག་པ་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། རྩང་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སམ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འགོག་པ་གཉིས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ། སྒྲ་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ནི། འདུས་པ་མིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ནི་མིག་སོགས་འདུས་པ་མིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ནི། ཤུགས་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས

ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། ཁྱད་པར་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ནི། འདུས་པ་མིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ནི། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ནི། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འགལ་རྟགས་དོན་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགལ་རྟགས་ལ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་འགལ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་ལ་ཡང་འབྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་···སོ་ཞེ་ན། འབྱེད་དུ་ཙུང་མོད་བྱེད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སུ་ཞིག་འགོག་ཅེས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་གཞན་དོན་བྱེད་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་མིན་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་འགོག་པར་འདོད་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། འདིར་སྤར་གྱི་འགལ་བར་མ་འདུས་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པ་མི་བཞེད་དེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

ཞེ་འདོད་དང་ངག་ཏུ་སྨྲས་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱར་མཚུངས་པར་ཁྱད་རང····
གིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ངེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཐའ་
འགོག་གི་ངེས་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་
གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག །ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ།
ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས། མཐའ་
གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པས་བཞིར་ངེས་སོ། །ཁྲིད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་
བཞག་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་སྐྱེད་མི་ནུས་ལ། མ་ངེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
སྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟགས་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དོ། །འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་བློ་བསྐྱེད་ལ་ཡང་
དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པས་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་དེའང་རྣམ་པ······
བཞི་ཡོད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཉི་དང་། །མི་འདོད་
འདོད་པའི་ངེས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །མ་གྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་བློའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་གཅིག་དྲང་དོན་དུ་
བཤད་པ་མིན་ཡང་ཐེག་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ན་རྟགས་མི་འགོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱོན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འགོད་པས···
སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཚེ། ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ན། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་

དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེད་པ་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་བའི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་ཏུ་གཟུང་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག
གི་བློ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་
བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང༌། མཚན་གཞི་
སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྷུར་
བསྟན། ཡོངས་གཅོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ལྷ་ལྷན་དུ་མདོ་ལས་
གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རིགས་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུངས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་སྒོར། བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ནི་
ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་ནི། གློ་བུར་བའི་
རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། གློ་བུར་བའི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་
སྤྱི་ཆོས་དང་ཁྱེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཆོས་ཀྱིས་
ཁྱེ་ཆོས་ཀྱི་ངོར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པའི་དོན་མེད་པས……
དོན་མེད་དོ། །སྐབས་འདིའི་འདོད་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱེ་ཆོས་ལ་དཔག
པར་འདོད་པའམ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའོ། །ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བ་ནི། ཁྱེ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དྲིས་པ་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
སྐབས་སུ་མ་བབ་པའང་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ། དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་
ཀྱི་ཁྱེ་ཆོས་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། སྐབས་སུ་

མ་བབ་པ་དམ་འཆའ་བའི་ཆ་ནས་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུངས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁས་བླངས་དགོས་ན་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྒོལ་བ་རང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་རྒོལ་བ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ན་རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་…ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དུས་སུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཉིད་སྒྲ་རྒོལ་གྱི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས། ངོ་བོའི་དོན་མ་ཚང་བར་འགྱུར་སྙམ་ན། ཆོས་ཅན་ལ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲ་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྒོལ་གྱི་ངོར་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚིགས་དོན་སྒྲ་རྒོལ་གྱི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཡང་དེས་བསྒྲུབ་བྱར་ངེས་པ་བཞིན་នོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་ངེས་གཟུང་བ་དང་།

ཡན་ལག་ལྔ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་ནམ་བཏགས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངག་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ན་སྒྲ་རྟག་པའང་དམ་བཅའ་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གསུང་པའང་སྒྲ་དོན་རྐྱང་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འགའ་ཞིག་དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བ་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དང་བཏགས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་སྨྲ་བ་འཕྲུལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཚོགས་དོན་གྱི་སེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཞག་འདི་ལ་ནི་ཚོགས་དོན་གྱི་དངོས་པོའམ། བཏགས་པ་དངོས་མེད་སྐྱོན་ཅེས་པའི་རྩོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། སོ་སོར་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོས་ནི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་ཏེ། གྲུབ་ན་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ནས་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ནར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་བ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་བ་དུས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་རྒོལ་དཔྱོད་པ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱེ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། གྲངས་ཅན་ལ་བུམ་པ་མི་རྟག་
པ་དཔེར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་སྒྲིད་པ་བ་ལ་
སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་
བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྣང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་
སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཟུང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་
བྱར་འགྱུར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དཔེ་མ་གྲུབ་
པར་བརྗོད་པ་ན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་པས་ནི་དཔག་འདོད་མེད་པ་སེལ་ཏེ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་དཔག་
འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས·····
པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁས་
བླངས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་དུས་སུའང་སྒྲ་རྟག་པ་ཡང་བསྒྲུབ······
བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ····
འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
བླངས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི།
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་འདོད་པས·····
བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སྒྲས་
དཔག་འདོད་གཞལ་བྱར་བསྟན་ཡང་། དཔག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་རྒོལ་

བ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲས་དཔག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་
གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་ན། དོགས་པ་སེལ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྨོས་
པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེའི་ཚེ་ན་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་འདོད་པ་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་རྒོལ་བ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་ནི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པ་
དང་འབྲེལ་པའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་འདོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས
བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བར
བྱེད་དོ། །རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ནི་རང་གིས་ཁས་མ་བླངས་པ་ཡང་འབྲེལ་པས་དེ་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་
ན་འདོད་པས་ནི་འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་
བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་འདོད་པ་
དང་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་ངེས་ལས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་དུ
མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱ
བ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་དང་། རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་འདོད་པ་ཡང
སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གནོད་ན་ཡང་ཕྱོགས་དང་གཏན་

ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ……
ལྟར་རོ། །མི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པ་འདོད་པ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཚེ། སྒྲ་ལ་འདོད་པར་བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
མ་བསལ་བས་ནི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ།
བསལ་བ་ཞུགས་ན་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྒྲ་རྟག་པ་
ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། གྲགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་
གྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་རྒོལ་ལ་ནི་མིན་ཏེ་སྔ་རྒོལ་གྱིས་
གྲུབ་ཟིན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསལ་བ་ནི་རྒོལ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་གོ །སྔ་རྒོལ་གྱི་བསལ་བ་ཞུགས་ན་དཔག་
འདོད་མེད། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་བཀག་ན་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདག་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་
བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ནི་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འདོད་པས་ཁྱབ་པ་

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་སྨོས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དཔེ་ནི་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། བདག་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་དུ་ཞུགས་ནས་ཁས་བླངས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འགོག་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། སྔ་རྒོལ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་དང་། གཉིས་ཀའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྔར་བཞག་སྟེ། འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་ནི་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་བསལ་བ་དང་ཁོ་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་བ་ནི་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་བསལ་བའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཚད་མའི་བསལ་བ་གང་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་···ཟླ་དངོས་ཏེ། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་སེལ་བྱེད་ལ་བསལ་བར་འདོད་པར་སྣང་ལ། གཞན་དག་ནི་སེལ་བྱེད་ཀྱིས་བསལ་བྱ་བཀག་པའི་ཆ་ལ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མའི་བསལ་བྱ་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། བསལ་བ་ནི་ཚད་མ་དག་གིས་ཟློག་པ་ཡིན་པས་ཟླ་བོའི་ཚད་མའི་རྟེན་མིན་ཏེ། ཟློག་པ་ལ་ཚད་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་དང་། གྲགས་པའི་བསལ་བའོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་ཡང་སེལ་

བྱེད་ཀྱི་བསལ་བྱ་བཀག་པ་གང་ལ་འདོད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་ཡང་གང་ལ་འདོད། སྒྲ་མ་བྱས་པ་ལ་འདོད་ན་སེལ་བྱེད་ལ་བསལ་བར་འདོད་པ་འགལ་ལ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་གནོད་པ་ལ་བསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་ནི་སེལ་བྱེད་ཀྱིས་བསལ་བྱ་བཀག་པའི་ཆ་ལ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བྱེད་ཀྱིས་བསལ་བྱ་བཀག་པའི་ཆ་ལའང་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་ལ་ནི། ཐལ་བར་འཕངས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བར་བརྗོད་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་བསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞིབ་པར་ངག་ལས་རྟོགས་སོ། །བོད་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱའོ། །བསལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་བཞག སོ་སོར་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསལ་བ་ནི། ཕྱོགས་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པའོ། །དེའི་དབྱེ་བསྡུ་ནི། རིགས་སྐོར། ཁས་བླངས་རང་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ། །སོ་སོར་བྱས་ནས་ལྟར་གསུངས་ལ། །ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། གནོད་པ་འབབ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱི་

སྒོ་ནས་ཕྱེས་ཏེ། གསུམ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། བཞི་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་བསལ་བའང་བཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་པ་གཉིས་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁས་བླངས་གྲགས་པ་གཉིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུའོ། །འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། གྲགས་པའི་བསལ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། འདི་ཡང་གང་ཏུ་སེལ་བ་དང་། སེལ་བྱེད་གང་གིས་སེལ་བ་དང་། བསལ་བྱ་གང་སེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲའི་སྟེང་ཁོ་ནར་སེལ་གྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲའི་རང་བཞིན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཉན་བྱའི་མིང་ཅན་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུམ་པ་ནི་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །འགོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདུ་བ་འགལ་ལ། མཉན་བྱ་ནི་སྒྲའི་སྟེང་ཏུ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་མ་བསལ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བར་བརྗོད་པར་མངོན་པས། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲ་གསུངས་པ་ལས་དེ་སྐད་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འོ་

ན་དོན་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི། ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བསྟན་ནས། དེས་གནོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྒྲ་སྒྲོག་བཏགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བསལ་བ་གསུམ་ལ་ཡང་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་འགལ་ཟླ་དངོས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་རྟག་པ་ནི་བསལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ནི་སེལ་བྱེད་དོ། །སེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་གཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་གི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་གི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། ཁས་བླངས་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒོལ་བའི་རང་ཚིག་གིས་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་དངོས་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ནི། ཚིག་གི་དེ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་དོན་གྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་སུ

བརྗོད་པ་ཤུགས་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །འདི་ནི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་པོས་ཚིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཉན་པ་པོ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ངག་སྨྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྨྲ་བ་པོས་ཚིག་སྨྲ་བ་ནི་ཁོ་བོས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་སྨྲས་པས་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་འདི་ལས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་སྙམ་པས་ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ངག་སྨྲས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་ངག་སྨྲ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་སྨྲས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་སླུ་བར་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཚད་མ་དག་མེད་ཅེས་སྒྲི་བཀག་པ་ན་ཚིག་རང་ལ་ཡང་མི་སླུ་བའི་ཆོས་བཀག་པས་དངོས་ཤུགས་ལ་འོངས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འགལ་བར་བྱས་པ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཚིག་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་དོན་གྱིས་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དངོས་སུ་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྙོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་མི་སླུ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སླུ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཚད་མ་མེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སླུ་བ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཚིག་མི་སླུ་བར་དོན་ལ་ཁས་བླངས་ཤེ་ན། ཚིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཉན་པ་པོ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངག་སྨྲ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར

ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་པས་ཚིག་
འདི་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་སྨྲ་བ་པོ·······
རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་མི་སྨྲ་
བར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་འགོག་སྟེ། ཚད་མ་དག་མེད་ཅེས་སྨྲེར་བཀག་
པས་ནི་ཚིག་ལ་མི་སྨྲ་བའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་སྨྲེར་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སེལ་བ་ཞེས·······
བརྗོད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རྐྱལ་བ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་པར་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་ན། དངོས་སུ་ཚད་མ་མེད་ཅེས་ཡིད་ཆེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དམ་བཅས་ཤིང་། ཤུགས་ལ་ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པའི་
དོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་གང་····
ཡང་མ་མཐོང་བར་འདྲ་བས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་མི་ནུས····
པའི་ཕྱིར་རོ། །གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་
ངེས་པའི་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གེགས་བྱེད་ཚུལ་ནི་གང་དུ་སེལ་
བ་དང་། གང་གིས་སེལ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་
གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བསལ་
བྱ་ནི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་བསལ་བྱ་
ནི་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་མེད་པར་དོན་ལ་གནས་ན། ཚིག་མི་སྨྲ་བ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་
ལ། ཚིག་སྨྲ་བར་གནས་ན་ཚད་མ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཕན་ཚུན་

གེགས་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཚིག་དེ་ནི་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་ཚིག་ཡིན་ལ་དེའི་བསལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་སྔ་མས་བཞག་པའི་དོན་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ནི་ཚེ་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྐྱེར་བ་མ་ཡིན……ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་བཞག་ལ་འདིར་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ལུང་གི་བསྟན་བྱ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདི་ཕྱི་མས་སྔ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་སྔ་མ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཞེས་བསྟན་པས་ནི་བདེ་བ་སྐྱེར་བའི་ནུས་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བདེ་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དཀར་ཆོས་སུ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཚིག་ཕྱི་མ་བདེ་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་བཀག་པའི……ཕྱིར་ན་ཕྱི་མས་སྔ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ཡང་གང་དུ་སེལ་བ་དང་། གང་སེལ་བ་དང་། གང་གིས་སེལ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བདེ་བ་མི་སྐྱེར་བའི་ཆོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་ནི་གནོད་བྱེད་དོ། །ཡིད་

ཆེས་པའི་ལུང་ཡང་གནོད་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་མཐུས་དེ་མ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྔ་མས་བཞག་པ་ཕྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལུང་གནོད་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སླང་པོའི་སློབ་མ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན་ལ་དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུང་ཁས་མི་ལེན་ན་སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡོད་པར་འཛོག་པས་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཅན་དཀར་པོའི་ཆོས་མ་གྲུབ་ན་བདེ་བ་སྟེར་མི་སྟེར་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི······ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་སྟེ། ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དཔྱོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་རྣོ་རྟུལ་སེམས་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དུ་ཆོས་ཅན་དཀར་ཆོས་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་ན་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་བོ། །ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཆོས་ཅན་དཀར་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པས་གེགས་བྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གེགས་བྱས་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནོད་ན་གཞི་མེད་པས་ཁྱད་པར་ལ་སྤྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་

དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་གནོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་འགྱུར་བར་བྱ་··· དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གང་དུ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དེར་གང་ལ་གང་གིས་གེགས་བྱ་བའི་སྐབས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པས་ནི། ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཚད་མར་ཁས་མ་བླངས་ན་མི་འགྱུར་ལ། ཁས་ལེན་པ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱས་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེར་བའི་ལུང་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་འགྱུར་ཏེ······ རྐོལ་བ་འགའ་ཞིག་འདོད་པས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་རྐོལ་བའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འཇོག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ··· གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞག་པར་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མའི་ངེས་པ་མ་ཉེད་པས་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁས་བླངས་ན་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁས་མ་བླངས་ན་མི་འགྱུར་ལ། ཁས་ལེན་པ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བཟློག་ཕྱོགས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། འདོད་པས་བདེ་བ་མི་སྐྱེར་བའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རང་ལུགས་ནི། དགར་པོའི་ཆོས་ཞེས་པ་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་། བདེ་བ་མི་སྐྱེར་ཞེས་ཕྱིས་དམ་

བཅས་པ་གཉིས། ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རྐྱལ་བ་གཅིག་གིས་སླུས་པའི་ཡིད་ཆེས་པར་མཚུངས་པས། རྐྱལ་བ་དེས་གནོད་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། གནོད་བྱེད་མཐོང་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་ངེས་པ་ཡང་མི་སྟེར་པས་གེགས་བྱེད་པར་འཐད་ཅེས་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་གཉིས་དམ་བཅས་པ་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཚེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནི་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཡིད་ཆེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་གནོད་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྐྱལ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ངོར་དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་བརྗོད་བྱའི་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། ལུང་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་མེད་དོ། །སྤྱི་མ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ནི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མར་ཁས་བླངས་ན་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁས་མ་བླངས་ན་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་

པར་ཐལ། ཁས་བླངས་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་གྱི་མ་བླངས་ན་མི་འགྱུར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡིད་ཆེས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དུ་ཤེས་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ལྟར་སྣང་དང་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མཚུངས་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱིན་སོགས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་གྱིས་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་ཀྱི་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ལུང་གི་དོན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིག་ག་ཡང་འདོད་པས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་པས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ལུང་དང་པོ་ལ་ཚད་མར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་ལ་གཅིག་ཤོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྟེར་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ལུང་གེགས་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས་ལུང་ལྟར་སྣང་ཡིད་ཆེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་ཡང་གེགས་བྱེད་དང་། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ

འདོད་པར་མངོན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་ལ་ལར་གནོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟར་སྣང་ལ་གསུངས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་དག་ལ་གསུངས་པ་ནི་སྡེ་བདུན་མདོ་འགྲེལ་དང་་་་བཅས་པ་གང་ལ་ཡང་མེད་དོ། །རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གཉིས་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་ཚིག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སྨྲ་དགོས་ལ། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ན་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཕ་རོལ་པོ་ལ་རང་ཚིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྨྲས་པ་ནི་རང་གི་ཚིག་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོས་གསུངས་པའི་ལུང་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པད་མོའི་ཚལ། །ལེགས་བཤད་མངར་རྩིའི་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པ་འདི། །ཕྱི་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཁང་དྲུག་ལྡན་པ་ཡིས། །རྟོགས་ཀྱི་མཁས་རློམ་ཤ་སྦྲང་འབུམ་ཕྲག་གིས། །ཡུན་རིང་དཔྱད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། །ཕྱི་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཐོང་། །གྲགས་པའི་བསལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་ནི། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་བ་ལ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་དང་

འགལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་ཏེ། བུམ་པ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། སྒྲ་ནི་བརྡ་ལས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན······པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲ་ལ་རག་ལས་པས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་རག་ལས་པ་ལ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་སྒྲས་མ་གྲུབ་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས···ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཡོ་འདབ་ཅན་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཐོག་མར་ཡོ་འདབ་ཅན་ལ་ཤིང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་··པའི་དབང་གིས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་གནོད་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་དུ་སེལ་བ་དང་། གང་སེལ་བ་དང་། གང་གིས་སེལ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་སྔར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་རུང་གིས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཀུན་ལ་ད་ལྟ་ཟླ་བ་སོགས་སུ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་འདོད་རྒྱལ་བའི་··

སྒྲ་དང་མིང་ཅན་དུ་འབྲེལ་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་རུང་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་
ཅན་རུང་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན།
ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ལོ་འདབ་ཅན་ལ་ཤིང་གིས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་ཟླ་བ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། བརྡ་དང་
འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བརྡ་
དུས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པའི་མིང་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་རུང་ལ་གྲགས་
པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤེ་ན། ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཆོས། །དེ་ནི་གྲགས་
པའི་སྒྲས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྗོད་རུང་ལ་གྲགས་པ་
ཞེས་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲགས་པ་ནི་
སྒྲ་ཡིན་ལ་དེའི་བརྗོད་རུང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ནི་
འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དུ……
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་
པས་གནོད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་
རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་གྲུབ་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲའི་སྐད་ཅིག་
མ་རང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་འདོད་པས་བརྡ་
སྦྱར་བ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་
སྦྱར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་རང་རྒྱུ་ལས་ཟླ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་
སྒྲའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་ངོར་ཡིན་གྱི་མ་མཐོང་བའི་ངོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ནི་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་མི་ནུས་པའི་ངོར་ཡང་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་མཐོང་བ་ཕོ་ནའི་ངོར་བློ་འབྱུང་གི་མ་མཐོང་བའི་ངོར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཟླ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟླ་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་འདི་བརྡའི་སྤུ་རོལ་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་གྱི་མིང་དུ་སྦྱར་རུང་བས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །གྲགས་པའི་བསལ་བ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལྟར་སྣང་དུ་འདོད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི། །སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་ན། །གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་ཀ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཚེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། ཁས་བླངས་དེ་ནི་འབྲས་རྟགས་ཏེ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཤཱཀྱ་བློས། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བསྟན་

བཅོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཚེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རང་ལུགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སླང་དོར་གྱི་གནས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཐལ། ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་པ་གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི། །གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དམ་ཅི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་།

རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར···
ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མས་མི་རྟོགས། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན། གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འགའ་ཞིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་བཞི་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དཀར་ཆོས་ཚེ་
འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ།
འགོག་ལམ་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་
ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ···
པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྱུང་བ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དཀར་ཆོས་ཚེ་འཕོས་ནས་
བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་མིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིན་
ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་མ···
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལྔ་པ་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་
ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ལུང་གི་དོན་རྟོགས་པའི···
བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་
པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་དག །མི་
འདོད་དཔྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ན་གཞལ་བྱའི་
གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དྲུག་པ་ནི། དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་བདེ་བ་མི་སྐྱེར་
པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་ཆོས་བདེ་བ་

སྒྲེར་བྱེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འདྲེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་སྤྱིར་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ལུང་…… ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཚིག་འགལ་བར་ཐལ་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་འདི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ནས་ཤུགས་ལ་རང་གི་ཚིག་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་བརྗོད་བྱའི་དོན་…· ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རང་ཚིག་འགལ་བར་འཇོག་བྱེད་སྔ་མ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཚིག་འགལ་བར་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་རྟོགས་པ་ཡང་ལུང་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་

རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་དུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་བླང་དོར་གྱི······
གནས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་
ཤིན་དུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་
བསྟན་བཅོས་དག །མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །
གནས་སྐབས་ཀྱི་བླང་དོར་ཙམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱང་།
མཐར་ཐུག་གི་བླང་དོར་གྱི་གནས་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མྱང་འདས་
རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་
ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་བདེན་ལས་འབྲས་བུ་
འགོག་བདེན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་པར་མི་
ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་
གཏན་ལ་འབེབས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རྣམ་པར་
བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་འདི་ལྷ་ལས་ཆེ་
འཕོས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མི······
ཉེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་གཞལ་བྱ་ཙམ་དུ་མི་རུང་ན། ཇི་
ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་གནས་གསུམ་པ་ཡིན། འོ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ལུང་གི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་སྦྱིན་ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་
དང་། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་འདོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་
ལྟར་སྣང་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ལུང་དང་། རིགས་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིས་པ་མེད་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་དོན་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་རྣམ་གསུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པར་ཤཱཀྱ་བློས། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དག་ནི་དོན་རྣམས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་གྱིས་གྲགས་པ་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིས་འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ། གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དོན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་བར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཅིང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་

འདོད་པས་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཚེ་འཕོས་པ་ན་རང་འབྲས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་དམ་བཅས་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུང་དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དམ་བཅའ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ཡང་ནུས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྐྱེར་བྱེད་སྟོན་པའི་ལུང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མ··· འབྲེལ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། འབྲེལ་ན་འབྲེལ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་འབྲེལ་བ་པོ་གཉིས··· ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་རྟགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལུང་དེའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལུང་དེ་དང་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་འབྲེལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བམ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔ་མ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཕྱི་མ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་སྟོབས··· ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱི་མ་གྲུབ་ལ་སྔ་མ་མི་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར···

དང་། རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལུང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་
བྱར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད་པ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་སྔ་མ་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་ཚད་མས་་་་
གྲུབ་དགོས་ལ། གྲུབ་ན་ནི་སྔ་མ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་ཚད་
མས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་སྔ་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་
འབྲེལ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། འབྲེལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་ཆོས་གཉིས་མ་
གཟུང་བར་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གཟུང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལུང་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། བརྗོད་བྱ་
ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཕྱི་མ་ལའང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་་་་
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་
བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། བཀྲོག་པ་ལ་
གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ཁས་བླངས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་
སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁས་མ་བླངས་ན་མི་འགྱུར་བའི་་་་
ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཡང་འདོད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་
ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་འདོད་པས་བྱས་པས། འདོད་པའི་དབང་
གིས་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་་་་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། འདིའི་ཚད་མ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་པ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པས་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་བཞག་ན་
བརྗོད་བྱ་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

ཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདོད་པས་བཞག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མར་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་ལུང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུང་······ཁས་བླངས་ནས་རྗེས་ཐོགས་སུ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། ཁས་བླངས་ནས་བརྟག་པ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་། ཁས་བླངས་ནས་ནི་དཔྱོད་པ་བླུན། །དཔྱད་ནས་ཁས་ལེན་མཛངས་པའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བ་ནི། ལུང་དོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་གཅིག་སྲིད་པར་ཐལ། ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ལུང་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ལུང་ཚིག་བཞིན། ལུང་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མིན་ཏེ། ལུང་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མ་ངེས། ལུང་རྣམ་དག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ངེས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ལ་དེ····ཡང་བརྗོད་བྱ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མ་རྟོག་པར་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲེལ་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་འབྲེལ་བ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཚད་མར་འདོད་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་

ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཚུལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། ཚེ་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གསུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། རྒྱུ་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་པ་ལ། འདིའི་ཆོས་ཅན་འགྲུབ་པ་ལུང་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འགའ་ཞིག་ནི་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་རྣམ་དག་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་པ་དང་། བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདག་པོ་ན་ལ་སྨིན་གྱིས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས……… གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་པར་ཡང་ཐལ། བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་བྱེད་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལུང་དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་སྦྱོར་བ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཐལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལུང་རྟགས་སུ་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པར་བྱེད་དེ། དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གནོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སླུའོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །འདི་ལ་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། མ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དོན་མཐུན་ཡོད་དེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་སྟེ། སྤར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཀ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ལུང་གི་ཚིག་བཟུང་ནས་རྗེས་ཐོགས་སུ་ལུང་གི་དོན་ལ་རིགས······པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དོ། །དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ལུང་དོན་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་རིགས་པས་རྟོགས་ནས་དེ་སྟོན་པའི་ཚུལ··

ལ་གནོད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་རྟོགས་པ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བློ་ཡུལ་
དུ་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་གི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་
ལུང་དོན་རིགས་པས་རྙེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚིག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་
རྟོགས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནོ། །འདིའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན།
ཕྱོགས་ཆོས་ལུང་གིས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། རྩོམ་པ་པོས་བརྗོད་བྱའི་
དོན་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་བརྡ་འབྲེལ་ཡིན་པས་བརྡ་མཐོང་བའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་
བྱེད་དུ་ངེས་པའི་བློས་འགྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་འགོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་
གནོད་བྱེད་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ནས་ལྷག་མ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་སྦྱ་
མ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་
སྟོན་པ་ལ་ཡང་རིགས་པས་མི་གནོད་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་
སྟོན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་མེད་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་དང་རྩོམ་པ་པོ་ཚད་
དང་ལྡན་པས་བསྟན་བཅོས་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བརྩམས་
པའི་ལུང་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་
པའི་གནས་སྐབས་བཞིན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ངེས་པའི་
དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་
པའི་ལུང་ལ་གནོད་བྱེད་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
དངོས་སུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པའམ། ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་གཟུང་བའི་
འོག་རོལ་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་
པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་དང་བརྗོད་བྱའི་འབྲེལ་བ་ནི་བརྡ་འབྲེལ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་བརྡའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་ཡང་ལུང་གི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་ཚུལ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བརྡ་འབྲེལ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གྲགས་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གྲགས་པའི་དོན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། བརྡའི་གྲགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཅི་འགོག །ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མའི་བསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཟློག་ཕྱོགས་དེ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དུ་འཇོག་པ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་གནོད་པ་མེད་པར་བརྗོད་ལ། བརྗོད་བྱ་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡང་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་པ་ཡང་

བརྡའི་འབྲེལ་བ་ལ་རག་ལས་ལ། ཁྱབ་འབྲེལ་ཡང་བརྡས་བཞག་པའི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་འདོད་པས་བརྡ་སྦྱར་བས་
བརྗོད་བྱ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་នོ། །བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་
འབྲེལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་རྟོག་ངོར་བདག་གཅིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་
མི་ཙམ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗོད་བྱེད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་བདག་གི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །བརྡ་འབྲེལ་
ཡོད་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་དང་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་
ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དོན་བརྗོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སོ། །དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ནི་གཏན་
ཚིགས་སོ། །འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་མཐུན་དཔེའོ། །དེས་
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དཔེའི་སྟེང་དུ་བརྗོད་བྱ་
དོན་མཐུན་དང་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་རྟོགས་ནས་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཞུགས་
པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་
པར་མཐོང་བ་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དོན་མཐུན་དང་
ལྡན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་
ལུང་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་བཀོལ་བས་སྙམས་པས་ན
ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་མཐུན་སྟོན་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་

ཉིད་ལ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཚུལ་དང་། རང་ཚིག་གིས་ཁས་བླངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩོམ་པ་པོས། བསྟན་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་མཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་ནས་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་མཐུན་པར་སྟོན་བྱེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཚིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐུན་སྟོན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། དང་པོ་ནི། རང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་བཟུང་ཞིང་། བརྗོད་བྱ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དོན་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན། བསྟན་བཅོས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་བསྟན་བྱའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྨྲ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་དེའི་ཚིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔ་མ་ལྟར་རང་གིས་མི་སླུ་བར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཕ་རོལ་པོ་ལ་རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། ཐོག་མར་ལུང་གི་ཚིག་བཟུང་ཞིང་བརྗོད་བྱ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བརྗོད་བྱའི་ཆོས་རྟོགས་སླ་བ་འགའ་ཞིག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པའི

ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་དཔྱོད་
ཅིང་། དེ་ནས་རིགས་པས་བརྗོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན།
ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང་
འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་ཆ་
མཐུན་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་།
ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
མི་ཤེས་པ་དང་། ཚུར་མཐོང་གིས་ལུང་དོན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། ལུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བློ་རིགས་བཞི་པོ་གང་གི་ནང་དུ་བསྡུ་ཞེ་ན། རྗེས་
དཔག་གི་བློ་རིགས་སུ་འདུ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །སྔོན་ཚད་ཁ་བ་ཅན་
འདིར་མཁས་སྙེམས་འགས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པས་དཔྱད་ན་
ཡང་། །ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པའི། །གནས་གསུམ་ཤེས་
བྱའི་ལྟ་ལམ་རབ་ཡངས་པར། །ཡང་དག་རིགས་པའི་ཚ་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་བའི།
།ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འབར། །རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ།
འགྲེལ་བཤད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའང་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་དོན་དག་ལ་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་།
འདིའི་འགྲེལ་པར་ཤཱཀྱ་བློས། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཉེས་པ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དག་ནི་དོན་

རྣམས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱིས། གྲགས་པ་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཙྙཱ་ན་ཤྲཱིས། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གྲགས་པའི་རྟགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། གང་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚ་མཐུན་དབྱེ་ན་འདོད་རྒྱལ་བའི······གྲགས་པའི་རྟགས་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་རྟགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆོས་ཅན་བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་གི་ཡུལ་དུ་རུང་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚ་མཐུན། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚ་མཐུན། གསུམ་པ་རྣམ་བཞག་ལ། གྲགས་པའི་སྒྲ་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མཆོག་གིས་གྲགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲགས་པའང་མི་ཡིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བྱེད་པ་སྟེ། བརྡའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་

ངག་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱ་བ་སྟེ། བརྡ་འབྲེལ་གྱིས་
འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ནི་བརྡ་སྦྱར་བའི་ངོ······
བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
ཏེ། གྲགས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་བ་སྟེ། གྲགས་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐ་སྙད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲའི་གྲགས་པ་
གཉིས་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲའོ། །དང་པོ་ལ་
ནི་བརྡ་དུས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་
མིང་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣམ་
པར་འབྱེད་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ། ཐོག་མར་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་
འདོད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་
པས་རང་དགར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་དུས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།
ཐོག་མར་བརྡ་འདོགས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ཞེས་པའི་
མིང་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ཞེས···
བརྗོད་དེ། དོན་ལྡོག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། བླང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རམ། སྔར་གྱི་མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐ་སྙད་བྱ་བའི་དུས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་མིང་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་མངོན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ནི། དོན་ཐམས་

ཅད་ལ་འཇུག་ནུང་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་པས་རང་
དགར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྡ་སྦྱར་མ་ཟིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ནི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ནུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་སྦྱར་
ཟིན་པའི་འོག་རོལ་དུ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཏུ་མི·····
ནུང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པར་དངོས་
མིང་དུ་འཇུག་ལ་མེད་པར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་
བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བརྡའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་ནུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཁས་མི་ལེན་གྱི།
འོན་ཀྱང་ཐོག་མར་དོན་སོ་སོ་ལ་བརྡ་མཚམས་བཅད་པའི་དབང་གིས་ཐོག་
མར་གང་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་གི །གཞན་ལ་ནི་
དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་གོ །འོ་ན་ཕྱིས་བརྡའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་མིང་
དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི།
བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ཏུ་ནུང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དེ་
དང་དོན་མི་གཅིག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བའམ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས···
འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སེང་གེ་ཞེས་པའི་མིང་ནི་རི་
དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བས་དངོས་མིང་ཡིན····
ལ། ཕྱིས་གཞན་ཁ་ཆེ་བ་གདོང་ཉག་པའི་ཁྱིའུ་ལ་ནི་བཏགས་མིང་དུ་
འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ཞེས་ཀྱང་
བྱ་སྟེ། འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་གི་རྗེས་སུ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་མིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཙམ་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་སྣང་ངོ་། །མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་རྟགས་''''
ཞེས་བྱ་སྟེ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱུ་མཚན་
ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མིང་དོན་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
གཉིས་པོའི་གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། འདོད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་
རྟགས་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ།
རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ག་བུར་སོགས་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲས་
བརྗོད་པ་བཞིན། གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་རྟགས་ནི། ཡོ་འདབ་
ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ཡལ་
ག་ཡོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་སྡོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་
ན་སྔ་མའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙམ་ན། དངོས་སྟོབས་སམ། བརྡ་
འབྲེལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་། རྟགས་
གཉིས་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དང་བརྡ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
བརྡའི་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་
བ་བརྡ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བརྡ་འབྲེལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་མ་བྱས་པ་ལ་བརྡ་འབྲེལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་
ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བརྡ་སྦྱོད་པའི་ངོར་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་'''
སྒྲ་དང་། བརྡ་འབྲེལ་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བརྡའི་
ཡུལ་དུ་རུང་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། བརྡ་འབྲེལ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ།།

བརྡའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཤེང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར······
དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་རྒྱལ་ནི་གྲགས་པས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་སྤྱར་
དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་མཚམས་བཅད་པའི་དབང་གིས་དོན་སོ་སོར་ངེས···
པ་ལ་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པར་དངོས་མིང་དུ་
འཇུག་གི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡང···
འདི་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གྲགས་ཟིན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཁས་
བླངས་ནས་དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་རྟགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གྲགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ།
འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ནི་རྟོག་པས་རང་དགར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ཡང་འདོད་པས་ཕར་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།
ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་
པ་ཡང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ······
མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། འབྲས་བུ་དང་། རང་
བཞིན་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་གྱིས། གྲགས་
པ་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་དང་། ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིས། འབྲས་བུ་
དང་རང་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་
ཞིག་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཁས་
བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལུང་ཡིད་ཆེས་
པའི་གནས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་དྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་བྱའི་
དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་

ལྡིར་བ་བུམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཅེས་པའི་བརྡ་སྦྱར······
བའི་དབང་གིས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། བརྡ་སྦྱར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཙམ་
ཉིད་ནས་བུམ་པར་གྲགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་
ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་བ་ཡང་
ཚུལ་དེ་སྐད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །སྤྱིའི་དོན་བརྗོད་ཟིན། གཞུང་གི་དོན་ལ།
དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁས་
བླངས་གྲགས་པ་གཉིས་རྟོག་པས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ······
དང་། མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུའོ། །རྗེས་དཔག་ལ་ཁས་བླངས་གྲགས་
པའི་གནོད་པ་འབབ་པ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལའང་།
ཁས་བླངས་གི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ······
གཉིས་པོ་འཇུག་ཅེ་ན། ཟླ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟླ་གཉིས་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཚིག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་
ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་རྟགས་ལས་དོན་དཔོག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་རྟགས་ལས་
རིགས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་བརྗོད་མི་ནུང་དུ་དམ་བཅས་པ་
ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲས་བརྗོད་ནུང་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་
འབྲེལ་དུ་ནུང་བ་ནི་སེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ལ་བརྡ་དངོས་སུ་འགོད་མི་ནུས་པ་ནི་གོང་དུ

བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འབབ་པ་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྨྲོང་བ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་འབབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་གང་ལ་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པའོ། །ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་འབབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་གང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་གིས་གནོད་པ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཁས་བླངས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་པ་དང་། རང་ཚིག་གི་གནོད་པ་འབབ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་སྔ་རབས་པ་གཞན་དག །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཞེས་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ནི། དམ་བཅའ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་བཞེད། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག······མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །རིགས་པའི་སྒོར། ལུང་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། ལུང་དང་འགལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་ཁྱད་པར་ཅན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྒྲུབ། ལུང་ཕལ་པ་རང་ཚིག་དང་མཚུངས་པས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གནོད་ལ། བསྐལ་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ལུང་རང་གི་ཚིག་གིས་ཕན་ཚུན་ནང་མི་གནོད་པའི་གསུང་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ལྡན་ངེད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ལས་དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེར་བསྟུས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟོ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་སྟོན་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་ནི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ལུང་གི་ཚིག་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དུ་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་སྟོན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལུང་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། ཁས་བླངས་ནས་གཟོད་བདེན་རྫུན་དཔྱོད་པ་བླུན་པ་ཡིན་ཞིང་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་བདེན་ན་ཁས་ལེན་པ་མཛངས''''པའི་ལུགས་སོ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དོན་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཚིག་གིས། །གནོད་མེད་བསྟན་འཆོས་གང་ཡིན་པ། །གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་སྤྱོད་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་ལུང་གཞན་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། གེགས་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་མིན་པ་སྤང་བ། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གཞན་ཁྲུས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པར་འདོད་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའང''''དེར་མི་འདོད་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་དགར་ཆོས་མིན་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ལ་སོགས་དཀར་ཆོས་སུ''''རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཆད་ལྟ་བ་མིན་པ་གཞན་རྣམས་མཐུན་པར་འཆད་ལ། ཁྲུས་ཀྱིས་སྡིག་པ་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལུང་རྣམ་དག་མིན་ཏེ། སྡིག་པའི་རྒྱུ་ཆགས་སོགས་དང་མི་འགལ་བའི་ཁྲུས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འཇོམས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དམ

བཅའ་དང་རང་ཚིག་གམ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བས་གེགས་བྱས་པ་
ལས་དམ་བཅའ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། ཐེ་ཚོམ་སྐྱོན་དུ་མི་ཆེ་ཞིང་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་
སྐྱོན་མེད་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་
དང་འགལ་བའི་གེགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་
དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འགལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་
འགྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་བརྗོད་པས་
རྒོལ་བ་རང་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ལ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་
འགལ་བ་གཉིས་འདུས་ན་སྔ་དམ་བཅའ་ན། ཕྱི་ངན་པ་ལས་ཞེ་མི་ཆགས་
པ་ལྟར། ཕན་ཚུན་ལ་བདེན་ཞེན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་
འཇིག་པ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་སྒྲ་
སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཕྱི་དགོས་པ་དེས་ན་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རྟོད་
པའི་སྐབས་སུ་ཕམ་པར་འགྱུར་བས་ངག་མི་ནོར་བ་དགོས་སོ། །གྲགས་
པའི་བསལ་བ་འབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་
ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི་གྲགས་
པའི་བསལ་བ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་བྱུང་
གི་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་
པ་དང་། ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་སྒྲ་
དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་སྔར་བཀག་ཟིན་ཅིང་། སྒྲ་ཐམས་
ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པས་བསྒྲུབས་ཟིན་ལ་དེས་ན
གྲགས་པའང་གྲུབ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་བརྗོད་དུ་རུང་བ་

ཉིད་ལ་གྲགས་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོའི་ཚིག་བཀོད་པ་དང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་དོན་གྱིས་ནི་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བརྗོད་མི་ནུས་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བརྗོད་ནུས་དགག་པ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྫོད་པ་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་ནུས་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཡིན་པ་འགོག་གོ །འདིས་ནི་བསིལ་ཟེར་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཟང་པོ་བརྗོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ངན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་ནུས་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལྡན་གྱི་དཔེ་དང་རྫོད་གཞི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་ནུས་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་མི་ནུས་དུ་སྒྲུབ་ན་འགལ་རྟགས་སུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྒྲའི་དོན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་ནུས་དུ་སྒྲུབ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་ནུས་དུ་བསྒྲུབ་ན་བཟློག་མཚོད་དེ། དཔེར་ན་བཀྲུང་དུ་ནུང་བ་ལ་བཀྲུང་བ

ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགྱེད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཉིད་ལ་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པར་བཞེད་དེ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་རུང་དེའང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་གེགས་མེད་པ། །བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྒྲ་ཚོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་རུང་ཙམ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་མོད། སྤྱར་མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་གྲགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་གྲགས་སུ་རུང་བ་ལ་གྲགས་པའི་བརྡ་མཛད་དེ། དཔེར་ན་བཀུར་དུ་རུང་བ་ལ་བཀུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ། །རྒྱུ་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས། །དེ་ལ་སྒྲ་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ངོས་བཟུང་ན། སྒྲ་ཐམས་ཅད་གྲགས་སུ་རུང་བ་ཙམ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་ན་ཡང་སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བརྡ་ནི་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྒྲ་གྲུབ་ན་གྲགས·······པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་

དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟུ་བ་ནི། གྲགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་
དེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་རུང་དག་པ་བར་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་
མེད་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་
དུ་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དགག་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་
པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འམ་མིང་ཆོས་ཅན། དོན་
གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་དངོས་
པོའི་མཐུས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བཞིན་
དུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡུལ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལས། བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པ····
མེད་དོ། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
རྗེས་དཔག་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པས་སྦྱར་བའི་
མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས། བརྡ་སྦྱོད་པས་བཀོད་པའི་ཡོད་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མིན་
པར་བསྟན་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པ་
མེད་པ་དེས་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྟོག་ཡུལ་གྱི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང····
བའི་ཟླ་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན།
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་ལྡན་གྱི་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་ལ་ཐུན་མོང་མིན····

པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྟགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྫོད་གཞི་དང་། དེ་ལྡན་གྱི་
དཔེ་གཞན་རྙེད་དཀའ་སྟེ། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་སྡེ་པའི་འཆད་
ཚུལ་མི་འཐད་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བར་གྲུབ་པ་ན་
མཐུན་དཔེ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་སོ་ཞེས་
འདོད་དོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། འདི་གྲགས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས་རི་བོང་ཅན་ལ་དཔེར་མཛད་དེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཟླ་བའི·····
སྒྲས་བརྗོད་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ། །རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་
བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ཕྱོགས་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་ཡིན་གྱི།
གྲགས་པས་གནོད་པའི་དཔེ་གཞན་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ད་ཏྲིག
ཤིང་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལའང་གྲགས་པས་གནོད་པས་རྫ་མ་དང······
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དཔྱད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཟླ་སྒྲ་ཐུན་མོང་བར་སྒྲུབ་པ། དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དང་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ། བརྗོད་རུང་འགོག་པ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡོད་པས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་
པ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞེས·····
གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྐབས་གཞན་ཟླ་བར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་བསྟན་དུ་རུང་བའི་
ཕྱིར། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རི་བོང་ཅན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱར་བ་ལས་འཇུག་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་བསིལ་ཟེར་ཅན་དང་།
གཞན་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་

རུང་གཅིག་ལྟ་བ་བརྗོད་རུང་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་་་་་
པར་རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་
སུས་ཀྱང་མི་གནོད་པས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྟར་གནོད་པ་མེད་
པ་ཡིན་པས་རྟོག་ཡུལ་ལ་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་འགོག་ན། ཁྱོད་བློ་བར་
འདོད་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་འཇིག་གོ །འདི་ནི་རང་གི་
འགྲེལ་བྱེད་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པས་སྦྱོར་བའི་བརྡ་
ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བཞིན་དུ་རི་བོང་ཅན་ལས་གཞན་ཟླ་སྒྲས་་་་་
བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་འགོག་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་འགལ་
བས་གྲགས་པ་དག་དང་འགལ་བར་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་མདོའི་
དགོངས་པ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་གི་
འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་
དགག །རང་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན། དང་པོ་ལ་བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་ལ་ལ་
མིང་གི་རྣམ་པ་ལ་ཞེན་རུང་བརྡའི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལྡོག་ངེས་པ་ལ་
བློས་ཞེན་རུང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སུ་་་
ཕྱེ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
དོན་ལྡོག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི།
གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་དོན་གྱི་
གཏན་ལ་དབབ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེས་ནི་རྟོག་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་
བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དོན་
ལྡོག་ལ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་་་་་
སྤང་བཀག་ཟིན་ཏོ། །བརྡའི་གྲགས་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་དང༌། ཞེན་

པའི་བརྗོད་བྱང་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཆད་པའི་ཚེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། འཇུག་པའི་ཚེ་ན་བཤད་འཇུག་གི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་འཇུག་གོ །དེས་ན་མདོའི་བཤད་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱང་དང་། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་གི་གྲགས་པར་འཆད་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ་ནི། བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྔ་མ་ནི་བརྗོད་བྱང་གི་སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་མི་ཁེགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་བརྗོད་བྱང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་འགལ་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་དེ། ཕྱོག་ཕྱོགས་བརྗོད་མི་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་མི་བྱང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱང་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་གྲགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ནི་གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ཆོས་ཅན། གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འདོད་པས་སྦྱར་བའི་བརྡའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྟོག་བློའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་འཇལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ངོས་གཟུང་བའི་ཚུལ། མཁས་པ་ཕྱོགས་སྣང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་

བཞིན་འགྲུབ་བོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎

རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་བཤད་པ།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ། རྗོད་བྱེད་སྦྱོར་ངག་གི་རང་བཞིན། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དང་། གསུམ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ལྷག་པ་དང་ཆད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེར་སྦྱོར་དང་། འདུག་སྡུད་གསུམ་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པས་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་སྦྱོར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བཟློས་པ་ཡིན་ཏེ། མདུག་སྡུད་དམ་བཅའ་དང་བཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ན་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཉེས་པ་ཆགས་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཚང་མར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མ་ཟད་འོན་ཀྱང་སྨྲ་བ་པོའི་སྐྱོན་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་

པར་བརྗོད་པས་སླབ་པོ་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ལ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། རྟོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་གསུམ་གྱིས་བློ་སྐྱོན་དང་། དོན་སྐྱོན་དང་། སྒྲ་སྐྱོན་གསུམ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བློ་སྐྱོན་ཅན་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་··· འཇིག་ཅན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་སྐྱོན་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཡི། རྗེས་དཔག་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གིས་རྒྱུ་སྒྲུབ་ངག་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བཤད་ན་ཡང་རིགས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་མིང་གིས་བཏགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱིས་མིང་གི་བཏགས་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་དེ་དཔྱོད་དོ། །དབྱེ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གོ །དང་པོ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་གཉིས། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། མི་

མཐུན་དཔེ་གཉིས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་" ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་འགལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སྒོ་ནས་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་འདི་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་གང་ཞིག །རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བའོ། །ཡང་ན་སྒྲུབ་ངག་གིས་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་འགྲོའི་ལྟོས་གཞིར་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན་ཁྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དཔེའོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསལ་བའི་དཔེ་དང་། ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པའི་དཔེའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ནི། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་ཁྱབ"···· ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །སྒྲུབ་ངག་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། རྟུལ་པོའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་དག་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ལོག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོ་

ན་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ངག་གི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡང་མ་རྟོགས་པར་ཟད་དོ། །གཞུང་འདིས་ནི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ……བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་སྨྲས་ན་སྒྲུབ་པ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས……གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ཡང་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ངག་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟན་པས་རྗེས……དཔག་སྐྱེ་སྟེ། དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤེས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟུལ་པོ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བསྟན་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །འདིས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕེན་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་ཚུལ་གསུམ་ག་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་ནས། རྗེས་ཐོགས་སུ་ཚུལ་གསུམ་རིགས་པས་སྒྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེད་པར་མཛད་ནས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྔར་ཚུལ་གསུམ་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་དྲན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ནས་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་ནས། སྒྲུབ་ངག་གི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བློ་

ཡུལ་དུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་འོག་རོལ་དུ······སྐྱབ་ངག་བཀོད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་འོག་རོལ་དུ་རྗེས···དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན་རིགས་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རྩོད་པ་སྤྲ་བའི་གང་ཟག་གོ །དང་པོ་ནི། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་རྟགས་གཞན་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་སྤྲ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་ངག་ཅེས་པ········གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྗེས་དཔག་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ངག་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤྲ་བའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ཕམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བཞག །དཔང་པོས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་། དཔང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོར་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ། རྒོལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་སུན་འབྱིན་པར་ཁས་ལེན་པ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕམ་རྒྱལ་བརྫ་སྤྲོད་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །འདྲི་དང་སྐྱོན་བརྗོད་ཕྱིར་རྒོལ་གཙོ། །འཛོག་དང་སྐྱོན་སྤོང་རྒོལ་བ་གཙོ། །སྐབས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བའང་སྲིད། །ཅེས་པའང་སྣང་ངོ་། །རྩོད་རིགས་ལས། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་པའི་སྒོར་འཇུག་པར་འགྱུར། དཔང་པོས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པའམ་གཏན་ཚིགས····བརྗོད་པ་ཚར་བཅད་པའི་གནས་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱོན་མེད་བརྗོད་པ

རྗེས་འཛིན་འཇུག་པའི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲོལ་བས་སླུབ་བྱེད་ཡང་དག་སྟོན་པ་ནི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ནས་སྐྱོན་མ་བརྗོད་དམ། ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཞེ་ན། ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཕམ་སྟེ། དེའི་སྤོབས་པ་བཅོམ་པས་སོ། རྒོལ་བའི་སླུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་ལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་ཡང་དག་བརྗོད་ཅིང་ལན་ལྟར་སྣང་བཀློག་ཤེས་ན་རྒོལ་བ་ཕམ་སྟེ། དེ་སྤོབས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་རྒོལ་བའི་སླུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་མི་བརྗོད་ཅིང་། སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པའམ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ལ་རྒོལ་བས་ཚེར་མ་འབྱིན་མ་ཤེས་ན་ཕམ་རྒྱལ་གཉིས་ག་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་སྤོབས་པ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རྒོལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ནས་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་གཉིས་པོ་གཅིག་ཀྱང······ཕམ་པ་དང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རྒོལ་བས་སླུབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་ན་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་བས་སྐྱོན་མ་བསྟན་ན་ཕམ་པའི་རྣམ་པར···བཞག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ནུས་པ་ཉེ་བར་འཇོམས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར······ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚར་གཅད་དང་རྗེས་བཟུང་གི་གནས་ནི་གཉིས་ག་ཚར་བཅད་པ། གང་རུང་ཚར་བཅད་པ། གང་རུང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་ཏེ་མུ་གསུམ་སྲིད་ལ་གཉིས་ག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་མི་སྲིད་པ···ཉིད་དོ། །བརྟུན་དང་གཡོ་རྒྱུས་ཚར་བཅད་ཀྱང་། །ཕམ་རྒྱལ་མཁས་པ་རྣམས་མི་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་དཔང་པོས་ཇི་ལྟར་སླུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚར་བཅོད་པའི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ཚར་གཅོད་པ་དང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྒྲིག་དང་ནོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པས་ཚར་གཅོད་ལ་
ག་འཕང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །དམ་པ་རྣམས་མཁས་
པའི་གྲར་གྲུབ་མཐའ་ནོར་པ་དོར་ཞིང་མ་ནོར་བ་བླང་བ་ལ་ཚར་གཅད་……
རྗེས་བཟུང་དུ་འདོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གཉིས་ཀ་བྱེད་ཅེས་གྲག་
གོ །གཉིས་པ་ལ་འཐད་པ་བརྗོད་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ……
དང་། སུན་འབྱིན་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་གཉིས་
ལས་ཕྱི་ན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཏན་མི་བརྗོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་བརྗོད་
པ་གཉིས། སྐྱོན་གཏན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་མིན་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ།
ཚར་བཅད་པའི་གནས་བཞི་རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྩོད་རིག་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། །སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་
གཉིས་པོ་དག །ཚར་གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་གྱིས། །གཞན་ནི་མི་རིགས་
ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་སོ། །རིགས་པའི་དོན་སྡུ་མ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་གོ །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། གངས་
ཅན་པ་དག་རྩོལ་བ་ལ་དྲིས་པའི་ལན་མི་བརྗོད་པ། སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པ།
མ་དྲིས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་མི་སྤོང་བ། ལན་ལྷུར་སྨང་བ། སྐབས་སུ་
མ་བབ་པའི་ལན་བརྗོད་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། ཕྱི་རྩོལ་ལ་མི་འདྲི་བ། མི་འོས་པ་
འདྲི་བ། མ་འབྲེལ་བ་འདྲི་བ་དང་། སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ། ལྷུར་སྨང་བརྗོད་པ།
མ་བབ་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་དྲུག་དང་། དཔང་པོ་ལ་ཤན་མི་འབྱེད་པ། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འབྱེད་པ། སྐབས་མིན་པར་འབྱེད་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ཀུན་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་རྣ་བ་མི་གཏོད་པ་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་འདོད་དོ། །མི་འཐད་

དེ། དེ་དག་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ན་སྤྱམ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། སྤྱམ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ནི། རྩོད་པའི་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་མེད་དེ། གཉིས་པོ་དག་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ཅི་ནས་རྩོད་པའི་ཚར་བཅད་འབབ་པར་བྱེད་ན་སྟོང་དུམ་ལའང་ཕ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྐང་མིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་བརྗོད་བྱ་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། དོན་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ཡང་བརྗོད་ནི། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ནས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཉམས་དང་རྟགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་ནི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅད་པའི་⋯ གནས་སུ་བརྟགས་པའོ། །རྗེས་སུ་མི་སྨྲ་ལ་སོགས་གསུམ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་ལའོ། ། རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་བཞི་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ལ་དགག་པ་སྨྲོས། གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དོན་ཉེ་ཤ་ཙ་གཉིས་ལས། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་སྨྲ་བ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྟན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྒོལ་བས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྤྱར་གྱི་དམ་བཅའ་ལས་བཟློག་སྟེ། སྒྲ་རྟག་སྟེ་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྤྱར་གྱི་སྒྲ⋯ མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་པས་སྨྲ་རྒོལ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས⋯⋯ ཡིན་ནོ། །སྤྱར་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྒོལ་བའི་དམ་བཅའ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྨྲས་པ་ཙམ་གྱིས་སྨྲ་རྒོལ⋯

གྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་ཇི་ལྟར་སྟོང་བར་འགྱུར། དེས་ན་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་སྤྱི་རྟག་པ····· ལའང་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་རྟག་པ་ལའང་དབང་པོའི་···· གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞུགས་པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་བཅད་དུ་འགྱུར་གྱི། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་གཞན་སྨྲ་བའི་ཚར་གཅོད་ནི་ཀུན་འཁྱིན་ཞེས་ན་མ་ངེས་པ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའི་ཚར····· གཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དཔེར་ན་རྒོལ་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས། སྤྱི་རྟག་པའང་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ན། དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒོལ་བས་རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན། སྔ་རྒོལ་གྱིས་ལན་སྨྲས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཞན་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཞེ་ན། སྔ་མའི་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་མིག་པ་སྨྲའོ། །དེ་ནི་སྔ་མའི་དམ་བཅའ་ཕྱི་མའི་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་ཕྱི····· རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །ཡང་སྔ་རྒོལ་གྱིས་ལན་སྨྲས་པ་ནི། དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་

བ་མ་ཡིན་པའོ། །འདིར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་རྩོལ་བ་ལ་ལན་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་སྐབས་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་དང་རྟགས་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫས་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་དང་དཔེ་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་དང་རང་ཚིག་འགལ་བ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་ན་བདག་ཞེས་བརྗོད་པ་འགལ་ལ། བདག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་ན་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དམ་བཅའ་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་དམ་བཅའ་དང་དཔེ་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་དང་རང་ཚིག་འགལ་བ་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སུ་དཔེ་འཇོག་པ་དོན་མེད་དེ། རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་དམ་བཅའ་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕམ་པར་དངོས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འཇོག་པ་དོན་མེད་དོ། །དེ་ནི་སྔམ་ཉིད་དུ་ཕམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚར་བཅད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ་དམ་བཅའི་སྒོ་ནས་ཚར

གཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕམ་ཟིན་པས་ན་དམ་བཅའ་དང་དཔེ་འགལ་བ་དང་རང་ཚིག་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སླར་ཡང་ཕམ་པར་བཞག་པ་དོན་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ལ་་་རྟགས་མང་པོ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སྔ་མས་གྲུབ་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་སོ་སོ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་དུ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མེད་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དུ་མ་དོན་མེད་དོ། །བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་རང་ཚིག་འགལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འདི་ལ་རང་ཚིག་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲས་སྣང་ཙམ་བརྗོད་ནས་དངོས་པོ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ནི་དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་རྫས་འཚོགས་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་་་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་ནི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བསྟན་པའི་དོན་ཉེ་བར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་སྟུད་པའི་ཚིག་གམ། ཡང་ན་ལྷག་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དེ་ལ་ལྷག་པ་དཔེ་ཡིན་ཏེ། །གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིས་གཏན་ཚིགས་གཟུང་བ་མ་

ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པའི་དཔེར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའམ། འགལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་ལས་ཡོགས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་སེལ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སེལ་བ་ནི་དམ་བཅའ་སེལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན། དབང་པོས་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ནི་སྤྱི་རྟག་པ་ལའང་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། སྤྱི་རྟག་པ་ལའང་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སུན་འབྱིན་སྨྲས་པའི་ཚེ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སུས་སྨྲས་ཞེས་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་འདོར་ན་དམ་བཅའ་སེལ་བའི་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མི་འཐད་དེ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ན་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སེལ་བའི་ཚར་བཅད་གཉིས་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་གཞན་པའི་ཚར་བཅད་ནི། སྔར་རང་གི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་མ་ངེས་པ་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཏན་ཚིགས་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ན། དེ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པའི་ཚེ། མ་ངེས་སོགས་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གནན་པ་བྱས་ནས་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གཞན་འགོད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་མ་བཀོད་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ན་རྟགས་སྔ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། སྔ་མས་སྒྲུབ་དགོས་ན་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པས་སྨྲ་བ་པོ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྔ་མའི་ངག

རྫོགས་ནས་དེ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་སྐྱོན་འཇུག་ན་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། ཚར་གཅོད་གཉིས་པར་འཛོག་པ་དོན་མེད་ལ། ངག་མ་རྫོགས་ཞིང་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་སྟེར་ན་ངག་མ་རྫོགས་པས་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒོལ་བས་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་མི་བརྗོད་པར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དང་ཀུན་བཤད་དང་ཉེར་སྦྱར་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་དོན་གཞན་སྨྲ་བའི་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒོལ་བས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པས་ཚར་བཅད་ཡིན་ལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་གནས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་མེད་པ་སྨྲ་བའི་ཚར་གཅོད་ནི། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་ཚར་གཅོད་ལས་གཞན་པའི་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཛ་བ་ག་ཌ་ད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཛྷ་བྷ་ཉྷ་གྷ་ཌྷ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཟུང་བ་ཡིན་ཡང་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིས་དམ་བཅའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པས་ཚར་གཅོད་ཡོགས་ཤིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ལ་དོན་མེད་པ་བརྗོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་བཞིན་དུ། དབྱེ་བ་བྱེད་པ་མ་འབྲེལ་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་། དོན་མེད་པའི་སྒྲ་སྨྲ་བའི་ཚར་

གཅོད་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པ་བརྗོད་པའི་ཕོངས་སུ་འདུས་སོ། །
དཔེར་ན་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་དབུས་དང་། ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གོ་ན་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་།
དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་ནི་དཔེར་ན། དྲི་མ་ཅན་གྱི་ཀླུ་ཀློའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དང་།
སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྒྲུབ་དང་། མྱུར་གྲགས་པ་དང་། ཚད་ལྡག་ལ་
སོགས་པས་དོན་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད···
ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལྡན་པ་ཡན་གསུམ་
བརྗོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་རྟོགས་ན་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ···
ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་གྲགས་
པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་སོགས་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཕྱི་
རྒོལ་གྱིས་མ་གོ་བས་སྔ་རྒོལ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྲལ་
ནི་སྔ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བ་སེའུ་བཅུ་པའི་ངག་དང་སྨྲོན་ཚིག་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་
ཡང་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
ངག་ཀྱང་དོན་མེད་པ་སྒྲུབ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་པ་མི་འཐད་ཅིང་། སྒྲུབ་
པའི་ཡན་ལག་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདུས་སོ། །དུས་ལ་མ་བབ་པའི་ཚར་
གཅོད་ནི། དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ལས་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ནས་བརྗོད་པ། བུམ་པ་
བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་
སོགས་པའི་གོ་རིམ་གོ་བཟློག་ནས་སྒྲུབ་ཡང་ཚར་བཅད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །
ཡན་ལག་བརྗོད་པའི་གོ་རིམ་ཟློག་ཀྱང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གོ་བ་མིན·····
ནམ་ཞེས་བརྟད་པ་ན། དོན་གོ་ཡང་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྦྱོར་བའི་གོ་

རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་ལས་ལེགས་པར་
སྦྱར་བས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་གོ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱིས་མ་བརྗོད་ན་སྒྲ་
སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྔའི་གོ་རིམ་ནོག་ན་མ་དག་ལ།
གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་བརྗོད་པ་ན་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །
གོ་རིམ་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་སྟེ། དང་པོ་འཇིམ་
པ་བླངས་ནས་དེ་ནས་དབྱིག་པ་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བའི······
རིམ་པས་ཟ་བྱེད་པ་ལྷ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་སྐད་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ།
ཟུར་ཆག་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་མོད།
སཾསྐྲི་ཏའི་རྒྱུད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས། བརྡ་ལས་དོན་གོ་ན་ཟུར་ཆག་ཉིད་
ཀྱིས་དོན་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་གོ་མོད། སཾསྐྲི་ཏའི་བརྡ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཕལ་སྐད་
ལས་དོན་གོ་བ་མཐོང་བས་ན། འཕྲུལ་སྐད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་
ལེགས་སྦྱར་འཆད་པ་དོན་མེད་དོ། །མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་བརྗོད་
པ་ན་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲས་གཞན་
གསོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ནའང་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་ཚུང་
ལ་དཀའ་བའི་སྒྲ་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གོ་
ལ། རང་རང་གི་གོམས་པས་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཉམས་ཤེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་
སྦྱར་ལའང་བརྡ་གོམས་པས་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སོགས་ཀྱི་གོ་
རིམ་ནོག་མི་ནོག་གི་སྒོ་ནས་དོན་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དོན་གོ་
ན་གོ་རིམ་ནོག་མ་ལོག་མཚུངས་ཏེ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའམ་སྔོན་པོ་ཨུཏྤལ་ཞེས་
བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲའི་གོ་རིམ་ཡང་མི་དགོས་ལ། དམ་བཅའ་བ་སོགས་
ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་ཀྱང་དོན་གོ་བས་གོ་རིམ་སྒྲིག་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེ་

ལས་དོན་གོ་ན་གྲོལ་བ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ལ། དོན་མི་གོ་ན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུས་སོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ལས་ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་པ་མ་ཚང་ན་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་ངག་མ་ཚང་ན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མ་བརྗོད་པའི་འདུས་སོ། །དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་། མཇུག་སྡུད་དང་། ཉེར་སྦྱོར་སོགས་མ་བརྗོད་པ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པར་བརྗོད་པའི་ཚར་གཅོད་ནི། རྟགས་དང་དཔེ་ལྷག་པར་བརྗོད་ན་སྔ་མས་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་མནན་པས་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་ཚར་གཅོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། འདིའང་སྒྲུབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ངེས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་འདུས་ལ། ཁྱེད་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་པར·········འགྱུར་ཏེ། མི་དགོས་པ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟློས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་སྒྲ་དང་དོན་དག་ཟློས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཟློས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཟློས་པ་དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲ་ཟློས་པ་དོན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ལས་ལོགས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དོན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མི་ཟློས་ན་སྒྲ་ཟློས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཟློས་པ་སྐྱོན་དུ་འཇོག་པ་འདིའང་སྒྲུབ་པའི་ངག་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱོན་

མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་མ་གོ་བར་རྟོགས་པའི་ཚེ་དཔང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་གོ་བའི་དོན་དུ་ཡང་ཡང་ཟླས་པ་སྐྱོན་མིན་པར་སྟོན་······རིགས་སུ་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་ངག་ལ་ནི་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྐྱོན་བརྗོད་ཡོགས་པ་མི་བགྲང་ངོ་། །རྗེས་སུ་མི་སྨྲ་བ་ནི། རྒོལ་བས་ཚིགས་པའི་ནང་དུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་གོ་འང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྔ་རྒོལ་གྱི་ངག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་ན། རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་མེད་པའི་ཚར་གཅོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དོན་གོ་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྒོལ་བའི་ངག་ཀུན་རྗེས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན་ལ། བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ན་སྤོབས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དོན་མི་ཤེས་པའི་ཚར་གཅོད་ནི། དཔང་པོས་གོ་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གོ་ན་དོན་མི་ཤེས་པ་བྱ་བའི་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་རྗེས་སུ་མི་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར་སྤོབས་པ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་མེད་པ་ནི་སུན་འབྱིན་གྱི་ཡུལ་སྒྲུབ་པའི་ངག་གི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སུན་འབྱིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་མི་ཤེས་ན་སུན་འབྱིན་འཇུག་པ་ག་ལ་སྲིད། སུན་འབྱིན་མི་ཤེས་ན་རྒོལ་བའི་ངག་རྗེས་སུ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ།། གཉིས་ཀ་ཡང་སྤོབས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་ཚར་གཅོད་ཡོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྤོབས་པའི་ཚར་གཅོད་ནི། སྔ་རྒོལ་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ་ཕྱི་རྒོལ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པའི་ཚར་གཅོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དཔེར་ན་ཕ་རོལ་པོས་རྒོལ་བའི་ངག་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་དེའི་ལན་མི་འདེབས་པ···དོན་མེད་པ་སྨྲ་བ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་འདའ་བར་

བྱེད་ཅིང་སྐབས་དོན་མི་བརྗོད་པ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ······
ཡང་སྔ་རྒོལ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ་ཕྱི་རྒོལ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་······
པར་འདུས་སོ། ། བྱ་བ་གཞན་གྱིས་གཡེངས་ནས་སྟོད་པ་འདོར་བ་ནི་རྣམ་
པར་གཡེང་བའོ། །དཔེར་ན་ཕ་རོལ་གྱི་ངོར་ངག་བཀོད་ནས་སྟོད་པ་ཁས་
བླངས་པ་ན། གཞན་གྱིས་སུན་འབྱིན་བཀོད་པ་བརྩམ་པའི་ཚེ་ད་ལྟ་བདག་
ནའོ་ཞེས་སྟོད་པའི་སྐབས་བཅག་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར······
གཅོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཡོ་རྒྱུ་མེད་པ་དྲང་པོར་སྨྲ་ན་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་
ལ། ལན་མི་ཤེས་པས་སྒྱུ་ཐབས་སུ་སྨད་འདོགས་པའི་གཡོ་ཅན་ཡིན་ན་
སྤྱོབས་པ་མེད་པར་འདུས་སོ། །འདོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཚར་གཅོད་ནི། རང་
གིས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཁས་བླངས་ནས་སྐྱོན་དེ་ཉིད་གཞན་ལ······
ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱུན་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྔ་རྒོལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས། འོ་ན་
ཁྱོད་ཀྱང་ཀྱུན་མར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སླྤ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས
ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཡིན་པས་ཀྱུན་མར་འགྱུར་
ན་ཁྱོད་ཀྱང་ཀྱུན་མར་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་རང་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱུན་མར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་ཀྱུན་མར་མི་འདོད་པས་རྟགས་མ་ངེས་
པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་མ་ཤེས་པར་ཡང་
དག་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་དེར་ཁས་བླངས་ཏེ་གཞན་ལ་འགོད་ན། འདོད་པ་
ཁས་ལེན་པའི་ཚར་གཅོད་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་རང་གི་སྐྱོན་གཞན་
ལ་སྦྱོར་བས་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ལ་སྐྱོན་དུ

མ་ཤེས་པས་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པས་ཚར་གཅོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བརྒལ་བརྟགས་འདོར་བའི་ཚར་གཅོད་ནི། ཚར་གཅོད་ཐོབ་པ་ལ་མི་གཅོད་པ་ནི། བརྒལ་བརྟགས་འདོར་བ་སྟེ། རྒོལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ཅན་ནི་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཚར་མི་གཅོད་པ་ནི་འདོར་བ་སྟེ། ཚར་བཅད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་རྒོལ་བའི་ངག་སྐྱོན་ཅན་ལ་སུན་འབྱིན་མ་ཤེས་པས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་སྤོབས་པ་མེད་པའི་ཚར་གཅོད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ།། །རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚར་གཅོད་ནི། གཞན་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པས་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱར་མེད་པ···ལ་གཞན་ཚར་གཅོད་དུ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་ཚར་བཅད་དོ་ཞེས···ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་བརྟག་སྟེ། རྒོལ་བས་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྤོབས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདུ་བས་ལོགས···པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྐྱོན་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ། རྒོལ་བས་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཚར་གཅོད་ན། རྟགས་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པར་འདུ་བས་ཚར་གཅོད་ལོགས་པ་མེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པའི་ཚར་གཅོད་འདི་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་ནི་སེར་སྐྱ་པ་སྔ་མའི་གྲུབ་མཐའ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་གཞན་གྱིས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པ་ན། སྔར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་སྨྲ་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ········ཉམས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པར་བརྗོད་པའི་དུས་སུའང་སྔར་ཡོད་མི་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་སྐྱེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་པར་

བརྗོད་པའི་དུས་སུ་འང་སྔ་ཡོད་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སེར་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁམ་ཕོར་ལ་འཛིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་ཚིག་འདིས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་མཐོང་བ་བསྟན་པས་ན། གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་དང་མེད་པ་ཐོབ་པར་ཁས་བླངས་པས་སྔར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པའོ། །དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་སྔར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁང་མིག་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་སྨྲས་པ་དེས་སྔར་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་བས། འདི་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའི་ཕོངས་སུ་གཏོགས་པས་ཚར་གཅོད་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་འགོད་པ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ལྟག་ཆོད་དེ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་དང་རིགས་བཏག་ལས་གསུངས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྔ་རྒོལ་གྱིས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྨྲས་པ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྲད་ན་རྒྱ་ཚོས་དང་འདྲེས་པའི་ཆུ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མ་ཕྲད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྔར་བཀོད་པའི་གཏན་

ཚིགས་འདི་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་རྟགས་སྔ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པས་མི་ནུས་ལ།
བསྒྲུབ་བྱ་ལས་རྟགས་ཕྱི་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་དགོས་སོ། །དུས་མཉམ་ན་རྭ་
གཡས་གཡོན་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་
ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས། སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་
བརྗོད་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །བརྟག་པ་
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་གཞི་ལྡན་
ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཞྭ་ལྡན་གཞི་དང་ལྡན་ཆོས་སུ་སོང་
བས་གང་ཟག་ཞྭ་མིན་པ་བཞིན། འདི་ནི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ།
སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དོན……
གཞན་ལྡན་པའི་ཚུལ་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྨྲས་པ་དང་མཚུངས་
པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
པ་ན སྔར་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་དུས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་འདི་
མེད་པས་རྟག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ལྟར་སྣང་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་
སྔ་རོལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་ན་མི་རྟག་
པར་འགྱུར་བ་ལས། སྒྲ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་དཔྱད་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པའམ་
མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། སྒྲ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་རྩོལ་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྲོ

བཏགས་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་རྩོལ་བྱུང་མེད་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ན་དེའི་ཚེ་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲའི་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མི་གྲུབ། བུམ་པའི་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྒྲུབ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་སྒྲ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། སྒྲའི་འབྲས་བུ་ཉིད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །བྱས་པའི་རྟགས་འདི་ཉིད་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པས་དཔེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེས་ཆོས་མཐུན་པ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་དཔེར་བྱས་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་བཞིན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་

མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ལ། དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་བསྟན་པས་དཔེ་ཡང་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ནི་སོ་བཏང་བས་ཆོས་པ་ཉིད་དང་། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྫ་བུམ་གྱི་ཆོས་སོ་མ་ཆོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་ལ་སོགས་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་སྒྲ་རྟག་གོ་ཞེས་སྤྱར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དཔེ་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་མཉན་བྱའི་རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་རྫ་སོ་བཏང་བས་མ་ཆོས་པར་གྱུར་པ་དང་། མཉན་བྱའི་གཉིས་པོ་འདི་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །སུན་འབྱིན་དུ་བྱས་ནས་མ་ཆོས་པ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་བུམ་པ་དཔེར་བྱས་པའི་ཚེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་ལ་ཐོབ་ལ། སྒྲའི་ཆོས་མཉན་བྱ་ལ་སོགས་པའང་བུམ་པ་ལ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟ་ན་ཕན་ཚུན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བར་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པས་ཡོགས་སུ་མ་མཛད་དོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྟགས་ཁྱད་པར་མེད་པ་འདོད་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩ་བའི་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་

རྟགས་གཉིས། ཁྱད་མེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་ནི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ལྡོག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། རྗེས་འབྲང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་····ཏན་ཡང་སྒྲུབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་འབྲང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྗེས་འབྲང་ནི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འབྲང་གི་རྟགས་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གློག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་མམ། རྟགས་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྗེས་འབྲང་ནི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་དཔྱད་ཏེ། མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཅི། རྗེས་འབྲང་མི་རྟག་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པས་སྒྲ་ལ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་བརྟག་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འབྲང་འདི་མི་རྟག་པ···སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་འབྲང་བཀོད་པའི་ཚེ། རྗེས་འབྲང་ནི་སྣར་ཡོད་གསལ་བ་ཙམ་དང་། སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བས་སྐབས་འདིར་སྔར་ཡོད་གསལ་བའམ། སྔར་མེད་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། རྗེས་འབྲང་གི་རྟགས་འདིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ

མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩོལ་བྱུང་སྔར་ཡོད་གསལ་བ་ལ་འཇུག་ན་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྩོལ་བྱུང་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྐྱེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སུན་འབྱིན་ན། མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་នོ། །ཡང་ན་རྩོལ་བྱུང་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྐྱེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡིན་པ་སུན་འབྱིན་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པར་འདོད་ན། དོན་གྱི་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་གློག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྒྲ་རྟག་པར་རྩོད་ན། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་དོ། །ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན་ཞེས་མ་སྨྲས་པ་སྨྲས་པར་སྒྲོ····བཏགས་ནས། འོ་ན་གློག་ཀུང་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། རྩོལ་བྱུང་ཁོ་ནར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་ན་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བུམ་པ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བུམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་འགོད་པར་བྱེད་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསམས་ནས། བུམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར····རྩོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་རྩོད་པ་དེས་ན་དཔེ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་
ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་པའི་ལྟ་ཚོད་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་བརྟག་པ་
ལས་གསུངས་པ་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་ན། འཕེལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་
ཆོད་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལ་བུམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་དུ་ཐལ། ཞེས་ཟེར་བ་
ལྟ་བུའོ། །འགྲིབ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དཔེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་
མཉན་བྱ་མིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་
པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དཔེ་སྣམ་མ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། བུམ་པའང་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །མ་བརྗོད་པ་
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། བུམ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་ན། རྒྱུ་མཚན་
མཚུངས་པས་སྒྲའང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །
རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་
ན། སྒྲ་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་
ལྟ་བུའོ། །སོ་སོའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་ཤེས་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དཔེ་ནམ་
མཁའ་བཀོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་བཀོད་པ་
ན། དཔེ་བུམ་པའང་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དགོད་དགོས་ཞེས་ཟེར་བའོ། །
འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྦྱོར་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་⋯
གཞན་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་མཚུངས་པའི་

ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྒྲའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་ཤེས་པར····ཟད་པས་སོ་སོའི་དགག་པ་ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་པས་མ་བཀོད་དོ། །རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་ལ། སྔ་རབས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ངེས་པར་འདུས་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དཔེར་ན། འབྱུང་བ་ལྔ་པོ་མི་རྟག་སྟེ། དྲི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་མ་གྲུབ་པས། ཕྱོགས་གཅིག་ས་ལའང་སྒྲུབ་མི་នུས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལྟར། གཅིག་ལའང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པར་མཚུངས་པས་རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་ཟེར····བའང་མ་གྲུབ་པར་འདུའོ། །དུས་ལས་འདས་པ་ཡང་། རིགས་པ་ཅན་ཀྱི་པོའི་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣང་པོས་བཀག་པ་ལ། ཕྱིས་པད་ཚའི་བུ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དུས་ལས་བཀལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་སྦྱོར་བ་ལས་གསར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ནས་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྣང་བ་སྦྱོར་བ་ལས་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་སྔར་ཡོད་པ་ལས། ཌ་དང་དབྱུག་གུ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་ལས་གསར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་གོ་ཞེས་དགོད་པ་བ་ཟེར་བ་ལ། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་ནི་དུས་ལས་འདས་པའི་ཚར་གཅོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་སྒྲོན་

མ་ཧི་ཤིད་སྦྱར་བའི་བར་དུ་མཐོང་བས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུས་མཉམ་པ···
འཐད་ཀྱི། ཛ་དང་དབྱུག་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྲད་ཙམ་ཉིད་ནི་སྐྲ་མེད་ཀྱི། ཛ་
དང་དབྱུག་གུ་བྲལ་བ་ན་རྒྱང་རིང་པོར་གྲགས་པས་དུས་མི་མཚུངས་པས···
དུས་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་
ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི། དུས་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མ་གྲུབ་པར་
འདུས་སོ། །རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་དང་། དུས་ལས་འདས་པ་མཚུངས་
པའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་
སོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་ལྟག་ཆོད་ཐམས་ཅད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཁེགས་
སོ། །ལྟག་ཆོད་འདི་དག་མ་ཤེས་ན། །གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ཡི། །
ཕྱོགས་སྔ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟོགས་པས། །ཕྱོགས་ཙམ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན། །
གསུམ་པ་རྟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་གང་ཟག···
དང་། དགོས་པ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ཟག་གསུམ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་དྲུག །དེའང་རྒོལ་བས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འཇོག
པ་དང་། སྐྱོན་སྤོང་གི་ངག་གཉིས་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་འདོད་པ་འདྲི་བ
དང་། སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ངག་གཉིས་དང་། དཔང་པོས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ
དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ངག་གཉིས་ཏེ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་དགོས་པའི་སྒོ
ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པའི་ངག་གོ །དང་པོ
ལའང་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ངོ་། །ཡང་དག་ལའང
གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པ་སྒྲུབ་པའི་ངག །ཅེས་བྱ
བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱི
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ

གསུམ་པའི་ངག་བསྟན་ནས། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་ན་སུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་ཕམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མེད་པར་རྩོད་པའི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་ངག་དེའང་ཕ་རོལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། རེས་འཛོག་གིས་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་མཐུན་དུ་མ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངག་འགོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། མི་འཐད་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་ན། ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་སྦྱོར་ཏེ། ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཚང་བང་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །ཚང་མང་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལ་ལའང་དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་ཅེས་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག །དེའི་ཕྱིར་ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་མཇུག་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྔ་ལས། དམ་བཅའ་ཉེར་སྦྱོར་མཇུག་སྡུད་གསུམ་ལྷག་ལ། སྤྱི་ཁྱབ་བརྗོད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ལའང་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱོར་ཏེ། དཔེར་ན། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྔ་པ་སྦྱོར་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངག་འཕྲོ་ཅན་དེས་དངོས་སུ་དམ་བཅའ་འདྲེན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན། ངག་གིས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མ་རྫོགས་པས། དུ་བ་ཡོད་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་འདྲི་དགོས་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཟན་ཟ་བས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཟ་བས་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤུགས་ལ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། བླུན་པོ་ལ་ནི་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པར་སྦྱར་ཏེ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་སྟེ་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲའང་བྱས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེར་དང་སྟོད་གཞི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་པ་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པས་སོ། །མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལའང་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལ་ནི་སྟུད་པའི་ཚིག་སྒྲའང་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལའང་ཞེས་སྦྱར་རོ། །མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ནི་འབྱེད་པའི་ཚིག་སྒྲ་ནི་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་སྔ་ཕྱི་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་མཐར་རྟེན་རྫོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། བྱས་སོ་ཞེས་པའམ། བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། བྱས་མི་རྟག་གམ། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་ལ། ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་སམ། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་བརྗོད་པས་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་ན་ཁྱབ་པ་ཀྱང་པ་བརྗོད་པའང་དོན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་ལ། སྟོད་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ངག་ཚང་བར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྟགས་བསྟན་བྱའི་ཡུལ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་ཉུང་མེད་པ་ལ། རྟགས་བསྟན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པས། ཚུལ་

གསུམ་ཚོགས་པའམ་གང་རུང་མ་ཤེས་དྲན་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ངོར་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རང་ལས་ངེས་
བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པར་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཆོས་
དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། །ཞེས་
ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཞེས་ཚིག་སྟུད་དང་། བསྒྲུབ་བྱའང་བརྗོད་
པར་བྱ་ཞེས་ཟླར་དབྱེ་བཤད་ནས། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲེལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དེའི་སྐྱེས་བུའི་
བསྡུ་བར་འཆད་པས་འགལ་བ་མེད་པས། ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བཏགས་པ་བ་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་། སུན་
འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་
དོ། །སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གི་ངག་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མི་སྟོན་ཡང་སྒྲུབ་
ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མི་སྲིད་
པ་བརྗོད་ན་དོན་དང་། དོན་ལ་ཚང་ཡང་ཚུལ་གསུམ་བློས་མ་ངེས་པ་བློ་
དང་། ཚད་ལྷག་ནོར་པ་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་དེ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་ལའང་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་ངོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་གི་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་
དུ་བརྗོད་པས་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱིས་
དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་། རྟགས་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་
གསུམ། ངོ་བོས་དབྱེ་ན། དོན་དང་བློ་དང་སྒྲའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་གསུམ་སྟེ་

བྱུག་ཚར་སླུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་འབབ་ཞིག་ཏུ་འདུས་སོ། །བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། རྣལ་མ་དང་། ཐལ་བར་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རིགས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། སུན་འབྱིན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བོད་འགའ་ཞིག །སུན་འབྱིན་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གྲངས་ངེས་བྱེད་མོད། འདི་མི་འཐད་དེ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྤྲོ་བྱ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ལ་སྤྱི་རིགས་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། སུན་འབྱིན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་མིན་བརྗོད་པའོ། །གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལས་རང་རྒྱུད་ནི་རང་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་ན། གངས་ཅན་པ་དག་ཐལ་བ་བཀོད་ཚུལ་ལ་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་གཅིག་པུ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲ་རྟག་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་ན། རིམ་པ་ལྟར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟགས་གཅིག་པུ་དང་། ཁྱབ་པ་རྐྱང་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ། གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། རྟགས་ཚད་མ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ། སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསལ་བ་མེད་པས་ལྟར་སྣང་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་ཡང་དག་སྟེ་ཐལ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་དང་། དེ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཁས་བླངས་པ་ན། ཚད་མ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡོད་པས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་བསལ་བ་ཡེ་མེད་པས་ལྟར་སྣང་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་མེད་སྔ་མ་ལྟར་ཕྱེ་བས་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཅུ······ གཅིག་དང་། བཞི་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྒྲ་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་བསལ་བ་ཡོད་མེད་སྔ་མ་ལྟར་ཕྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅུ་བཞིར་འདོད་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་དུ་དབྱེ་ན་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་ནུས་པ་བདུན་ལྟར་སྣང་། མི་ནུས་པ་བདུན་ཡང་དག་གོ །ལན་གྱིས་བཟློག་ནུས་མི་ནུས་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་གོ་སླའོ། །ཡང་དག་ལ་སྐྱོན་བྱེད་འཕེན་པ་ཙམ་དང་། མི་འཕེན་པ་ཙམ་དུ་འབྱེད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་བདུན་པའི་ཕྱེད་རྟག་པའི་སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱས་པའི··· ཕྱིར་མི་རྟག་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་

འགྱུར་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ལ། བདུན་པའི་ཕྱེད་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པས
འཕེན་ཏེ། ཀློག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་
དགག་ན། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཅི་རིགས་བཞིར་ངེས་ན། རང་རྒྱུད་ལའང་
བཞིར་ཅི་སྟེ་མི་འབྱེད། དེ་མི་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་ངེས
པས་སོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལའང་མཚུངས་སོ། །རྟགས་མེད་ན། དེས་ན
ལན་ཐེབ་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
ན་རྟགས་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་ན་རྣལ་མའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་འགལ་ཞེས་སྨྲ་ཡང་
འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འབྱེད་ན། ལྟག་ཆོད་ལྟར་གྲངས་ངེས་པ་མི་རུང་བས
ཐལ་འགྱུར་སྦྱོར་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས
འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ
བའི་ཕྱི་མ་ལྷག་སྟེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ནས། ཁྱབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ལ
དགོས་ནུས་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྟར་སྣང་ལའང་
རྟགས་རྐྱང་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ
པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཅི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར
རྟགས་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆད་ལ།
རྟགས་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ལ་རྣལ་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ
འགྱུར་བཅུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ
ན་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་ནོ། །རེ་ཞིག་རྟགས་རྐྱང་པ་མ
གྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གདབ་ཏུ་རུང་བར
ཐལ། འདོད་ན་སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་ཁས་བླངས

པར་ཡང་ཉུང་ལ། སྒྲ་སྒྲ་མིན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ། ཚད་མས་བསལ་བ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱང་རྟགས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱོན་མེད་ཚད་མའམ་ཚད་མའི་བྱེད་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ལ། འདི་ཁས་བླངས་པས་རྟགས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། འདི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་སྐལ་དོན་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་བུམ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་བཞི་པོ་གང་ཡིན། ཡང་སྒྲ་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ཁས་མ་བླངས་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཞེས་པ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། འདོད་ལན་གདབ་ཏུ་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །སྒྲ་བདེན་དངོས་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མིན་དུ་ཐལ། བདེན་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་དཔྱོད་ཅིག །རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་ཉིད་དུ་འདུས་པས་དེ་བཞིའི་ནང་ནས···རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྷག་གོ །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྟར་སྣང་ལའང་། རྟགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི······མཚུངས། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།

ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །གཞན་ངོར་རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་འབབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་འདོད་པའི་རྟགས་བརྗོད་ནས་མི་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ། མི་འཕེན་པ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་སུ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་དོན་ཟློག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཡང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཕ་རོལ་པོས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ། ཁྱབ་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། གཞི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་ཏུང་ངོ་། །གཉིས་པ་བཟློག་ན་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དངོས་སུ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་། དོན་ཟློག་ན་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡོད་པས་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་ལས་རང་རྒྱུ་འཕེན་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན། ཐལ་བའི་རྣལ་ཁྱབ་བཟློག་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཕེན་ཡང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་གིས་འཕེན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་དུ་བ་མེད་པར་ལའི་ཆོས་ཟློག་པས་འཕེན་ཟེར་བ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྟར་འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་ན་ངག་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འཕེན་ཏེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མེད་ལ་དམིགས་པའི་བློ་འཕེན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཟློག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་བླུན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་མི་རྟག་པར་གོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ལ་མེ་མེད་པའི་ཁས་བླངས་བརྗོད་པས་ཤེས་འདོད་སྐྱོན་ལ། དུ་བ་མཐོང་བས

བསལ་ཡོ་ཞེས་བསལ་བ་བརྗོད་པས་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པར་བསྟན་····
པས་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞི་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཕེན་གསུངས་པ····
རིགས་མོད། ཐལ་བའི་ངག་བཀྲོག་པ་མིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་འཛིག་པ་སྟེ།
བསལ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཐལ་བའི་ངག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་
ལུགས་ནི། ཐལ་བའི་ངག་གིས་བརྗོད་བྱ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འཕེན་ལ།
ངག་ཇི་ལྟར་བཀྲོག་པ་བཞིན་འཕེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལའང་མེ་མེད་པར་
ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་བཀྲོག་ན་མེ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བརྗོད་
དགོས་ལ། དེས་ཐལ་འགྱུར་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ངག་འདི་ལྟར་འགོད་དེ། མེ་མེད་
པའི་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བཀོད་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་
ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དངོས་ནི། གང་མེ་མེད་པ་ན་དུ་བ་མེད། དཔེར་ན་ཆུ་
ལྟུང་བཞིན་དུ། ལ་ལ་ཡང་མེ་མེད་པར་ཁས་བླངས་སོ། །ཆོས་མཐུན་པ་
ཉིད་ཅན་ལ། ལ་ལ་ནི་ཞེས་འབྱེད་ཚིག་སྦྱར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ཚུལ་ནི།
མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་ཅེས་པས་དུ་བ་ལ་མེས་ཁྱབ་པ་འཕངས་ལ། ཕྱོགས་
ཆོས་འཕེན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ནི། སུན་
འབྱིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བཀྲོག་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་འཕེན་པའོ། །
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་
འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པར་དབྱེ་བ། འཕེན་པ་ལ་རང་རིགས་དང་
གཞན་རིགས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ཕྱོགས་ན་དམིགས་རུང་བུམ་པ་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ་ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ།
ད་ལྟ་དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤུ་ལོངས་དེ་མ་ཐག་ན་དུ་བའི་
དངོས་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ལྡོག་ཤལ་

མེད་པས་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་··· གྱིས་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་ཏེ། བུམ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དམིགས་པར་ཡང་གྲུབ་པས་ཤེས་འདོད་མེད་ལ། མ་གྲུབ་ན་ཐལ་བའི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ཡང་དག་གི་ཐལ་རྟགས་ཉེ་ཤུ་པོ་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་ལ་དཔྱོད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་གྲང་རེག་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་མེ་ཡོད་པས་གྲང་རེག་མེད་ཅེས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཉིད་དང་། བ་རེག་ཡོད་པས་ཙན་དན་གྱི་མེ་མེད་དུ་ཐལ། ཙན་དན་གྱི་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བ་རེག་མེད་ཅེས་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་དང་། སྤུ་ལོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་དུ་བ་ཡོད་པས་སྤུ་ལོང་མེད་····· ཅེས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། སྤུ་ལོང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་བས་དུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་སྤུ་ལོང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་ཅེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ཉིད་འཕེན་པ་དང་བཞི་སྟེ། འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཡང་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པར་ཐལ་བས་ངེས་པ་ཡིན་པས་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་འཕེན་ཏེ། ཀློག་པས་རང་རིགས་འཕེན་པ་ལྷུའོ། །གཞན་རིགས་འཕེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། མེ་དང་བ་རེག་ཕན་ཚུན་འགོག་པས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དུ་བ་དང་བ་རེག་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་

བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། མེ་དང་སྨྱུ་ཡོང་འགོག་པ་རྒྱུ་
འགལ་དུ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ་དྲུག །གྲང་རེག་དང་དུ་བ་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་རྒྱུ་
དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། ཤ་པ་ཡིན་པས་ཤིང་དུ་ཐལ་བ་རང་བཞིན་
རྟགས་ཀྱིས་ཤིང་བཀག་པས་ཤ་པ་འགོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་
གཉིས་ཏེ་བཅུ་དང་། སྨྱུ་ཡོང་གི་བྱེ་བྲག་པས་མེ་མེད་ཅེས་རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པས། མེ་ཡོད་པས་སྨྱུ་ཡོང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་ཅེས་རྒྱུ་
དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་དང་། ཤིང་མེད་པས་ཤ་
པ་མེད་པར་ཐལ་བས་ཤ་པ་ཡོད་པས་ཤིང་ཡོད་ཅེས་པ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་
བཞི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲས་རྟགས་ཕན་ཚུན་འཕེན་པ་གཉིས་ཏེ་
བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ཟློག་པ་གཉིས། ཕན་ཚུན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཟློག་
པའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་གི་རྣལ་ཁྱབ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཟློག་ཁྱབ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་ཆོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི།
ཁ་ཅིག་ཁས་བླངས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རྟགས་བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ།
མ་ཡིན་ན་ཐལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འང་མི་འཐད་ཡོ། །རང་རྒྱུད་མ་
ཡིན་ཡང་ཐལ་བའི་རྟགས་སུ་རུང་ཞེས་སྨོན་པ་གཞན་གྱི་ཞེས་སོ། །ཐལ་
འགྱུར་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་ནི།
ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་པ་གང་ལ་རྩོད་བཟློས་ལན་དོན་མཐུན་འདེབས་པར་
ནུས་པའོ། །དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་པར་མི་དམིགས་པར་ཉིད་དོ། །
གཉིས་པ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན། ཁ་

བ་ཅན་པ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན། རྟགས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ། འདོད་པས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་མོ་ཞེས་སྨྲའོ། །མི་འཐད་དེ། འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ལན་གཅིག་གིས་གཏན་ཏུ་ནུང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ལྟར་སྣང་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་མཚུངས་སོ། །ཅི་རང་རྒྱུད་ལ་འགལ་བའི་རྟགས་ཡོད་པ་དེར་མི་འདུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདིར་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། གལ་ཏེ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་འགལ་ནས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པར་འདུའོ་ཞེ་ན། འདོད་པས་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་བསལ་བ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པས་མཐར་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཀུན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་ལན་ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེ་ན་ངོས་མི་ཟིན་ཏོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་ནས་དང་། མ་ངེས་ན་ཁྱབ་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་ངོས་མི་ཟིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། ཞེའམ། བྱས་པ་ལ་རྟག་པར་ཐལ་བས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ལན་བཏབ་ན་ངག་དེའི་ནུས་པས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱོན་ཏེ། དོན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་སྒྲིད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་ལན་དེ་འཕྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་ངེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཤ་ཟའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་འདོད་ནུས་པར་ཐལ་བ་ལས། མི་ནུས་ཏེ་མི་རྟག་པར་ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་བྱར་མི་ནུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་

པས་སོ་ཞེས། འཇུག་པ་བློ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་རྟེན་
པའི་ཐལ་བས་གནོད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
བསལ་བ་མེད་ཅེས་དགག་ཕྱོགས་མ་རྟོགས་འདོད་ཐོག་ཞེན་ན་སྨྲ་ཕྱོགས་··
ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རང་ལུགས་ནི་མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་
འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་བསལ་བ་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒོ་བཞིས་·······
གདབ་བོ། །ལན་གྱིས་གློག་པར་མི་ནུས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དམ་
པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། ཟ་
མོ་ལྟར་འཕྱག་ཅིང་། སྤྲེའུ་ལྟར་བཞིན་བསྒྱུར་ནས་རྩོད་པ་སྲུབ་པ་ནི་ཁ་བ་
ཅན་གྱི་བོད་ཚད་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངེས་
དོན་འཐད་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པས་སྤྲུལ་ཞིང་།
སློབ་དཔོན་ངན་པས་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་བསྟན་པའི་བདུད་དང་། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པར་
རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱི་ཆ་ལག་
དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རིགས་པའི་གཏེར་ལྟ་བུ་གང་
གིས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ····
འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ཙུང་ཟད་མ་གྲུབ་ན་དམ་ཚིག
དང་སྡོམ་པ་མདའ་ལྟར་འཕངས་ཏེ། སུ་བདེན་པ་དེ་ཚར་གཅོད་པའི་ཆོས་
གོས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཟུགས་ལྟར་སྣང་
ཡང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་རྫི་ལམ་དུ་ཡང་དྲན་····
པར་མི་བྱའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག

པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

གསུམ་པ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ།

རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། འབྲས་བུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བསྟན་པ། མཁས་པ་བསྙེན་པར་གདམས་པ། ཕྱོགས་འཛིན་ཅན་གྱི་མི་རྟོགས་པར་གདམས་པ། དགེ་བ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ཚུལ་ནི། ཚེ་འདིར་ལན་རེ་ཟུང་རེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བསྟན་པ་ལ། འཇོམས་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིའོ། །གང་ན་རྟོག་གེ་ངན་པ་འཇོམས་སོ། །རྟོག་གེ་ངན་པ་ནི་བདུན། ཁྱབ་འཇུག་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་འགྲོ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་སེམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། གནས་སྐབས་རིགས་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཐུབ་པ་རྐང་མིག་པ་སྟེ་རིགས་བྱེད་པའོ། །དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ལྔར…… འདོད་པ་སེར་སྐྱ་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་འུག་པའི་བུས་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྒྱལ་བ་པ་སྟོན་པར་འཛིན་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཚིག་གི་དོན་དགུར་འདོད་པ…… ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་སྟེ་གཅེར་བུ་པ་དང་བཞི་ནི། རྟག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ངེས་པར་མི་འདོད་པ་ཚུལ་རོལ་མཛེས་པ་སྟེ་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་ལྔའོ། །ཐོས་སྒྲོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའོ། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གནས་ནས་སྨྲ་བ་ནི། ཕྱུ་རུང་རྗེས་འབྲངས་སོགས་བོད་ཚད་སྨྲ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་གེ་ངན་པ་བདུན་ནོ། །དེ་གང་གིས་འཇོམས་ཤེ་ན། བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་འདིས་སོ། ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། ཞེས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བློ་ཡི་ནུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་གསུངས་སོ། །མ་རྟེད་པ་དང་། དཔྱིས་མ་ཕྱིན་པ་དང་། ལོག་པ་གསུམ་ནི། ཕྱ་རུང་དན་གསུམ་མཚུར་ཕུ་བ་སོགས་དང་འབྲི་གུང་པ་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྡེ་བདུན་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད་དོ། ། ལྔ་པ་ནི། ལེགས་པར་བཤད་པས་བློ་གྲོས་མིག་ཕྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །ལྟ་བ་ངན་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།

མཇུག་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྟོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་བྱེ་བ་འདུས་པའི་མཚོ། །ལེགས་བཤད་ཀུན་ཏུ་མི་ཟད་འབྱུང་བའི་གཏེར། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡི། །དགེ་ཚོགས་དྲི་མེད་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བསྔོ། །ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཤེས་བྱའི་མཚོ། །མང་ཐོས་བློ་གྲོས་མཐུ་ཡིས་བསྲུབས་པ་ལས། །ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་རི་བོང་ཅན། །རྟོག་གེའི་རིང་ལུགས་བསིལ་བའི་འོད་བརྒྱ་པ། །གསུང་རབ་ངག་གི་ཀུ་མུད་རྒྱས་པའི་གཉེན། །མཁས་མང་སྐྱེ་བོའི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་ཅན། །ཕྱོགས་སྣང་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་རྟོག་གེའི་གཞུང་། །རྒོལ་བའི་སྤྲིན་ཁྲིམ་ཀུན་ནས་མཛེས་བྱེད་པ། །ཡང་

དག་རིགས་པའི་གློག་འོད་རབ་འཁྲུག་ཅིང་། །རྒོལ་བ་བྱེ་བའི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པ། །ཡང་དག་རིགས་པ་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཆར་གྱིས། །ཕ་རྒོལ་བློ་ཡི་རི་བོ་འཇིག་མཛད་ཅིང་། །རིགས་པའི་ཆུ་ཀླུང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པ། །མ་ལུས་འདུས་པ་རིགས་པའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །སྟོན་མེད་རིགས་སྒྲོལ་རྣམ་འབྱེད་འདབ་བརྒྱ་པ། །ལེགས་བཤད་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །རྣམ་བཤད་དྲི་མེད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས། །ཚུལ་འདི་མང་ཐོས་བློ་གྲོས་མིག་སྟོང་ལྡན། །རིག་གནས་ལྷ་ལ་མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་ཐོབ། །སྒྲ་ཚད་ཟུང་གི་ངང་པའི་གཤོག་ཡངས་ཞིང་། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་བགྲོད་གྱུར་པ། །སྨྲ་བའི་སེང་གེ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིས། །ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་འབྱོར་པའི་དཔྱོད་ཚོགས་ལྡན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། །མང་དུ་ཐོས་པའི་བློ་གྲོས་ཁང་བཟང་དུ། །བློ་གྲོས་སྤོབས་པའི་འདུ་བྱེད་གཡོ་བས་བྲིས། །གང་གི་དགེ་བ་རབ་དཀར་སྟོན་ཀའི་འོད། །གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །གཏིང་ཟབ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་ནས། །དོན་དམ་ཚད་མ་མངོན་དུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བསྟན་པར་གུས་པས་མཆོད་པའི་སྦྱིན་བདག་ནང་ཆེན་རབ་འབྱོར་བཟང་པོའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བ་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཤཱཀྱའི་མིང་ཅན་རོང་སྟོན་སྨྲ་

བའི་སེང་གེས་སྒྲུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བས་བློ་གྲོས་ཀྱི་པད་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་སངས་རྒྱས''''དཔལ་གྱིས་བགྱིས། འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་སོ།།མངྒ་ལཾ། ཛ་ཡནྟུ་ཤུ་བྷཾ།། །།མ་དཔེ་དབུ་མེད་བྲིས་མ་རྙིང་པ་གཉིས་ལ་བསྡུར་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དཔེ་གཉི་ག་ལ་ཆད་ལྷག་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་གཟབ་ནན་གྱིས་བཅོས་ཁུར་བྱས་ཡོད། ད་དུང་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ། ༈ ལེགས་བྱས་འདི་ནི་གངས་ལྗོངས་རིག་པའི་རྒྱན། །གསུང་རབ་འཕྲུལ་གྱི་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན་དགེས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བས་རྣམ་མཁྱེན་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་རྒྱས། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་སྐུ་ཚེ་མཛད་ཕྲིན་འཕེལ། །བསྟན་ཙ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཐུགས་མཐུན་པའི། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་དུས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་ཞི། །དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིས། །ཉེས་མེད་འགྲོ་ལ་འཆི་བར་མེད་གྱུར་ནས། །ཀུན་ཀྱང་བག་ཡངས་བདེ་བས་འཚོ་བར་ཤོག །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སློབ་ཅིང་། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ། །དགེའོ། །

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ།
རིན་ཆེན་ཚེ་རིང་།
མདུན་ཤོག་ཇུས་འགོད་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་འཕེལ།
ཀུན་དགའ་ཚེ་རིང་།
ལྷ་རིས་པ། བྱམས་ཤིས་ལྷ་དགའ།

རོང་སྟོན་བཀའ་འབུམ།

རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས།
(༡—༡༠)
སི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྲུན་ཚོགས་པ།
སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྲུན།
སི་ཁྲོན་ཀྲུའུ་ཀྲུང་པར་འདེབས་འགན་འཁྲི་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིས་དཔར།
༢༠༠༨ལོའི་ཟླ༡པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
༢༠༠༨ལོའི་ཟླ༡པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།
དཔེ་རྟགས། ISBN 978 – 7 – 5409 – 3600 – 6
དཔེ་རིན་སྒོར།༣༥༠.༠༠